

EVANGÉLIKUSOK VAGYUNK

A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztus egyházának részegyháza, az evangélikusság világméretű családjának tagja, hálát ad Urának, hogy mindaddig megőrizte, és abban a biztos reménységben és örömben él, hogy a jövőben is megtartja. A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata (1991-től) mind a folyamatosságot, mind a megújulást fontosnak tartja, amikor újrafogalmazza szolgálatának rendjét zsinati munkája során. Őseink a reformáció idején is hangsúlyozták az első 15 évszázad örökségét, noha élesen bírálták is az egyházban tapasztalt visszaéléseket. A múlt kincseinek őrzése és a javítás egyaránt jelentős volt. Ez ma is példaértékű. Hitték, hogy a Szentlélek megőrzi és megújítja az egyházat.

Hitünket elsősorban az „egyedül Krisztus” (solus Christus) megvallása határozza meg. Mi is valljuk: „nincs üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” (ApCsel 4,12). Ez hitünk középpontjának tekinthető ma is gyülekezeteinkben. Valljuk a reformáció három másik alapelvét is: „egyedül a Szentírás” (sola Scriptura), „egyedül kegyelemből” (sola gratia), „egyedül hit által” (sola fide). Ezek az alapvető hitvallások ma is összekötnek minket a protestantizmus nagy családjával. Az első évezredbeli ökumenikus hitvallások pedig összekötnek a történelmi kereszténység három nagy ágával: az orthodoxiával, a római katolicizmussal és az anglikanizmussal.

Ma is mértékadó számunkra az *Ágostai hitvallás és Védőirata*, élő kincsünk a *Kis- és Nagykáté*, és a *Konkordia könyv* minden irata. Ezek a hitvallásaink segítenek Jézus Krisztushoz igazodni, ugyanakkor arra indítanak, hogy mi is kövessük őt, és kortársainknak megvalljuk: Jézus Krisztus Úr! Gondozzuk az evangéliumi keresztények kegyességének életformáit, a személyes és közösségi bibliaolvasást, az imádságot, és gyakoroljuk a személyes elkötelezettségű hívő életet.

KÜLDETÉSÜNK

Hisszük, hogy Jézus Krisztus követésében Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – hallgatja és hirdeti az evangéliumot Isten törvényével együtt abban a bizonyosságban, hogy Isten ígéje élő, és ható és a Szentlélek munkáján keresztül képes hitet és új életet teremteni ma is.

Hisszük és tapasztaljuk, hogy Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – él és szolgál az evangéliumot hordozó szentségekkel, tanul és nevelődik, tanít és nevel. Valljuk, hogy a missziói parancsban a keresztelés és tanítás együtt jár (Mt 28). A tanításhoz tartozik a nevelés feladata is: az emberformálás.

Egyházunk nem e világhoz igazodik, de keresi azt, ami Isten kinyilatkoztatott akarata számunkra e világban (Róm 12,2). Ezért kell figyelembe vennünk környezetünket, korunkat, a helyi és időbeli tényezőket. Tudatosan vállaljuk, amiért Jézus imádkozott: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15).

Hitünk alapján végezzük a szeretet cselekedeteit Jézus kicsinyei között: az árvák, özvegyek, betegek, elesettek között, de Urunkat szolgáljuk minden rossz megelőzésében is. Luther Mártonnal valljuk: „A hit nem kérdezi, kell-e cselekednie a jót, de még meg sem kérdeztük, ő már meg is cselekedte.” Tisztában vagyunk korlátainkkal, erőtlenségeinkkel, de jelt akarunk adni Krisztusról, akinek szolgálatában állunk, aki erősebb minden bűnnél, bajnál, betegségnél, sőt még a halálnál is, és aki új eget és új földet ígér. Az ő erejével merünk és tudunk szembeszállni a romlás erőivel. Az emberek nyomorúsága, elesettsége éppennúgy állandó feladatot jelent számunkra, mint a jólét kísértései, hiszen arra a szolgálatra hívunk, hogy az embereket mindkétféle kísértéstől megőrizni igyekezzünk.

FELELŐSÉGÜNK – KÖZÖSSÉGVÁLLALÁSUNK

Isten előtti felelősségünk kötelez arra, hogy testvérként tekintsünk minden emberre.

Egyházunk tagjainak jelentős része él szórványban más felekezeti testvérek között. Szeretettel, megbecsüléssel fordulunk szórványban élő híveinkhez, és kérjük, őrizzék meg hitüket, evangélikus örökségüket.

Elfogadó és adakozó egyháznak tudjuk magunkat a világ kereszténységében. Szívesen tanulunk másoktól, és bizonyosak vagyunk abban, hogy mi is tudunk adni lelki értékeket testvéregyházaknak.

Közösségben vagyunk az Egyházak Világtanácsa tagegyházaival, velük együtt valljuk: Jézus Krisztus Úr, Megváltó, és velük együtt hiszünk a Szentháromság Istenben.

Közösségekben vagyunk a Lutheránus Világszövetség tagegyházaival az ősi reformátori hitbeli kincsek alapján és századunkban megtapasztalt kölcsönös, építő kapcsolataink révén.

Felelősséget érzünk az Európai Egyházak Konferenciája tagegyházaival, jelentősnek tekintjük ezt a felekezeti szervezettel mind az új Európa, mind az új világrend kialakulásának folyamatában.

Szeretettel figyelünk hazai testvéregyházaink életére és munkájára: a református egyházra, amellyel Magyarországon a reformáció kezdeteitől sorsközösség, helyenként szöszék- és úrvacsora-közösség köt össze, a római katolikus egyházra, amellyel a II. Vatikáni Zsinat óta a régebbinél jobb kapcsolatok kötnék össze, a gazdag liturgiájú orthodox egyházra és a kisebb protestáns közösségekre is. A magunk részéről jó kapcsolatokra törekszünk a magyarországi keresztyénség minden ágával. Ez a testvéri közösség erősítheti mai missziói szolgálatunkat, közös Urunkról szóló bizonyágtételünket.

Testvéri szeretettel vagyunk a zsidó hitközösség iránt is, a közös Szentírás (Ószövetség) és a közös múltbeli gyökereink alapján.

Párbeszédre készen fordulunk a hazánkban új jelenségnek számító más vallások képviselői felé (buddhisták, hinduisták stb.), tudva, hogy nekik is tartozunk az evangéliummal.

Több nemzetiségű egyház vagyunk, ezért különös felelősséget érzünk a magyarországi nemzetiségek és a környező országok népei iránt. Vannak gyülekezeteink, ahol rendszeresen tartunk szlovák, illetve német istentiszteleteket, szertartásokat, lelkigondozást. Nem feledkezünk meg a határainkon túl élő magyar testvéreinkről, és felismertük az egyházak hídépítő szerepét a századvég bonyolult helyzetében. Iránymutatónak tartjuk az apostoli figyelmeztetést: „...legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek, aki számon kéri tőletek a bennetek élő reménységet. Ezt pedig szelíden és tisztelettudóan, jó lelkiismerettel tegyétek,” (1Pt 3,15–16).

EGYHÁZI TÖRVÉNYEINK ÉRTELME

A jelenlegi zsinatunk által hozott egyházi törvényeink életünk és szolgálatunk jó rendje érdekében szükségesek, hogy tisztán és igazán hirdethessük

az evangéliumot, Krisztus rendelése szerint éljünk a szentségekkel, hatékony legyen szeretetszolgálatunk, botránkozás és rendetlenség mindezt meg ne erőtlennítse.

Evangélikus testvéregyházainkkal egyek vagyunk abban, hogy a rend és a törvény nem öncél, hanem mindig csupán eszköz ahhoz, hogy Jézus Krisztus szabadító és megújító munkája folyjék az egyház által e világban.

Örömmel adunk kifejezést, amiért az 1990. évi IV. törvény és a Magyar Köztársaság Alkotmánya új helyzetet teremtett országunkban az állam és egyház valódi szétválásának tekintetében, és ezáltal újra viszonyítottuk autonómiánkat.

Az államtól való szétválásunk nem jelenti azt, hogy egyházunk többé már nem tudja magát a társadalom szerves részének. Itt akarunk élni és értékeinkkel szolgálni.

Egyházi törvényeinknek nem tulajdonítunk tévedhetetlen jelleget, de azt valljuk, hogy az egyházi élet és szolgálat számára jó rendet biztosíthatnak. Az egyházi törvények biztosítéka az egyház autonómiája, amelyet évszázados demokratikus gyakorlat, valamint a szabadságjogok kiteljesítése tesz lehetővé. Egyházunk egyház kíván maradni a jövőben is.

Egyházunk a hitélet körébe tartozó munkálkodás mellett kulturális, nevelési-oktatási, szociális-egészségügyi tevékenységével, valamint a nemzeti tudat ápolásával jelentős szerepet kíván betölteni az ország életében. Ezért tudatosan és önként szánjuk el magunkat az érvényes egyházi törvények megtartására mindaddig, amíg egy új zsinat azokat meg nem változtatja. A jórend szükségességéről meggyőződve magunkra nézve elismerjük egyházi törvényeink kötelező erejét, és azokat minden kényszer nélkül önként teljesítjük.

Mindezt a Szentírás intése alapján valljuk: „...éljétek ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindenkinek; ő van mindenek felett és mindenek által és mindenkinek.” (Ef 4,1–6).

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK TANÚSÁGTÉTELE A REFORMÁCIÓ KEZDETÉNEK ÖTSZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁT KÖVETŐEN – ANNO DOMINI 2018

A reformáció kezdetének ötszázadik évfordulóját követően Isten iránti hálával, az egyházat féltő szeretettel, a jövőt Istentől kérve és egyben az ő kezébe letéve valljuk meg hitünket. Tesszük ezt abban a remény-ségben, hogy tanúságtételünk erősíti a Magyarországi Evangélikus Egyház, a magyar kereszténység és a Kárpát-medencében élő népek közösségét. Annak tudatában, hogy az európai kereszténység megerősítésére szorul, szükségesnek látjuk a hitvalló összefogást.

Hisszük, hogy Isten alkotta a világot. Isten teremtő csodája az élet, minden egyes ember élete, a saját életünk is. Ezért felelősek vagyunk önmagunkért, egészségünkért, egymásért és az emberi környezetért.

A föld alkotója és az élet ajándékozója bízta ránk a teremtettséget, hogy gondot viseljünk rá. Ma, amikor a környezetszennyezés, az önpusztító gazdálkodás, a beszűkült materialista gondolkodás rongálja földünket és környezetünket, hisszük, hogy küldetésünk van, s javító-mentő igyekezetünkkel Istennek tartozunk elszámolással. Hitből fakadó kötelességünk a környezettudatos élet. Feladatunk, hogy erre neveljük a közvetkező nemzedéket.

Valljuk, hogy Isten férfinak és nőnek teremtette az embert. Teremtő akaratának folytatására megbízta az embert az élet továbbadásával, az új életek óvásával, a gyermekek felnevelésével, a családi közösségek megtartásával. Az emberek közötti szeretetkapcsolat az élet nagy kegyelme és hozzáadott értéke, ezért óvunk, támogatnunk kell. Isten szeretete nem különböztet meg senkit életfelfogása alapján, előtte minden ember egyenlő, szeretete minden gyermekére érvényes. Isten az élet rendjébe iktatta egymás iránti felelősségünk gyakorlását, ezért valljuk, hogy csak a másikért élő létnek van jövője e földön.

Tudjuk, hogy Istennek terve van egyházával. Nem véletlenül helyezett minket a mai korban éppen erre a helyre. Mi, magyarországi keresztények és evangélikusok az egyház Urától kapott mandátumként éljük meg, hogy itt és most élünk. Ő adott és ad feladatot Magyarországon a reformáció 500 éves jubileuma körüli időszakban. Így kell figyelni az élet törvényében, a tíz igében kapott parancsolatra. A gazdasági növekedést és a fogyasztást középpontba helyező mindennapjainkban, szociális feszültségek közepette, az igazságosság és a szolidaritás gyakori hiányával

számolva a gazdasági, társadalmi, kulturális és tudományos élet területein mindent meg kell tennünk, hogy Istent és az embereket szolgáljuk. Hisszük, hogy a mennyei Atya közeledése miatt újra kialakulhat a harmónia Teremtő és teremtmény között. Ezt a lehetőséget kívánjuk megélni és hirdetni, egyben az egyház megújuló életével példázni.

Hisszük, hogy Jézus Krisztus a mennyei Atya Fia, aki emberré lett értünk, végigjárta és felértékelte az emberi életutat, lehajolt hozzánk, szenvedésével és halálával megmutatta Isten szeretetének titkát. Hisszük, hogy az élet mindennapi döntéseiben éppen úgy, mint a végső kérdésekben ő mutat utat, ő ad válaszokat, ő tud megszabadítani kényszerpályáinktól, és ő tud elvezetni a mulandóból az örökkévalóság felé. Valljuk, ahogy minden kor tanítványait, úgy minket is ő tanított arra, hogy Isten kegyelmes, könyörülő Isten, akit Atyánknak nevezhetünk, akihez közvetlenül fordulhatunk.

Mi itt az ő elhívottaiként és küldötteiként egy életet át a tanítványi utat akarjuk járni. Nem a saját erőnkől küzdünk a jóért és az értékesért, hanem az ő felszabadító szeretetéből merítünk erőt. Urunk megváltott az értelmetlen és semmibe vesző életből, így magunk is szabadon járhatjuk a másokért felelős élet útját. Jézus megtanított és folyamatosan nevel arra, hogy mint követői és tanítványi közössége másokért is éljünk – így válhatunk egyházának, azaz az ő tetteinek tagjaivá.

Irgalmasság nélkül nincs élet, ezért az élő és feltámadott Úr az irgalmasság életformáját adta egyetlen járható útként számunkra. Ezt járva veszünk részt a közösségi életben – népünk közéletében is. Hittel valljuk, hogy mindenki Isten kegyelmére szoruló, szeretetre vágyó, egyenlő bánásmódot megérdemlő ember, akiért Krisztus az életét adta.

Hisszünk a Szentlélekben. Ő az egy Isten harmadik személye: a mennyei Atya és a Fiú, Jézus Krisztus Lelke. Valljuk, hogy az emberi lélek rászorul arra, hogy Isten Lelke vezérelje. Hisszük, hogy a Lélek ma is működik, és életet munkál. Elsősorban az igében, a keresztségben és az úrvacsorában tapasztaljuk meg jelenlétét, hatását. Az igében és a szentségekben megszólít, ösztönzést ad, elmarasztal, rávilágít mulasztásainkra és bűneinkre. Ugyanakkor felemel, megvigasztal és bátorít. Szól hozzánk, megleveníti a

Biblia betűjét, evangéliummá formálja az igehirdetők szavát, meghív az új életre, táplál az élet kenyérével és italával. Jelenléte az egyházban különösen is a bűnbocsánat s az abból fakadó egymás iránti megbocsátás ajándékában ismerhető fel. Működése azonban nem korlátozódik az egyes emberek és az egyház életére, hanem kihat az egész világra. Áldását mindenütt megtapasztaljuk, ahol élet van. Megjelenése mindig élet-szerű és időszzerű. Ő éltetőnk, aki munkálja az életet, és tanácsol az idők változásaiban.

Jelenvalóvá és aktuálissá teszi Isten szeretetét. Vigasztal, amikor szükségünk van rá, bátorít, hogy emberhez méltó úton járassunk, megújít, ha a testünk-lelkünk a régi bűn fogságában vergődik, meglevenít, ha a halál alagútján át a feltámadás pillanatahoz érkezünk.

Hiszünk abban, hogy az egyház a Szentlélek csodája. A Szentlélek teremt és újítja meg a Krisztusban hívők közösségét. S mivel a Szentlélek munkálkodik az egyházban, a tagoknak is küldetésük van, hogy Krisztus tanúi, az evangélium hirdetői, a békesség

hírnökei, a szeretet apostolai és a reménység világossága legyenek családjukban és tágabb közösségeikben. Valljuk, hogy egy egyház van, noha a történelem során részekre töredezett. Fáj ez mindannyiunknak. Az egyház Urától kapott küldetésünk alapján elkötelezettek vagyunk, hogy az egyház egységét a maga sokszínűségében építsük, és a megbékélt különbözőség ökumenikus modelljét megvalósítsuk.

Hisszük, hogy a reformáció 2017. évi jubileuma az „Úrnak kedves esztendeje” volt, nagy lehetőség Isten mai népe számára. A Szentháromság egy Isten adjon bölcsességet, Lelkesedést, bátorságot és lehetőséget a folyamatos reformációra: bűnbánatra, megtérésre, Szentlélek általi megújulásra. Ő vezesse utunkat az évfordulót követő években, tartson és újítson meg napunként. Kegyelmeire bízva ad hálát a Magyarországi Evangélikus Egyház azért, hogy megérte az ötszázadik évfordulót, és erőt gyűjtve indulhat tovább az úton levők közösségeként és a hazaérkezés reménységében. Jövel, Uram Jézus!

1997. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZRÓL¹

1. § A Magyarországi Evangélikus Egyház az egy, szent, egyetemes, apostoli, keresztyén anyaszentegyház része, a Magyarországon élő evangélikusok jogilag szervezett közössége. Tanítása a Szentírás, az egyetemes hitvallásokon (az Apostoli, a Niceai és az Athanasiusi hitvallásokon) és a reformáció lutheri irányzatának hitvallásain (különösen az Ágostai hitvalláson és a Kiskátén) alapul.

2. § A Magyarországi Evangélikus Egyház a hitvallás azonossága alapján szószék- és oltárközösségben van más országok evangélikus egyházaival, a Lutheránus Világszövetség tagegyházaival.

3. § A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Magyarországi Református Egyházhoz szoros kapcsolat köti, mely az évszázados történelmi hagyományokon és a Leuenbergi konkordia együttes elfogadásán alapul.

4. § A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Jézus Krisztusba vetett hitbeli közösség révén testvéri kapcsolat köti össze a többi keresztyén egyházzal. Ökumenikus kapcsolatokat tart fenn a magyarországi és külföldi egyházakkal, valamint egyházi szervezetekkel, elsősorban a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsával, az Egyházak Világtanácsa és az Európai Egyházak Konferenciája tagegyházaival.

5. § A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztustól rendelt küldetésének tekinti, hogy Isten igéjét tisztán és igazán hirdesse minden embernek, a szentségeket Krisztus rendelése szerint szolgáltassa ki, és hitének gyümölcseként a szeretetet Jézus Krisztus tanítása és példája szerint gyakorolja. Ennek megvalósításáért minden egyháztag és egyházi tisztségviselő felelősséggel tartozik.

6. § A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tekinti a szolgálat szervezését, a szervezett missziói és diakóniai munkát, az evangélikus szellemben való nevelést, az egyházi szolgálatra való felkészítést, és tiszteletben tartja a teológia művelésének szabadságát.

¹ Hatályos: 1995. december 1-től. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

7. § A Magyarországi Evangélikus Egyház felajánlja segítségét a más országban, illetve egyházban élő magyar ajkú evangélikus gyülekezetek szolgálatához.

8. § A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközösségekből épül fel. Az egyházközösségek egyházmegyét, az egyházmegyék egyházkerületet, az egyházkerületek pedig országos egyházat alkotnak.

9. § A Magyarországi Evangélikus Egyházat önkormányzati jog illeti meg, amelyet az évszázados joggyakorlat és az állami törvények is megerősítenek. A Magyarországi Evangélikus Egyház önálló jogi személy, az egyházat érintő ügyekben – a törvény keretei között – önállóan intézkedik.

10. §² (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati egységei és intézményei egyházi törvényben meghatározottak szerint belső egyházi jogi személyek. Elnevezésükben feltüntetik az evangélikus szót.

(2)³

(3)

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája nyilvántartást vezet a jogi személyiséggel rendelkező evangélikus önkormányzati egységekről és intézményekről.

11. § A Magyarországi Evangélikus Egyház – a törvényesség érvényesülése érdekében, a törvényben rögzített módon – a törvényhozást, az egyházkormányzást, a bíraskodást egymástól elválasztja.

12. § A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényhozásában, kormányzásában és bíraskodásában az egyházi szervek összetételénél a paritás elve, vagyis a lelkészi és nemlelkészi elem azonos mértékű befolyása érvényesül. Az egyházi élet minden területén a nők és a férfiak azonos jogokat élveznek.

13. § A Magyarországi Evangélikus Egyház tagja az a magyar állampolgár és az a Magyarországon élő

² Módosította a 2019. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2019. július 15-től.

³ A (2)–(3) bekezdést hatályon kívül helyezte a 2019. évi II. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. július 15-től.

személy, aki keresztségben részesült, az evangélikus egyháznak a Szentírás alapján alapuló hitvallásos tanítását elfogadja, vallja és képességei szerint megtartja.

14. § Az egyháztagság rendszeresen egyházközségi tagságban valósul meg. Az egyházközség tagja az az egyháztag, aki annak gyülekezeti életében és fenntartásában lelki, szellemi és anyagi erejéhez képest részt vesz, és általában az egyházközség területén lakik. Az egyházközség tagjairól nyilvántartást vezet.

15. §⁴ Az egyháztagság elhalálozással, illetve az egyházból való kilépéssel szűnik meg.

16. § Minden egyházközségi tag, aki az egyházi törvényekben megfogalmazott feltételeknek megfelel, jogosult a Magyarországi Evangélikus Egyház közéletében és kormányzásában részt venni. Az egyházjogi határolom az összes jogosult egyháztag közakarátán alapul. Az egyházi törvényekben megfogalmazott feltételek

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

fennállása esetén minden egyházközségi tag egyházi tisztségre választó és választható.

17. § Egyházi tisztségre az olyan feddhetetlen életű, egyházához hűséges egyházközségi tag választható, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház jogszabályában meghatározott feltételeknek megfelel. Az egyházi tisztségviselők felelősséggel tartoznak a rájuk bízott feladat elvégzéséért és az anyagi javakért. Az egyházi tisztségekre történt választás meghatározott időtartamra szól. Egyházi tisztségről érvényesen lemondani csak írásban vagy törvényben meghatározott más módon lehet.⁵

18. §⁶ Minden egyházi tisztségviselő és testület csak saját illetékességi területén, a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben jogosult hivatalosan nyilatkozni, egyéb ügyekről csak saját nevében nyilváníthat véleményt.

⁵ Az utolsó mondatot módosította a 2003. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁶ Módosította a 2002. évi III. törvény 2. §-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

2005. ÉVI III. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATOT VÉGZŐKRŐL

Az egyház elsődleges szolgálata az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása annak érdekében, hogy a Jézus Krisztusban való megigazító hitre eljussunk. Az evangélium az egyház létének forrása és értelme, hirdetése az egyház missziói küldetése és minden egyéb szolgálatának alapja.

A Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel minden Krisztusban hívő ember egyetemes feladata. Az egyház minden tagja részese ennek a szolgálatnak hitének és lelki adományának mértéke szerint.

Az egyház hivatalos szolgálatát, a nyilvános tanítást és a szentségek kiszolgáltatását az egyház jó rendje érdekében az azzal megbízott egyházi munkások végzik. Minden egyházi szolgálatban álló munkás a feladat- és hatáskörében felelős azért, hogy az egyház sajátos küldetését betöltse.

Mindezek keretében a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Evangélikus Egyház önálló képviselővel rendelkező szervezeti egységeinél (a továbbiakban: egyházi önkormányzat), intézményeinél, evangélikus egyesületeknél szolgáló lelkészekre, nemlelkészi egyházi munkásokra és a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlóira.

(2) Az e törvény alapján szolgálati jogviszonyban álló lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás egyházi személy.

Fogalommeghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

- szolgálatba állító: az az egyházi önkormányzat, intézmény, evangélikus egyesület, amely az egyházi szolgálat ellátására szolgálati jogviszonyt létesít,
- szolgálati jogviszony evangélikus lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás és szolgálatba állítója, valamint e kapcsolat révén a Magyarországi Evangélikus Egyház között az egyház

törvényeinek megfelelően az egyházi szolgálat ellátására létrejött jogviszony,

- a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorló: azok a személyek, illetve testületek, akik/ameklyek a Magyarországi Evangélikus Egyház nevében a szolgálatba állítót megillető jogok törvényben, illetve írásbeli szerződésben meghatározott részét gyakorolják,
- szolgálati szerződés: a szolgálatba állító és a lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás közötti szerződés, amely tartalmazza az egyházi szolgálat ellátásának legfontosabb feltételeit és elvárásait. Ahol jogszabály díjlevelet vagy híványt említ, ott szolgálati szerződést kell érteni.

MÁSODIK RÉSZ A LELKÉSZI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet

A lelkészi szolgálat

3. § (1) Az evangélium hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására Jézus Krisztus külön szolgálatot rendelt. Az egyház rendjének megfelelően ezt a szolgálatot az arra szabályszerűen elhívott lelkész végzi.

(2) A lelkészek szolgálati jellege és a kegyelmi eszközökkel való szolgálatuk – a lelkészi alkalmazás helyétől és az egyházigazgatási hatáskörtől függetlenül – azonos.

(3) A lelkészeknek az alkalmazási helyükből és egyházigazgatási hatáskörükből adódó képviselői és kormányzati teendőiről a Magyarországi Evangélikus Egyház külön törvényben rendelkezik.

4. § (1) Minden egyházi szolgálatban álló lelkész és lelkészi szolgálattal megbízott személy kötelessége a lelkészi szolgálat hűségének végzése, különösen

- Isten igéjének, törvényének és evangéliumának hirdetése,
- az egyház építése,
- a hívek pásztorolása,
- a lelkigondozás,

¹ Módosította a 2018. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

- e) a bűnökből való feloldozás,
 - f)² a tanítás,
 - g) a szeretetszolgálat szervezése,
 - h) önmaga továbbképzése egyéni és egyházi továbbképzés keretében.
- (2) Az egyházi szolgálatban álló lelkész sajátos joga és kötelessége:
- a) a szentségek kiszolgáltatása,
 - b) a házasság egyházi megáldása,
 - c) az egyházi temetések végzése.

5. § A Magyarországi Evangélikus Egyház férfiakat és nőket egyaránt képez, felavat, illetve kiküld a lelkési szolgálatra.

6. § A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkésze felelős egyháza biblikus és hitvallásos tanításának érvényesüléséért.

7. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkésztől elvárja, hogy
- a) belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
 - b) lelkési hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
 - c) családját példaadóan, evangélikus hitben pásztorolja.

(2) A lelkész köteles magatartásával, viselkedésével és külső megjelenésével is hivatalának megfelelni.

8. § (1) A lelkési szolgálatban álló személy köteles a lelképásztori titkot megőrizni, az egyház törvényes rendjét megtartani és védelmezni. A lelkész lelkiismeretesen és híven köteles magát minden tevékenységében lelkési esküjéhez tartani.

(2) A lelkész az egyházban rendszeresített liturgikus öltözetet istentiszteleteken és az egyéb liturgikus alkalmakon viseli.

9. §³ (1) Az egyház a szolgálat rendjének kialakításával, a pihenésre, testi és lelki feltöltődésre való lehetőségek biztosításával, a lelkészcsaládok támogatásával, valamint a kritikus helyzetek megelőzéséhez és kezeléséhez felajánlott szolgálatával segíti, hogy a lelkész magánélete összhangban legyen hivatásával. (2) A lelkész olyan személlyel köthet házasságot, aki magánéletében, valamint hivatásában egyaránt vállalja a házastársa evangélikus egyházi szolgálatával járó felelősséget. A lelkész házasságkötési szándékát a házasság megkötése előtt 3 hónappal az esperesen

keresztül a püspöknek bejelenti, és a házasságkötéshez engedélyt kér. A lelkési szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt is csak a püspök előzetes engedélyével köthet házasságot.

(3) A lelkész, valamint a lelkési szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt élettársi kapcsolatban nem élhet.

(4) A püspök vagy az általa felkért lelkési személy feladata, hogy legalább 3 évenként olyan lelképásztori beszélgetést folytasson a lelkéssel, amelynek témája a lelkész magánélete, illetve annak összefüggései a lelkész szolgálatával.

10. § A lelkész a köz szolgálatában választott tisztséget betölthet, ugyanakkor pártpolitikai tevékenységet nem folytathat, pártnak tagja nem lehet.

10/A. §⁴ (1) A lelkési életpályamodell a lelkési életutat meghatározó alapvető feltételek rendszere. A lelkési életpályamodell a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkési szolgálatot teljesítő lelkészek, egyházközösségek és intézmények együttes felelősségvállalása a lelkési szolgálatra elhívottak és az azzal megbízottak szakmai fejlődéséért, mentális egészségének megőrzéséért, keresztyén lelkiségének gazdagodásáért és egzisztenciális biztonságáért.

- (2) A lelkési életpályamodell három fő részből áll:
- a) képzési és minősítési rendszer,
 - b) jelzőrendszer és támogató szolgálat,
 - c) illetményrendszer.

10/B. § (1)⁵ A Magyarországi Evangélikus Egyház kötelezően elvárja valamennyi lelkésztől a lelkési életpályamodell megvalósítása részeként a részvételt

- a) a szakmai fejlődést biztosító alábbi szervezett továbbképzéseken:
 - aa) lelkési munkaközösségek,
 - ab) országos lelkészkonferencia,
 - ac) egyházkerület által szervezett éves konferencia,
 - ad) lelkészakadémiai kurzusok,
- b) a cikluszárás jogszabályban szabályozott folyamataiban;
- c) a lelkész személyiségét támogató és az esetleges elakadásokban segítséget nyújtó jelzőrendszer és támogató szolgálat keretében
 - ca) az éves önértékelésen és esperesi konzultáción,
 - cb) öt évente egyszer csoportos szupervíziós folyamatban.

² Módosította a 2018. évi VII. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

³ Módosította a 2017. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. március 30-tól.

⁴ A 10/A-B. §-t beiktatta a 2018. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

⁵ Módosította a 2024. évi III. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2024. július 1-től.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház ajánlja és támogatja a lelkészi életpályamodell megvalósítása során, annak részeként a lelkészeknek a jelzőrendszer és a támogató szolgálat keretében az alábbiak igénybevételét:

- a) egyházkerületi hivatásgondozó alkalmak,
- b) rekreációs programok,
- c) szolgálatvégzés nélküli fizetett szabadság (sabatidő),
- d) szakember által biztosított professzionális segítő kapcsolat.

(3) A lelkészi életpályamodell (1)–(2) bekezdésben írt elemeit a kreditrendszer fogja össze.

(4) A lelkészi életpályamodell képzési és minősítési rendszeréhez, valamint a jelzőrendszerhez és támogató szolgálathoz kapcsolódik a lelkészek egzisztenciális életfeltételeit biztosító illetményrendszer, amely a lelkészek rendszeres havi illetményének minimális mértékét határozza meg.

(5) A lelkészi életpályamodell részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

(6)⁶ A püspök mentesül az (1) bekezdés a–c) pontjaiban megfogalmazott kötelezettségek alól.

II. fejezet

A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei

11. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze az, aki

- a) az előírt teológiai tanulmányoknak eleget tett és erről egyetemi, illetve ezzel egyenértékű oklevelet szerzett,
- b) érvényes lelkészi oklevéllel rendelkezik,
- c) lelkésszé avatásában a lelkészi szolgálatra megbízást és felhatalmazást kapott,
- d) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szerepel.

(2) A lelkészi oklevél feltételként való megjelenése először az 1996. évben Budapesten az Evangélikus Hittudományi Egyetemre felvett hallgatóknál lép hatályba.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze továbbá az is, akit az Evangélikus Teológiai Akadémia levelező teológiai vagy hitoktatói tanfolyamának elvégzése után, de 2003. június 10. előtt lelkésszé avattak, és gyülekezeti szolgálatba kiküldtek. E lelkészek 2005. december 31-ig az illetékes egyházkerületi lelkészképesítő bizottság előtt vizsgát tesznek. Eredményes vizsga hiányában más lelkészi beosztásba nem választhatók.

(4)⁷ Püspöki, püspökhelyettesi, esperesi, espereshelyettesi és igazgató lelkészi tisztségek betöltéséhez – a tör-

⁶ Beiktatta a 2024. évi III. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2024. július 1-től.

⁷ Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

vényben rögzített egyéb feltételek mellett – az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott oklevél szükséges, valamint a lelkészi életpályamodellben meghatározott magasabb szintű vezetőképzés országos szabályrendeletben meghatározott határidőn belüli teljesítése.

12. § (1)⁸ A lelkésszé avatás (ordináció) feltétele az evangélikus hittudományi egyetemi diploma megszerzése, valamint a lelkészképesítő vizsga letétele. A lelkészjelölt az egyetemi diplomát az ötéves elméleti képzés után letett szigorlatokkal és a hatodik év gyakorlati képzése után az országos lelkészképesítő bizottság előtt tett eredményes lelkészképesítő vizsgával szerezheti meg. Ennek során a bizottság a lelkészi szolgálatra való alkalmasságot is megvizsgálja. Ha a bizottság a jelöltet a lelkészi szolgálatra alkalmasságnak találja, a lelkészjelölt lelkésszé avatható. Az alkalmassági vizsgálat részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

(2) Az országos lelkészképesítő bizottság öttagú. Társelnökei hivataluknál fogva a rektor és a lelkészjelölt egyházközsége szerint illetékes püspöke, akadályoztatásuk esetén az általuk megbízott teológiai tanár és püspökhelyettes. További egy bizottsági tagot az Evangélikus Hittudományi Egyetem, 2 bizottsági tagot pedig – a megválasztott egyházkerületi lelkészképesítő bizottság tagjai közül – az illetékes egyházkerületi elnökség küld. A lelkészképesítő vizsgát megállított lelkészjelöltek egyetemi diplomát és avatás után lelkészi oklevelet kapnak, amelyeket az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője és a bizottság társelnöke ír alá.

(3) Az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság elnöke hivatalánál fogva a püspök, akadályoztatása esetén helyettese. Az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság 5 tagját, valamint 3 póttagját az illetékes egyházkerületi közgyűlés választja 6 évre. A vizsga anyagát és követelményrendszerét az egyházkerületi lelkészképesítő bizottságok együttes ülése állapítja meg.

(4) Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen vagy annak jogelődjén a korábbi ötéves képzés alapján egyetemi végzettséget szerzők vagy más külföldi intézményekben kiállított teológiai végzettséget igazoló oklevéllel rendelkezők az egyházkerületi lelkészképesítő bizottságok előtt tesznek vizsgát.

(5) A Magyarországi Evangélikus Egyházban használt nemzetiségi nyelveken leteendő lelkészképesítő vizsgákra az egyházkerületi lelkészképesítő bizottságoknál jelentkezhetnek a lelkészjelöltek vagy lelkészek.

13. § A lelkészjelölt az avatás alkalmával kapja meg a lelkészi címet és a lelkészi oklevelet. Ezt követően

⁸ Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

beosztott lelkészként a kibocsátó egyházkerület püspökének rendelkezése szerint áll szolgálatba a parókusi alkalmassági vizsgálat megállásáig.

14. § (1) A lelkész 2 év beosztott lelkészként eltöltött időt követően – amelyből legalább egy év gyülekezeti szolgálat – jelentkezhet parókusi alkalmassági vizsgálatra. A vizsgálatot végző testület tagja:

- a) az illetékes püspök,
- b) a szolgálati hely szerint illetékes esperes(ek),
- c) a közvetlen felügyeletet ellátó lelkész(ek),
- d) az illetékes egyházközségi felügyelő(k), illetőleg egyházi fenntartású intézményben végzett szolgálat esetén annak vezetője.

(2)⁹ A testület megvizsgálja, hogy a vizsgálatra jelentkező jelölt szolgálatában hogyan valósulnak meg a hitvallásosság szempontjai, hogyan tudja alkalmazni az egyházkormányzati és az egyházi ismereteit, valamint, hogy teljesítette-e a lelkészi életpályamodellben rá vonatkozó kötelező elemeket. A vizsgálat szempontrendszerét országos szabályrendelet rögzíti.

(3) Az önálló lelkészi szolgálatra alkalmasnak talált jelölt nevét, választhatóságát a testület az egyház hivatalos lapjában kihirdeti. Így a jelölt lelkészi szolgálati helyre választható, amennyiben a törvényben rögzített egyéb feltételeknek megfelel.

(4) Amennyiben a testület az önálló lelkészi szolgálatra alkalmatlannak találja a jelöltet, ezt a döntését vele – indokolással együtt – írásban közli. A jelölt legközelebb további egy év beosztott lelkészi szolgálat után jelentkezhet alkalmassági vizsgálatra. A harmadik alkalmatlan minősítés után újabb vizsgálatnak helye nincs, és a jelölt kizárólag beosztott lelkészként szolgálhat tovább.

15. § (1) A lelkészt a lelkésszé avatás után fel kell venni a lelkészi nyilvántartásba. A lelkészi nyilvántartásban szerepel az,

- a) aki e törvény alapján létesített szolgálati jogviszonyban áll,
- b) akinek a lelkészi jogviszonya megszűnése óta kevesebb, mint 5 év telt el,
- c) aki lelkészi szolgálatból ment nyugdíjba.

(2) A lelkészi nyilvántartásból törölni kell a lelkészt, ha

- a) a lelkészi jogviszonyának – nem nyugdíjazás miatti – megszűnésétől legalább 5 év eltelt,
- b) írásos nyilatkozatával lelkészi jellegéről lemondott,
- c) írásos nyilatkozatával a Magyarországi Evangélikus Egyházból kilépett,
- d) jogerős bírói ítélet alapján lelkészi jellegétől megfosztották.

⁹ Módosította a 2018. évi VII. törvény 3. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

(3) Minden lelkész a szolgálati helye szerint illetékes egyházkerület megjelölésével szerepel a lelkészi nyilvántartásban. Bármilyen formában végzett lelkészi szolgálat tanítási tisztasága és a lelkész erkölcsi magatartása fölött a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök gyakorol felügyeletet.

(4) A lelkészi nyilvántartás vezetésének módjáról, hozzáférhetőségéről, a rendelkezési állományban lévők jelöléséről és egyéb, részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

16. § Amennyiben a lelkész megszakítás nélkül 5 éven keresztül nem állt egyházi alkalmazásban, az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság előtt tett vizsga szükséges ahhoz, hogy a lelkészi nyilvántartásba visszakerüljön, s beosztott lelkészként újra szolgálatba álljon. Választhatóságát – legalább 2 év elteltével – a parókusi alkalmassági vizsgálat megállását követően nyeri vissza.

17. § Az a lelkész, aki az egyházi szolgálatból kilép, vagy akit az egyházi bíróság hivatalvesztésre ítél, lelkészi jellegét elveszti, lelkészi szolgálatot nem végezhet, liturgikus öltözetet nem viselhet, és a lelkészi címet nem használhatja.

18. §¹⁰ (1) Annak a lelkésznek, aki a lelkészi életpályamodell törvényben és országos szabályrendeletben rögzített követelményeinek nem tett eleget, a következő kategóriába való lépéséről, a követelmények elmulasztásából adódó következményekről az illetékes esperes javaslata alapján a püspöki tanács határoz. A határozathozatal eljárásrendjéről országos szabályrendelet rendelkezik.

(2)

(3) A püspöki tanács határozatával szemben a lelkész az egyházi bírósághoz fordulhat.

(4) Amennyiben a püspöki tanács jogerős határozata megállapítja a ciklus nem teljesítését, annak teljesítése időpontjáig a lelkész magasabb egyházkormányzati szinten tisztség betöltésére vonatkozó választhatósága megszűnik. A ciklus nem teljesítésének további lehetséges következményeiről országos szabályrendelet rendelkezik.

19. § (1) Külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatba csak akkor léphet, ha az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság által előírt (különbözeti) vizsgát letette. Szolgálatba állításáról a leendő szolgálati helye szerint illetékes püspök dönt.

(2) A külföldi egyetemen, főiskolán teológiai végbizo-

¹⁰ Módosította a 2024. évi III. törvény 2. §-a. Hatályos: 2024. július 1-től.

nyítványt szerzett, fel nem avatott, a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatra készülő személy köteles végbizonysítványát honosítani.

20. § Más keresztyén felekezetekben szerzett lelkészi oklevél birtokosa a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi alkalmazásba csak úgy léphet, ha a lelkészekre vonatkozó jogszabályokban rögzített feltételeken túl az egyházközsége szerint illetékes püspök engedélyével az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanári kara által megállapított tantárgyakból vizsgát tett, és az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság az alkalmasságáról meggyőződött. Az avatásra a lelkészképesítő bizottság tesz javaslatot az illetékes püspöknek.

21. §¹¹ A lelkészek számára az egyház biztosítja a parókusi alkalmassági vizsgálaton való megfeleléshez szükséges szolgálati jogviszonyt, beosztott lelkészként legfeljebb 4 év időtartamra, valamint ennek során – igazodva a lelkészi életpályamodell törvényben és szabályrendeletben írt rendelkezéseihez – legalább a lelkészek minimális rendszeres havi illetményének megfelelő juttatást a szolgálatba állító költségvetésének terhére. Ezen túlmenően a Magyarországi Evangélikus Egyház, az egyházi önkormányzatok és intézmények igényeikhez igazodva létesítenek szolgálati jogviszonyt.

22. § (1) A lelkészek nyugdíjkorhatára 65 év.
(2)¹² A lelkészi jelleg nem szűnik meg a nyugdíjba vonulással. A nyugdíjba vonult lelkész kizárólag a területileg illetékes püspök előzetes, írásbeli határozatával állhat lelkészi szolgálati jogviszonyban. A nyugdíjba vonult lelkésszel a 25–26. §-ban hivatkozott beosztott lelkészi és helyettes lelkészi, illetve bármely egyházi önkormányzatnál, illetve intézménynél – képviseleti joggal nem járó, meghatározott szolgálatra vonatkozó – lelkészi szolgálati jogviszony létesíthető. A nyugdíjba vonult lelkész esetén a 16. §-ban hivatkozott lelkészképesítő bizottság előtti vizsgára vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni. A nyugdíjba vonulást követően nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(3)¹³ A lelkész egészségügyi okból az öregségi nyugdíj igénybevételét követően, az (1) bekezdésben meghatározott korhatár előtt is kérelmezheti nyugállományba helyezését, melynek megállapításáról – a püspöki tanács véleményének ismeretében – az alap vezetője

dönt. Lelkész az öregségi nyugdíj igénybevételét követően, az (1) bekezdésben meghatározott korhatár előtt külön ok megjelölése nélkül is kérelmezheti nyugállományba helyezését azzal, hogy annak megállapítása során a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap vezetőjének nincs mérlegelési lehetősége. (4)¹⁴ A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek és gyülekezeti munkatársainak nyugdíj-kiegészítéséről és az ehhez kapcsolódó egyéb ellátásokról külön törvény rendelkezik.

III. fejezet

A lelkészi szolgálat formái

23. § (1) Az önálló szolgálatot végző lelkész olyan szolgálati helyre választott lelkész, amelyben nem áll másik lelkész közvetlen irányítása alatt. Önálló szolgálatra csak parókusi alkalmassági vizsgálatot érvényesen megállott lelkész választható. Felelős azért, hogy egyháza biblikus és hitvallásos tanítása érvényesüljön munkájában és a szolgálatával ellátott területen. Felelős azért, hogy szolgálati helyén tévtanítások ne terjedjenek, őrökdi a rábízottak egységén. Egyházközségben e felelősségében osztoznak vele az egyházközségben szolgáló lelkészek, valamint az egyházközség tisztségviselői és a presbitérium tagjai is.
(2) Az egyházközségben önálló szolgálatot végző lelkész (gyülekezeti, parókusi lelkész) felelős az igehirdetői és gyülekezeti lelkészi munka szervezéséért, tartalmáért és folyamatos végzéséért.

24. § A másodlelkész a gyülekezeti lelkész mellé választott lelkész, aki munkáját a gyülekezeti lelkész irányításával és felelőssége mellett végzi, de személyében felelős a rábízott munka elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért.

25. § (1) A beosztott lelkész munkáját püspöki kiküldés alapján, valamely kijelölt önálló szolgálatot végző lelkész irányításával, beosztottként végzi, de személyében felelős a rábízott feladatok elvégzéséért és lelkészi munkája tartalmáért. A beosztott lelkész a parókusi lelkész jogait nem gyakorolhatja.

(2) A beosztott lelkészt a püspök küldi ki az egyházközségbe vagy más szolgálati helyre. A kiküldés történhet határozatlan vagy határozott – legfeljebb 3 éves – időtartamra.

26. § (1) Helyettes lelkész az, akit a tartósan betöltetlen lelkészi szolgálati helyre a püspök küld ki. A helyettes lelkész a helyettesített lelkész feladatköre és jogköre szerint működik.

¹¹ Módosította a 2018. évi VII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹² Módosította a 2022. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2022. május 27-től.

¹³ Módosította a 2013. évi III. törvény 26. § (1) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

¹⁴ Módosította a 2013. évi III. törvény 26. § (2) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

(2) A helyettes lelkész megbízatása meghatározott, legfeljebb 3 éves időszakra szól. Helyettes lelkészként nyugdíjas lelkész is megbízható.

IV. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszony

27. § (1) Az e törvényben meghatározottak szerint szolgálatban álló lelkészek – a szolgálatba állító egyházi önkormányzaton, intézményen, illetve egyesületen keresztül – szolgálati jogviszonyban állnak a Magyarországi Evangélikus Egyházzal. Szolgálati jogviszony azzal a lelkésszel létesíthető, aki a lelkészi nyilvántartásban szerepel.

(2) A szolgálati idő számításakor figyelembe vett időbe beletartozik az e törvény alapján létesített szolgálati jogviszony, különösen

- az egyházköztségben végzett lelkészi szolgálat,
- más egyházi önkormányzatnál végzett lelkészi szolgálat,
- a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájában (a továbbiakban: országos iroda) vagy központi beosztásban végzett szolgálat,
- az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatójaként végzett szolgálat,
- az evangélikus intézményben végzett lelkészi jellegű szolgálat,
- az evangélikus egyesületnél végzett lelkészi szolgálat,
- az egyházi ösztöndíj, illetve hivatalos külföldi kiküldetés, amennyiben a kiküldött erről szerződést köt a Magyarországi Evangélikus Egyházzal,
- a Magyarországi Evangélikus Egyházzal állandó kapcsolatban álló szervezetnél végzett szolgálat,
- a nem egyházi állományban végzett, de egyházi elismert szolgálat (így különösen a börtönlelkészi, táborigazgatói, kórházlelkészi szolgálat).

(3) A szolgálati idő számításakor szintén figyelembe kell venni:

- az országos szabályrendeletben szolgálati jogviszonynak elismert egyházi tevékenységet,
- az eddig felsoroltaktól eltérő beosztású lelkészi szolgálatot, amelyet a püspöki tanács szolgálati jogviszonyként elismert.

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek a Magyarországi Református Egyházban, valamint külföldi evangélikus, illetve református egyházban végzett korábbi lelkészi szolgálatának ideje szolgálati időnek számít.

(5) Az e törvény hatályba lépése előtt végzett szolgálatok tekintetében az országos iroda állapítja meg a lelkészi nyilvántartásban szereplő lelkészek szolgálati idejét a korábban hatályos szabályok szerint (beleértve a korábbi segédlelkészi szolgálatot is), vitás

esetben a lelkészi munkaközösségek országos szövetsége, valamint az illetékes püspök véleményének figyelembe vételével.

28. §¹⁵

V. fejezet

Rendelkezési állomány

29. § (1)¹⁶ Az a lelkész, aki nem áll szolgálati jogviszonyban, rendelkezési állományba kerül. A rendelkezési állományban lévő lelkész számára nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(2) A rendelkezési állományban lévő lelkész az utolsó szolgálati helye szerint illetékes püspök, ennek hiányában az egyházközsége szerint illetékes püspök felügyelete alatt áll.

(3) A rendelkezési állományban lévő lelkészt a leendő szolgálati helye szerint illetékes püspök a felügyeletet gyakorló püspök egyetértésével küldheti ki szolgálatba.

(4) A rendelkezési állományban lévő lelkész díjazásra csak a püspöki kiküldés alapján jogosult, azt megelőzően javadalmazásban nem részesül.

(5) A rendelkezési állományban álló lelkész írásban bejelentheti az illetékes püspöknél a rendelkezési állományból való kilépését, ez – erre irányuló külön írásos nyilatkozat hiányában – nem jelenti a lelkészi jellegről való lemondást. A bejelentés visszavonható. Sem a kilépés, sem annak visszavonása nem befolyásolja a 15. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott 5 éves időtartam számítását.

VI. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos vitás kérdések rendezése

A lelkészi becsületszék

30. § (1) Az egyházi alkalmazásban levő lelkész szolgálatával kapcsolatban felmerült, illetve beérkezett panasz elbírálására – amennyiben az illetékes egyházkerületben működik – a lelkészi becsületszék (a továbbiakban: becsületszék) jogosult, ha az nem tartozik az egyházi bíróság hatáskörébe.

(2) A becsületszék illetékessége az adott egyházkerület lelkészi névjegyzékében szereplő lelkészek szolgálatával kapcsolatos kérdésekre terjed ki.

31. § (1) Becsületszék létrehozásáról az egyházkerületi közgyűlés dönthet, ebben az esetben biztosítja működésének anyagi és egyéb feltételeit.

¹⁵ Hatályon kívül helyezte a 2013. évi III. törvény 26. § (3) bekezdése. Hatályos: 2014. január 1-től.

¹⁶ Módosította a 2018. évi VII. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

(2) A becsületszékbe az egyházmegyei lelkészi munkaközösségek delegálnak 1-1 tagot az általános tisztújítás ciklusának megfelelő időre. A becsületszék elnökét és alelnökét a tagok maguk közül választják. Az elnököt akadályoztatása esetén az alelnök helyettesíti.

32. § (1) Eljárást kezdeményezhet a becsületében megsértett lelkész is. A becsületszék eljárásának megindításáról az elnök dönt. A becsületszék legalább háromtagú becsületszéki tanácsban (a továbbiakban: tanácsban) jár el. A tanács tagjait a becsületszék elnöke jelöli ki. Az ügyben érintett tag a panasz elbírálásában nem vehet részt.

(2) Ha erről a becsületszék eltérően nem dönt, a tanács maga határozza meg a panasz kivizsgálásának módját és ütemezését. A tanács a vizsgálatról jegyzőkönyvet készíthet.

(3) A tanács a kivizsgálás során egyebek mellett jogosult:

- a) meghallgatni az érintetteket,
- b) a panasszal kapcsolatos iratokba betekinteni, azokról másolatot készíteni,
- c) felvilágosítást kérni,
- d) szemlét tartani,
- e) az érintetteket békítő tanácskozás meghívni,
- f) megbeszéléseire az illetékes püspököt, esperest vagy más személyt tanácskozási joggal meghívni.

(4) A tanács a panasz kivizsgálásának befejezése után

- a) tájékoztathatja a panasz előterjesztőjét a panasz kivizsgálásáról, s arról, ha a panaszt nem találta indokoltnak,
- b) megállapíthatja a lelkészi szolgálattal kapcsolatos panasz indokoltságát,
- c) felhívhatja a lelkészt a Szentírásnak, a hitvallási iratoknak, a jogi és erkölcsi előírásoknak megfelelő magatartás tanúsítására és az ezekkel ellentétes magatartás abbahagyására, valamint az attól való tartózkodásra,
- d) javaslatot tehet az illetékes püspöknek, esperesnek, igazgató lelkésznek, valamint más személynek vagy testületnek valamilyen intézkedés megtételére,
- e) erkölcsi állásfoglalást, közleményt adhat ki, amit az egyház hivatalos lapjában vagy hetilapjában megjelentethet,
- f) életviteli vagy egyéb tanácsot adhat,
- g) egyéb döntést hozhat.

(5) A tanács a vizsgálat lezárásáról és döntéséről a panasztevőt, a többi érintettet, a becsületszék elnökét és a püspököt tájékoztatja. Írásban érkezett panasz kivizsgálásának eredményéről a tájékoztatást írásban kell megadni.

33. § A püspökkel kapcsolatos becsületszéki eljárást az egyházkerületi becsületszékek elnökeiből álló tanács

folytatja le, melyet az illetékes becsületszék elnöke vezet. Amennyiben nincs az egyházkerületben megválasztva becsületszék, az illetékes elnök a szomszédos egyházkerület egyházmegyei lelkészi munkaközösségeinek elnökei közül kér fel tanácstagot.

Lelkészek házasságának felbontása

33/A. §¹⁷ (1) A lelkész – házassági kapcsolatának megromlása esetén – a házasság felbontására irányuló kereset előterjesztését megelőzően tájékoztatja a szolgálati területe szerint illetékes esperest és püspököt az ő vagy házastársa válási szándékáról.

(2) A lelkész a házasság felbontására irányuló keresetlevél kézhezvételét követően legkésőbb 8 napon belül egyidejűleg írásban értesíti erről a szolgálatba állítót, az esperest és a püspököt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott értesítés kézhezvétele után a püspök azonnali hatállyal felállít egy bizottságot, melynek segítségével 15 napon belül megvizsgálja a történeteket. Meghallgatják a lelkészt és a szolgálatba állító képviselőit, valamint meghallgathatják a lelkész házastársát. Ha egyházi önkormányzat a szolgálatba állító, akkor ebben az ügyben a presbitérium vagy a presbitérium legalább 3 tagja, ha intézmény, akkor az igazgatótanács vagy az igazgatótanács legalább 3 tagja a szolgálatba állító képviselője.

(4) A vizsgálat lefolytatása után a püspök dönt a lelkész további szolgálatáról:

- a) a lelkész szolgálatát változatlanul hagyja,
- b) a lelkész szolgálatát legfeljebb 90 napra felfüggeszti,
- c) fegyelmi eljárást kezdeményez a lelkész ellen,
- d) egyéb intézkedést hoz.

(5) A püspök a (4) bekezdés a–d) pontjaiban meghatározott, egymásnak nem ellentmondó döntéseket együttesen is meghozhatja. Döntését írásban közli az érintettekkel. A szolgálati jogviszony felfüggesztése esetén az esperes bevonásával intézkedik a helyettesítésről és a jövedelem megosztásáról.

(6) A püspök figyelemmel kíséri a válás folyamatát a bontóper lezárulásáig. A püspök a (4) bekezdésben meghatározott intézkedéseket a bontóper ideje alatt később is tehet.

(7) Amennyiben a per a házasság jogerős felbontásával zárul, a lelkész a jogerős ítélet kézhezvételét követően legkésőbb 8 napon belül egyidejűleg írásban értesíti erről a szolgálatba állítót, az esperest és a püspököt. A püspök a bejelentés kézhezvétele után – szükség esetén a (3) bekezdésben meghatározott bizottság bevonásával – 15 napon belül dönt a lelkész szolgálati jogviszonyáról. A püspök a szolgálati jogviszonyt vál-

¹⁷ Beiktatta a 2017. évi I. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. március 31-től.

tozatlanul hagyja vagy megszünteti. Döntését írásban közli az érintettekkel.

(8) A lelkész házasságának felbontása után választási hatósága 3 évig a püspöki tanács egyetértési jogához kötött.

(9) A házasság jogerős bírósági felbontásával a lelkész minden – az egyházközségnél magasabb egyházkerületi szinten viselt – tisztsége, valamint zsinati, országos presbitériumi és országos bírósági tagsága megszűnik. Ilyen tisztségre és testületi tagságra a házasság felbontása után 3 évig nem választható.

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogviták

34. § A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita eldöntésére a Magyarországi Evangélikus Egyház bírósága jogosult.

HARMADIK RÉSZ LELKÉSZI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

VII. fejezet Az egyházközség lelkészei

35. § (1) Az egyházi szolgálat ellátása érdekében minden egyházközség az egyházközségi tagok számától és az ellátandó feladatoktól függően egy vagy több lelkészi állást tart fent.

(2) Az egyházközség lelkésze:

- a gyülekezeti lelkész,
- a gyülekezeti másodlelkész,
- a beosztott lelkész,
- a helyettes lelkész.

36. § Az egyházközség lelkésze köteles:

- gondoskodni az istentiszteleti és egyéb gyülekezeti alkalmak ellátásáról,
- ellátni a kazuális szolgálatokat, valamint a megelőző és követő beszélgetéseket és látogatásokat,
- végezni és irányítani a hitoktatást, a konfirmációt, az ifjúsági munkát,
- szervezni a szeretetszolgálatot,
- ellátni a gyülekezet lelkigondozói feladatait,
- végezni a lelkészi hivatali munkát,
- vállalni és megszervezni az egyházkerületi, egyházkerületi és országos egyházi élet alkalmain és feladataiban való részvételt,
- vállalni és megszervezni a gyülekezeti élet érdekében szükséges további teendőket.

VIII. fejezet

Az egyházközség lelkészeinek szolgálatba állítása

37. § (1) Gyülekezeti lelkész szolgálatba állításának az egyházközségi lelkészi állás szervezésekor vagy megüresedésekor van helye.

(2)¹⁸ Gyülekezeti lelkész az a lelkész lehet, akinek érvényes lelkészi oklevele van, az e törvényben szabályozott parókusi alkalmassági vizsgálaton megfelelt, illetve ezzel egyenértékű vizsgát tett, valamint a lelkészi életpályamodell törvényben és szabályrendeletben rögzített követelményeinek – a megszabott határidőben – eleget tett.

(3) A gyülekezeti lelkész szolgálatba állítása az egyházközségi közgyűlés által meghívás vagy pályázat alapján, – külön törvény rendelkezéseinek megfelelően – választás útján történik.

38. § A gyülekezeti másodlelkészi állás megszervezése, valamint a másodlelkész alkalmazására és nyugdíjazására a gyülekezeti lelkészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

39. § (1) A lelkész szolgálati jogviszonya határozott vagy határozatlan időre létesíthető. A határozott időre létesített szolgálati jogviszony legfeljebb 3 évre szólhat, ennek lejártakor csak határozatlan időre újítható meg.

(2) A szolgálati jogviszony kezdő időpontját a lelkészválasztáskor kell meghatározni, ennek hiányában a szolgálati jogviszony a hivatalátvétel időpontjától számítandó.

40. § (1) Az egyházközség megválasztott lelkészeinek beiktatása istentiszteleten történik, melyet egyházközségi közgyűlés követ.

(2) A gyülekezeti lelkészt és a gyülekezeti másodlelkészt az esperes, rendkívüli esetben az esperes által megbízott lelkész iktatja be.

(3) A beosztott lelkész beiktatását a szolgálatát felügyelő lelkész végzi.

(4) Az iktatásnak a szolgálati jogviszony kezdő időpontjától számított 3 hónapon belül kell megtörténnie.

41. § (1) A tartósan betöltetlen lelkészi szolgálati helyre – az egyházközség presbitériumának egyetértésével – az illetékes püspök küld ki helyettes lelkészt vagy beosztott lelkészt.

(2) Helyettes lelkész küldésének van helye különösen:

- ha a gyülekezeti lelkészi állás megüresedett,
- ha a lelkész beteg, teológiai tanulmányai céljából szabadságot vesz ki, vagy egyéb okból tartósan

¹⁸ Módosította a 2018. évi VII. törvény 7. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

nem tudja ellátni feladatát, és az egyházmegye nem tudja megoldani rendszeres helyettesítését,
c) ha a gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztés alatt áll.

(3) A szolgálat ellátásával a püspök beosztott lelkészt is megbízhat, egyidejűleg megnevezi a beosztott lelkész munkáját felügyelő helyettes lelkészt, és gondoskodik a szolgálati teendők és a javadalom megosztásáról. A beosztott lelkész kiküldése szólhat határozatlan időre is.

42. § A püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony alapja az egyházközség – szükség esetén a presbitérium által módosított – díjlevele és a püspök kiküldő rendelkezése együttesen. A szolgálati jogviszony kezdete a kiküldő rendelkezésben megjelölt időpont.

A díjlevél

43. § (1) Az egyházközség gyülekezeti lelkésze és másodlelkésze az egyházközséggel megkötött szolgálati szerződés (díjlevél, hívány) alapján kerül szolgálati jogviszonyba.

(2)¹⁹ A díjlevelet az egyházközség részéről a presbitérium fogadja el.

(3) Az egyházközség lelkészeinek díjlevelét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökségnek kell jóváhagynia. Amennyiben az egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökség a díjlevelet nem hagyja jóvá, azt 14 napon belül észrevételeivel visszajuttatja. Az egyházközség presbitériuma újabb 14 napon belül köteles az abban javasolt módosításokat megvizsgálni s a díjlevelet ismételt felterjesztési jóváhagyásra. Amennyiben a presbitérium a felsőbb szintű elnökségek észrevételeit figyelmen kívül hagyva fogadja el a díjlevelet, az elnökségek írásban rögzíthetik ellenvetésüket, ekkor a díjlevél aláírásuk nélkül válik véglegessé.

(4) A díjlevélben rögzíteni kell:

- a) az ellátandó lelkészi szolgálat fő területeit és jellegzetességeit,
- b) szolgálati lakás és a szolgálati lakással kapcsolatos fűtés, közüzemi díjak biztosítását vagy az ezekhez való egyházközségi hozzájárulás összegét,
- c)²⁰ a lelkészi szolgálatért juttatott rendszeres havi díjazást,
- d) a lelkészi hivatal helyiségének, berendezésének, fűtésének, világításának, takarításának biztosítását,

- e) a szolgálati lakás épületének külső és belső karbantartását, vagyonbiztosítását és közterheit,
- f) a szolgálati lakással, a szolgálathoz biztosított eszközökkel kapcsolatos kétoldalú vállalásokat,
- g)²¹ a 62/A. § szerinti juttatások formáit, módját és mértékét.

(5)²² A díjlevélnek tartalmaznia kell az egyházközség nyilatkozatát, amelyben kötelezettséget vállal a lelkész díjazásának évenkénti felülvizsgálatára, és legalább az országosan megállapított lelkészi minimumjövedelem biztosítására.

(6) A díjlevél a kötelező elemeken kívül tartalmazhat a lelkészi szolgálati jogviszony egyéb elemeire vonatkozó rendelkezést is.

(7)²³ A díjlevelet a lelkész és az egyházközség presbitériuma közös megegyezéssel módosíthatja. A díjlevél módosítására – a lelkész illetményének felülvizsgálatát kivéve – a létrehozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(8) A lelkész rendszeres pénzbeli illetményének felülvizsgálatát a presbitérium végzi, díjlevél kizárólag erre vonatkozó módosítását nem kell külön felterjesztetni a felsőbb szintű elnökségeknek jóváhagyásra.

(9) A díjlevelet az egyházmegyei elnökség felülvizsgálhatja lelkészválasztási eljárás nélkül is, és annak módosítására javaslatot tehet.

IX. fejezet

A szolgálati jogviszony megszűnése és megszüntetése

44. § (1) A lelkészi szolgálati jogviszony megszűnik:

- a) a lelkész halálával,
- b)²⁴ a lelkészi nyugdíjkorhatár elérésekor automatikusan, minden külön jogcselekmény nélkül, kivéve a 44. § (2) bekezdésében és a 67. § (3) bekezdésében, valamint a választásokról és szavazásról szóló 2005. évi VII. törvény 36. § (2) bekezdésében, továbbá az egyház intézményeiről szóló VIII. törvény 16/A. § (4) bekezdésében és 30. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezést. A kivételként meghatározott esetekben a továbbszolgáló lelkészek szolgálati jogviszonya továbbra is fennáll,
- c) az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 34. § f) és g) pontjában leírt fegyelmi büntetésekről szóló ítélet jogerőssé válásának napján,

²¹ Beiktatta a 2014. évi IX. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. november 29-től.

²² Módosította a 2015. évi II. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

²³ Módosította a 2022. évi VII. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

²⁴ Módosította a 2022. évi III. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2022. május 27-től.

¹⁹ A (2)–(3) bekezdést módosította a 2022. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

²⁰ Módosította a 2015. évi II. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

- d) a lelkésznek a lelkészi jellegéről való lemondásával, illetve az evangélikus egyházból való kilépésével, az erre vonatkozó szándéka bejelentésének napján,
- e) az egyházközség megszűnése, társulása esetén, annak jogerőre emelkedésével,
- f) a határozott idő lejártával,
- g) ha a lelkész egy évet meghaladó időt tölt betegszabadságon,
- h)²⁵ a lelkész házasságának felbontása esetén a püspöknek a szolgálati jogviszony megszüntetéséről szóló határozatával.

(2)²⁶ Az egyházkerületi elnökség a korhatár elérése előtt 6 hónappal írásban emlékezteti az illetékes egyházközségi elnökséget e törvényre hivatkozva arra, hogy az egyházközség lelkésze eléri a nyugdíjkorhatárt. Amennyiben egyházi érdekből a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálata szükséges, a lelkész – az egyházközség presbitériuma, a lelkész és az illetékes egyházkerületi püspök írásbeli megállapodása alapján – legfeljebb további 2 évig lelkészként szolgálhat tovább.

(3) A lelkész nyugdíjazásával minden olyan választott tisztsége megszűnik, amelyet csak egyházközségi lelkész láthat el.

(4) Egyházközségek társulásakor, a társulás megszüntetésekor az egyházközség közgyűlése dönthet a szolgálati jogviszony folytatásáról, ilyenkor nem szükséges új lelkészválasztási eljárás megindítani.

45. § (1) A 37. § (3) bekezdése alapján létrejött, határozatlan idejű lelkészi szolgálati jogviszony megszüntethető:

- a) a lelkész és a szolgálatba állító közös megegyezésével,
- b) a lelkész vagy a szolgálatba állító felmondásával.

(2) A szolgálati jogviszony megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot, illetőleg megállapodást írásba kell foglalni. A felmondás a másik féllel való írásbeli közléssel, a megállapodás annak aláírásával válik hatályossá.

(3) A lelkész szolgálati jogviszonyának felmondását az egyházközség részéről a presbitérium, az egyházmegyei elnökség által összehívott és vezetett ülésen az összes presbiter több mint felének megegyező szavazatával indítványozhatja az egyházközségi közgyűlésnek. Az egyházmegyei elnökség tagjai által összehívott és vezetett közgyűlés a jelenlévő közgyűlési tagok több mint kétharmadának szavazatával határozhat a szolgálati jogviszony felmondásáról.

²⁵ Beiktatta a 2017. évi I. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. március 31-től.

²⁶ Módosította a 2022. évi III. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos 2022. május 27-től.

(4) A felmondási idő 30 nap. Az egyházközség presbitériuma és a lelkész ennél hosszabb időben is megállapodhatnak, amely azonban a 4 hónapot nem haladhatja meg.

(5)²⁷ Az egyházközség felmondása esetén a lelkész végkielégítés illeti meg, amit az egyházközség fizet. A végkielégítés mértéke a lelkész háromhavi lelkészi díjazása.

(6) Az egyházközség, a lelkész súlyos kötelezettségszegése esetén a lelkészi szolgálati jogviszonyt azonnali hatályú felmondással is megszüntetheti.

(7) Azonnali hatályú felmondás esetén a lelkész felmondási időre és végkielégítésre nem jogosult.

46. § (1) A 37. § (3) bekezdése alapján létrejött, határozott időre szóló szolgálati jogviszony csak közös megegyezéssel vagy súlyos kötelezettségszegés esetén azonnali hatályú felmondással szüntethető meg.

(2)²⁸ Az (1) bekezdéstől eltérően is megszüntetheti az egyházközség az általa határozott időre létrehozott szolgálati jogviszonyt, a lelkész ez esetben azonban jogosult a hátralévő időre jutó díjazására.

47. § (1) A püspöki kiküldéssel határozatlan időtartamra létrejött szolgálati jogviszonyt az illetékes püspök áthelyezéssel megszüntetheti. Az egyházközség presbitériuma a püspöki kirendeléssel, határozatlan időtartamra létesített szolgálati jogviszony megszüntetését az illetékes püspöknél kezdeményezheti. A kezdeményezéstől számított 3 hónap elteltével az egyházközség az így létrejött szolgálati jogviszonyt is felmondhatja a felmondásra vonatkozó szabályok betartásával.

(2) Beosztott lelkész és helyettes lelkész esetén a határozott időtartamra püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony az időtartam letelte előtt csak a kiküldő püspök, a lelkész és az egyházközség presbitériumának egyetértésével szüntethető meg. Ebben az esetben a lelkész kizárólag 30 nap felmondási időre jogosult.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a beosztott lelkész és helyettes lelkész jogviszonyát az egyházközség a lelkész súlyos kötelezettségszegése esetén azonnali hatállyal felmondhatja.

48. § (1) Ha a szolgálati jogviszony az egyházközség kezdeményezésére szűnt meg, a lelkész a döntéssel szemben 15 napon belül bírósághoz fordulhat. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs.

(2) A szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése esetén a lelkészt kérelmére az eredeti jogviszony ke-

²⁷ Módosította a 2015. évi II. törvény 10. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

²⁸ Módosította a 2015. évi II. törvény 11. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

retében kell továbbfoglalkoztatni. Ha a lelkész kérésére vagy az egyházközség magatartása miatt a bíróság mellőzi az eredeti jogviszonyba való visszahelyezést, a bíróság az egyházközséget a lelkész legfeljebb 6 havi illetményének megfizetésére kötelezheti.

A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén követendő eljárás

49. § (1) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedését az egyházközség felügyelője köteles azonnal jelenteni az esperesnek, aki értesíti a püspököt és az egyházi nyugdíjszervet.

(2) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségekben a lelkészi állás megüresedésekor az esperes vagy az egyházmegyének az esperes által megbízott lelkésze:

- a) gondoskodik a helyettes lelkész kirendeléséig az egyházi munka zavartalan folytatásáról,
- b) átveszi leltár szerint az egyházközség ingóságait, amelyek a lelkész kezelésében állottak, és gondoskodik azok megőrzéséről,
- c) megállapítja az egyházközség követeléseit és kintlevőségeit,
- d) meggyőződik a pénztárkönyv naprakész vezetéséről és a pénzeszközök meglétéről,
- e) megállapítja az elmaradt vagy előre felvett javadalmakat,
- f) átadásig zárolja a lelkészi hivatalt.

(3) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségben az üresedés idején az esperes, illetve megbízottja meghatalmazása nélkül senki hivatalos lelkészi szolgálatot nem végezhet, gyűlést nem hívhat össze, öszsejövotelt nem tarthat.

(4) A lelkészi állás megüresedésével kapcsolatos eljárásokról jegyzőkönyv készül.

50. § (1) Az üresedésben levő gyülekezeti lelkészi állás fenntartott lelkészi állásnak tekintendő. A lelkész javadalma az üresedés idejére helyettesítésre, illetve lelkészalkalmazásra használhatók fel.

(2) A megüresedéstől számított 2 év elteltével az egyházmegyei elnökség felülvizsgálja, hogy a gyülekezeti lelkészi állás fenntartható-e önálló szolgálati helyként

X. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszony szabályai

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogok gyakorlói

51. § (1) Az egyházközség lelkészeinek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban a szolgálatba állítót megillető jogok és köteleességek törvényben meghatározott részét az illetékes egyházkerület elnökségének tagjai, az egyházmegye elnökségének tagjai, valamint az egyházközség testületei és tisztségviselői gyakorolják.

(2) Az egyházkerületi elnökség:

- a) jóváhagyja a díjlevelet,
- b)²⁹ tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba.

(3) A püspök:

- a) egyetértési jogot gyakorol a lelkész rendkívüli szabadságának kiadásakor,
- b) kiadja a választhatósági igazolást,
- c)³⁰ intézkedik és dönt a lelkész szolgálati jogviszonyával kapcsolatban a 33/A. §-ban meghatározott esetekben,
- d) helyettes és beosztott lelkészt küld az egyházközségbe,
- e) közreműködik a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodás megkötésében,
- f)³¹ ellátja a lelkészi életpályamodell által meghatározott feladatait.

(4) Az egyházmegyei elnökség:

- a) jóváhagyja a díjlevelet,
- b)³² tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba, és a lelkészválasztás során ellátja a törvény által ráruházott egyéb feladatait,
- c) közreműködik a szolgálati jogviszony egyházközség által történő felmondásra irányuló eljárásban.

(5) Az esperes:

- a) egyeztet a lelkészi szabadság kivételénél,
- b) meghatározza a szabadságolás miatti helyettesítési rendet az egyházmegyében,
- c)³³ ellátja a lelkészi életpályamodell által meghatározott feladatait.

(6) Az egyházközség közgyűlése:

- a) lelkészi állásokat szervez,
- b)³⁴
- c) megválasztja a gyülekezeti lelkészt, valamint a gyülekezeti másodlelkészt,
- d) dönt a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondásáról,
- e) meghallgatja és megvitatja a lelkészi jelentést.

(7)³⁵ A (6) bekezdés e) pontjában meghatározott jog gyakorlását a közgyűlés átruházhatja a képviselő-testületre.

²⁹ Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³⁰ Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³¹ Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 8. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

³² A b) pontot módosította és a c) pontot beiktatta a 2018. évi VI. törvény 1. § (3) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³³ Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

³⁴ Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VI. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. május 25-től.

³⁵ Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (4) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

- (8) Az egyházközség presbitériuma:
- elfogadja a lelkészi díjlevelet, tagot delegál a lelkészjelölő bizottságba, jelölt(ek)et állít a megüresedett vagy új lelkészi állásra,
 - évente felülvizsgálja a lelkész havi rendszeres járandóságát,
 - megkötöti a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodást,
 - meghatározza a helyettes lelkész javadalmát,
 - engedélyezi a lelkész rendkívüli szabadságát,
 - tanulmányi szerződést köt a lelkésszel,
 - engedélyezi a további szolgálati jogviszony, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését,
 - kezdeményezi a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondását.
- (9) Az egyházközség felügyelője:
- - közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.
- (10) Az igazgató lelkész:
- meghatározza az egyházközségben szolgáló lelkészek munkarendjét,
 - közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.

52. §³⁸ A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatban tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a lelkész, a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök, továbbá a lelkész kérése alapján az egyházközség felügyelője adhat. Állami szervek, illetve bíróságok jogszerű megkeresése alapján a lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatást kizárólag az illetékes püspök adhat. Lelkészi jövedelemigazolást – a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alap nyilvántartása alapján – csak az országos iroda állíthat ki.

A munkaidő és a munkarend

53. § (1) A lelkészi szolgálat megszakítás nélküli munkarenddel és kötetlen munkaidővel jár együtt. A kötetlen munkaidőnek megfelelő, ha az előre ütemezhető feladatait a lelkész saját maga ütemezi, osztja be, figyelemmel az egyházi szempontokra és előírásokra. Munkájáról tételes szolgálati naplót vezet. A lelkészi hivatal rendjéről szóló egyházközségi szabályrendelet meghatározhat hivatali időt is.

(2) Többlelkészes egyházközségben a lelkészek szolgálati tevékenységének beosztását az igazgató lelkész készíti el, és gondoskodik annak megtartásáról.

³⁶ Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (5) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³⁷ Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VI. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. május 25-től.

³⁸ Módosította a 2017. évi I. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. március 31-től.

(3) A lelkészi szolgálatot úgy kell megszervezni, hogy a lelkész(ek) számára hetente egy pihenőnap biztosított legyen.

- (4) Az egyházközség érdekében tett, illetve a vállalt egyházi tisztségekkel összefüggésben végzett tevékenység (munkavégzés, utazás stb.) a lelkészi szolgálat része, nem számolható a lelkész szabadságának terhére.
- (5) A lelkész köteles a presbitériumnak bejelenteni a (4) bekezdésen kívül eső, egyéb egyházi tevékenységét, elfoglaltságát. Az egyházközség presbitériuma erre vonatkozóan korlátot határozhat meg, ami nem lehet évente 21 nappal kevesebb.

Rendes szabadság

54. § (1) A lelkészt – ha törvény eltérően nem rendelkezik – évente 30 naptári nap fizetett rendes szabadság illeti meg. Az éves szabadságot szeptember 1-től következő év szeptember 1-ig kell kiadni. A ki nem vett szabadság a következő periódusra nem átvihető, pénzre nem váltható.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülő a 16 évesnél fiatalabb gyermekek után gyermekenként 2 nap – de összesen legfeljebb 8 nap – pótszabadság illeti meg.

(3) A szabadság kiadásának időpontját a lelkész kérése alapján a felügyelő az igazgató lelkésszel, illetve – amennyiben az egyházközségben nincs igazgató lelkész – az esperessel egyeztetve határozza meg.

Betegszabadság

55. § (1) A lelkészt betegsége idejére fizetett betegszabadság illeti meg.

(2) A betegség első hónapjában a lelkész korábbi havi illetményét kapja, azt követően annak 75 százalékát. Ugyanez illeti meg a gyermek 12. életéve betöltéséig a gyermek betegsége esetén az otthoni ápolás idejére a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülő.

(3) Egy év betegszabadságban eltöltött idő után a lelkész szolgálati jogviszonya az adott egyházközségben megszűnik, a lelkészi állás megüresedik. Ezt követően – amennyiben közben a lelkész nem létesít szolgálati jogviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, és nem részesül állami társadalombiztosítási juttatásban – az országos egyház költségvetéséből továbbra is jogosult 6 hónapig a korábbi illetménye 75 százalékára.

Szülési szabadság, gyermekgondozási szabadság

56. § (1)³⁹ A lelkészt a gyermek 2 éves koráig, illetve a családba kerülésétől számított két évig szülési szabadság illeti meg. A szülési szabadság ideje alatt a lelkész külön törvény szerinti gyermekáldási ellátást vehet igénybe.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülőt fizetés nélküli szabadság illeti meg:

- a) a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- b) a gyermek 14. életéve betöltéséig, ha a lelkész a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül.

Tartós szabadság

57. § (1)⁴⁰ A szolgálatba állító – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – általa méltányosnak tartott esetben (elsősorban egészségügyi, tanulmányi, családi okok, társadalmi tisztség betöltése miatt, illetve egyéb méltányos okból) tartós szabadságot nyújthat a lelkésznek. A tartós szabadság alatt a lelkész fizetésre általában nem jogosult. A tartós szabadságon lévő lelkész számára nem kötelező a lelkészi életpályamodellben való részvétel.

(2) A tartós szabadság kiadásának feltételeit írásbeli megállapodásban kell rögzíteni, amelynek tartalmaznia kell különösen

- a) a tartós szabadság kezdő és záró időpontját (vagy azon feltételeket, amelyek esetén ezek beállnak),
- b) a szolgálati lakás, valamint a szolgálathoz biztosított egyéb eszközök használatára vonatkozó rendelkezéseket,
- c) a javadalommal kapcsolatos megállapodást.

57/A. §⁴¹ A lelkészt a lelkészi életpályamodellben való részvétele során szolgálatvégzés nélküli fizetett szabadságon (sabbatidő) vehet részt, melynek részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

A szolgálati jogviszony ellátásának akadályoztatása

58. § Ha a lelkész szülői hivatása miatt lelkészi kötelességeinek nem tud maradéktalanul eleget tenni, akkor a szolgálatba állítóval munkájára nézve határozott időre szóló külön megegyezést köt, amit az esperesen keresztül bejelent az illetékes püspöknek.

³⁹ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. november 24-től.

⁴⁰ Módosította a 2018. évi VII. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

⁴¹ Módosította a 2024. évi III. törvény 3. §-a. Hatályos: 2024. július 1-től.

59. § (1) A lelkész, mint aki élethivatásként kötelezte el magát az egyházi szolgálatra, olyan egyéb elfoglaltságot nem vállalhat, amely veszélyezteti lelkészi szolgálatának ellátását, illetve hivatalához méltatlan.

(2) A lelkész a fennálló szolgálati jogviszonya mellett további szolgálati jogviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt vagy más, tartós időbeli lekötöttséggel járó elfoglaltságot, így különösen: tanulmányok folytatása, társadalmi tisztségek betöltése, – a püspöki kiküldésen alapuló helyettes lelkészi megbízás kivételével – csak a szolgálatba állító (egyházközség esetén a presbitérium) előzetes engedélye alapján létesíthet.

(3) Országgyűlési és önkormányzati képviselőségre, valamint polgármesteri tisztségre való megválasztását a lelkész bejelenti az egyházmegyei elnökségen keresztül az egyházkerületi elnökségnek. A tisztség betöltésével kapcsolatos döntést meghozó presbitériumi ülést az egyházmegyei elnökség hívja össze és vezeti.

(4) Amennyiben a lelkész az (1)–(2) bekezdésben felsorolt elfoglaltságok valamelyikét előzetes engedély nélkül létesítette vagy tartja fenn, fegyelmi vétséget követ el. Az ilyen elfoglaltság fenntartását a szolgálatba állító megtilthatja.

(5) A szolgálatba állító a (2) bekezdés szerint megadott engedélyt visszavonhatja, ha úgy ítéli meg, hogy további fenntartása veszélyeztetné a lelkészi szolgálat ellátását.

60. § A szolgálatba állító és a lelkész – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – megállapodhat arról is, mely egyházi szolgálatokat látja el továbbra is a lelkész, s milyen juttatásokban részesül. A lelkész olyan tartós elfoglaltsága esetén, amely nem teszi lehetővé szolgálatának ellátását, a szolgálatba állító tartós szabadságot nyújthat.

Tanulmányi szerződés

61. § (1) A szolgálatba állító, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház (e szakaszban együtt: támogató) a lelkésszel tanulmányi szerződést köthet. A szerződésben a támogató vállalja, hogy a tanulmányok folytatásának idejére támogatást nyújt, a lelkész pedig arra kötelezi magát, hogy a támogatott tanulmányokat folytatja, meghatározott idő alatt befejezi, s a tanulmányok befejezése (képzettség megszerzése) után meghatározott időn keresztül a szolgálati viszonyát fenntartja.

(2) A tanulmányi szerződést írásba kell foglalni és abban meg kell határozni a támogató által vállalt támogatás formáját és mértékét, valamint – a támogatás mértékével arányosan – a lelkész által a támogatónál kötelezően szolgálatban töltendő idő tartamát, amely 5 évnél hosszabb nem lehet.

(3) A lelkész mentesül a szerződésből folyó kötelezettségei alól és kártérítésre is jogosult, ha a támogató a támogatást nem biztosítja, vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el.

(4) Ha a lelkész a tanulmányait nem megfelelő eredménnyel folytatja, a meghatározott időtartamot nem tölti le, a meghatározott idő alatt nem fejezi be vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el, a támogató követelheti az általa nyújtott támogatás teljes vagy részleges megtérítését.

A lelkészi szolgálat díjazása

62. § (1) A lelkészi szolgálat díjazásáról a díjlevél, illetve a püspöki kiküldés rendelkezik, melyek tartalmazzák a lelkész havi rendszeres illetményét, valamint az egyéb juttatásokat.

(2) Az illetmény törvényes magyar pénzben, havonta, utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig fizetendő.

(3) Az illetményről a lelkész részére olyan részletes írásbeli elszámolást kell adni, amiből a kiszámítás helyessége ellenőrizhető.

(4) Az egyházmegyei elnökség általában nem járulhat hozzá, hogy a lelkész juttatásait – azonos szolgálati jogviszonyon belül – az előző díjlevélhez képest csökkentsék. Ha a díjlevél bizonyos tételei korszerűtlenek, az egyházmegyei elnökség köteles ezeknek a tételeknek megváltoztatását és az azokon alapuló javadalomnak megfelelő egyenértékkel való pótlását szorgalmazni.

62/A. §⁴² (1) A szolgálati jogviszony keretében az egyházi önkormányzat tartási kötelezettségéből eredően pénzbeli és nem pénzbeli juttatásban részesítheti a szolgálati jogviszonyban álló lelkészt, gyülekezeti munkatársat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tartási kötelezettség kapcsán adható juttatás formáit, a juttatás módját és mértékét országos szabályrendelet határozza meg.

(3) A szolgálatba állító a szolgálati szerződésben rögzíti az (1) bekezdés szerinti tartási kötelezettségéből eredő juttatás általa vállalt formáit, módját és mértékét.

63. §⁴³ (1) A lelkészek rendszeres havi illetményének minimális mértékét országos szabályrendelet határozza meg, annak összegét a szolgálatba állító biztosítja.

(2) Országos szabályrendelet rendelkezik arról, hogy milyen elvek alapján nyújtható országos egyházi tá-

mogatás azon egyházközségeknek, melyek a lelkész minimális illetményét nem tudják biztosítani.

(3) A lelkészi életpályamodell finanszírozását az egyházközségi és az intézményi, valamint a lelkészek által fizetendő szolidaritási hozzájárulás is biztosítja, melynek részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

(4) A lelkészi életpályamodell kiadásait és befizetését az országos egyház költségvetésében elkülönítetten kell kezelni.

64. § Az egyházközség köteles éves költségvetésében a lelkész rendes éves szabadsága idejére a helyettesítés finanszírozására forrást elkülöníteni. A helyettesítés megszervezéséről több lelkészi szolgálati helyet fenntartó egyházközség esetén – az illetékes esperes értesítése mellett – az igazgató lelkész, más esetben az esperes gondoskodik. Az egyházközséggel szolgálati jogviszonyban nem álló helyettesítő lelkészt költségterítés illeti meg, valamint jogosult a helyettesített lelkész illetményének legfeljebb 50 százalékára, a helyettesítés mértékének arányában.

65. § (1) A gyülekezeti lelkész betegsége vagy tartós akadályoztatása esetén az egyházközség presbitériuma az esperes jóváhagyásával határoz a helyettes lelkész javadalmazásáról. Ha az egyházközség a helyettesítés terheit nem bírja el, az esperes gondoskodik arról, hogy az egyházkerulettől támogatást kapjon. A helyettesítés költségeinek viselésére az egyházközség csak egy évig kötelezhető.

(2) A helyettes lelkésszel kötött írásbeli megállapodás rendelkezik a helyettes lelkészi megbízás időtartamáról, javadalmáról és a szolgálati lakás használatáról.

(3) Gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztésének esetében a felfüggesztést elrendelő egyházi jogszolgáltatási szerv rendelkezik a helyettesítés költségeinek a biztosításáról.

(4) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén a helyettesítő lelkész javadalmáról megállapodást kell kötni.

66. § Az egyházközség megválasztott lelkészeinek és az egyházközségbe kiküldött helyettes lelkészeknek, beosztott lelkészeknek költözködési költségeit a fogadó egyházközség fizeti.

⁴² Beiktatta a 2014. évi IX. törvény 2. §-a. Hatályos: 2014. november 29-től.

⁴³ Módosította a 2018. évi VII. törvény 10. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

NEGYEDIK RÉSZ

LELKÉSZI SZOLGÁLAT MAGASABB SZINTŰ
EGYHÁZI ÖNKORMÁNYZATOKNÁL, EGYHÁZI
INTÉZMÉNYEKNÉL, VALAMINT EVANGÉLIKUS
EGYESÜLETEKNÉL

XI. fejezet

Lelkeszi szolgálat a magasabb szintű
egyházkereseteknélMagasabb szintű egyházi önkormányzatoknál
szolgálatba állított lelkeszek

67. § (1) Bármely jogi személyiséggel rendelkező egyházi önkormányzat közgyűlése dönthet lelkeszi szolgálati jogviszony létesítéséről. A szolgálati jogviszony létesíthető határozott és határozatlan időre. A szolgálatba álló lelkesz tevékenységéről évente jelentést tesz az illetékes közgyűlésnek. Az e törvényben a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlóit az adott egyházi önkormányzat testületei és tisztségviselői, alacsonyabb egyházkereseti szint testületei és tisztségviselői nem gyakorolnak ilyen jogokat. A tájékoztatási jogot az adott egyházi önkormányzat felügyelője gyakorolja.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház magasabb szintű egyházkereseteinél szolgálatban álló lelkeszek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban az egyházkereset lelkeszeire vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az e fejezetben, valamint külön törvényben foglalt eltérésekkel. A szolgálatba állítói jogok gyakorlásáról az illetékes egyházi önkormányzat szabályrendelete rendelkezhet.⁴⁴

(3)⁴⁵ Amennyiben egyházi érdekből az egyház magasabb szintű egyházi önkormányzatainál szolgálatban álló, nyugdíjkorhatárt elért lelkesz további szolgálata szükséges, a lelkesz a szolgálatba állítóval kötött írásbeli megállapodása alapján legfeljebb további 2 évig lelkeszként szolgálhat tovább, ha az írásbeli megállapodáshoz a területileg illetékes püspök előzetesen, írásban hozzájárult.

68. § Az országos irodában szolgálatban álló lelkeszek szolgálati jogviszonyának részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

Az esperesi szolgálat

69. § (1) Az esperes nem áll szolgálati viszonyban az egyházmegyével. Tiszteletdíjat az egyházmegyei presbitérium megállapíthat számára.

⁴⁴ Az utolsó mondatot beiktatta a 2022. évi 2. § (3) bekezdése. Hatályos: 2022. május 27-től.

⁴⁵ Beiktatta a 2022. évi 2. § (4) bekezdése. Hatályos: 2022. május 27-től.

(2) Az esperest és az őt e tisztségében helyettesítő lelkesz költségtérítésre jogosult.

(3) Az esperesi szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

A püspöki szolgálat

70. § (1) A megválasztott és beiktatott püspök szolgálatba állítója a Magyarországi Evangélikus Egyház.

(2) A püspök illetményét az országos presbitérium állapítja meg.

(3) A püspöki szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a püspök, a püspök kérésére az országos iroda, illetve az állami szervek, illetve bíróságok jogszerű megkeresése alapján az országos felügyelő adhat.

(4) A püspöki szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

XII. fejezet

Lelkeszi szolgálat a Magyarországi Evangélikus
Egyház intézményeinél

71. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház vagy az egyházi önkormányzatok által fenntartott intézményekben lelkeszi szolgálat ellátására csak a lelkeszi nyilvántartásban szereplő lelkesz állítható szolgálatba. Ezt megelőzően ki kell kérni az illetékes püspöktől a választhatósági igazolást, és biztosítani kell számára a konzultációs jogot.

(2) Az intézmény lelkeszt a fenntartói testület választja, állítja szolgálatba. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az illetékes presbitérium(ok)nak egyetértési joga van a szolgálatba állításnál.

(3) Amennyiben ezt a hatályos állami törvények lehetővé teszik, a szolgálatba állítás történhet szolgálati jogviszonyban is, szolgálati szerződés alapján. Amennyiben nincs lehetőség a lelkesz díjvelél alapján történő szolgálatba állítására, de a szerződésben szerepel lelkeszi szolgálat ellátására történő utalás, a lelkesz jogviszonya e törvény rendelkezéseinek megfelelően lelkeszi szolgálati jogviszonynak minősül.

(4) Az evangélikus intézményvezetői tisztség betöltése a szolgálati idő számítása szempontjából lelkeszi szolgálati jogviszonynak minősül.

(5) Eltérő törvényi rendelkezés, illetve megállapodás hiányában az intézmény lelkeszére az e §-ban, valamint az egyes intézményekre vonatkozó jogszabályokban foglalt eltérésekkel az egyházkereset lelkeszére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

XIII. fejezet

Lelkészi szolgálat evangélikus egyesületeknél

72. § Az evangélikus egyesületek belső szabályzatuk szerint állíthatnak szolgálatba lelkészeket. A lelkészi névjegyzékben szereplő lelkész evangélikusként elismert egyesületben végzett szolgálata szolgálati jogviszonynak minősül, amennyiben a megbízásban külön utalás szerepel a szolgálat lelkészi jellegére.

ÖTÖDIK RÉSZ

A NEMLELKÉSZI EGYHÁZI SZOLGÁLAT

XIV. fejezet

A nemlelkészi szolgálat általános szabályai

73. § (1) Nyilvános egyházi szolgálatot az egyház nemlelkész tagjai megbízott egyházi munkásként végezhetnek.

(2) Egyházi munkás az lehet, aki

- valamelyik egyházközség nyilvántartott tagja,
- a szolgálat ellátásához szükséges felkészítésben részesült,
- meghatározott szolgálatra megbízást kapott.

(3) Az egyházi munkás megbízatása az alábbi szolgálati területekre terjedhet ki:

- igehirdetés,
- tanítás (hitoktatás),
- lelkigondozás,
- diakóniai munka,
- szervezőmunka,
- egyházzenei (kántori) szolgálat.

(4) A lelkészi munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán eredményes záróvizsgát tett, és akit a püspök 1997. június 6. előtt erre a szolgálatra ünnepélyesen kibocsátott. Újabb lelkészi munkatársak kiküldése nem lehetséges.

(5) A gyülekezeti munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán vagy levelező teológiai tanfolyamán eredményes záróvizsgát tett, és akit az illetékes püspök hozzájárulásával az egyházközség közgyűlése a szolgálattal megbíz. A gyülekezeti munkatársat istentiszteleten a gyülekezeti lelkész állítja szolgálatba. A gyülekezeti munkatárs nemcsak egyházközségi, hanem egyéb egyházi szolgálatra is alkalmazható.

(6) A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházi munkásától elvárja, hogy

- belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- vegyen részt a szolgálatához szükséges felkészítésben, tartós megbízatás esetén továbbképzésben is,

- szolgálatát a megbízóval összhangban végezze,
- munkájáról megbízójának rendszeresen beszámoljon.

(7) Az egyházi munkás a munkájáért személyében felelős. Amennyiben szolgálatára méltatlanná vagy alkalmatlanná válik, megbízójának joga és kötelessége, hogy a megbízást visszavonja.

(8) Az egyházi munkás feladatát önkéntes munkásként, szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban végezheti. Mindegyik esetben megilleti a szolgálattal kapcsolatos indokolt költségeinek megtérítése.

(9) Az egyházi munkást az őt érintő rendelkezésekről megbízója tájékoztatja.

XV. fejezet

Az egyházi munkások megbízatása

74. § (1) Bármely egyházi önkormányzat vagy intézmény alkalmazhat egyházi munkást.

(2) Az egyházi munkás határozott idejű (adott feladatra szóló), vagy határozatlan idejű (tartós) szolgálatra kaphat megbízást.

(3) Az egyházi munkás határozott idejű megbízást az egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező tisztségviselőjétől, határozatlan idejű megbízást presbitériumától kap.

(4) A határozatlan idejű megbízatásról megbízólevél – szükség esetén szolgálati szerződést – kell kiállítani. Ekkor az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele istentiszteleten történik, melynek megtörténtét a következő presbiteri ülésen kell jegyzőkönyvbe venni.

(5) Az egyházi intézményekben az egyházi munkás határozott idejű megbízást a hatáskörrel rendelkező szakmai vezetőtől, határozatlan idejű megbízást – az intézmény vezetőjének egyetértésével – az igazgatótanácstól kap. Határozatlan idejű megbízatás esetén az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele az intézményben tartott istentiszteleten történik.

(6) Az egyházi munkás tartós megbízatás esetén esküvel kötelezi magát, hogy

- a közösséget építi,
- az egyház rendjét megtartja,
- a szolgálati titkot megőrzi,
- a rábízott szolgálatot hűségesen végzi.

(7) Az egyházi munkás megbízójától írásbeli bejelentés alapján kérheti felmentését a szolgálatból.

(8) Az egyházi munkás szolgálattal és megbízatásával kapcsolatos vitás tanítási kérdésekben a felelős egyházi önkormányzat lelkészi vezetője, minden egyéb kérdésben az adott egyházi önkormányzat presbitériuma, illetve a fenntartó dönt.

HATODIK RÉSZ FELKÉSZÍTÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRA

75. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközségi tagja végezhet hivatalos egyházi szolgálatot, ha arra felkészítették és megbízást kapott. Ezért az egyház feladatának tekinti, hogy az alkalmasnak minősített és a szolgálatot vállaló tagjait felkészítse és meghatározott egyházi szolgálattal megbízza.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés céljából a Magyarországi Evangélikus Egyház a különböző egyházi szolgálatokhoz szükséges mértékben és színvonalon oktatja egyházunknak a Szentírásról és a hitvallási iratokon alapuló tanítását, a hitvallásokat, az egyház történetét és életét, feladatait, valamint az egyházi szolgálathoz szükséges ismereteket.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tartja és végzi valamennyi szolgálatban álló egyházi munkás és tisztségviselő továbbképzését.

76. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjait, egyházi munkásait a következő szolgálatokra készíti fel:

- a) lelkészi szolgálatra,
- b) hittantanári, hitoktatói szolgálatra,
- c) kántori szolgálatra,
- d) evangélizációs és missziói szolgálatra,
- e) diakóniai szolgálatra,
- f) egyházi ifjúsági- és gyermekmunka területén végzendő szolgálatra,
- g) egyéb egyházi szolgálatra.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés az erre a célra fenntartott egyházi – megfelelő megállapodás esetén állami – intézményekben vagy szervezett tanfolyamokon és konferenciákon történik.

(3) Az egyházi szolgálatra felkészítés egyházi intézményei:

- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon,
- b) egyéb egyházi felsőoktatási intézmények,
- c) Kántorképző Intézet,
- d) missziói intézetek és otthonok,
- e)⁴⁶ felnőttképzés.

77. § (1) A lelkészi szolgálatra való felkészítés intézménye az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon.

(2) A hittantanári és hitoktatói szolgálatra történő felkészítés az Evangélikus Hittudományi Egyetemen és azokban az államilag akkreditált tanár- és tanítóképző felsőoktatási intézményekben folyik, amelyek

az Evangélikus Hittudományi Egyetemen erre nézve megállapodást kötnek.

78. § A kántorképzés a Kántorképző Intézetben, vagy más – az országos egyházzenei bizottság által elismert – intézményben vagy tanfolyamon történik. A Kántorképző Intézet a kántori és egyházzenei szolgálatok ellátására készít fel és képesít. Az országos egyházzenei bizottság minősíti és látja el kántori oklevéllel azokat, akik a kántori tanfolyamokat elvégezték. A más intézményben vagy tanfolyamon végzetek képesítésének elismeréséről az országos egyházzenei bizottság dönt.

79. § Az egyházban folyó evangélizációs és missziói munka szolgálóinak képzése, továbbképzése tanfolyamokon történik. A különleges (iszákosmentő, külmisziói stb.) feladatokhoz szükséges oktatói személyzet biztosítása az országos evangélizációs és missziói bizottság feladata.

80. §⁴⁷ A diakóniai intézményekben és az egyházközségekben folyó szeretetszolgálat hivatalos végzésére a felkészítés diakóniamunkás-képző intézetekben folytatható.

81. § Az egyházban folyó ifjúsági és gyermekmunka területén végzett szolgálatra a felkészítés tanfolyamokon és konferenciákon történik.

82. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház olyan képzésekre törekszik, amelyek állami akkreditációt nyernek, de végezhet államilag nem akkreditált képzést is.

(2) A képzésről a képző intézmény képesítést igazoló oklevelet, a tanfolyamokat elvégzéséről bizonyítványt bocsát ki.

(3) Az államilag akkreditált egyházi intézmények által kiállított oklevelek általános érvényűek. A nem akkreditált intézmények oklevelei, valamint a tanfolyamok bizonyítványai egyházi belső használatra érvényesek.

(4) Az olyan szolgálatok ellátásához, amelyekhez speciális (pedagógusi, ápolói, szociális gondozói stb.) szakismeret szükséges, figyelembe kell venni a megfelelő állami intézményekben szerzett képesítést igazoló oklevelet.

(5) Az egyes állások betöltéséhez, illetve a szolgálatokra való megbízáshoz szükséges képesítést munkakörönként kell megállapítani.

83. § (1) A vizsgakötelezettséggel is járó, az egyházi szolgálatra felkészítő tanfolyamokat és konferenciákat szervezhetik:

⁴⁶ Módosította a 2012. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

⁴⁷ Módosította a 2018. évi VI. törvény 1. § (6) bekezdése. Hatályos: 2018. július 11-től.

- a) az önálló önkormányzati testülettel rendelkező egyházközségek, egyházmegyék, egyházkerületek, országos egyház,
 - b) az erre szakosodott intézmények,
 - c) az egyház egyesületei.
- (2) A tanfolyamokon és konferenciákon oktatói megbízást kaphatnak:
- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói,
 - b) a megfelelő képesítéssel rendelkező lelkészek,
 - c) az erre a célra kiképzett és megbízott egyháztagok,
 - d) a megfelelő képesítéssel rendelkező szakértők.
- (3) A megbízást a tanfolyamokon és konferenciákon való előadásra a tanfolyam vagy konferencia rendezői adhatják.

84. § A Magyarországi Evangélikus Egyház együttműködhet nem általa fenntartott felsőfokú oktatási intézményekkel (különösen az egyházi nevelésben, oktatásban, szeretetszolgálatban részt vevő) egyházi munkások képzése céljából. Ilyen együttműködésről a zsinat vagy az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyetemi Tanácsa dönthet.

85. § Az egyházi szolgálatra való felkészítésnek a törvényben nem szabályozott kérdéseit az illetékes intézmények, egyházi önkormányzati testületek szabályozzák.

HETEDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

86. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 1–59. §-a, valamint az egyházközségben végzett egyházi szolgálatról és az egyházközség önkormányzatáról szóló, többször módosított 1997. évi III. törvény 1–24. §-a.

(2) Az 59. §, a 60. § (1) bekezdése, valamint a 64. § 2007. január 1-jén lép hatályba. Eddig az időpontig a zsinat és az országos közgyűlés köteles megalkotni az érintett törvényhelyekben említett finanszírozási igényekre vonatkozó szabályozást.

87. § (1) E törvény 10. §-ában foglalt összeférhetlenséget minden lelkész köteles 2006. június 30-ig megszüntetni.

(2) E törvény hatályba lépése előtt létesített elfoglaltságokat (54. §) 2006. június 30-ig kell bejelenteni az illetékes presbitériumnak.

88. § Ahol jogszabály segédlelkészt említ, a továbbiakban beosztott lelkészt kell érteni.

2005. ÉVI IV. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS IGAZGATÁSÁRÓL

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet Általános rendelkezések

1. § Az egyházközség meghatározott területen működő, a saját vagy más területről bejegyzett egyháztagoknak az ige hirdetésére, a szentségekkel való élésre és valásuk gyakorlására szervezett gyülekezeti közössége.

2. § (1)¹ A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközsége jogi személy. Az egyházközség területi határait az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg. Magyarország minden lakóterülete területi, közlekedési vagy nemzetiségi szempontok alapján valamelyik egyházközség része. Az egyházközség székhelye az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott és a hivatalos országos evangélikus névtárban nyilvántartott működési és adminisztratív központ.

(2) Az egyházközségnek saját lelkésze, önálló döntéshozó és képvisleti testületei, valamint önálló gazdálkodása van, és istentiszteleti hellyel rendelkezik.

3. § (1) Az egyházközséget megilleti az önkormányzás joga. Ügyeit önállóan intézi, tisztségviselőit maga választja, egyházközségi szabályrendeleteket alkothat, intézményeket hozhat létre. Az egyházközség kötelessége, hogy saját területén az egyházi szolgálat feltételeit biztosítsa, ennek érdekében köteles megalakítani önkormányzati testületeit, megválasztani tisztségviselőit, gondoskodni a szükséges anyagi eszközökről és a lelkési hivatal működéséről.

(2) Az egyházközségnek mint a Magyarországi Evangélikus Egyház részének joga, hogy részt vegyen annak törvényhozásában, kormányzásában és igazságszolgáltatásában. Ezt a jogát a törvényben meghatározott tagjai és küldöttei révén gyakorolja úgy, hogy közvetlen vagy közvetett képvislettel jelen van az egyházmegyei, egyházkerületi és országos igazgatási és jogszolgáltatási szinteken, azok választási és döntési folyamataiban és a zsinat munkájában. Fentiek teljesülése érdekében joga a Magyarországi Evangélikus Egyház életének egészét és részterületeit

ismerni, beleszólni kérdéseibe és döntéseibe, illetőleg kötelessége arányos mértékben részt vállalni az egyház egészének feladataiból, gondjaiból és terheiből. A jogok és kötelességek mértékénél a szervezett lelkesi állások számát, az egyházközségi tagok létszámát, valamint a közterhek viselésének mértékét kell lehetőség szerint figyelembe venni.

(3) Az egyházközségek joga a székhely és az evangélikus egyházközség megjelölésen túl – az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását követően – választott név használata.

(4) Az egyházközség kötelessége, hogy saját belső életét a hatályos egyházi törvények keretei között szabályozza.

(5) Az anyakönyvek, az egyházközségi nyilvántartások vezetése, az irattár és levéltár kezelése, az értéktárgyak őrzése, az adminisztrációs ügyek intézése a lelkesi hivatal feladata. A lelkesi hivatal ügyrendjét egyházközségi szabályrendelet szabályozza. A hivatal előírással működéséért az egyházközség elnöksége a felelős.

4. § (1) Az újonnan alakult egyházközség a szerveződés időszakában gyakorolhatja az egyházközségi jogokat akkor is, ha az egyházközséget meghatározó követelmények mindegyikét még nem teljesíti, amennyiben azt az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyja.

(2)² Amennyiben az egyházközség az önállóság feltételeinek nem tud eleget tenni vagy a felettes egyházkormányzati szint számvevőszéke kezdeményezi az önállóság megszüntetését, az egyházmegyei közgyűlés által kijelölt egyházközség vagy egyházközségek részévé válik. A döntést az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

II. fejezet Az egyházközség részei

Általános rendelkezések

5. § (1) Az egyházközség részekre (egyházakra) tagolódhat, de az egyházközségi jogok és kötelességek tekintetében egyetlen egységként szerepel.

¹ Módosította a 2019. évi II. törvény 2. §-a. Hatályos: 2019. július 15-től.

² Módosította a 2011. évi II. törvény 8. §-a. Hatályos: 2011. március 1-től.

(2) A szervezetség mértéke szerint az egyes részek lehetnek: anyaegyház, társegyház, leányegyház, fiókegyház és szórvány.

(3) Amennyiben az egyházközség része a meghatározó feltételeknek nem tud eleget tenni, az egyházközség közgyűlése dönt jellegének megváltoztatásáról, amelyet az egyházmegyei közgyűlés hagy jóvá.

(4)³ Amennyiben az egyházközség bármely részének valamely joga gyakorlásához vagy kötelezettsége teljesítéséhez a hatályos magyar jog szabályai szerint szükséges a jogi személlyé válása, a szolgálati út tartásával az országos presbitériumtól kérheti önálló jogi személlyé nyilvánítását országos szabályrendelet alapján.

Anyaegeház

6. § (1) Anyaegeház az egyházközség azon része, ahol az egyházközség székhelye van, és amelyhez legalább egy leány- vagy fiókegyház, illetve szórvány tartozik. (2) Az anyaegeház kötelessége, hogy az egyházközséghez tartozó leány- és fiókegyházakat, illetve a szórványokat gondozza és segítse.

Társegeház

7. § (1) A társegeházak a társult egyházközség társulási egyezményen létrehozott részei, melyek egymással egyenrangúak.

(2) A társegeházak közösen tartanak fenn lelkészi állást, de külön felügyelőjük, presbitériumuk és tisztségviselőik vannak, saját istentiszteleti hellyel és önálló gazdálkodással rendelkeznek. Belső ügyeik intézésére önállóan jogosultak, kivéve a társulási egyezményben rögzített kérdéseket.

Leányegyház (filia)

8. § A leányegyház az egyházközség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze és felügyelője, de presbitériummal (élén gondnokkal), önálló gazdálkodással és saját istentiszteleti hellyel rendelkezik. Az anyaegeház gondozása alatt áll, gazdálkodását az anyaegeház számvevőszéke is ellenőrzi.

Fiókegeház

9. § (1) A fiókegeház az egyházközség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze, felügyelője, presbitériuma és gazdálkodása, általában saját istentiszteleti hellyel sem rendelkezik, de a helyi ügyek intézésére és szervezésére gondnokot választ, és az anyaegeház

³ Módosította a 2022. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2022. május 27-től.

presbitériumába tagot delegál. Az anyaegeház gondozása alatt áll.

(2) A fiókegeház a megfelelő feltételek teljesítésével, saját elhatározásából leányegyházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

Szórvány

10. § (1) Szórvány az egyházközség azon része, ahol helyi egyházközségi szervezet és gazdálkodás nélkül egyházközségi tagok élnek.

(2) A szórvány a megfelelő feltétel teljesítésével, saját elhatározásából fiókegeházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

III. fejezet

Külön szabályozást igénylő egyházközségek

Újonnan alakult egyházközség

11. § (1) Újonnan alakuló egyházközség az az egyházközség, amelyik társ-, illetve leányegyház önállósodásával, korábban több egyházközséghez tartozó részek egyesítésével, nagy lélekszámú egyházközség részekre válásával vagy korábbi egyházközségek társulásával, illetve összevonásával újonnan jön létre.

(2) Az egyházközség alakulásához az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása szükséges. Egyházi érdekből az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi közgyűlés jóváhagyásával új egyházközség megalakítását rendelheti el. Ebben az esetben az egyházmegyei elnökség összehívja az önállósulni kívánó közösség közgyűlését.

(3) Az egyházközség megalakulásakor meg kell határozni azt az időpontot, ameddig az egyházközséget meghatározó feltételeket biztosítani kell. Amennyiben ez nem történik meg, az alakulás előtti helyzet áll vissza, illetve az egyházmegyei közgyűlés dönt jogállásáról.

Társult egyházközség

12. § Társult egyházközség az az egyházközség, amelyben a lelkészi szolgálat célszerűbb beosztása, gazdasági vagy egyéb szempontok miatt korábbi egyházközségek vagy újonnan alakult egyházközség társegeházai, illetve egy egyházközség társult viszonyra lépett részei közösen tartanak fenn lelkészi állást, és ezt a társulást nevükben is hordozzák.

13. § (1) A társulást az abban érintett közgyűlések határozzák el, és társulási egyezményben rögzítik. Ezen a közgyűléseken az esperes és az egyházmegyei felügyelő, illetve azok helyettesei elnökölnek. A társulást az egyházmegyei és az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

(2) A társult egyházközségek részei közös lelkeszi állást tartanak fenn. A társulásban résztvevők a társ-egyházak számára külön választanak saját hatáskörű felügyelőt és tisztségviselőket. A felügyelők közül az egyik egyúttal a társult egyházközség közös felügyelője, míg a másik (illetve a többi) másodfelügyelő.

(3) Az egyházközségi közgyűlések – a társulás kimon-
dásakor – társulási egyezményben meghatározzák a társult egyházközség

- a) székhelyét,
- b) lelkeszének díjlevelét,
- c) anyagi fenntartásához szükséges hozzájárulás mértékét,
- d) közgyűlése és presbitériuma összehívása módját és minimális gyakoriságát,
- e) presbitériumába a társegyházak által küldött tagok számát, valamint a presbitérium hatáskörébe tartozó kérdéseket,
- f) felügyelőjének és másodfelügyelőjének (illetve másodfelügyelőinek) hatáskörét,
- g) elnökségének hatáskörét.

14. § A társegyházak a társulást bármikor megszüntethetik ugyanazon a módon, ahogyan a társulás létrejött.

Szórványegyházközség

15. § (1) Szórványegyházközség az az egyházközség, amelyben az egyházközségi tagok számának több mint 60 százaléka szórványokban él.

(2) A szórványegyházközség jogosult azokra a támogatásokra, melyeket a szórványokkal rendelkező egyházközségek segítésére hoznak létre.

IV. fejezet

Az egyházközség önkormányzati testületei

Egyházközségi közgyűlés

16. § (1) A közgyűlés az egyházközség legfőbb döntéshozó testülete, amely az egyházközség nagykorú tagjaiból áll.

(2) A közgyűlésnek hivatalból tagja az egyházközség összes tisztségviselője. Távolmaradásuk esetén kötelesek magukat kimenteni.

(3) A közgyűlés a több közigazgatási területen fekvő vagy több istentiszteleti hellyel rendelkező egyházközségek esetében az egyházközség részeiben külön-külön is megtartható.⁴ Ebben az esetben a rész-
közgyűlések szavazatait összesíteni kell. A rész-
közgyűlések esetében minden közgyűlési tag szavazati jogával egy kérdésben csak egyszer élhet.

⁴ Az első mondatot módosította a 2012. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

17. § (1) A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az egyházközségi közgyűlést a lelkesz és az egyházközségi felügyelő hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. Azokban az egyházközségekben, ahol képviselő-testület működik, az évenkénti közgyűlést a képviselő-testület nyilvános ülése helyettesítheti.

(2) A közgyűlési tagok egytizedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 3 héten belüli időpontra közgyűlést összehívni.

(3) A közgyűlési tagok jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, illetve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

(4) Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség elnökségének tagjai vezetik, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökség tagjainak biztosítja.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza. A szavazási eljárás helyi adottságokhoz illeszkedő részleteit és formáit egyházközségi szabályrendelet rögzítheti.

(6) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

18. § (1) Az egyházközségi közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartoznak az egyházközség életének legfőbb jelentőségű kérdései:

a) Megválasztja az egyházközség lelkeszét, felügyelőjét, a presbitérium és a képviselő-testület tagjait, valamint az általános tisztújítás alkalmával minden egyéb nemlelkeszi tisztségviselőt, a jelölőbizottság és a számvevőszék tagjait. Az egyházközség egyes részei saját tisztségviselőiket és presbitereiket részközgyűlésükön maguk választják.

b) Alapítványt, gazdálkodó szervezetet, intézményt hoz létre és szüntet meg, illetve megszüntetésüket kezdeményezi.

c) Határoz az egyházközség szervezeti jellegének átminősítéséről, és ezeket jóváhagyásra az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

d) Dönt új lelkeszi állás szervezéséről.

(2) Az egyházközségi közgyűlés hatáskörébe tartoznak még a következő kérdések:

a)⁵

b) Határoz a jelentősebb egyházközségi beruházásokról, eladásokról, felújításokról és a szükségle-

⁵ Hatályon kívül helyezte a a 2017. évi VIII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

tek fedezetéről a presbitérium által előterjesztett javaslatok alapján. Az ingatlanok tulajdonjogának a változásához az egyházmegye előzetes jóváhagyása szükséges.

- c) Évenként meghallgatja és megvitatja az egyházközség lelkészének és presbitériumi megbízottjának jelentését az egyházközség lelki és anyagi helyzetéről.
- d) Egyházközségi szabályrendeleteket alkot.
- e)⁶ Küldő jogával él az egyházmegyei közgyűlési küldöttek megválasztásakor.
- f) Rendkívüli választás esetén megválasztja – a felügyelő kivételével – az egyházközség nemlelkészi tisztségviselőit, illetve a jelölőbizottság és a számvevőszék tagjait.

Egyházközségi képviselő-testület

19. § Az egyházközség választott testülete a képviselő-testület (képviseleti közgyűlés), amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül. Az egyházközségi képviselő-testület a közgyűlés feladatait látja el, kivéve a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utalt ügyeket. Hatáskörét a közgyűlés állapítja meg.

20. § (1) Egyházközségi képviselő-testületet azokban az egyházközségekben kell választani, ahol az egyházközségi tagok száma a 4000-t meghaladja. Azokban az egyházközségekben is lehet képviselő-testületet választani, ahol az egyháztagok száma ennél kisebb. A képviselő-testület tagjainak száma 50-nél kevesebb nem lehet. Az anya- és leányegyházakból álló egyházközségek képviselő-testülete az egyházközség részeinek presbitériumaiból, valamint választott tagokból tevődik össze. A képviselők számának meghatározásánál az egyházközségi tagok számbeli megoszlását kell figyelembe venni.

(2) A társult egyházközségek létszámuktól függetlenül közös képviselő-testületet alakíthatnak a közös ügyek intézésére. Az ilyen képviselő-testületek hatásköre csak a társulási egyezményben rögzített ügyekre terjed ki.

(3) Az egyházközségi képviselő-testületnek hivatalból tagjai a presbitérium tagjai. A képviselő-testület választott tagjainak száma meg kell, hogy haladja a presbitérium létszámát.

(4) A képviselő-testület azon tagját, aki az írásban összehívott képviselő-testület üléséről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

⁶ Módosította a 2013. évi IV. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

21. § (1) Az egyházközségi képviselő-testületet az egyházközség elnöksége hívja össze, az egyházközségi presbitériummal egyező módon, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja.

(2) Az egyházközségi képviselő-testület ülései az egyházközség tagjai számára általában nyilvánosak.

(3) Minden egyéb, nem szabályozott kérdésben a közgyűlésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Egyházközségi presbitérium

22. § (1) Az egyházközségnek, illetve részeinek általános hatáskörű képviseleti testülete a presbitérium, amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül. (2)⁷ A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházközség valamennyi lelkésze, az egyházközségi felügyelő és másodfelügyelő. A presbitérium választott tagjainak száma hatnál kevesebb és huszonöttnél több nem lehet. A beosztott lelkész tanácskozási joggal vesz részt a presbitérium ülésein.

(3) A presbitérium azon tagját, aki az írásban összehívott presbitériumi ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

23. § (1) A presbitériumot szükség szerint, de évente legalább 4 alkalommal össze kell hívni. A presbitériumot az egyházközségi elnökség hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. Leányegyházban a presbitériumi ülést a lelkész és a leányegyház gondnoka hívja össze. Társult egyházközségek presbitériumának összehívását a társulási egyezmény szabályozza.

(2) A presbitérium tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 15 napon belüli időpontra presbitériumi ülést összehívni.

(3) A presbitérium tagjainak egynegyede, de legalább 5 fő írásban kezdeményezheti az egyházmegyei elnökségnél általa vezetett presbitériumi ülés összehívását. Az egyházmegyei elnökség – az egyházkerületi elnökség egyidejű értesítésével – dönthet az ülés összehívásáról.

(4) A presbitériumi ülés időpontjáról, tárgyáról és napirendjéről a presbitérium tagjait tájékoztatni kell. A presbitérium tagjai jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, illetve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

(4a)⁸ Az egyházközségi presbitérium ülése nem nyilvános.

⁷ Módosította a 2011. évi VI. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. június 30-tól.

⁸ Beiktatta a 2014. évi VI. törvény 1. §-a. Hatályos: 2015. július 1-től.

(5) Az egyházközségi presbitérium ülését az egyházközség elnökségének tagjai vezetik, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökség tagjainak biztosítja.

(6) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(7) A presbitérium üléséről jelenléti ívet és jegyzőkönyvet kell vezetni. A jegyzőkönyvet az elnökségnek, a jegyzőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért presbiternak kell hitelesítenie.

24. § Az egyházközségi presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek a közgyűlés, illetve a képviselő-testület hatáskörébe utalva, így különösen az alábbiak:

- a) Részt vesz az egyházközség lelki, szellemi és anyagi életének szervezésében, irányításában és felügyeletében. E célból bizottságokat hozhat létre, amelyek a presbitériumnak beszámolási kötelezettséggel tartoznak, javaslataikat a presbitérium hagyja jóvá, munkájukért a presbitérium felelős.
- b) Eljár az egyházközségi lelkesítő állás betöltésénél a törvény előírásai szerint, és dönt a helyettes lelkesítő javadalmazásáról.
- c) Előkészíti az egyházközségi közgyűlést, illetve a képviselő-testületi ülést. Végrehajtja a közgyűlés, illetve a képviselő-testületi ülés határozatait.
- d) Magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek megválasztása előtt az egyházközség nevében javaslatot tesz az illetékes jelölőbizottságnak.
- e)⁹ Tárgyalja és – az egyházközségi számvevőszék jelentésének meghallgatását követően – elfogadja az éves költségvetést és beszámolót.
- f) Intézkedik az egyházi épületek és egyéb ingatlanok állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében, dönt a kisebb beruházásokról, beszerzésekről, a közgyűlés által megállapított értékhatáron belül.
- g) Dönt az egyházközségi alkalmazotti álláshelyek létesítéséről és a bérezésről. Határozatlan idejű megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.
- h) Amennyiben erről egyházközségi szabályrendelet másképp nem rendelkezik, megválasztja az igazgató lelkesítőt.
- i) Ellátja a lelkesítő díjlevéllel kapcsolatos feladatait.
- j) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.
- k)¹⁰ Gyakorolja a magasabb egyházkormányzati

szintek elnökségének megválasztásakor az egyházközséget megillető szavazati jogot.

Egyházközségi elnökség

25. § (1) Az egyházközség képviseleti és végrehajtó testülete az elnökség, feladata az egyházközség életének irányítása.

(2)¹¹ Az egyházközségi elnökség tagjai a lelkesítő és a felügyelő, akik együttes joggal és felelősséggel vezetnek és képviselik az egyházközséget, és annak összes ügyeit egyetértőleg intézik az erre vonatkozó egyházközségi szabályrendelet szerint.

(3) Az egyházközségi elnökség lelkesítő tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott vagy oda kiküldött – helyettes – lelkesítő.

(4) Az egyházközségi elnökség felelős a presbitériumi, a közgyűlési, illetve képviselő-testületi határozatok végrehajtásáért.

26. § Fontosabb ügyekben, valamint testületi ülések előtt kibővített elnökségi ülést lehet tartani, amelynek tagjai az elnökségen kívül az egyházközség tisztségviselői.

27. § (1) Az elnökség irányítja az egyházközségi tisztségviselők szolgálatát és vezeti a presbitérium, a közgyűlés és a képviselő-testület munkáját. Építi a gyülekezeti közösséget, és őrzi annak belső békéjét.

(2) Az elnökség felelős az egyházközség egész háztartásának szabályos ügyviteléért, különösen azért, hogy

- a) az egyházközségi számadások és költségvetések az előírásoknak megfelelően készüljenek el,
- b) az egyházközség teljesítse adminisztratív és anyagi kötelezettségeit,
- c) az egyházközségi gazdálkodás a költségvetéseknek megfelelően folyjék,
- d) az egyházközség megszerezze az egyházi felelős testületek jóváhagyását mindazon esetekben, amelyekre nézve az egyházi törvények rendelkeznek.

(3) Az alkalmazottak és a munkaviszonyban álló nemlelkészi tisztségviselők felett – díjazásuk kivételével – a munkáltatói jogokat az elnökség gyakorolja.

(4) Az egyházközségi elnökség tagjai a vonatkozó jogszabályokban előírt módon gyakorolják utalványozási jogukat.

28. § (1) Azokban az egyházközségekben, ahol 2 vagy több gyülekezeti lelkesítő szolgál, a gyülekezeti lelkesítők közül az egyik igazgató lelkesítő. Az igazgató lelkesítő az egyházközségi elnökség lelkesítő tagja.

⁹ Módosította a 2013. évi IV. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

¹⁰ Beiktatta a 2011. évi VI. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. június 30-tól.

¹¹ Módosította a 2010. évi V. törvény 1. §-a. Hatályos: 2010. október 1-től.

(2) Amennyiben erről egyházközségi szabályrendelet másként nem rendelkezik, az igazgató lelkészt a presbitérium választja, és a megbízás 3 évi időtartamra szól. Az igazgató lelkész e tisztségre újraválasztható. Amennyiben nincs megválasztott igazgató lelkész, akkor a választásig az adott egyházközségben végzett szolgálatára nézve legidősebb lelkész látja el az igazgató lelkészi feladatokat.

(3) Ahol törvény az egyházközségi elnökség lelkész tagját említi, ott többlelkészes egyházközségben az igazgató lelkész értendő.

(4) Az igazgató lelkész helyettesítéséről az egyházközség szervezeti és működési szabályzata rendelkezik.

29. § (1) Az igazgató lelkész az egyházközség felelős lelkésze. Felelős az egyházközségben folyó minden tevékenységért, az egyházközségben működő többi lelkészt egyházi tevékenységében felügyeli.

(2) Az igazgató lelkész

- a) gondoskodik az egyházközség gyülekezeti alkalmainak folyamatos ellátásáról,
- b) beosztja a lelkészi szolgálatokat a gyülekezetben,
- c) a felügyelővel egyetértésben irányítja a presbitériumot,
- d) biztosítja a lelkészi hivatal előírással működését.

(3) Az egyházközség területén az igazgató lelkész engedélye nélkül – a hivatalosan eljáró esperesen és püspökön, illetve ezek megbízottain kívül – senki egyházi szolgálatot nem végezhet, kivéve haldoklónál és szükségkeresztelesnél.

30. § (1) Az egyházközségi felügyelő az a rendezett életvitelű konfirmált egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés arra a feladatra választ, hogy – a lelkésszel együtt – az egyházközség vezetője legyen.

(2) Az egyházközségi felügyelő joga és kötelessége ügyelni az egyházközség működésének feltételeire, segíteni a gyülekezeti munkát, figyelemmel kísérni és irányítani a személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Kezdeményezi az egyházközségi tisztségviselők és alkalmazottak javadalmának évenkénti rendezését.

(3) A felügyelő munkájának segítésére másodfelügyelő választható, aki a felügyelő helyettese is. Ahol nincs másodfelügyelő, a felügyelő helyettese a gondnok, ennek hiányában a jegyző.

31. § (1) A társegyházi felügyelő a társegyház vezetője a lelkésszel és az egyházközségi felügyelővel együtt.

(2) A társegyházi felügyelő hatásköre a társegyház belső ügyeiben az egyházközségi felügyelő hatáskörével azonos. Másodfelügyelőként támogatja a társult egyházközség felügyelőjének munkáját.

V. fejezet

Az egyházközség tisztségviselői

32. § (1) Az egyházközségi közgyűlés az önkormányzati feladatok ellátására és az egyházközség működésének biztosítására tisztségviselőket választ. Az egyházközség kötelessége gyülekezeti (parókus) lelkészt, felügyelőt, gondnokot, számvevőszéki elnököt, jegyzőt, pénztárost és lehetőség szerint kántort választani. Szükség szerint egyházközségi szabályrendeletben meghatározott feladatkörrel egyéb tisztségviselőket is választhat.

(2) Több közigazgatási területen fekvő egyházközségben az egyházközségi részek a vonatkozó törvények szerint önállóan választanak vagy választhatnak tisztségviselőket, akik hatáskörüket az egyházközség illetékes részében gyakorolják, és akik az egyházközségi presbitériumnak hivatalból tagjai. Feladatkörükről és jogaikról az egyházközségi közgyűlés külön is rendelkezhet.

33. § A gondnok, a pénztáros, illetve az egyéb tisztségviselők feladatkörét, illetve a kántori szolgálatot alkalmazottak, munkaviszonyban álló tisztségviselők, illetve önkéntes munkások is elláthatják. A kántori szolgálatot szolgálati jogviszonyban is el lehet látni.

Lelkészi tisztségviselők

34. § Az egyházközség lelkészi tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott lelkész vagy oda kiküldött helyettes lelkész.

35. § Az egyházközség lelkészi tisztségviselőjének feladata a presbitérium munkájában való részvétel, valamint minden olyan feladat, amivel az egyházközségi közgyűlés, képviselő-testület, presbitérium vagy elnökség megbízza.

Nemlelkészi tisztségviselők

36. § (1) A gondnok az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés meghatározott időtartamra, de legfeljebb 6 évre az egyházközség anyagi és dologi természetű ügyeinek intézésére választ.

(2) Különböző feladatok elvégzésére feladatkörük meghatározásával több gondnok is választható.

37. § (1) A kántor az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés választhat, hogy a lelkész munkatársaként az egyházközség területén az egyházi ének és zene vezetésének szolgálatát ellássa. A kántor választása 6 évre szól, amennyiben erről az egyházközségi közgyűlés másképp nem rendelkezik.

(2) Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat kérdéseit külön törvény szabályozza.

38. §¹² (1) Az egyházközségi számvevőszéki elnök az a rendezett életvitelű egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ, hogy a 3-7 tagú, választott számvevőszékekkel az egyházközség, az egyházközség intézményeinek és gazdálkodási egységeinek gazdálkodását ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon.

(2) Az egyházközségi számvevőszéki elnök irányítja az egyházközségi számvevőszék munkáját, és kezdeményez valamennyi eljárási cselekményt. Az egyházközségi számvevőszék belső működését saját hatáskörében határozza meg.

39. § Az egyházközségi jegyző az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ, hogy a közgyűlések, képviselő-testületi ülések, valamint a presbiteri ülések jegyzőkönyveit vezesse.

40. § Az egyházközségi pénztáros az a rendezett életvitelű egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ, hogy az egyházközség pénzkezelését és gazdasági ügyintézését végezze.

Egyéb tisztségviselők

41. § Az egyházközségi közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket (gyülekezeti munkatárs, hitoktató, pedagógus, jogtanácsos, könyvtáros, levéltáros stb.) is választhat. Feladatkörüket és megbízatásuk idejét egyházközségi szabályrendelet határozza meg.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

VI. fejezet Általános rendelkezések

42. § Az egyházmegye meghatározott területen levő egyházközségek egyházigazgatási szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere. Az egyházmegye kérheti önálló jogi személylé nyilvánítását.

43. § (1) Az egyházmegye

- a) összefogja a területén lévő egyházközségeket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- b) összehangolja az egyházközségekben végzett egyházi szolgálatokat,

c) felügyeli az egyházmegyében az egyházi szolgálat zavartalanságát.

(2) Működése érdekében megválasztja önkormányzati testületeit és tisztségviselőit, és meghozza azokat a szolgálati, gazdasági, szervezeti és szervezési döntéseket, amelyek az egyházmegyét és egyházközségeit – azok belső önkormányzatának és jogi önállóságának sérelme nélkül – érintik.

44. § Az egyházmegye adminisztrációs központja az esperesi hivatal. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.

45. § (1) Az egyházközségek elnevezését és az egyházmegyei hovatartozását az országos iroda tartja nyilván, s azt, illetve annak változásait az egyház hivatalos lapjában közzéteszi.

(2) Egyházközségeknek egyik egyházmegyéből másikkal való csatolásról az érintett egyházmegyei közgyűlések véleményével ellátott előterjesztés alapján az egyházkerületi közgyűlés dönt. Vitás esetben, vagy ha különböző egyházkerületekhez tartozó egyházmegyéről van szó, a zsinat dönt.

VII. fejezet

Az egyházmegye önkormányzati testületei

Egyházmegyei közgyűlés

46. § Az egyházmegyei önkormányzat döntéshozó testülete az egyházmegyei közgyűlés.

47. § Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházmegye életének legfőbb kérdései:

- a)¹³ Megállapítja és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségi presbitériumok által megválasztott esperes, illetve egyházmegyei felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza az esperesi hivatal rendjét és működési feltételeit.
- b)¹⁴ Megválasztja az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével az egyházmegye tisztségviselőit, a számvevőszék és az egyházmegyei bizottságok tagjait.
- c) Megválasztja az egyházkerületi közgyűlés egyházmegyei küldötteit.
- d) Megválasztja az egyházmegye zsinati küldötteit.
- e) Egyházmegyei szabályrendeleteket alkot.
- f) Tárgyalja és elfogadja az egyházmegyei elnök-

¹³ Módosította a 2011. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 30-tól.

¹⁴ Módosította a 2013. évi IV. törvény 4. § (3) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

¹² Módosította a 2011. évi II. törvény 9. §-a. Hatályos: 2011. március 1-től.

- ség és a számvevőszék jelentését, a bizottságok javaslatait, és elrendeli a szükséges tennivalókat.
- g) Jóváhagyja az egyházmegyei presbitérium jelentését az egyházmegye egyházközségeinek éves költségvetéséről és beszámolójáról.
- h) Tárgyalja és elfogadja az egyházmegye presbitériumának jelentését az egyházmegye éves költségvetéséről és beszámolójáról, az egyházmegye kezelésében levő pénzeszközök egyházközségek közötti elosztásáról.
- i) Egyházmegyei intézményeket alapít, illetve szüntet meg.
- j) Jóváhagyja az egyházközségek területének és szolgálati viszonyainak változását. Az egyházközségek közötti vitás esetekben határoz, amely határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez lehet fellebbezni.
- k) Dönt az egyházmegye alkalmazottainak és tisztségviselőinek díjazásáról.
- l) Jóváhagyja az egyházközség által választott név használatát.
- m) Dönt mindazon ügyekben, amelyeket törvény a hatáskörébe utal, valamint amelyeket az egyházmegyei presbitérium a közgyűlés elé terjeszt vagy hatáskörébe utal.

48. § (1) Az egyházközségi közgyűlések az egyházmegyei közgyűlési küldötteiket az általános tisztújítás keretében választják. Egyházmegyei közgyűlési tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai:

- a)¹⁵ hivatalból: az egyházmegyei presbitérium tagjai, az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek elnökségei, valamint az egyházmegyében szolgáló valamennyi gyülekezeti lelkész és másodlelkész,
- b) választás alapján: az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek önálló gyülekezeti lelkészi állásonként egy-egy választott nemlelkész küldötte.
- (3) Amennyiben az egyházmegyében valaki egyidejűleg több jogon is tagja a közgyűlésnek, a közgyűlésen akkor is csak egy szavazati joggal rendelkezik.
- (4)¹⁶ Az egyházmegyei közgyűlésen tanácskozási jogú tagok mindazon lelkészek és egyházmegyei tisztségviselők, akik nem tartoznak a (2) bekezdés a) pontjának hatálya alá, az egyházmegye zsinati és egyházkerületi közgyűlési küldöttei, valamint az egyházmegye

területén lévő, az egyházi törvények hatálya alá tartozó intézmények küldöttei.

(5) Az egyházmegye elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg.

(6) Az egyházmegyei közgyűlés azon tagját, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni. Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – az egyházmegyei elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

49. § (1) A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az egyházmegyei közgyűlést az esperes és az egyházmegyei felügyelő írásban hívja össze. A közgyűlés tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra rendkívüli közgyűlést összehívni.

(2) A közgyűlés nyilvános, azon hallgatóként a közgyűlés tagjain kívül bármely egyházközségi tag részt vehet, de tanácskozási joguk az egyházmegye területén lévő egyházközségek tagjainak csak akkor van, ha egyházközségi meghatalmazásukat – melyet egyházközségük elnöksége aláírt és az egyházközség bélyegzőjével lebélyegzett – az egyházmegyei közgyűlés megkezdése előtt átadják a közgyűlés jegyzőjének.

(3) A közgyűlésen az esperes és az egyházmegyei felügyelő, akadályoztatásuk vagy tisztségük üresedése esetén az espereshelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

(4) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(5) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőkönyv vezetőjének és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hiteltelnie. A meghozott döntésekről a közgyűlés tagjait legkésőbb 15 napon belül értesíteni kell.

50. § Az egyházmegye lelki, szellemi, kulturális és gazdasági élete irányításának és felügyeletének segítésére a közgyűlés különböző bizottságokat alakíthat, melyeknek elnöke a munkaág választott felelőse. A bizottságok együttműködnek az egyházmegyei presbitériummal, és a közgyűlésnek legalább évente beszámolási kötelezettséggel tartoznak.

Egyházmegyei presbitérium

51. § Az egyházmegye önálló hatáskörű végrehajtó és intézkedő testülete az egyházmegyei presbitérium.

52. § Az egyházmegyei presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nem tartoznak az egyházmegyei közgyűlés vagy más egyházi testület hatáskörébe, illetve amelyeket az egyházmegyei

¹⁵ Módosította a 2014. évi VI. törvény 2. §-a. Hatályos: 2014. december 30-tól.

¹⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 2. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 30-tól.

közgyűlés a presbitérium hatáskörébe utal, így különösen az alábbiak:

- a) Összeállítja az egyházmegye éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- b) Segítséget nyújt az általános esperesi vizsgálatokhoz, és megtárgyalja az azokról készült jelentéseket.
- c) Segíti az egyházmegyei közgyűlés előkészítését.
- d) Dönt egyházmegyei állások létesítéséről és megszüntetéséről, lelkészi és nemlelkészi egyházmegyei munkások határozatlan idejű megbízásáról, valamint javaslatot tesz az egyházmegye alkalmazottainak és tisztségviselőinek díjazására, és gyakorolja a munkáltatói jogokat.
- e) Gazdasági döntéseket hoz a közgyűlés által elfogadott gazdálkodási elvek keretein belül, elfogadja az egyházmegye éves költségvetését és beszámolóját.
- f) Jóváhagyja az egyházmegye egyházközségeinek éves költségvetését és beszámolóját, és erről jelentést tesz az egyházmegyei közgyűlésnek.
- g) Jóváhagyja az egyházmegye egyházközségi ingatlanainak tulajdonjogi változásait, intézkedik az egyházmegye tulajdonában lévő egyházi épületek és egyéb ingatlanok állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében.
- h) Az egyházmegye nevében jelölteket javasol magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek választása előtt.
- i) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

53. § (1) Az egyházmegyei presbitérium szavazati jogú tagjai: az esperes, az espereshelyettes, az egyházmegyei felügyelő, a másodfelügyelő, az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős, az ifjúsági felelős és a gazdasági felelős.

(2) Az egyházmegye elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal meghívja az egyházmegyének a tárgyalt témában illetékes tisztségviselőjét, és további szakértőket hívhat meg.

(3) Az egyházmegyei presbitérium azon tagját, aki a presbitériumi ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, az egyházmegyei elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

54. § (1) Az egyházmegyei presbitériumot szükség szerinti rendszerességgel, de évenként legalább 3 alkalommal össze kell hívni. Az egyházmegyei presbitériumot az egyházmegye elnöksége írásban hívja össze.

(2) A presbitérium 3 tagjának írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra presbitériumi ülést összehívni.

(3) A presbitériumi ülés nem nyilvános.

(4) Az egyházmegyei presbitérium elnökei az esperes és az egyházmegyei felügyelő. Akadályoztatásuk vagy tisztségük üresedése esetén a presbitériumi ülésen az espereshelyettes, illetve az egyházmegyei másodfelügyelő elnököl.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(6) A presbitériumi ülésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökség egyik tagjának, a jegyzőkönyvvezetőnek és egy jelen lévő, erre a feladatra felkért presbitériumnak kell hitelesítenie. A meghozott döntésekről legkésőbb 15 napon belül értesíteni kell a presbitérium tagjait és az egyházmegye egyházközségeit.

55. § Az egyházmegyei presbitérium képviselője évente beszámol a presbitérium működéséről az egyházmegyei közgyűlésen.

Egyházmegyei elnökség

56. § (1) Az egyházmegye képviselői és végrehajtó (ügyviteli) testülete az elnökség. Az egyházmegyei elnökség tagja az esperes és az egyházmegyei felügyelő.
(2) Az esperes és az egyházmegyei felügyelő együtt és közös felelősséggel vezetik és képviselik az egyházmegyét, irányítják közigazgatását, és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

57. § (1) Az elnökség tagjainak közös feladatai:

- a) Építik az egyházmegye közösségét, és őrzik annak belső békéjét.
- b) Felelősek az egyházmegye rendjéért, örököndek azon, hogy az egyházmegyében minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint, az egyház javára történjen.
- c) Felelősek azért, hogy az egyházmegye tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- d) Összehívják az egyházmegyei presbitériumi üléseket és közgyűléseket, és azokon elnökölnek.
- e) Jelentést tesznek az egyházmegyei közgyűlésen az egyházmegye életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházmegye anyagi viszonyairól, s ezeket a püspöknek is tudomására hozzák.
- f) Felelősek a presbitériumi és közgyűlési határozatok végrehajtásáért.
- g) Jóváhagyják az egyházközségi lelkészi díjleveleket.
- h) Eredménytelen választási eljárás esetén kezdeményezési jogkörüket gyakorolják.
- i) Alkalmi megbízást adnak nemlelkészi egyházmegyei munkásoknak.
- j) Gyakorolják utalványozási, valamint egyházközségi hitelfelvételre vonatkozó engedélyezési jogkörüket.

- (2) Az elnökség tagjainak megosztható feladatai:
- Felügyeletet gyakorolnak az egyházközségek felett, és felügyelik az egyházmegyei tisztségviselők szolgálatát.
 - Látogatják és ellenőrzik az egyházközségeket és egyházmegyei intézményeket.
 - Összehívják az egyházközségek lelkészeinek, felügyelőinek és elnökségeinek az értekezletét.
 - Eljárnak az egyházmegye gyülekezeti lelkési állásainak megüresedésekor, és lefolytatják a lelkészválasztási eljárást.
 - Feladatuk a kötelességüket elmulasztó tisztségviselőket először testvérileg meginteni, a botránys magaviseletüket rendreutasítani, ennek eredménytelensége esetén az egyházmegyei szabályrendeletben meghatározott eljárást, illetve szükség szerint a fegyelmi eljárást kezdeményezni.

58. § Az esperes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

59. § Az esperes

- örkődik az egyházmegyeiben az egyházi szolgálat felett,
- felel az egyházmegye lelki életéért és közösségi alkalmiért,
- pásztorolja az egyházmegye lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben, felel az egyházmegye lelkészeinek testvéri szeretetben történő együttműködéséért,
- segíti az egyházmegyei lelkési munkaközösség munkáját,
- részt vesz az egyházkerületi és az országos esperesi tanács munkájában.

60. § Az esperes az egyházmegyeiben

- beiktatja az egyházközségek új lelkészeit: a gyülekezeti lelkészt és a gyülekezeti másodlelkészt,
- felszenteli az egyházközségek új gyülekezeti termeit, renovált templomait, a templomok új oltárát, keresztelőkövét és a püspök megbízásából orgonáját és harangjait.

61. § (1)¹⁷ Az esperes joga és kötelessége az egyházközségekben legalább 5 évenként általános vizsgálatot tartani, és a vizsgálatáról az érintett egyházközségnek és a püspöknek jelentést tenni.¹⁸

(2) Az esperes egyházközségében való vizsgálatról az illetékes püspök rendelkezik.

¹⁷ Módosította a 2018. évi VII. törvény 11. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁸ Az utolsó mondatot hatályon kívül helyezte a 2024. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2024. július 1-től.

62. § Az esperest akadályoztatása esetén az espereshelyettes helyettesíti. Az esperes saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházmegye bármelyik gyülekezeti lelkészének is.

63. § (1) Az egyházmegyei felügyelő – az esperessel együtt – az egyházmegye felelős vezetője. Ügyel az egyházmegye működésének feltételeire, segíti az egyházmegyében folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a személyi, az anyagi és a jogi természetű ügyek intézését.

(2) A közéletben az egyházmegyét lehetőleg az egyházmegyei felügyelő képviseli.

VIII. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői

64. § Az egyházi szolgálat egyházmegyei összehangolására, az egyes egyházközségekben végzett egyházi szolgálaton túlmutató egyházmegyei szolgálatok ellátására az egyházmegye tisztségviselőket választ.

65. § Minden egyházmegyében választandó az esperesen és a felügyelőn kívül espereshelyettes, másodfelügyelő, gazdasági felelős, számvetőségi elnök, egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős, egyházmegyei ifjúsági felelős, valamint Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős és gyűjteményi felelős. Szükség esetén az esperesi és a felügyelői tisztség kivételével egy személy két feladatot is elláthat.

66. §¹⁹ Egyházmegyei tisztségviselőnek csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt, és az egyházmegye területén lévő valamely egyházközség választói névjegyzékében szerepel.

67. § Az egyházmegye tisztségviselői közül az esperes, az egyházmegyei felügyelő és a számvetőségi elnök minden évben jelentést tesz az egyházmegyei testületek és tisztségviselők munkájáról az egyházmegyei közgyűlésnek.

68. § (1) Az espereshelyettes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

(2) Az espereshelyettes feladata az esperes helyettesítése annak akadályoztatása esetén, valamint ellátja az esperesi feladatokból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat. Az egyházmegyei másodfelügyelővel együtt gondoskodik az egyház-

¹⁹ Módosította a 2011. évi VI. törvény 2. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 30-tól.

megyei közgyűlésen és presbiteri ülésen a jegyzői feladatok ellátásáról.

69. § Az egyházmegyei másodfelügyelő joga és kötelessége az egyházmegyei felügyelő helyettesítése annak akadályoztatása esetén. Az espereshelyetessel együtt gondoskodik az egyházmegyei közgyűlésen és presbiteri ülésen a jegyzői feladatok ellátásáról. Ezen kívül ellátja az egyházmegyei felügyelő feladataiból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat.

70. § Az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős feladata az egyházmegyében az evangélizáció hitébresztő szolgálatának segítése, gyülekezeti evangélizációk, egyházmegyei csendesnapok és konferenciák szervezése. Figyelemmel kíséri az egyházközségek szolgálatával el nem ért, szórványokban élő evangélikusok helyzetét, kezdeményezi és segíti a feléjük forduló szolgálatokat. Feladata a külmiszió iránti felelősség ébrentartása is.

71. § Az egyházmegyei ifjúsági felelős feladata az egyházmegyében az ifjúság között végzett munka összefogása és irányítása, egyházmegyei ifjúsági találkozók, táborok és konferenciák szervezése.

72. §²⁰ (1) Az egyházmegyei számvevőszéki elnök joga és kötelessége, hogy az egyházmegyében, az egyházmegye egyházközségeiben és előbbieik intézményeiben és gazdálkodási egységeiben azok gazdálkodásának ellenőrzését irányítsa, ezeket jóváhagyásra felterjesse, illetve szükség esetén eljárjon.

(2) Az egyházmegyei számvevőszéki elnök irányítja az egyházmegyei számvevőszék munkáját, és kezdeményez valamennyi eljárási cselekményét. Az egyházmegyei számvevőszék belső működését saját hatáskörében határozza meg.

(3)²¹ Az egyházmegyei számvevőszéki elnök szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező egyháztag lehet.

(4) Az egyházmegyei számvevőszéki elnök nem lehet tagja az egyházmegyei gazdasági bizottságnak.

73. § (1) Az egyházmegyei gazdasági felelős joga és kötelessége, hogy az egyházmegye gazdasági ügyintézését, valamint – az egyházmegyei közgyűlés határozata alapján – pénzkezelését is végezze.

(2) Az egyházmegyei gazdasági felelős tisztségénél fogva a gazdasági bizottság elnöke.

²⁰ Módosította a 2011. évi II. törvény 10. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. március 1-től.

²¹ A (3)–(4) bekezdést beiktatta a 2011. évi II. törvény 10. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. március 1-től.

74. § A Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős szervezi az évenkénti rendszeres gyűjtést, véleményezi a Gusztáv Adolf Segélyszolgálati segélyre benyújtott kérvényeket az elbírálás előtt, szervezi a szószékeserét a gyűjtéssel kapcsolatban, és a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat helyzetéről beszámolót készít az egyházmegye közgyűlése számára.

75. § Az egyházmegyei gyűjteményi felelős feladata az egyházmegyei gyűjteményi nyilvántartás vezetése, az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és intézmények gyűjteményi anyagairól készült nyilvántartások felügyelete, illetve a gyűjtemények szakmai felügyeletét ellátó ágazatvezetőkkel való együttműködés.

76. § Az egyházmegyei közgyűlés meghatározott feladatok (pl. gyermekmunka, szeretetszolgálat, egyházzene, tájékoztatás) ellátására további tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.

HARMADIK RÉSZ AZ EGYHÁZKERÜLET

IX. fejezet Általános rendelkezések

77. § Az egyházkerület meghatározott területen levő egyházmegyék egyházigazgatási szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere.

78. § Az egyházkerület

- összefogja a területén lévő egyházmegyéket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- összehangolja és felügyeli az egyházi szolgálatot, biztosítja annak folyamatosságát,
- egyházigazgatási ügyekben elbírálja az egyházmegyei határozatok elleni fellebbezéseket.

79. § (1) Az egyházkerület adminisztrációs központja a püspöki hivatal. A püspöki hivatal a püspök és az egyházkerületi felügyelő rendelkezésére áll, működéséért a püspök felelős. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházkerületi szabályrendelet határozza meg.

(2) A püspöki titkár az a lelkész vagy nemlelkész, akit az országos egyház a püspök segítségével, a püspök döntése alapján alkalmaz. Munkáját a püspök rendelkezése szerint végzi.

80. § Az egyházkerületek és a hozzájuk tartozó egyházmegyék felsorolását e törvény melléklete tartalmazza. Egyházmegyék alakítását, megszüntetését, egyik egyházkerületből a másikba való csatolását az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlé-

sek véleményével ellátott előterjesztés alapján a zsinat határozhatja el.

X. fejezet

Az egyházkerület önkormányzati testületei

Egyházkerületi közgyűlés

81. § (1) Az egyházkerületi önkormányzat döntéshozó képviseleti testülete az egyházkerületi közgyűlés. (2) Ahol jogszabály presbitériumot említ, egyházkerületi szinten a közgyűlést kell érteni.

82. § Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházkerület életének legfőbb kérdései, ezek közül különösen az alábbiak:

- a)²² Megválasztja az egyházkerület tisztségviselőit a püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével, az egyházkerületi jelölőbizottság tagjait, az egyházkerület küldötteit az országos testületekbe és a lelkészképesítő bizottság egyházkerületi tagjait, az intézmények igazgatótanácsának egyházkerületi küldötteit, valamint jelölteket állít az országos munkaági bizottságokba.
- b)²³ Megállapítja és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségek által megválasztott püspök, illetve egyházkerületi felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza a püspöki hivatal rendjét és működési feltételeit.
- c) Kijelöli az állandó püspöki székhelyet.
- d) Összeállítja az egyházkerület éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- e) Tárgyalja és elfogadja az egyházkerületi elnökség és a jelentésre kötelezett egyházkerületi tisztségviselők jelentéseit, és elrendeli a szükséges tennivalókat.
- f) Egyházkerületi szabályrendeleteket alkot.
- g) Javaslatot tesz az egyházkerület költségigényével kapcsolatosan az országos presbitériumnak, véleményezi az egyházmegyék támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztását, dönt az egyházkerületi keret felhasználásáról.
- h) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.
- i) Dönt egyházközségeknek az egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti átcsatolásáról.
- j) Másodfokon dönt az egyházközségek közötti vitás kérdésekben. Az egyházmegyék közötti vitás

ügyekben – ha törvény másképp nem rendelkezik – első fokon határoz.

- k) Törvényben meghatározott kivételekkel dönt az egyházkerület tisztségviselőinek díjazásáról és gyakorolja a munkáltatói jogokat. Dönt egyházkerületi állások létesítéséről és megszüntetéséről, nemlelkészi egyházkerületi munkások megbízásáról. Ezeket a döntéseit az országos költségvetés által meghatározott keretek között hozza.

83. § (1) Egyházkerületi közgyűlési tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai:

- a)²⁴ hivatalból: a püspök, az egyházkerületi felügyelő és ezek helyettesei, valamint az egyházmegyei elnökségek;
- b) választás alapján: az egyházmegyék egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldötte.

(3)²⁵ Az egyházkerületi közgyűlés tanácskozási jogú tagjai az egyházkerület területén lévő intézmények küldöttei és mindazon egyházkerületi tisztségviselők, akik nem tartoznak a (2) bekezdés a) pontja hatálya alá, valamint az egyházkerület zsinati küldöttei.

(4) Az egyházkerület elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg.

(5) Az egyházkerületi közgyűlés azon választott tagját, aki az egyházkerületi közgyűlésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni. Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – az egyházkerületi elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

84. § (1) A közgyűlést legalább évenként össze kell hívni. A közgyűlést az egyházkerület elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a napirendi pontokat. A közgyűlés előtt megfelelő időben meg kell küldeni a közgyűlés napirendi pontjaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat és a várható eldöntendő kérdéseket is.

(2) A közgyűlés tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházkerület elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra közgyűlést összehívni.

(3) A közgyűlésen általában a közgyűlés tagjain kívül hallgatóként bármely egyházközségi tag részt vehet.

²² Módosította a 2011. évi VI. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

²³ Módosította a 2022. évi VII. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

²⁴ Módosította a 2011. évi VI. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

²⁵ Módosította a 2011. évi VI. törvény 3. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

(4) A közgyűlésen a püspök és az egyházkerületi felügyelő, akadályoztatásuk vagy hivataluk üresedése esetén a püspökhelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(6) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőkönyv vezetőjének és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

Egyházkerületi elnökség

85. § (1) Az egyházkerület végrehajtó és képviselői testülete az elnökség. Az egyházkerületi elnökség tagjai a püspök és az egyházkerületi felügyelő.

(2) A püspök és az egyházkerületi felügyelő együtt és közös felelősséggel vezetik és képviselik az egyházkerületet, irányítják igazgatását, és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

86. § (1) A püspök és az egyházkerületi felügyelő közös feladatai különösen az alábbiak:

- a) Építik az egyházkerület közösségét, és őrzik annak belső békéjét.
- b) Felelősek az egyházkerület rendjéért, őrködnek azon, hogy az egyházkerületben minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint történjék.
- c) Felelősek azért, hogy az egyházkerület tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- d) Összehívják az egyházkerületi közgyűléseket, és azon elnökölnek. Jelentést tesznek az egyházkerületi közgyűlésen az egyházkerület életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházkerület anyagi viszonyairól. Felelősek a közgyűlési határozatok végrehajtásáért.
- e) Jóváhagyják az egyházkerületi díjleveleket.
- f)²⁶

(2) A püspök és az egyházkerületi felügyelő megosztható feladatai különösen az alábbiak:

- a) Felügyeletet gyakorolnak az egyházkerületi felügyelői feladatok felett, és felügyelik az egyházkerületi tisztségviselők szolgálatát.
- b) Látogatják az egyházkerületi felügyelői feladatok területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- c) Joguk az egyházkerületi felügyelői feladatok területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- d) Joguk az egyházkerületi felügyelői feladatok területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- e) Joguk az egyházkerületi felügyelői feladatok területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- f) Feladatuk a köteleységüket elmulasztó tisztségviselőket először testvérileg meginteni, a botrányos magaviseletüket rendreutasítani, ennek

eredménytelensége esetén szükség szerint fegyelmi eljárást kezdeményezni.

87. § A püspök joga és kötelessége, hogy gondot viseljen az egyházi szolgálat tartalmi és személyi feltételeire, így különösen

- a) őrködik az egyház egységén és azon, hogy az egyházkerületben minden tevékenység Isten dicsőségére és az egyház javára történjék;
- b) felügyel arra, hogy a lelkészek híven töltsék be szolgálatukat, hűségesek legyenek az evangélikus egyház biblikus és hitvallásos tanításához, és a keresztyén erkölcs szerint éljenek;
- c) vigyáz az egyházi szolgálat folyamatosságára és helyes végzésére az egyházkerület egyházkerületi közösségeiben, intézményeiben és minden területén;
- d) pásztorolja az egyházkerület lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben, elősegíti a lelkészek testvéri szeretetben történő együttműködését, tudományos és gyakorlati továbbképzését;
- e) felügyeli a leendő lelkészek és más egyházi munkások képzését és nevelését, teológiai tanulmányait és erkölcsi életét;
- f) felelős azért, hogy az egyházkerület egyházkerületi közösségeiben, egyházmegyéiben, magában az egyházkerületben és ezek intézményeiben az egyház törvényeit megtartsák;
- g)²⁷ az esperesek esetében ellátja a lelkészi életpályamodell megvalósításával összefüggő feladatokat.

88. § A püspök

- a) felavatja a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészjelöltjeit,
- b) beiktatja az egyházkerület felügyelőjét,
- c) felszenteli az egyházkerületben a templomokat, intézményeket, gyülekezeti házakat, orgonákat és harangokat,
- d) a püspöki tanács tagjaként részt vesz az evangélikus istentiszteletek és liturgikus események rendjének megállapításában a zsinat jóváhagyásával.

89. § A püspök felelős az egyházkerület lelkészi szolgálatának személyi feltételeiért:

- a) dönt a lelkészjelöltek szolgálatba állításáról,
- b) dönt a beosztott lelkészek kiküldéséről,
- c) helyettes lelkészt küld az egyházkerületi felügyelői feladatok területén lévő intézményekbe,
- d) engedélyezi a lelkészek és a lelkészi pályára készülő teológiai hallgatók és lelkészjelöltek házasságkötését,

²⁶ Hatályon kívül helyezte a 2016. évi VII. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

²⁷ Beiktatta a 2018. évi VII. törvény 11. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

- e) dönt valamely külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész szolgálatba állításáról,
- f) engedélyt ad arra, hogy más keresztyén felekezetben szerzett lelkészi oklevél birtokosa az Evangélikus Hittudományi Egyetemen a tanári kar által megállapított tárgyakból vizsgát tegyen,
- g) a szolgálatba állító kérésére közreműködik a lelkészek tartós szabadságolásában,
- h) nyilatkozik és véleményt alkot lelkészválasztásoknál a lelkészek választhatóságával kapcsolatban,
- i) figyelemmel kíséri a lelkészek által betöltendő másodállás, illetve jelentős lekötöttséggel járó elfoglaltság elvállalását,
- j) feladata segítésére szükség szerint esperesi értekezletet hívhat össze,
- k)²⁸ gyakorolja az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 34. § (3) bekezdésében biztosított egyetértési jogát hivatalvesztés fegyelmi büntetés kiszabása esetén.

90. § A püspök a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei közül választott lelkész.

91. §²⁹ A püspököt akadályoztatása esetén, valamint hivatalból való testületi tagságában a püspökhelyettes helyettesíti. A püspök saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházkerület bármelyik esperesének is.

92. § A püspöki címet a püspök nyugdíjba vonulása után is használhatja.

93. § Az egyházkerületi felügyelő a püspökkel együtt az egyházkerület vezetője. Ügyel az egyházkerület működésének feltételeire, segíti az egyházkerületben folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a közéleti, személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Joga a püspöki hivatal minden ügyéről a tájékoztatást megkapni és a hivatali adminisztrációt egyházkerületi munkájához felhasználni.

XI. fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

94. § (1) Az egyházkerületben az egyházi szolgálat egyházkerületi összehangolására, az egyházközségekben és az egyházmegyékben végzett egyházi szolgálat

segítésére, az önkormányzati feladatok ellátására, az egyházkerület működésének biztosítására és a lelki, szellemi, kulturális élet javítására az egyházkerület tisztségviselőket választ.

(2) Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi felügyelő, a püspökhelyettes, az egyházkerületi másodfelügyelő, az egyházkerületi ügyész, az egyházkerületi evangélizációs és missziói felelős, valamint az egyházkerületi Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős. Az egyházkerületi tisztségviselők feladatait hívány, a feladatkörükkel kapcsolatos leírás vagy munkaköri leírás rögzíti, munkájukért a közgyűlésnek felelősek.

(3) Az egyházkerület tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az egyházkerületi közgyűlésnek.

95. § (1)³⁰ A püspökhelyettes az egyházkerület lelkészei közül választott lelkész.

(2)³¹ A püspökhelyettes feladata a püspök helyettesítése és a püspök feladataiban való segítség. A püspökhelyettes felügyeli a jegyzői feladatokat a másodfelügyelővel együtt, és tagja az országos fegyelmi tanácsnak. Egyéb feladatkörét egyházkerületi szabályrendelet szabályozza.

(3) A püspökhelyettes joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

96. § Az egyházkerületi másodfelügyelő joga és kötelessége az egyházkerületi felügyelő helyettesítése annak akadályoztatása esetén. Ezen kívül ellátja az egyházkerületi felügyelő feladataiból az egyházkerületi szabályrendelettel átruházott feladatokat. Felügyeli a jegyzői feladatok ellátását. Joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

97. §³² Az egyházkerületi ügyész joga és kötelessége, hogy az egyházkerület jogi vonatkozású ügyeit intézze, az egyházkerületet jogi természetű ügyekben képviselje, jogi tanácsokat adjon az elnökségnek, valamint részt vegyen az országos fegyelmi tanács működésében, és gyakorolja külön törvényben szabályozott törvényességi felügyeleti jogát. Az egyházkerületi ügyésznek jogi szakkvizsgával kell rendelkeznie.

98. § Az egyházkerületi evangélizációs és missziói felelős feladata az egyházkerületben az evangélizációs hitébresztő szolgálatának segítése, gyülekezeti

³⁰ Módosította a 2006. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2006. április 30-tól.

³¹ Módosította a 2016. évi VII. törvény 9. § (3) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

³² Módosította a 2016. évi VII. törvény 9. § (4) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

²⁸ Beiktatta a 2016. évi VII. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

²⁹ Módosította a 2011. évi VI. törvény 3. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

evangélizációk, egyházkerületi csendesnapok és konferenciák szervezése. Figyelemmel kíséri az egyház-
községek szolgálatával el nem ért, szórványokban
élő evangélikusok helyzetét, kezdeményezi és segíti
a feléjük forduló szolgálatokat. Feladata a külmisszió
iránti felelősség ébrentartása.

99. § A Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős vélemé-
nyezi a Gusztáv Adolf Segélyszolgálati segélyre be-
nyújtott kérvényeket az elbírálás előtt, és véleményét
felterjeszti az országos Gusztáv Adolf Segélyszolgálati
Tanácsnak. Beszámol az egyházkerületi közgyűlésnek
a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat helyzetéről.

100. § Az egyházkerületi közgyűlés bizonyos felada-
tok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat.
Feladatkörüket egyházkerületi szabályrendelet ha-
tározza meg.

NEGYEDIK RÉSZ AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

XII. fejezet Általános rendelkezések

101. § A Magyarországi Evangélikus Egyház az egy-
ház egészét érintő döntések meghozatalára országos
önkormányzati testületeket, az ügyek intézésére or-
szágos irodát hoz létre.

101/A. §³³ A Magyarországi Evangélikus Egyházat tör-
vényes képviselőként, önálló képviseleti joggal a püs-
pökök, az országos felügyelő és az országos iroda igaz-
gatója³⁴ képviselik harmadik személyekkel szemben,
valamint bíróságok és más hatóságok előtt.

102. § Az országos egyház illetékes testületei igazga-
tási ügyekben legfelső fokon, jogerősen határoznak.

XIII. fejezet A zsinat

103. § (1) A zsinat a Magyarországi Evangélikus Egy-
ház legszélesebb körű döntéshozó, legfőbb képviseleti
és törvényhozó testülete. Irányítja, segíti és felügyeli
az egyház lelki, szellemi és anyagi életét.

(2) Ahol egyházi jogszabály közgyűlést említ, ott or-
szágos szinten a zsinat értendő.

104. § (1) A zsinat

- a) megállapítja a Magyarországi Evangélikus Egy-
ház hitvallásait,
- b) jóváhagyja az evangélikus istentiszteleteknek és
liturgikus eseményeknek a püspöki tanács által
meghatározott rendjét.

(2) A zsinat a jogalkotás, jogi irányítás terén:

- a) törvényeket alkot, határozatot hoz, nyilatkoza-
tot és állásfoglalást ad ki,
- b) ügyel az egyházi törvények teljességére,
- c)³⁵ törvényességi ellenőrzést végez az országos sza-
bályrendeletek, valamint – törvényben megha-
tározott esetekben – egyéb szabályrendeletek
és szabályzatok felett, hatályon kívül helyezi az
egyházi törvényekkel ellentétes szabályrende-
leteket, szabályzatokat,
- d) szükség esetén felhívja az országos presbitériu-
mot a hiányzó szabályrendeletek megalkotására.

(3) A zsinat a külső kapcsolatokkal összefüggésben:

- a) meghatározza a Magyarországi Evangélikus
Egyház hazai és nemzetközi ökumenikus kap-
csolatainak alapelveit és alapvető tartalmát,
- b) jóváhagyja a Magyarországi Evangélikus Egy-
háznak az állami, valamint civil és egyéb szer-
vezetekkel kötött alapvető megállapodásait,
felhatalmazza az országos elnökséget a megá-
llapodások aláírására.

(4) A zsinat megválasztja:

- a)³⁶ a püspökök közül az elnök-püspököt és annak
helyettesét, továbbá az országos felügyelőt, az
egyházkerületi felügyelők közül az országos fel-
ügyelő-helyetttest, valamint – amennyiben erről
a rájuk vonatkozó törvény másképpen nem ren-
delkezik – az országos egyházi tisztségviselőket,
az országos számvevőszék, az egyházi bíróság és
az országos jelölőbizottság tagjait,
- b) a protestáns táborigazgató, illetve hivatalveze-
tői tisztnak evangélikus lelkésszel történő betöl-
tésénél a táborigazgató, illetve a hivatalveze-
tőt,
- c)³⁷ saját tisztségviselőit: a zsinat elnökeit, alelnöke-
it, a zsinati bizottságok tagjait és elnökeit, vala-
mint 3-3 lelkészi és nemlelkészi jegyzőjét.

(5) A zsinat irányító és felügyeleti tevékenysége során:

- a) meghatározza az egyes országos egyházi szol-
gálati és működési ágakat és ezek feladatait,
- b) tárgyalja és elfogadja az országos presbitérium
és az országos tisztségviselők jelentéseit, elren-
deli a szükséges tennivalókat,

³⁵ Módosította a 2007. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

³⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatá-
lyos: 2012. november 30-tól.

³⁷ Módosította a 2018. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

³³ Beiktatta a 2010. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2010. október 1-től.

³⁴ Az elnevezést módosította a 2011. évi VI. törvény 4. §-a. Ha-
tályos 2012. november 30-tól.

- c) meghallgatja az egyházi bíróság és az országos számvevőszék jelentését.
- (6) A zsinat a gazdasági irányítás terén:
- ³⁸ határoz az országos egyház vagyonszerzéséről vagy vagyonának elidegenítéséről 200 millió forint értékhatár fölött, valamint a vagyon megterhelése, illetve kezelése tárgyában,
 - meghatározza az országos egyház gazdálkodásának, az országos egyházi szervezet kezelésében lévő pénzeszközök elosztásának alapvető elveit,
 - elfogadja az országos egyház éves költségvetését és beszámolóját,
 - ³⁹
- (7) A zsinat
- dönt az országos presbitérium által előterjesztett javaslatokról,
 - ⁴⁰
 - dönt az egyház igazgatási beosztása és egyházon belüli illetékességi területek kérdésében.

105. § (1) A zsinat szavazati jogú tagja hivatalból az országos felügyelő és az egyházkerületi elnökségek tagjai.⁴¹

- (2) A zsinat szavazati jogú tagja választás alapján:
- egyházmegyenként egy lelkészi és egy nemlelkészi küldött;
 - egyházkerületenként 3-3 lelkészi és nemlelkészi küldött, akik közül egyházkerületenként legalább egy jogi végzettségű;
 - az Evangélikus Hittudományi Egyetem egy főállású oktatója,
 - az evangélikus köznevelési intézmények 2 küldötte,
 - ⁴² az evangélikus diakóniai intézmények 2 küldötte,
 - a missziói szolgálatban álló lelkészek egy küldötte.

106. §⁴³ (1) A zsinat tanácskozási jogú tagjai:
- országos presbitérium választott tagjai,
 - ⁴⁴ a tábori püspök vagy helyettese, az országos ügyész, az országos iroda igazgatója, az egyházi

³⁸ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

³⁹ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 5. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴⁰ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 5. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴¹ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (5) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴² Módosította a 2018. évi VI. törvény 2. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁴³ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (6) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴⁴ Módosította a 2012. évi II. törvény 2. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

- bíróság elnöke, az országos számvevőszék elnöke, az országos lelkészi munkaközösség elnöke,
- az országos munkaági bizottságok elnökei,
 - az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora,
 - a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház saját eljárása szerint választott 2 küldötte,
 - a Magyarországi Református Egyház saját eljárása szerint választott küldötte.
- (2) A zsinat elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg az ülés valamennyi vagy meghatározott napirendi pontjaihoz kapcsolódóan.

107. § (1) A zsinati tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

(2)⁴⁵ A zsinatnak nem lehet szavazati jogú tagja egyházi bírósági, országos és egyházkerületi ügyész, valamint az országos presbitérium választott tagja.

(3)⁴⁶ A zsinati póttagokról külön törvény rendelkezik. A zsinati tagok választásának rendjét külön törvény szabályozza.

(4)⁴⁷

108. § Azt a választott zsinati tagot, aki a zsinat 3 ülészakáról kimentés nélkül távol marad, tagságáról lemondottnak kell tekinteni, erről őt és a küldő testületet írásban értesíteni kell. Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – a zsinat elnöksége fegyelmi eljárást kezdeményez.

XIV. fejezet

A zsinat szervezete és működése

*A zsinat elnöksége*⁴⁸

109. § (1) A zsinat elnöksége a lelkészi és a nemlelkészi elnökből áll, akiket akadályoztatásuk esetén a lelkészi és a nemlelkészi alelnök helyettesít.

- (2) A zsinat elnökségének feladata:
- a zsinat munkájának vezetése,
 - a zsinati ülészakok és a zsinati tanács üléseinek összehívása és vezetése,
 - a zsinati ülések vezetése, az alelnökökkel megosztva,
 - a zsinati törvények, határozatok, nyilatkozatok

⁴⁵ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (7) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 5. § (8) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴⁷ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 5. § (9) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁴⁸ A 109-109/A. §-t módosította a 2014. évi VI. törvény 3. §-a. Hatályos: 2014. november 28-tól.

- és állásfoglalások hitelesítése és gondoskodás a közzétételről,
- e) a zsinat nevében történő nyilatkozatok megtétele a zsinat döntései szerint,
 - f) a zsinat képviselője,
 - g) kapcsolattartás más egyházak zsinataival, vezető testületeivel,
 - h) a zsinat hatáskörébe tartozó feladatokkal kapcsolatosan az országos iroda illetékes osztálynak felügyelete,
 - i) a zsinat, illetve a zsinati tanács által átruházott feladatok ellátása.

A zsinati tanács

109/A. § (1) A zsinat tanács tagjai a zsinat elnökei és alelnökei, valamint a 123. § (1) bekezdése szerinti zsinati bizottságok elnökei.

(2) A zsinati tanács tagjait a zsinat a választott tagjai közül választja.

(3)⁴⁹ A zsinati tanács az üléseit szükség szerint tartja, melyen tanácskozási joggal az országos iroda képviselője, valamint – ha a napirenden őket érintő témák szerepelnek – az elnök-püspök, az országos felügyelő, az országos ügyész és az országos munkaügyi bizottságok elnökei is részt vesznek.

(4) A zsinati tanács feladata:

- a) a zsinati ülészek előkészítése és napirendjének összeállítása,
- b) a zsinati bizottságok munkájának figyelemmel kísérése és összehangolása,
- c) a zsinat és a munkaügyi bizottságok közös feladatainak összehangolása,
- d) a zsinat elnöksége által előterjesztett kérdésekben állásfoglalás kialakítása.

(5) A zsinat alelnökei a zsinat elnöksége által elkészített beosztás alapján vezetik a zsinati üléseket, valamint ellátják az elnökség által rájuk bízott eseti vagy rendszeres feladatokat.

A zsinat jegyzői

110. § (1) A zsinat jegyzői kara a zsinat tagjai által megválasztott 3-3 lelkészi és nemlelkészi jegyzőből áll.

(2) A zsinat jegyzői karának feladata:

- a) az ülést vezető elnök munkájának segítése,
- b) a zsinati ülések során a szavazások lebonyolítása,
- c) a zsinati események ügyrend szerinti dokumentálása,
- d) a zsinat naplójának szerkesztése, illetve ellenőrzése,
- e) a zsinat jegyzőkönyveinek elkészítése.

⁴⁹ Módosította a 2018. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

A zsinat adminisztrációja

111. § (1) A zsinat adminisztrációjának intézése az országos iroda országos szabályrendeletben meghatározott osztályán történik, amelynek a zsinati hatáskörbe tartozó feladatokhoz kapcsolódó munkáját a zsinat elnökei felügyelik. A zsinathoz intézett beadványok címzettje az országos iroda.

(2)⁵⁰ Az országos iroda országos szabályrendeletben meghatározott osztálya közreműködik az ülések lebonyolításában. Ennek során

- a) gondoskodik a zsinat munkájának tárgyi feltételeiről,
- b) szervezi a zsinat működéséhez szükséges technikai munkát,
- c) ellenőrzi a hangrögzítők munkáját,
- d) ellenőrzi a zsinati ülések határozatképességét.

(3) A zsinat költségeit a zsinat egyik elnöke utalványozza.

112. §⁵¹

A zsinat működése

113. § A zsinat a feladatait törvény, határozat, nyilatkozat vagy állásfoglalás elfogadásával, valamint a választás lefolytatásával látja el.

114. § (1) A zsinat munkáját teljes (plenáris) ülésekből álló ülészekon és bizottságokban végzi.

(2) Zsinati ülészekot szükség szerint, de évenként legalább 2 alkalommal össze kell hívni.

(3) Zsinati ülészekot a zsinati tagok egynegyedének, az országos presbitériumnak vagy az országos elnökségnek – a téma megjelölésével történő – írásbeli kezdeményezésére 45 napon belüli időpontra össze kell hívni.

115. § (1) A zsinat ülészekát a zsinat elnökei hívják össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell napirendi pontokat.

(2) Az ülészek előtt legalább 10 nappal ki kell küldeni az ülészek tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is. Késői kiküldés esetén a zsinat dönt arról, hogy a napirendi pontot tárgyalja-e.

116. §⁵² A zsinat ülései általában nyilvánosak, de a zsinati tanács döntése alapján zárt ülés is elrendelhető.

⁵⁰ A (2) bekezdést módosította és a (3) bekezdést beiktatta a 2018. évi IV. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁵¹ Hatályon kívül helyezte a 2018. évi IV. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től azzal, hogy a megválasztott zsinati gazdának és helyettesének a tisztsége a zsinati ciklus záró ülészekának végével szűnik meg.

⁵² Módosította a 2011. évi VI. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

117. § (1)⁵³ A zsinat határozatképes, ha az ülésen szavazati jogú tagjainak több mint fele jelen van.

(2) A zsinat a döntéseit az ügyrend szerinti többségi szavazással, de legalább a határozatképes zsinat jelenlévő tagjai több mint felének érvényes szavazatával hozza.

(3) A zsinat – működésének részletes szabályait tartalmazó – ügyrendjét a zsinat állapítja meg, melynek elfogadásához és módosításához legalább az összes zsinati tag kétharmadának szavazata szükséges.

118. § Az újonnan megválasztott zsinat elnökeinek megválasztásáig az elnöki tisztelet a legidősebb lelkészi és nemlelkészi zsinati tag (korelnök) tölti be, akik a zsinat alakuló ülészetét összehívják. A mandátumvizsgáló és szavazatszedő bizottság feladatait a jegyzői kar megválasztásáig a 2-2 legfiatalabb lelkészi és nemlelkészi zsinati tag látja el.

119. §⁵⁴ (1) A zsinat a választás utáni alakuló ülészetén megválasztja a 104. § (4) bekezdésében meghatározott személyeket a zsinati bizottságok tagjai kivételével.

(2) A zsinat legkésőbb második ülészetén – az újonnan megválasztott elnökség javaslatára – saját tagjai közül megválasztja a zsinati bizottságok tagjait.

(3) A választási ciklus közben megüresedett tisztséget – az a) pontban meghatározott tisztségekre – a zsinat rendkívüli választással a megüresedés utáni első ülészetén tölti be.

120. §⁵⁵ (1) A zsinathoz érkezett beadványt a zsinat elnöksége

- a) előkészítés készítésére kiadja az illetékes zsinati bizottságnak,
- b)⁵⁶ előterjesztés készítésére, illetve véleményezésre megküldi az országos presbitériumnak és az országos elnökségnek,
- c) megtárgyalja és előkészítést készít a plenáris ülésre,
- d) írásos válaszban a javaslat zsinati tárgyalását elutasítja, s erről beszámol a következő plenáris ülésen.

(2) Az országos presbitérium és az országos elnökség önállóan is készíthet előterjesztést.

(3) Az előterjesztést a zsinat teljes ülése tárgyalja meg. Az (1) bekezdés d) pontja szerinti elutasításról a zsi-

⁵³ Módosította a 2011. évi VI. törvény 7. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁵⁴ Az (1)–(2) bekezdést módosította a 2011. évi VI. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁵⁵ Módosította a 2007. évi I. törvény 2. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

⁵⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 7. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

nat dönt. Ha a zsinat az előterjesztést nem fogadja el, a javaslatot megtárgyalásra elő kell készíteni.

121. §⁵⁷ (1) A zsinat nagyobb jelentőségű, illetve terjedelmű javaslat esetében először – az általános vitát megelőző ülészetén – előzetes (elvi) vitában határozza meg a szabályozás célját és elveit, esetleg az ezek eléréséhez tervezett megoldási módokat.

(2) A zsinat az előterjesztéseket általában két részletben: általános és részletes vitában tárgyalja. Az általános vita során dönti el a javaslat fő irányait, összefüggéseit, és a választ a lehetséges alapvető megoldások közül. Törvény módosításakor és határozathozatalakor az általános vita elhagyható. Zsinati nyilatkozat és zsinati állásfoglalás elfogadásánál a két vita összevonható.

(3) A zsinat részletes vitában alakítja ki a javaslat végső formáját. A részletes vita alapjául az általános vitában elfogadott döntések szerint kialakított szövegjavaslat szolgál.

(4) Az általános és részletes vitát azonos ülészetén megtartani akkor lehet, ha ehhez a zsinat teljes (plenáris) ülése az összes zsinati tag több mint felének szavazatával hozzájárul.

(5) Az általános és részletes vita lefolytatásának részletes szabályait a zsinat ügyrendje tartalmazza.

122. §⁵⁸ A zsinat üléséről a felszólalások teljes szövegét tartalmazó naplót, valamint jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet – a ciklus záró ülészeténél kivéve – a következő ülészet elején a zsinat véglegesíti, majd a zsinat elnökei és egyik jegyzője hitelesíti. A záró ülészet jegyzőkönyvét a zsinat elnökei, egyik jegyzője és két jelenlévő, erre a feladatra felkért zsinati tag hitelesíti. A jegyzőkönyv jegyzők által elkészített változatát – a záró ülészet esetében a hitelesített jegyzőkönyvet – 30 napon belül el kell juttatni a zsinat tagjainak.

A zsinati bizottságok

123. §⁵⁹ (1) A zsinat létrehozza az alábbi bizottságokat:

- a) ügyrendi bizottság,
- b) törvényelőkészítő bizottság,
- c) teológiai bizottság.

(2) A zsinat saját tisztségviselői választásának előkészítésére és a választás jogszabályoknak megfeleltetése ellenőrzésére saját tagjai közül 3 tagú választási bizottságot alakít.

⁵⁷ Módosította a 2007. évi I. törvény 3. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

⁵⁸ Módosította a 2014. évi VI. törvény 5. §-a. Hatályos: 2014. november 28-tól.

⁵⁹ Módosította a 2013. évi I. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2013. február 23-tól.

(3) Szükség szerint más bizottságok vagy időszakos munkacsoportok is alakíthatók.

124. §⁶⁰

125. § (1)⁶¹ A zsinati bizottságok munkájuk során támaszkodnak a munkaági bizottságok és munkacsoportok szakvéleményére és az országos iroda információira. Figyelemmel kísérik az országos presbitérium és az országos elnökség intézkedéseit és határozatait. Vizsgálataikat a zsinat által elfogadott programok és szempontok alapján végzik.

(2) A bizottsági elnökök feladata a bizottságok munkájának irányítása. A bizottsági elnökök felelősek a bizottság számára elrendelt határidők betartásáért, a bizottság érdemi munkájáért.

126. §⁶² (1)

(2)

(3) A zsinati bizottságok ülésein tanácskozási joggal részt vehet az országos ügyész, valamint az, akit a bizottság elnöke meghív.

XV. fejezet Országos presbitérium

127. § Az országos egyházi önkormányzat döntés-előkészítő és meghatározott hatáskörben döntéshozó, irányító testülete az országos presbitérium.

128. § (1) Az országos presbitérium az irányítás terén:

- a)⁶³ a zsinat által meghatározott keretek között irányítja az egyház szervezetének működését,
- b) előterjesztéseket készít feladatkörében a zsinatnak,
- c) összeállítja saját munkatervét, megvitatja az országos bizottságoknak munkatervükre vagy más tárgyra vonatkozó jelentéseit és javaslatait, összehangolja a bizottságok, illetve az ügyeket intéző országos egyházi irodai osztályok működését, megvitatja és elfogadja az országos iroda igazgatója⁶⁴ által összeállított éves feladattervet és éves jelentést.

(2) Az országos presbitérium gazdasági téren:

- a) megvizsgálja, és a zsinatnak elfogadásra előké-

szíti az országos egyház éves költségirányzatát és beszámolóját az országos számvevőszék jelentése alapján,

- b) gazdasági döntéseket hoz a zsinat által elfogadott gazdálkodási elvek keretein belül, dönt az egyházmegyei önkormányzatok támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztásáról,
- c) dönt az egyházkerületek által előterjesztett gazdasági vonatkozású kérdésekben a zsinat által meghatározott kereteken belül,
- d)⁶⁵ határoz az országos egyház vagyonszerzéséről vagy vagyonának elidegenítéséről, megterheléséről és kezeléséről, 50 és 200 millió forint értékhatár között,
- e) határoz pályázatok benyújtásáról 50 millió forint értékhatár felett,
- f)⁶⁶ az országos egyház hatáskörébe tartozó álláshelyeket hoz létre, és intézkedik azok betöltési módjáról, megbízást ad nemlelkészi egyházi munkásoknak,
- g) jóváhagyja az egyházmegyék éves költségvetését és beszámolóját.
- h) elfogadja az országos intézmények éves költségvetését és beszámolóját.

(3)⁶⁷ Az országos presbitérium az intézményekkel kapcsolatban:

- a) intézményt alapít, vagy szüntet meg, ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait,
- b) jóváhagyja az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorának, egyetemi tanárának és lelkészének választását.

(4) Az országos presbitérium

- a) dönt egyházköztség valamely részének, illetve egyházmegyének jogi személlyé válásáról,
- b) megválasztja a tábort lelkészeket, börtönlelkészeket és kórházlelkészeket,
- c) intézkedik a Magyarországi Evangélikus Egyház tulajdonában lévő épületek és egyéb ingatlanok állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében,
- d)⁶⁸ gyakorolja a munkáltatói jogokat az országos iroda igazgatója⁶⁹ felett azzal, hogy kizárólagos joga a jogviszony létesítése és megszüntetése, valamint a díjazás megállapítása,

⁶⁰ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶¹ Módosította a 2011. évi VI. törvény 8. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶² Az (1) és (2) bekezdést hatályon kívül helyezte a 2013. évi I. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos 2013. február 23-tól.

⁶³ Módosította a 2007. évi I. törvény 5. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

⁶⁴ Az elnevezést módosította a 2011. évi VI. törvény 4. §-a. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶⁵ A d-e) pontot módosította a 2011. évi VI. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶⁶ Az f-h) pontokat beiktatta a 2018. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

⁶⁷ Módosította a 2011. évi VI. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶⁸ Módosította a 2011. évi VI. törvény 9. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁶⁹ Az elnevezést módosította a 2011. évi VI. törvény 4. §-a. Hatályos: 2012. november 30-tól.

- e) dönt az országos egyháznál és az egyházkerületeknél szolgálatban állók javadalmazásáról, a tisztségviselők díjazásáról és az alkalmazotti bértábláról,
- f)⁷⁰ határozatot hoz az egyházmegyék, illetve az egyházkerületek körében felmerült területi és igazgatási vitákban az országos elnökség előterjesztése alapján,
- g)⁷¹
- (5) Az országos presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek a zsinat vagy más egyházi testület hatáskörébe utalva.
129. § (1) Az országos presbitérium szavazati jogú tagja:
- a)⁷² hivatalból: az országos felügyelő és az egyházkerületi elnökségek tagjai,
- b) az egyházkerületi közgyűlések választása alapján: egyházkerületenként egy lelkészi és egy nemlelkészi küldött.
- (2)⁷³ Az országos presbitérium tanácskozási jogú tagja:
- a) hivatalból: a zsinat elnökei, az országos iroda igazgatója, országos ügyész,
- b) ha a napirenden őket érintő téma szerepel: az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora és az országos gazdasági, diakóniai és nevelési-oktatási bizottság elnöke,
- c) akit az elnök-püspök és az országos felügyelő meghív valamennyi vagy meghatározott napirendi ponthoz kapcsolódóan.
- (3) Országos presbitériumi tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.
- (4) Az országos presbitérium azon tagja ellen, aki a presbitériumi ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, az országos elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

130. § (1)⁷⁴ Az országos presbitériumot szükség szerint, de évenként legalább 5 alkalommal össze kell hívni.

(2)⁷⁵ Az országos presbitériumot az elnök-püspök és az országos felügyelő írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a napirendi pontokat. A presbitériumi ülés előtt legalább 5 nappal ki kell

⁷⁰ Módosította a 2011. évi VI. törvény 9. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁷¹ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 9. § (5) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁷² Módosította a 2008. évi IX. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2008. december 15-től.

⁷³ Módosította a 2012. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁷⁴ Módosította a 2011. évi VI. törvény 11. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁷⁵ Módosította a 2011. évi VI. törvény 11. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

küldeni az ülés tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is.

- (3) Az országos presbitérium ülése nem nyilvános.
- (4)⁷⁶ Az országos presbitérium üléseit az elnök-püspök és az országos felügyelő felváltva vezetik. A jegyzői feladatokat az országos presbitérium által a tagjai közül választott lelkészi és nemlelkészi jegyző látja el.
- (5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.
- (6) Az országos presbitérium azon határozatát, amely valamely országos munkaágot érint, az illetékes országos munkaági bizottság előkészítése alapján, illetve állásfoglalására figyelemmel hozza meg.
- (7) Az országos presbitérium üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit a levezető elnöknek, a jegyzőkönyvvezetőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért presbiternek kell hitelesítenie.

XVI. fejezet Országos elnökség

131. §⁷⁷ A Magyarországi Evangélikus Egyház országos szervezeti szintjén az önkormányzati testületek döntései alapján – két presbitériumi ülés között – a vezetést és kapcsolattartást az országos elnökség gyakorolja. Az országos elnökség tagjai az elnök-püspök és az országos felügyelő.

132. § Az országos elnökség

- a) hivatalos kapcsolatot tart az állami, valamint civil és egyéb szervezetekkel,
- b) összehívja az országos presbitérium üléseit, és azokon elnököl,
- c) végrehajtja az országos presbitérium határozataiból adódó feladatokat, illetve ellenőrzi azok végrehajtását,
- d) sürgős döntést igénylő kérdésekben – az egyházkerületi elnökségek azonnali értesítése mellett – dönt az országos presbitérium határozatainak keretei között, és annak legközelebbi ülésén beszámol ezekről,
- e) munkáltatói jogokat gyakorol az egyházi jogszabályokban meghatározottak, így különösen is az országos iroda igazgatója felett az országos presbitérium által meghatározott keretek között,
- f) felügyeli a törvényben meghatározott országos egyházi nyilvántartások vezetését.

132/A. §⁷⁸

⁷⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 11. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁷⁷ A 131–132. §-t módosította a 2018. évi II. törvény 2. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

⁷⁸ A 132/A. §-t hatályon kívül helyezte a 2018. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

133. § Az elnök-püspök sajátos feladata:

- a) hivatalos kapcsolatot tart az ország más keresztény egyházaival, külföldi egyházakkal,
- b) beszámol a zsinaton az országos egyház életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről.

134. §⁷⁹ Az országos felügyelő sajátos feladata:

- a) figyelemmel kíséri az egyházi testületek és intézmények működését, kezdeményezi – a szükséges – jogalkotási, egyházzervezeti-igazgatási változtatásokat,
- b) elősegíti az egyház működéséhez szükséges források előteremtését,
- c) beszámol a zsinaton az országos presbitérium és az országos elnökség munkájáról, az egyház anyagi és intézményi helyzetéről,
- d) segíti az együttműködést az egyházkerületek között.

Püspöki tanács

135. § (1)⁸⁰ A püspökök sajátos feladata az evangélikus egyház hitéletének egyetemes és egységes irányítása. Az egyházkerületek püspökei sajátos közös feladataikat püspöki tanácsban látják el.

(2)⁸¹ Amennyiben az országos fegyelmi tanács vagy a bíróság eljárása során hivatalvesztés büntetést szab ki, a püspöki tanács ellátja az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 34. § (3) bekezdésében előírt feladatát.

(2a)⁸² A püspöki tanács ellátja a hitoktatás terén jogszabályban meghatározott feladatait.

(2b)⁸³ A püspöki tanács ellátja a lelkész életpályamodellhez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott feladatait.

(3) A püspöki tanács az evangélikus istentiszteletek és liturgikus események rendjének kialakítására, teológiai ösztöndíjak elosztására, valamint teológiai kérdések megvitatására bizottságot vagy munkacsoportot hozhat létre.

(4) A püspöki tanács munkáját esperesi tanács segíti, amelynek működését országos szabályrendelet határozza meg.

⁷⁹ Módosította a 2011. évi VI. törvény 13. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁸⁰ Módosította a 2007. évi II. törvény 3. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

⁸¹ Beiktatta a 2016. évi VII. törvény 9. § (5) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

⁸² Beiktatta a 2019. évi V. törvény 4. §-a. Hatályos: 2019. május 31-től.

⁸³ Beiktatta a 2024. évi III. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2024. július 1-től.

XVII. fejezet

Az egyház országos munkaági bizottságai

136. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban az alábbi országos munkaági bizottságok működnek:

- a) diakóniai bizottság,
- b) egyházzenei bizottság,
- c) evangélizációs és missziói bizottság,
- d) építési és ingatlanügyi bizottság,
- e) gazdasági bizottság,
- f)⁸⁴ gyermek- és ifjúsági bizottság,
- g)⁸⁵ gyűjteményi tanács,
- h) nevelési-oktatási bizottság,
- i) sajtóbizottság.

(2) Szükség szerint más bizottságok vagy időszakos munkacsoportok is alakíthatók.

137. § (1)⁸⁶ A munkaági bizottságok figyelemmel kísérik a munkaágakban folyó tevékenységeket, értékelik azokat, és ennek alapján javaslatokat készítenek. A bizottságok a zsinat és az országos presbitérium kérésére, azok munkáját segítve értékelő, döntés-előkészítő és a zsinat vagy az országos presbitérium által meghatározott kereten belül – országos szabályrendeletben meghatározott – döntéshozó feladatokat látnak el. A bizottságok szakmai szempontból irányítják és felügyelik a területükhöz tartozó intézményeket.

(2) A bizottság elnöke felelős azért, hogy a munkaágnak éves munkaterve legyen. A munkatervet a zsinat határozataira és az országos presbitérium javaslataira figyelemmel kell összeállítani. A bizottság elnöke felelős azért, hogy a munkaterv bizottságot érintő részleteiben elmaradás ne legyen.

(3) A bizottságok üléseit évente legalább kétszer össze kell hívni.

(4) A bizottságok munkájukat az általuk elfogadott és az országos presbitérium által jóváhagyott ügyrend alapján végzik.

(5) A bizottságok határozathozatali rendjét külön törvény szabályozza.

138. § (1)⁸⁷ A zsinat és az országos presbitérium, valamint az országos elnökség a munkájában figyelembe veszi, illetve kéri az illetékes munkaági bizottságok állásfoglalását.

(2) A munkaági bizottságok működésének és felada-

⁸⁴ Beiktatta a 2008. évi III. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2008. május 30-tól.

⁸⁵ A g–i) pontok számozását módosította a 2008. évi III. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2008. május 30-tól.

⁸⁶ Módosította a 2011. évi VI. törvény 14. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁸⁷ Módosította a 2011. évi VI. törvény 14. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

tainak részletes szabályait országos szabályrendelet határozza meg.

139. § (1)⁸⁸ A munkaági bizottságok létszáma – a gazdasági bizottság kivételével – nem lehet 9 főnél nagyobb. A gazdasági bizottság létszáma 12 fő. Az országos ügyész és az országos iroda kijelölt munkatársai tanácskozási joggal vesznek részt a bizottságok munkájában. A gyűjteményi tanácsnak hivatalból tagja az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatója, továbbá tanácskozási jogú tagja a 3 ágazatvezető.⁸⁹

(2) A bizottságok elnökeit a zsinat választja.⁹⁰ A bizottságok többi tagját az országos presbitérium választja meg az egyházkerületek 4-4, illetve a gazdasági bizottság esetén 5-5 jelöltjéből.

(3) A bizottságok tagjait – az egyházkerületi közgyűlések jelöltjei közül úgy kell megválasztani, hogy a munkaág részterületei megfelelő súllyal képviselve legyenek. Ennek választási eljárásáról országos szabályrendelet rendelkezik.

(4) A bizottságok egyházkerületi jelöltjeire az egyházkerületi jelölőbizottság, elnökére az országos jelölőbizottság gyűjti össze az ajánlásokat. Az egyházkerületi jelölőbizottságok ajánlást kérnek az adott országos bizottság zsinat által már megválasztott elnökétől is.⁹¹

XVIII. fejezet

Az országos egyház tisztségviselői

140. § (1)⁹² A zsinat, illetve törvény felhatalmazása alapján az országos presbitérium az önkormányzati feladatok ellátására meghatározott feladatkörrel országos tisztségviselőket választ.

(2)⁹³ Országos egyházi tisztségviselők: a zsinat elnökei és alelnökei, az elnök-püspök és az országos felügyelő, ezek helyettesei, valamint az országos ügyész, az országos számvevőszéki elnök, a munkaági bizottságok elnökei.

(3) A zsinat bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket – a zsinat határozata alapján megalkotott – országos szabályrendelet határozza meg.

⁸⁸ Az (1)–(2) bekezdést módosította a 2014. évi VI. törvény 6. §-a. Hatályos: 2014. november 28-tól.

⁸⁹ A negyedik mondatot beiktatta a 2016. évi IV. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

⁹⁰ A második mondat hatályon kívül helyezésével módosította a 2016. évi IV. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

⁹¹ Az utolsó mondatot beiktatta a 2022. évi VII. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁹² Módosította a 2012. évi II. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

⁹³ Módosította a 2011. évi VI. törvény 15. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

141. § Az országos egyház tisztségviselői – az alelnökök és a helyettesek kivételével – minden évben jelentést tesznek munkájukról a zsinatnak.⁹⁴ Amennyiben két egymást követő évben a zsinat nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését, az országos ügyész (érintettség esetén az országos felügyelő) köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.

142. §⁹⁵ Az országos ügyész az a jogi szakvizsgával rendelkező, rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag, akit a zsinat arra a feladatra választ, hogy az egyház törvényes működését felügyelje, eljárjon törvényességi felügyeleti és fegyelmi ügyekben külön törvényben meghatározott módon, az egyház jogi vonatkozású ügyeit intézze, és azokban az egyházat képviselje. Tanácsokat ad az országos elnökségnek és az országos presbitériumnak, valamint kérésre az egyházkerületi és egyházmegyei önkormányzatok képviselőinek egyházi és állami törvények értelmezése és azok alkalmazása terén. Közreműködik az országos intézmények szerződéskötéseiben és jogi ügyleteiben, valamint az egyházi bíróság előtti eljárásokban. Az országos ügyész az országos fegyelmi tanács elnöke.

143. §⁹⁶ (1) Az országos számvevőszéki elnök az a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag, akit a zsinat arra a feladatra választ, hogy az országos számvevőszékekkel az országos egyház és az országos egyházi intézmények gazdálkodását ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon.

(2) Az országos számvevőszéki elnök irányítja az országos számvevőszék munkáját, és kezdeményez valamennyi eljárási cselekményt. Az országos számvevőszék belső működését saját hatáskörében határozza meg.

(3)⁹⁷ Az országos számvevőszéki elnök nem lehet tagja az országos gazdasági bizottságnak.

144. §⁹⁸ (1) Az országos iroda igazgatója az a rendezett életvitelű, konfirmált, legalább 5 éve evangélikus egyházközségi tag, aki felsőfokú végzettséggel és vezetői gyakorlattal rendelkezik, és akit az országos presbitérium – országos szabályrendeletben meghatározott

⁹⁴ Az első mondatot módosította a 2011. évi VI. törvény 15. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

⁹⁵ Módosította a 2016. évi VII. törvény 9. § (6) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

⁹⁶ Módosította a 2011. évi II. törvény 11. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. március 1-től.

⁹⁷ A bekezdést beiktatta a 2011. évi II. törvény 11. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. március 1-től.

⁹⁸ Módosította a 2014. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. február 21-től.

eljárásrend szerint és időtartamra – a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának vezetésére megválaszt és alkalmaz. Felette a munkáltatói jogokat az országos presbitérium, illetve az országos elnökség gyakorolja.

(2) Az országos iroda igazgatójának feladata és hatásköre az országos iroda vezetése és az országos iroda munkatársai felett a munkáltatói jogok gyakorlása. További feladatait és hatáskörét részletesen az országos iroda működéséről szóló szabályrendelet rögzíti.

(3) Az országos iroda igazgatóhelyettesének és az osztályvezetők jogviszonyának létesítését megelőzően az országos presbitérium előzetes jóváhagyását be kell szerezni.

XIX. fejezet

A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája

145. §⁹⁹ A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája (országos iroda) az országos egyház adminisztratív központja. Szervezetét, működését, a kiadmányozás rendjét, valamint munkatársainak munkakörét országos szabályrendelet rögzíti.

146. § (1)¹⁰⁰ Az országos iroda érkezteti és előkészíti az országos presbitérium, az országos elnökség és az országos bizottságok, valamint az egyházi bíróság és az országos számvevőszék hatáskörébe tartozó ügyeket, valamint a döntések értelmében gondoskodik az országos irodára eső feladatok elvégzéséről.

(2)¹⁰¹ Az országos iroda vezetője az országos iroda igazgatója.

147. § Az országos presbitérium és azon országos tisztségviselők, akik nem alkalmazottai az országos irodának, az országos irodát érintő feladatok végrehajtását az országos irodaigazgatótól kérik, aki munkatársainak kiadja a feladatokat.

148. § (1) Az országos iroda kezeli:

- a) az evangélikus névtárat,
- b) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartását,
- c) az egyházközségek elnevezéséről, egyházmegyei hovatartozásáról, illetve működési (adminisztratív) központjairól szóló nyilvántartást,
- d) az evangélikus jogi személyek nyilvántartását, valamint

⁹⁹ Módosította a 2010. évi V. törvény. 3. §-a. Hatályos: 2010. október 1-től.

¹⁰⁰ Módosította a 2011. évi VI. törvény 15. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰¹ Az elnevezést módosította a 2011. évi VI. törvény 4. §-a. Hatályos: 2012. november 30-tól.

e)¹⁰² azokat az egyéb nyilvántartásokat, amelyeket a zsinat, az országos presbitérium vagy az országos elnökség feladatául meghatároz.

(2)¹⁰³ Az országos iroda által kezelt nyilvántartások és adatok a zsinat, az országos presbitérium, az országos elnökség, az országos tisztségviselők, valamint az egyházkerületi, illetve az egyházmegyei elnökségek rendelkezésére állnak, kivéve azokat, amelyek személyiségi jogokat érintenek.

149. §¹⁰⁴ Az egyes munkaágak segítésére és az országos jellegű feladatok ellátására az országos presbitérium állásokat létesít, amelyeket az országos presbitérium által megválasztott személyek töltenek be. A munkáltatói jogokat – a jogviszony létesítése és megszüntetése kivételével – az országos irodaigazgató gyakorolja.

ÖTÖDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

150. §¹⁰⁵

151. §¹⁰⁶

MELLÉKLET

A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházkerületei:

Északi Evangélikus Egyházkerület, amelyhez a Borsod-Hevesi, a Budai, az Észak-Pest megyei, a Dél-Pest megyei, a Hajdú-Szabolcsi és a Nógrádi Evangélikus Egyházmegye;

Déli Evangélikus Egyházkerület, amelyhez a Bács-Kiskuni, a Kelet-Békési, a Nyugat-Békési, a Pesti és a Tolna-Baranyai Evangélikus Egyházmegye;

Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület, amelyhez a Fejér-Komáromi, a Győr-Mosoni¹⁰⁷, a Somogy-Zalai, a Soproni, a Vasi és a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye tartozik.

¹⁰² Módosította a 2011. évi VI. törvény 15. § (5) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰³ Módosította a 2011. évi VI. törvény 15. § (6) bekezdése. Hatályos: 2012. november 30-tól.

¹⁰⁴ Módosította a 2008. évi VIII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2008. december 15-től.

¹⁰⁵ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 16. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. december 28-tól.

¹⁰⁶ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VI. törvény 16. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. december 28-tól.

¹⁰⁷ Módosította a 2006. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2006. április 30-tól.

2005. ÉVI V. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT KÜLÖN TERÜLETEIRŐL

I. fejezet

Az egyház evangélikáló és missziói munkája

1. § (1) Az evangélikáció és misszió az egyház alapvető hivatása, ezért annak érvényesülnie kell az egyház egész munkájában.

(2) Az egyház evangélikációval fordul a hitükben erősítésre szoruló és az egyháztól eltávolodottak, belmissziós szolgálattal a hazai nemkeresztyének, külmissziós felelősséggel pedig a külföldi nemkeresztyének felé.

2. § Evangélikáló és missziói küldetése minden felelős egyházközségi tagnak van, de e szolgálatok hivatászerű végzésére az egyház külön munkásokat készít fel, és küld ki.

Az evangélikáló és missziói munka rendje és munkásai

3. § Az evangélikáló és missziói munka az egyházközség szolgálatának, a lelkesi munkatervnek és az évi jelentésnek szerves része. Tagjai felelősségét az egyházközség evangélikáló alkalmak és missziói napok rendezésével, missziói ofertóriumok meghirdetésével és tartásával serkenti.

4. § (1) Az egyházmegyében az evangélikáló és missziói munka szervezését és végzését az egyházmegye evangélikációs és missziói felelőse segíti. Az egyházmegye e célra bizottságot is létrehozhat.

(2) Az egyházmegye evangélikációs és missziói bizottságának vezetője az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelős, tagjait az egyházmegyei közgyűlés választja.

5. § Az egyházkerületek evangélikáló és missziói munkáját az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész irányítja az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelősökkel és az egyházmegyéek evangélikációs és missziói bizottságaival összhangban. Az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész megbízását az egyházkerületi közgyűléstől kapja. Munkáját az egyházkerület püspöke felügyeli. Az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész önálló munkakörben is szolgálhat.

6. § (1)¹ Az evangélikációs és missziói munka országos irányítása, szervezése, koordinálása az országos evangélikációs és missziói lelkész feladata, aki önálló munkakörben dolgozik. Javadalmát az országos presbitérium állapítja meg. Munkáját a püspöki tanács egyik tagja felügyeli. Megbízása idején nem tölthet be alacsonyabb szintű evangélikációs és missziói munkakört, illetve tisztséget.

(2)²

7. § (1) Az országos evangélikációs és missziói bizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

(2) Az országos evangélikációs és missziói bizottság szükség szerint, de évente legalább kétszer ülésezik.

(3) A zsinat az országos evangélikációs és missziói bizottság javaslata alapján irányelvekben rögzíti az evangélikáló és missziói munka időszzerű súlypontjait, és azt legalább 3 évenként felülvizsgálja.

8. § A missziói intézményekről külön törvény rendelkezik.

Az evangélikáló és missziói munka területei és eszközei

9. § Az egyház feladatának tartja az evangélikációk, csendesnapok, illetve az egyéb bel- és külmissziói konferenciák szervezését.

10. § A Magyarországi Evangélikus Egyház kötelességének tartja a világban folyó evangéliumi külmissziói munkában való részvételt. A külmissziói munkát önállóan vagy a testvéregyházakkal együttműködve végzi.

11. § Az egyház evangélikáló és missziói munkájában felhasználja a tájékoztatás korszerű eszközeit az e törvényben szabályozott módon.

¹ Módosította a 2007. évi II. törvény 4. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

² Hatályon kívül helyezte a 2007. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

II. fejezet Az egyház hitoktatásáról

12. §³ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyháznak Jézus Krisztus missziói parancsa alapján kötelessége a hitoktatói szolgálat végzése. Ezt a szolgálatát

- a) egyházközségekben,
- b) köznevelési intézményekben folyó oktatás keretében, ezen belül
 - ba) evangélikus köznevelési intézményben,
 - bb) más egyház által fenntartott köznevelési intézményben,
 - bc) állami köznevelési intézményben, valamint
 - bd) más fenntartású köznevelési intézményben

végzi.

(2) A hitoktatás keretében megtartott órák megnevezése a vonatkozó állami köznevelési törvény által meghatározott esetekben hit- és erkölcsstan óra, a többi esetben hittanóra.

13. § (1)⁴ Az egyházközségek gyülekezeti hitoktatást szerveznek. Az egyházközségeknek kötelessége azon diákok számára a gyülekezeti hitoktatás megszervezéséről gondoskodni, akik nem jutnak hitoktatáshoz a köznevelési intézményekben, vagy akik a köznevelési intézményben igénybe vett hittanóra vagy hit- és erkölcsstanóra mellett további hitoktatást igényelnek. Az egyházközség gondoskodik a gyülekezeti hitoktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításáról.

(2) Az evangélikus köznevelési intézmény a tanulói számára hitoktatást szervez, valamint gondoskodik a hitoktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításáról.

(3) A nem evangélikus köznevelési intézmény (12. § (1) bekezdés b) pont bb)–bd) alpontja) evangélikus hitoktatást igénylő tanulói számára a területileg illetékes egyházközség – elsődlegesen az intézményben – hitoktatást szervez, és gondoskodik a hitoktatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosításáról. E feltételek biztosítása érdekében szükség esetén igénybe veszi az egyház önkormányzatainak és illetékes testületeinek segítségét.

(4) A hitoktatás rendjét, így különösen a hitoktatás tantervének, tankönyveinek, taneszközeinek, a hitoktatók alkalmazásának, a hitoktatás megszervezésének, valamint a szakmai támogatásnak és felügyeletnek, továbbá a hitoktatással kapcsolatos költségek fedezésének részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

14. §⁵ (1) Egyházközségben hitoktatást az végezhet, akit erre a lelkész a presbitériummal egyetértésben

³ A 12–15. §-t módosította a 2014. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. május 30-tól.

⁴ Módosította a 2022. évi VI. törvény 1. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

⁵ Az (1)–(2) bekezdést módosította a 2022. évi VI. törvény 2. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

felhatalmaz, és az Evangélikus Hittudományi Egyetemen vagy jogelődjén szerzett, illetve elismert felsőfokú hitéleti képesítéssel rendelkezik, vagy a foglalkoztatási jogviszony időtartama alatt megkezdte ez irányú felsőfokú tanulmányait, és oklevelét a megszerzéséhez szükséges időtartamnál legfeljebb három félévvel későbbi időpontban bemutatja, vagy igazolja, hogy adott szakon tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett, és a záróvizsgát sikeresen teljesítette. A záróvizsgát követő negyedik félév végéig a nyelvvizsga kötelezettségnek eleget tesz, és oklevelét bemutatja.

(2) Köznevelési intézményben hitoktatást az végezhet, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem vagy jogelődje által kiadott oklevéllel rendelkezik, vagy ez irányú felsőfokú tanulmányait megkezdte, és oklevelét a megszerzéséhez szükséges időtartamnál legfeljebb három félévvel későbbi időpontban bemutatja, vagy igazolja, hogy adott szakon tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett, és a záróvizsgát sikeresen teljesítette. A záróvizsgát követő negyedik félév végéig a nyelvvizsga kötelezettségnek eleget tesz, és oklevelét bemutatja.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt, de nem az Evangélikus Hittudományi Egyetemen szerzett oklevéllel rendelkező személy az Evangélikus Hittudományi Egyetemen tett különbözeti képesítő vizsgával vehet részt az evangélikus hitoktatásban.

(4) Evangélikus hittan érettségi vizsgán evangélikus lelkész, illetve egyetemi végzettségű hittanár vizsgáztathat.

15. §⁶ (1)⁷ Az egyház jogi személyiséggel rendelkező önkormányzatai, valamint az evangélikus köznevelési intézmények hitoktatói és hittantanári állásokat szervezhetnek. A hitoktató, hittantanár a feladatát munkaviszonyban, szolgálati, illetve megbízási jogviszonyban vagy önkéntes egyházi munkásként végzi. Főállású hitoktatói munkaviszonyban, szolgálati jogviszonyban csak hittanári vagy hitoktatói oklevéllel rendelkező személy állhat, továbbá aki megkezdte és folyamatosan végzi az oklevél megszerzéséhez szükséges tanulmányait, és a megszerzéshez szükséges időtartamhoz (képzési idő) képest legfeljebb három félévvel későbbi időpontban oklevelét bemutatja, vagy igazolja, hogy adott szakon tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett, és a záróvizsgát sikeresen teljesítette. A főállású jogviszony fenntartásának feltétele, hogy a záróvizsgát követő negyedik félév végéig a nyelvvizsga kötelezettségének eleget tesz, és oklevelét bemutatja.

(2) A hitoktató, hittantanár feladata a hitoktatás tananyagának megtanítása, a felelős keresztény életre nevelés és az egyház közösségéhez tartozás erősítése.

⁶ Módosította a 2019. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2019. május 31-től.

⁷ Módosította a 2022. évi VI. törvény 3. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

(3) Köznevelési intézményben a hitoktató, hittantanár további feladata, hogy a területileg illetékes vagy a lakóhely szerinti egyházköztség lelkésze(i)vel együttműködve kapcsolatot teremtsen a hitoktatásban résztvevők és az egyházköztség között.

(4) Evangélikus köznevelési intézményben a hitoktató, hittantanár feladata az is, hogy az intézményvezetővel, az iskolalelkésszel és a tantestülettel együttműködve elősegítse az intézmény evangélikus szellemiségű működését.

(5) Az egyház a főállású hitoktatók számára szakfelügyeleti eljárást szervez, melynek részletes szabályait országos szabályrendelet tartalmazza.

III. fejezet

Felkészítés a konfirmációra, illetve a felnőttkeresztségre

16. § (1)⁸ A Magyarországi Evangélikus Egyház hagyományos rendje szerint a gyülekezetekben felkészítés folyik a konfirmációra, melyet konfirmációi vizsga, hitvallástétel és konfirmációi áldás követ. Ezután lehetséges az önálló úrvacsoravétel.

(2) A konfirmációi felkészítés célja az élő Krisztus-hitre és vallástételre segítés, valamint a gyülekezet életébe való beépítés.

(3) A felkészítés egyházközszégi, kivételesen iskolai keretek között történik, a hitoktatással összehangoltan. A felkészítést lelkész végzi.

17. § A konfirmációi felkészítés legkorábban a 12. életévüket betöltött fiatalokkal kezdhető el. Az oktatás rendjét országos szabályrendelet írja elő, amely az oktatás tantervéről, tankönyveiről, taneszközeiről, az oktatás szakmai feltételeiről és felügyeletéről, valamint költségeinek fedezéséről rendelkezik.

18. § A felnőttkeresztségre való felkészítés megfelel a konfirmációi felkészítésnek. A felnőttkeresztségre részesült egyháztag konfirmáltak tekintendők.

19. § A konfirmáció tényét a konfirmációi anyakönyv alapján kiállított konfirmációi emléklap igazolja.

IV. fejezet

Az egyház fiatalok között végzett szolgálata, oktató-nevelő munkája

20. § A Magyarországi Evangélikus Egyház alapvető céljai közé tartozik a fiatalok segítése abban, hogy élő hitre jussanak, és az egyház közösségébe bekapcsolódhassanak. Az e cél érdekében végzett szolgálat formái a hitoktatás és a konfirmációi felkészítés mellett

a) a gyülekezeti ifjúsági munka, melyhez módszertani és anyagi támogatást nyújt az egyházmegye és az országos egyház,

b) táborok, ifjúsági találkozók szervezése egyházközszégi, egyházmegyei és országos szinten.

21. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház oktató-nevelő munkájának elsődleges helyszínei az egyház oktatási intézményei, de keresi és vállalja a más formákban való részvétel lehetőségét is.

(2) Az oktatási intézményekben az oktató-nevelő munka mellett kiemelt szerepet kap a tanulók és oktatók lelkigondozása.

(3) A lakóhelyüktől távol tanuló evangélikus diákok számára a Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati egységei és intézményei diákotthonokat tartanak fenn, biztosítva azokban az evangélikus szellemű nevelést.

(4) Az egyetemi városokban országos egyházi támogatással egyetemi gyülekezetek szervezhetők, az ezekre vonatkozó szabályokat országos szabályrendelet tartalmazza.

V. fejezet

Az egyházi szeretetszolgálat

22. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a Jézus Krisztusban való hite gyümölcseként szeretetszolgálatot végez.

(2)⁹ A Magyarországi Evangélikus Egyház a szeretetszolgálatot az egyházközszégekben, illetve egyházközszégek és magasabb egyházi önkormányzati szintek által fenntartott intézményekben, illetve más szervezetekkel együttműködve végzi.

(3) Az egyház tagjai és egyházközszégei egymás terhére hordozzák lelki, szellemi és anyagi téren, és felajánlják szolgálataikat minden rászoruló részére.

(4) Az egyház a szeretetszolgálat végzésére diakóniai munkásokat képez és küld ki.

23. § (1)¹⁰ Az önálló jogi személyiséggel rendelkező diakóniai intézményekről külön törvény rendelkezik.

(2) Az országos diakóniai bizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

⁹ Módosította a 2012. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

¹⁰ Módosította a 2018. évi VI. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁸ Módosította a 2021. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2021. április 1-től.

*Szeretetszolgálat az egyházközségben
és az egyházmegyében*

24. § (1) A gyülekezeti szeretetszolgálat az egyházközség tagjainak hitükből eredő feladata.

(2) A gyülekezeti szeretetszolgálatot az egyházközség szervezi és irányítja. Ennek a segítésére az egyházközség presbitériuma diakóniai bizottságot választhat, szabályrendelet készíthet elő, valamint diakóniai munkásokat állíthat szolgálatba.

(3) A gyülekezeti szeretetszolgálat területe elsődlegesen a személyek, családok és közösségek eseti vagy rendszeres szociális támogatása.

25. § (1) Az egyházmegyében végzett szeretetszolgálat szervezésére és irányítására az egyházmegyei közgyűlés diakóniai felelőst választhat.

(2) Szükség esetén az egyházmegye közgyűlése egyházmegyei diakóniai bizottságot is választhat.

25/A. §¹¹ (1) Az egyház a szeretetszolgálat végzésére diakóniai önkéntes és hivatásos munkásokat képez és küld ki, akiket saját iskolarendszerében (középfokú és felsőfokú intézményben), iskolarendszeren kívüli oktatásban vagy más szervezetekkel való együttműködés keretében képez ki. A felsőfokú képzés területén az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológiai képzésére alapoz. Az önkéntesség szervezése és képzése az egyház diakóniai munkaágának feladata.

(2) Az egyház diakónusi szolgálatot (hivatalt) tart fenn. A diakónus az iskolarendszerben vagy iskolarendszeren kívül megszerzett munkaterületének megfelelő szakképzettséggel és teológia képzettséggel rendelkező szakember, munkatárs, aki munkáját püspöki felhatalmazással végzi az evangélikus egyház szeretetszolgálatában. A diakónusok felhatalmazását a diakóniai munkáért felelős püspök végzi. A diakónusok lelki és szakmai közösséget alkotnak.

VI. fejezet

A lelkeszi munkaközösségek és a lelkeszi továbbképzés¹²

26. § A lelkeszi hivatás betöltése érdekében a lelkeszek munkaközösséget alkotnak, amely szervezett formában és rendszeresen gondoskodik a teológiai és egyéb ismeretekben nélkülözhetetlen továbbképzésről, a személyes hit ápolásáról, a kölcsönös tájékoztatásról és az egymás iránti felelős testvéri szeretet gyakorlásáról.

¹¹ Beiktatta a 2012. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

¹² A 26–32/A. §-t módosította a 2007. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2007. december 20-tól.

27. § (1) A lelkeszi munkaközösség elsősorban egyházmegyénként végzi munkáját. Az egyházmegyei lelkeszi munkaközösség tagjai az egyházmegye területén élő lelkeszek és lelkesjelöltek, akiknek joga és kötelessége a munkaközösség alkalmain való részvétel. A nyugdíjas lelkeszek teljes jogú tagjai a lelkeszi munkaközösségnek. A munkaközösség más szolgáltatásokat, szakértőket és vendégeket is meghívhat. (2)¹³ Lelkeszi munkaközösséget az egyház munkaágában is szervezhetők a munkaágban szolgáló lelkeszek számára, amelynek vezetőjét a lelkeszi munkaközösség tagjai választják meg.

(3) A lelkeszi munkaközösség alkalmain való részvétel a lelkeszek kötelező továbbképzésének része.

28. § Az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek maguk alakítják ki évi munkatervüket, határozzák meg összejöveteleik helyét és számát, amely általában havi egy összejövetelt jelent, és döntenek más egyházmegyei lelkeszi munkaközösségeivel, más szolgáltatásokkal, szakértőkkel és vendégekkel tartandó kapcsolataikról. A lelkeszi munkaközösség összejöveteleiről készült emlékeztetőt meg kell küldeni az egyházmegyei levéltár számára. Az elfogadott munkatervük alapján elvégzett évi munkáról a lelkeszi munkaközösség elnöke jelentést tesz, illetve az egyházmegyei lelkeszi munkaközösség témákat javasol a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségének.

29. § A lelkeszi munkaközösség tagjai köréből választja meg a munkáját irányító és szervező elnököt, illetve elnökhelyettest.

30. § (1) Az egyházmegyei munkaközösségek a regionális és országos alkalmak szervezésére, az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek tevékenységének összehangolására a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségét alkotják. A lelkeszi munkaközösséget az elnök, illetve az elnökhelyettes képviseli a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségében.

(2) A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége meghatározza a következő évre javasolt témákat, meghallgatja az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek munkaterveiről és elvégzett munkájáról szóló jelentését, valamint szükség esetén intézkedéseket tesz. A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége szakértők segítségét veheti igénybe.

31. § A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége elnökét, valamint elnökhelyettesét a tagjai közül választja meg. A lelkeszi munkaközösségek országos

¹³ A (2) bekezdést beiktatta a 2012. évi IV. törvény 4. §-a és ezzel egyidejűleg a korábbi (2) bekezdés (3) bekezdésre módosul. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

szövetségének elnöke vagy akadályoztatása esetén az elnökhelyettese felügyeli a lelkészi munkaközösségek munkáját. Összehívja a lelkészi munkaközösségek országos szövetsége üléseit, és jelentést tesz a lelkészi munkaközösségek országos szövetségének. Képviseli a lelkészi munkaközösségeket az országos egyházi önkormányzati testületekben és a belföldi, valamint külföldi társszervezeteknél.

Országos lelkészkonferencia és az egyházkerület által szervezett éves lelkészkonferencia

32. §¹⁴ (1) A lelkészi munkaközösségek országos szövetsége által évente legalább egy alkalommal szervezett országos lelkészkonferencia a lelkészi életpályamodell kötelező része.

(2) Az egyházkerületek által évente szervezett lelkészkonferencia a lelkészi életpályamodell kötelező része.

A Lelkészakadémia

32/A. § (1)¹⁵ A Lelkészakadémia az egyház intenzív teológiai és spirituális továbbképzést biztosító szervezeti egysége, melynek keretében megszervezésre kerülnek a lelkészi életpályamodell lelkészek számára kötelező és választható egyes részei.

(2) A Lelkészakadémia vezetőjét a lelkészi munkaközösségek országos szövetsége elnökének, a püspöki tanácsnak és az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorának javaslatát figyelembe véve az országos presbitérium nevezi ki.

(3)¹⁶ A Lelkészakadémia vezetője a továbbképzés alkalmait a püspöki tanáccsal egyetértésben szervezi, munkáját tanácsadó testület segíti, és – országos szabályrendelet rendelkezései szerint – évente jelentést tesz az elvégzett munkáról.

(4) A Lelkészakadémia alkalmain való részvétel a lelkészek kötelező továbbképzésének része.

LÉM bizottság

32/B. §¹⁷ (1)¹⁸ A lelkészi életpályamodell szakmai bizottságának (a továbbiakban: LÉM bizottság) hatásköre és feladata:

¹⁴ Az alcímet és a 32. §-t módosította a 2018. évi VII. törvény 12. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁵ Módosította a 2018. évi VII. törvény 13. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁶ Módosította a 2018. évi VII. törvény 13. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁷ Az alcímet és a 32/B. §-t beiktatta a 2018. évi VII. törvény 14. §-a. Hatályos: 2019. január 1-től.

¹⁸ Módosította a 2024. évi III. törvény 5. §-a. Hatályos: 2024. július 1-től.

- a) ellátja a lelkészi életpályamodell rendszerének folyamatos felülvizsgálatát,
- b) megadja a képzési és minősítési, valamint a jelzőrendszer és támogató szolgálat kötelező elemei alóli felmentést, más képzés teljesítésének egyenértékűségével indokolva,
- c) kijelöli az egyházközségi szolgálatban nem álló lelkészek esetén az éves beszélgetést lefolytató lelkészt.

(2) A LÉM bizottság tagjai:

- a)¹⁹ a püspöki tanács által delegált négy tag, akik közül legalább két tagnak gyülekezeti szolgálatban álló lelkésznek kell lennie,
- b) az Evangélikus Hittudományi Egyetem által delegált oktató,
- c) a lelkészi munkaközösségek országos szövetségének elnöke,
- d) a Lelkészakadémia vezetője.

(3) A LÉM bizottság elnöke a lelkészi munkaközösségek országos szövetségének elnöke.

(4) A LÉM bizottság üléseit szükség szerint tartja. Az elnök rendkívüli és sürgős esetben elrendelhet távolléti ülést, ha a következő ülésig beálló késedelem az egyház vagy a lelkész számára hátrányos következményekkel járna.

(5) A LÉM bizottság az általa végzett munkáról évente legalább egy alkalommal beszámol a zsinatnak.

(6) A LÉM bizottság adminisztratív feladatait az országos iroda erre kijelölt munkatársa mint titkár látja el.

VII. fejezet

Az egyházzenei szolgálat

33. § Az énekes és hangszeres egyházzene Isten imádságának, az igehirdetésnek és az imádságnak sajátos formája, az egyház életének elválaszthatatlan, szerkesztés része.

34. § Az egyházzenei szolgálatot az egyházközségben elsősorban a kántor szervezi és vezeti, amely feladatban mások is segítik.

Egyházzenei szolgálat a gyülekezetben

35. § (1) A kántor feladatai a gyülekezetben:

- a) vezeti a gyülekezeti éneklést, ellátja a hangszeres szolgálatot az istentiszteleteken és egyéb alkalmakon,
- b) tanítja az énekeket,
- c) tevékenyen közreműködik a gyülekezet liturgiai életében.

¹⁹ Módosította a 2019. évi VII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2019. november 22-től.

(2) A kántor lehetőség szerint ellátja a következő feladatokat is:

- a) szervezi és vezeti a felnőtt-, ifjúsági- és gyermekkart, valamint hangszeres együttest,
- b) gondoskodik az egyházközségi alkalmak zenei műsoráról,
- c) szervezi a zenés áhítatokat és egyházzenei hangversenyeket az évi egyházközségi munkatervben belül.

36. § Az egyházközség a kántort a helyi igények és lehetőségek szerinti feladatok elvégzésére írásban bízta meg. A kántori feladatok több személy között (így kántor, énekvezető, orgonista, karvezető, zenekar vezetője) is feloszthatók. Ebben az esetben mindenki a maga, írásban is meghatározott feladatköréért felelős.

37. § Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat személyi és tárgyi feltételeit az egyházközség elnöksége és presbitériuma biztosítja:

- a) gondoskodik a kántori állás betöltéséről,
- b) biztosítja az évi költségvetésben az egyházzenei munkához szükséges összeget,
- c) biztosítja az évi költségvetésben az egyházközség kántorainak és kántorjelöltjeinek továbbképzését segítő összeget,
- d) gondoskodik a szükséges hangszerekről és az egyházközség birtokában lévő hangszerek karbantartásáról.

38. § A kántor tevékenysége más egyházi szolgálattal, így hitoktatói, diakóniai és adminisztratív munkakörökkel is összekapcsolható.

39. § A kántor szakmai szempontból az országos egyházzenei bizottság felügyelete alá tartozik.

40. § A kántor megválasztásánál a jelölt egyházzenei képzettségét és gyakorlatát, valamint emberi alkalmaságát is figyelembe kell venni.

41. § A megválasztott kántort a gyülekezeti lelkész istentisztelet keretében iktatja be.

Egyházzenei szolgálat az egyházmegyében

42. § Az egyházmegyében az egyházzenei ügyek felügyeletére és szervezésére zenei felelős választható. Több egyházmegyének lehet közös zenei felelőse.

43. § Az egyházmegyei zenei felelős

- a) egyházzenei ügyekben tanácsadó, szervező és ellenőrző munkát végez, segíti az egyházközségekben végzett egyházzenei szolgálat személyi, anyagi és tárgyi kérdéseinek megoldását,

- b) szorgalmazza és segíti a kántorok és a lelkészek zenei és liturgiai képzését, illetve továbbképzését,
- c) szervezi az egyházmegyei kántortalálkozókat, képzéseket és továbbképzéseket, az énekkari találkozók és egyházzenei tábortokat,
- d) közvetíti az országos egyházzenei bizottság és az egyházmegye egyházközségei között az egyházzenei kérdésekben.

Országos egyházzenei szolgálat

44. § (1) Az egyházzenei szolgálat országos tervezése, szervezése, irányítása és az egyházzenei kiadványok előkészítése az országos egyházzenei bizottság feladata.
(2) Az országos egyházzenei bizottság tagjairól és feladatairól külön jogszabály rendelkezik.

VIII. fejezet

Gusztáv Adolf Segélyszolgálat

45. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban az egyházközségek egymást kölcsönösen segítő szeretetmunkáját a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat végzi, ezzel is kifejezve az egyházközségek és intézmények egységét és összetartozását.

(2) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat feladata az építkező, renováló, újonnan alakuló és a szórványegyházközségek meghatározott célú támogatása.

(3) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat munkáját az egyházközségekben, az egyházmegyékben, az egyházkerületekben és az országos egyház önkormányzati szintjén végzi.

46. § (1) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat ügyeinek intézésére az egyházmegyék és az egyházkerületek közgyűlései felelőst választanak, aki munkájáról a közgyűlésnek beszámol, munkáját a közgyűlés hagyja jóvá.

(2) Az egyházmegyék és az egyházkerületek által megválasztott felelősök alkotják a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat Tanácsát. Hatáskörébe tartozik a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat munkájának tervezése, szervezése és irányítása, a segélyek összegének elosztása. A tanács saját tagjai közül országos elnököt választ, aki a zsinatnak számol be.

(3) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat Tanácsát szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni.

(4) A külföldi testvérszervezetekkel a kapcsolatot a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat országos elnöke tartja.

(5) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat pénzkezelését az országos számvevőszék ellenőrzi.

47. § A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat bevételi forrásai:

- a) a templomokban és istentiszteleti helyiségekben e célra kötelezően kitett perselyek,
- b) minden egyházközségben és részeiben évenként megtartandó offertóriumok és gyűjtések,

- c) magánszemélyek és testületek adományai, valamint
- d) az a–c) pontokban felsoroltak kamatai.

48. § A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat feladatainak részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

IX. fejezet A börtönlelkészi szolgálat

49. § A Magyarországi Evangélikus Egyház – az állami jogszabályoknak megfelelően – a büntetés-végrehajtási intézetekben börtönlelkészi szolgálatot szervez. A börtönlelkészi szolgálat elsődleges célja a fogvatartottak lelkigondozása, hitébresztés és a hit megéléséhez közösség kialakítása.

50. § A börtönlelkészi szolgálat feladata a hitéleti tevékenység végzése, így különösen

- a) istentiszteletek, bibliaórák tartása és hitoktatás,
- b) egyéni és közösségi lelkigondozás, rendszeres fogadóórák tartása,
- c) életvezetési, valláserkölcsei oktatás és tanácsadás,
- d) a fogvatartottak kérésére kazuális és egyéb szolgálatok elvégzése.

51. § A börtönlelkész a lelkipásztori szolgálatot a lelkészi esküben vállalt és a szolgálati törvényben foglalt előírások szerint végzi. Lelkészi tevékenysége kizárólag egyházi irányítás, felügyelet alatt áll, de szolgálatában betartja a büntetés-végrehajtási intézet működési rendjére vonatkozó szabályokat, együttműködik az intézet parancsnokával és dolgozóival.

52. § A börtönlelkészt az országos presbitérium választja.

X. fejezet A tábori lelkészi szolgálat

53. § A tábori lelkészi szolgálatról külön törvény rendelkezik.

XI. fejezet A kommunikáció eszközei az egyház szolgálatában

54. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a kultúrparancs (1Móz 1,28), valamint a missziói parancs (Mt 28,19–20) értelmében, a reformátori örökség szellemében – szolgálata betöltése érdekében – felhasználja a korszerű technika eszközeit, az írott és elektronikus sajtót (továbbiakban: sajtó). A Magyarországi Evangélikus Egyház sajtószolgálatának célja: tájékoztatás, hitébresztés, tanítás és nevelés.

(2) A sajtószolgálat evangélikus jellegét a Magyarországi Evangélikus Egyház bibliai és hitvallási alap-

kon nyugvó értékrendje biztosítja. Ennek érvényesítéséért az illetékes szerkesztő felel, aki munkáját az országos sajtóbizottsággal összhangban végzi.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladata a sajtószolgálatához szükséges anyagi és személyi feltételek biztosítása, szakemberek képzése.

55. § Az országos sajtóbizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

Evangélikus kiadványok

56. § (1) Az evangélikus egyházi szervezetek végezhetnek lap- és könyvkiadást, valamint forgalmazást. (2) Az egyházon belüli információáramlás és a történeti regisztráció érdekében a Magyarországi Evangélikus Egyházon belül megjelent minden kiadványból a felelős kiadónak kötelezpéldányt kell eljuttatnia az Országos Evangélikus Könyvtárba és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárába.

Közszolgálati műsorszolgáltató eszközök

57. § A Magyarországi Evangélikus Egyház él a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök nyújtotta lehetőségekkel az állami törvények által biztosított keretek között. Az országos sajtóbizottság egyházi szakértőket delegál a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök által készítendő vallási műsorok szerkesztőségébe.

Egyéb tájékoztatási eszközök felhasználása

58. § A Magyarországi Evangélikus Egyház és annak szervezetei a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök mellett igénybe vehetnek egyéb tájékoztatási eszközöket is, melyek segítik szolgálatukat, és összhangban vannak az alapvető rendelkezésekkel.

Sajtószolgálat az egyházközségekben

59. §²⁰ Az egyházközségek presbitériumának feladata a helyi körülményeknek megfelelően megszervezni a sajtószolgálatot, az iratterjesztést, valamint kapcsolatot tartani az evangélikus és a helyi sajtóval.

XII. fejezet Az egyházi gyűjtemények

A gyűjteményi anyagok és kezelésük

60. § (1) Az egyházi önkormányzatok, intézményeik, valamint az egyházi egyesületek és alapítványok (a továbbiakban e fejezeten belül: egyházi szervezetek) jogi

²⁰ Módosította a 2017. évi VII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

felelősséggel tartoznak a tulajdonukban levő vagy náluk letétbe helyezett hivatalos iratok, nyomtatott kiadványok, művészeti alkotások, az épített környezetre – különösen a hatályos műemlékvédelmi törvénnyel és határozatokkal védett műemlékekre – vonatkozó forrásanyagok és tervdokumentációk, valamint egyéb tárgyi, írásos, illetve audiovizuális emlékek (a továbbiakban: gyűjteményi anyagok) megőrzéséért és kezeléséért.

(2) Az egyházi önkormányzatok és intézményeik gyűjteményi anyagaik megőrzését és kezelését végezhetik

- önálló intézményként működő, jogi személyiséggel rendelkező gyűjteményekben,
- a saját szervezetükön belüli szervezeti egységként működő gyűjteményekben,
- saját szervezetük keretei között.

(3) Az önálló intézményként működő, jogi személyiséggel rendelkező gyűjteményekről külön törvény is rendelkezik.

Az egyházi gyűjtemények feladatai

61. § (1) Az evangélikus egyházi gyűjtemények:

- a könyvtárak,
- a levéltárak,
- a muzeális gyűjtemények.

(2)²¹ Az evangélikus könyvtárak gyűjtik, őrzik, gondozzák, feltárják, illetve hozzáférhetővé teszik a magyarországi evangélikusság múltjára és jelenére, általában a keresztyén és különösen a lutheránus egyházakra és az egyetemes protestantizmusra vonatkozó – elsősorban nyomtatásban megjelent – dokumentumokat.

(3) Az evangélikus levéltárak gyűjtik, őrzik, gondozzák és a kutatás számára hozzáférhetővé teszik azokat az egyházi és más eredetű, az egyházi történetírás és az épített örökség megőrzése szempontjából fontos forrásanyagokat, amelyek az egyes egyházi szervezetekben keletkeztek, illetve amelyeket egyházi vagy magánszemélyek az egyház számára irathagyatékként átadtak.

(4) Az evangélikus muzeális gyűjtemények feladata az – elsősorban evangélikus – egyháztörténet, egyházművészet és közművelődés tárgyi, írásos, nyomtatott, illetve audiovizuális emlékeinek gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és restaurálása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása.

Az országos gyűjtemények

61/A. §²²

²¹ Módosította a 2016. évi IV. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

²² Hatályon kívül helyezte a 2016. évi IV. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

Az egyházi gyűjtemények szakmai felügyelete

62. § (1) Az evangélikus egyházi gyűjtemények az állami és egyházi jogszabályok rendelkezései szerint működnek.

(2)²³ Az evangélikus könyvtárak és könyvtári anyagok, az evangélikus levéltárak és levéltári anyagok, illetve az evangélikus muzeális gyűjtemények és egyéb muzeális értékek szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Gyűjtemény illetékes gyűjteményi egységének vezetője mint ágazatvezető látja el. Az illetékes ágazatvezető javaslatára egy-egy fenntartó szervezet – indokolt esetben – gyűjteményének szükségleteire központi anyagi támogatást kaphat.

(3) A gyűjteményi tanács felügyeli a gyűjtemények működését, és összehangolja az ágazatvezetők szakmai felügyeleti munkáját.

(4) Az ágazatvezetők munkáját az egyházmegyei gyűjteményi felelősök segítik.

A gyűjteményekkel kapcsolatos vegyes rendelkezések

63. § (1) Veszélyeztetett gyűjteményi anyagok országos gyűjteményben való biztonságos megőrzéséről – a tulajdonjog fenntartása mellett – az illetékes ágazatvezető javaslatára a gyűjteményi tanács rendelkezik.

(2) Egyházi szervezetek összevonása, társítása, megszűnése esetén a jogutód szervezet köteles gondoskodni a gyűjtemények és gyűjteményi anyagok elhelyezéséről és gondozásáról. Ilyen esetekben, valamint a gyűjtemények vezetőjének változása esetén a gyűjteményi anyagok átadása a felettes egyházi önkormányzat felügyelete mellett történik.

(3) A gyűjteményekre és gyűjteményi anyagokra vonatkozó – törvényben nem szabályozott – rendelkezéseket országos szabályrendelet rögzíti.

XIII. fejezet

Az egyesületekről és egyletekről

Az egyházi egyesületek és egyletek

64. § A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjai, valamint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetei közös feladataik szolgálatára, közös érdekeik védelmére evangélikus egyházi egyesületeket, illetve evangélikus egyházi egyleteket hozhatnak létre. Ezek működési céljuk, munkaterületük és működési feltételeik tekintetében az egyházzal, annak testületével és tisztségviselőivel szoros kapcsolatban tevékenykednek.

65. § Az evangélikus egyházi egyesületek a hatályos állami törvényekben előírt feltételek mellett jönnek

²³ A (2)–(3) bekezdést módosította a 2016. évi IV. törvény 2. § (3) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

létre és működnek, önálló jogi személyiséggel és alapszabállyal rendelkeznek, melyben az egyházhoz való tartozásukat kinyilvánítják.

66. § Egyházi egyletnek tekintendő minden egyházi célú tömörülés, amely evangélikus egyházi önkormányzat keretében működik, jogi személyiséggel nem, de működési szabállyal rendelkezik. Az egylet működési szabályzatát az illetékes egyházi önkormányzat hagyja jóvá.

Az evangélikus egyházi egyesületek

67. § Valamely egyesület egyházi egyesületként való elismerése úgy történik, hogy az elismerést kívánó egyesület, illetve annak alapítói kérelemmel fordulnak ahhoz az egyházi önkormányzathoz, amelynek illetékességi területén működnek, illetve működni kívánnak. A kérelem tartalmazza az egyesület alapszabályát, valamint az egyházi önkormányzat szolgálatával való összhangjának és együttműködésének módját. Az evangélikus egyházi egyesületként való elismerést az illetékes egyházi önkormányzat presbitériumának javaslata alapján a közgyűlés adja meg.

68. § Az illetékes egyházi önkormányzatok és ezek jelentései alapján az országos iroda az egyesületekről, azok képviselőiről és a kialakított kapcsolatokról nyilvántartást vezet.

69. § Az egyházi egyesület megszűnését köteles az egyesület, illetve képviselője az illetékes egyházi önkormányzatnak 2 hónapon belül bejelenteni.

70. § A már létező egyesületek evangélikus jellegük elismerését a törvény rendelkezései alapján a hatálybalépés után kérhetik.

71. § Egyesületek az „evangélikus” jelzõt saját megnevezésükben csak a 67. §-ban meghatározott testület jóváhagyásával használhatják.

72. § Az egyházi egyesületek az illetékes egyházi önkormányzat presbitériumának és az illetékes püspöknek a jóváhagyásával egyesületi lelkészt alkalmazhatnak.

A nem evangélikus egyházi, illetve nem egyházi egyesületek

73. § Az egyház önkormányzatai a nem evangélikus egyházi, illetve a nem egyházi egyesületekkel a bármelyik fél részéről kezdeményezett együttműködés kölcsönös feltételeit rögzítő, külön megállapodásban rendezik kapcsolataikat.

74. § Ökumenikus jellegű egyesületnél ennek ökumenikus egyházi elkötelezettségét az írásos megállapodásban rögzíteni kell.

XIV. fejezet Záró rendelkezések

75. § (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.
(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálat külön területeiről szóló, többször módosított 1997. évi V. törvény 1–34. §-a, 39–73. §-a és 75–80. §-a, valamint az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló, többször módosított 1997. évi VIII. törvény 55–56. §-a, 58–67. §-a, 69–70. §-a, 72. §-a, 74–98. §-a.

(3)²⁴ Az a hitoktató, aki 2018. szeptember 15-én főállású hitoktatói munkaviszonyban vagy szolgálati viszonyban állt, és a hittanári vagy hitoktatói oklevél megszerzéséhez szükséges tanulmányait megkezdte, a tanulmányok megszakítás nélküli folytatásával az oklevél megszerzéséhez szükséges képzési ideig oklevél bemutatása nélkül is betöltheti a főállású hitoktatói státuszt. Amennyiben az oklevél bemutatására vonatkozó határidő tartós távollét alatt következik be, a határidő a tartós távollét időszakával meghosszabbodhat.

(4)²⁵ Ha a hitoktatói feladat ellátása megfelelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező munkatárs alkalmazásával vagy megbízásával nem látható el, akkor egy tanévre a püspöki tanács jóváhagyásával alkalmazható, illetve megbízható az is, aki nem teljesíti a 14. § (1)–(2) bekezdéseiben rögzített képesítési feltételeket, amennyiben végzettsége megfelel a köznevelési törvényben előírtaknak. Főállású hitoktatói státusz betöltése esetén jelen bekezdés alkalmazásához az Evangélikus Hittudományi Egyetemen, illetve jogelődjén vagy más intézményben pedagógiai tudományterületen szerzett diploma szükséges.

(5)²⁶ Amennyiben a főállású hitoktató nem tudja sikeresen teljesíteni a 15. § (1) bekezdésében előírt záróvizsgát az előírt időtartamon belül, úgy a záróvizsga megszerzéséhez szükséges időszak – különös méltánylást érdemlő esetekben – a püspöki tanács jóváhagyásával 1 évre meghosszabbítható a hitoktató külön kérése alapján.

²⁴ A (3) bekezdést módosította és a (4) bekezdést beiktatta a 2019. évi V. törvény 3. §-a. Hatályos: 2019. május 31-től.

²⁵ Módosította a 2022. évi VI. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2022. november 25-től.

²⁶ Beiktatta a 2022. évi VI. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2022. november 25-től.

2005. ÉVI VI. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI JOGSZABÁLYOKRÓL

1. § A Magyarországi Evangélikus Egyház általánosan kötelező jogi előírásait törvények és szabályrendeletek állapítják meg.

2. § (1) Törvények rendelkeznek a Magyarországi Evangélikus Egyház életének, szervezetének, működésének alapelveiről, valamint minden egységesen szabályozandó alapvető kérdéssről. Többek között törvényt kell alkotni az egyház szolgálatáról, szervezetről, gazdálkodásáról, intézményeiről, jogszolgáltatásáról, a jogalkotásról, az egyházi oktatásról, az egyházi szeretetszolgálatról, a szolgálatra való felkészítésről, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház éves költségvetéséről.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeit a zsinat alkotja és lépteti hatályba.

(3) Hatályos törvényt csak törvény módosíthat. A Magyarországi Evangélikus Egyházról szóló 1997. évi I. törvény, az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény 103–126. §, valamint e törvény módosításához az összes zsinati tag kétharmadának egyetértő szavazata szükséges.

(4) Törvénykezdeményezési jog illeti meg a zsinati tagot és a zsinati bizottságot, valamint az országos presbitériumot.

3. § (1)¹ A törvényt, zsinati határozatot az egyház hivatalos lapjában kell kihirdetni. A hitelesített törvényt és zsinati határozatot a zsinat elnökei eljuttatják az országos iroda igazgatójához, aki gondoskodik azok megjelentetéséről az egyház hivatalos lapjának következő számában, valamint elektronikus formában való közzétételéről.

(2) A zsinat által alkotott törvények és határozatok – eltérő rendelkezés hiányában – a kihirdetésükkel lépnek hatályba.

4. § (1) Minden olyan egységesen szabályozandó kérdéssről, amely a törvéynél részletesebb szabályozást igényel, a törvényi alapelveknek megfelelően az országos presbitérium alkot szabályrendeletet.

(2) Minden közgyűlés saját hatáskörében – a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeivel és a maga-

¹ Módosította a 2016. évi III. törvény 2. §-a. Hatályos: 2016. november 18-tól.

sabb egyházkormányzati szintek szabályrendeleteivel összhangban – szabályrendeletet alkothat.

(3) Törvény kötelezően is előírhatja szabályrendelet megalkotását.

5. § (1) A szabályrendeletek törvényességi ellenőrzését a közvetlen felettes egyházkormányzati szint elnökségéből és ügyészből álló testület gyakorolja. A testület tagjainak érintettsége esetén helyettesük jár el. Az egyházmegyei elnökség e feladatát jogász bevonásával látja el. Az országos szabályrendeleteket a zsinat ellenőrzi.

(2) A megalkotott szabályrendeletet a jogalkotó testület elnöksége 14 napon belül eljuttatja a felettes egyházkormányzati szint elnökségének. Az ellenőrzést végző testület 30 napon belül, a zsinat soron következő ülésén tárgyalja a szabályrendeletet. Ha a soron következő ülésre szabályszerűen nem lehet előkészíteni a szabályrendelet tárgyalását, azt a következő ülésen kell megtárgyalni.

(3) Az ellenőrzést végző testület a szabályrendelet határnap megjelölésével részben vagy egészben hatályon kívül helyezi, ha az belső ellentmondásokat tartalmaz, vagy ellentmondásban van valamely magasabb szintű egyházi vagy állami jogszabállyal. Az ellentmondó jogszabályi helyeket tételesen meg kell jelölni. A döntésről 14 napon belül értesítik az érintett testület elnökségét.

(4) A szabályrendelet a hatályba léptetés időpontjától a hatályon kívül helyezésig hatályban van.

(5) A hatályon kívül helyező döntéssel szemben az érintett egyházkormányzati szint elnöksége, presbitériuma vagy közgyűlése a zsinathoz fordulhat felülbírálatért. A zsinat döntéséig a szabályrendelet nem lép újra hatályba.

(6) A zsinat bármely szabályrendelet vagy szabályzat törvényességi ellenőrzését magához vonhatja. E tekintetben kezdeményezési joga van a 2. § (4) bekezdésében megjelöltekén kívül az országos ügyésznek is.

6. § (1) Vitatott esetben a Magyarországi Evangélikus Egyház jogszabályainak értelmezését a zsinat egyik elnökéből, az egyházi bíróság elnökéből és az országos ügyészből álló jogértelmező testület végzi.

(2) A jogszabály-értelmezés a hatályos jogszabályok keretei között történik, azokon túl nem terjeszked-

het, új jogi normát nem állapíthat meg. Amennyiben a testület szükségesnek látja, ajánlást tehet az arra illetékes testületnek jogszabály megalkotására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére.

(3) A jogértelmező testület döntése mindenkire kötelező.

7. § (1) A jogszabály-értelmezést minden egyháztag és egyházi testület kérhet. A jogértelmező testület tagjai maguk is kezdeményezhetnek jogszabály-értelmezést.

(2)² A jogszabály-értelmezésre vonatkozó indítványt az országos iroda zsinati adminisztrációért felelős osztályához kell benyújtani. Az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett konkrét kérdést kell tartalmaznia.

(3) Az egyházmegyei, egyházkerületi és országos elnökség által benyújtott indítványt a jogértelmező testület érdemi vizsgálat után a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül megválaszolja. Más indítvány esetén tevékenységét nem köti határidő.

² Módosította a 2018. évi VI. törvény 4. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

(4) A jogszabály-értelmezésre vonatkozó indítványt – a (3) bekezdésben meghatározottak indítványait kivéve – a jogértelmező testület érdemi vizsgálat nélkül is elutasíthatja.

(5) A jogértelmező testület döntéséről a kérelmezőt és az érintetteket írásban értesíti. Amennyiben szükségesnek látja, a jogszabály-értelmezést megjelentetheti a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapjában is.

(6) A kérelemre adott válasz megküldéséről, illetve a hivatalos lapban történő közzétételről a zsinat elnöke gondoskodik.

(7) A jogértelmező testület ügyrendjét maga alakítja ki.

8. § E törvény a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésekor, de legkésőbb 2006. december 15-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyház jogalkotásáról szóló, többször módosított 1997. évi VI. törvény.

2005. ÉVI VII. TÖRVÉNY A VÁLASZTÁSOKRÓL ÉS A SZAVAZÁSRÓL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § E törvény rendelkezéseit az egyházközségi közgyűlés, képviselő-testület és presbitérium, az egyházmegyei közgyűlés és presbitérium, az egyházkerületi közgyűlés, illetve az országos presbitérium (a továbbiakban együttesen: egyházi testület) döntéseinél kell alkalmazni. Az egyház bármely más, egyházi törvényben szereplő testülete a döntéseit – ha jogszabály vagy saját szabályzat eltérően nem rendelkezik – szintén e törvény választási és szavazási szabályainak alkalmazásával hozza.

I. fejezet Választó és szavazati jog és a választhatóság feltétele

2. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban választó és szavazati joga annak a nagykorú egyházközségi tagnak van, aki egyházközsége nyilvántartásában (választói névjegyzék) szerepel. A választói névjegyzék összeállításáról – a helyi sajátosságok figyelembevételével meghatározott feltételek alapján – az egyházközség elnöksége évente legkésőbb a zárszámadás határnapjáig gondoskodik, és két hétig az egyházközség helyiségében hozzáférhetővé teszi. A névjegyzék vitás kérdéseiről a presbitérium dönt. (2) Az egyházközségi választásoknál a választójog általános és egyenlő. (3) A magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek és testületeinek, illetve az egyházi bíróság és a zsinat tagjainak választásánál az egyházközségi tagok szavazati joga közvetetten érvényesül. Ezt a jogukat az egyházközségi presbitériumok által leadott szavazatokon vagy a magasabb egyházkormányzati szintek közgyűléseinek küldöttein keresztül gyakorolják.¹ (4) A magasabb egyházkormányzati szintek közgyűlési tagjainak szavazati joga egyenlő. Egy szavazati joga van egy közgyűlési tagnak akkor is, ha több minőségében is tagja a közgyűlésnek. (5)² Az e törvény XVI–XVIII. fejezeteiben meghatáro-

¹ A második mondatot módosította a 2013. évi IV. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

² Módosította a 2011. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

zott választások esetén minden, a hivatalos országos egyházi névtárban szereplő, az érintett egyházi önkormányzat területén működő egyházközséget legalább egy szavazat illet meg.³ Azt az egyházközséget, amelyben több, az egyházközség által díjlevél alapján fenntartott lelkészi állás van, azok számával egyező, de legfeljebb három szavazat illeti meg. A választó közgyűlés idején több mint három hónapja betöltetlen második és harmadik lelkészi állást a szavazatok szempontjából nem szabad figyelembe venni. Az egyházközség szavazatait megosztani nem lehet. Az országos egyházi névtár naprakész állapotáért az országos presbitérium felel.

3. § (1) Egyházi tisztségre csak rendezett életvitelű, nagykorú egyházközségi tag választható meg, ha egyébként a tisztség betöltéséhez megkívánt többi feltételnek eleget tesz.⁴ Nem lelkész egyháztag ugyanazt a tisztséget vagy választott testületi tagságot ugyanazon az egyházkormányzati szinten egyidejűleg több egyházi önkormányzatban nem töltheti be.⁵ Az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi, valamint országos felügyelő választásokor törekedni kell arra, hogy az az egyházi közéletben gyakorlott személy legyen.⁶ Egyházmegyei, egyházkerületi, valamint országos felügyelővé az az egyházközségi tag választható, aki vagy presbitériumban szerzett egyházkormányzati – ajánlással megerősített – gyakorlattal vagy a feladat ellátására való alkalmasság indoklását is tartalmazó presbitériumi ajánlással rendelkezik. (2) A lelkészi képesítéshez kötött tisztségekre csak a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szereplő lelkészek választhatók. (3)⁷ Egyházi önkormányzatok elnökségének tagjává egymás Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozói nem választhatók meg.

³ A 2–5. mondatokat beiktatta a 2012. évi II. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

⁴ Az első mondatot módosította a 2013. évi V. törvény 1. §-a. Hatályos: 2013. november 30-tól.

⁵ A harmadik mondatot beiktatta a 2011. évi VII. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁶ Az utolsó mondatot beiktatta a 2017. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. június 30-tól.

⁷ Beiktatta a 2022. évi VII. törvény 3. §-a. Hatályos: 2023. január 1-től.

II. fejezet

Választási ciklusra történő választás

4. § (1) A lelkészt határozott vagy határozatlan időre, illetve törvényben meghatározott esetekben ciklusra, a püspököt határozatlan időre választják. Minden más egyházi tisztségre, valamint testületi tagságra a választással kapott megbízás (mandátum) egy ciklusra szól.
(2) A választási ciklus időtartama hat év.

(3) Az egyházközsegekben a nemlelkészi tisztségviselők, a presbitérium és a képviselő-testület mandátuma az új tisztségviselők, presbitérium, illetve képviselő-testület beiktatásával szűnik meg.

(4) Az egyházközsegnél magasabb egyházkormányzati szinteken a közgyűlések mandátuma az új közgyűlés megalakulásával, a tisztségviselők és a testületek mandátuma az új tisztségviselők és testületek beiktatásával szűnik meg.

(5) A tisztségviselők és testületi tagok újraválaszthatók.

(6)⁸ Választási ciklus közben megüresedett helyre történt (rendkívüli) választás a ciklus végéig érvényes.

(7)⁹ Nem szükséges rendkívüli választás kiírása, ha a megüresedett tisztségre – kivéve a jelölőbizottság elnökét – az általános tisztújítás keretében történő választás e törvény 6. §-ában meghatározott határidejéig kevesebb, mint két év van hátra. A választás elhalasztásáról az illetékes egyházi önkormányzat elnökségének javaslata alapján a presbitérium, országos tisztségviselők esetén az őket megválasztó testület dönt.¹⁰

5. § Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a megválasztott tisztségviselőket az őket megválasztó testület ülésén, a testületi tagokat a testület alakuló ülésén tett esküvel iktatják be. Az iktatás tényét az elnökség írásban közli a felettes egyházkormányzati szint elnökségével. Akit arra a tisztségre választanak meg, amelyet az előző ciklusban is betöltött, nem kell újabb esküt tennie.

III. fejezet

Általános tisztújítás

6. § (1)¹¹ Hat évenként általános tisztújítást kell tartani, melynek során – az egyházközség nemlelkészi tisztségviselőinek és az egyházközsegi presbitérium tagjainak választásával kezdve – újra kell választani az egyházkormányzati szintek közgyűléseinek kül-

⁸ Módosította a 2011. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁹ Módosította a 2011. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2011. november 26-tól.

¹⁰ Az utolsó mondatot módosította a 2012. évi II. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

¹¹ Módosította a 2011. évi VII. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

dötteit, képviselőtestületeit, presbitériumait és – a püspökök kivételével – tisztségviselőit, az egyházi bíróság és a zsinat tagjait.

(2)¹² Az általános tisztújítást úgy kell ütemezni, hogy az egyházközsegekben a tisztújítás évében legkésőbb március 31-ig történjen meg az új presbitérium és az egyházközség küldötteinek megválasztása, továbbá április 30-ig a szavazat leadása az egyházmegyei elnökségi jelöltekre, június 30-ig pedig a szavazat leadása az egyházkerületi felügyelőjelöltekre. Abban az egyházközsegekben, amelyben képviselő-testület működik, ennek tagjait a presbitérium tagjaival egy időben kell megválasztani.

(3) Az új egyházmegyei közgyűlés megalakulásának, az egyházmegyei elnökség beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának, valamint a magasabb egyházkormányzati testületekbe delegált küldöttek megválasztásának az általános tisztújítás évében legkésőbb június 30-ig meg kell történnie.

(4) Az új egyházkerületi közgyűlés megalakulásának, az egyházkerületi felügyelő beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében legkésőbb szeptember 30-ig meg kell történnie. E határidőig a nem egyházkormányzati testületek zsinati küldötteit is meg kell választani.

(5)¹³ A zsinat megalakulásának és az országos egyházi tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében november 30-ig, az országos presbitérium megalakulásának az általános tisztújítás évében legkésőbb december 15-ig meg kell történnie.

(6) Az országos munkaági bizottságok tagjait úgy kell megválasztani, hogy az alakuló ülés az általános tisztújítás évét követő március 15-ig összehívható legyen.

(7) Az illetékes önkormányzati szintek presbitériumi gondoskodnak arról, hogy az általános tisztújítás évét követő június 30-ig megtörténjen az intézmények igazgatótanácsi tagjainak megválasztása és a testület megalakulása.

IV. fejezet

Tisztségviselők és testületi tagok mandátumának megszűnése

7. § Az egyházi tisztségviselők és testületi tagok mandátuma a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírósági végzés folytán és egyéb, jogszabályban meghatározott esetekben szűnik meg.

8. § A lemondás írásban nyújtandó be az illetékes egyházi önkormányzat elnökségéhez, illetve szóban tehető

¹² Módosította a 2011. évi VII. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

¹³ Módosította a 2011. évi VII. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

meg az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlésének vagy presbitériumának ülésén. Amennyiben a lemondásban külön dátum nincs megjelölve, a mandátum a lemondólevél keltezésében megjelölt naptól, illetve a szóbeli bejelentés időpontjától tekintendő megszűntnek.

9. § (1)¹⁴ Az e törvény XVI–XVIII. fejezeteiben meghatározott választások kivételével bármely egyházi tisztségviselő vagy testületi tag visszahívásáról az illetékes választó testület dönt. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a visszahíváshoz a választó testület több mint felének egyetértő szavazata szükséges. A visszahívásról döntő szavazást el kell rendelni, ha az illetékes választó testület tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri. Egyházközi közgyűlés által megválasztott nemlelkészi tisztségviselők és testületi tagok visszahívását a presbitérium is kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a presbitérium tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri. A határozatképes egyházközi közgyűlés a jelenlévő szavazati jogú tagok legalább kétharmadának szavazatával hívhatja vissza a nemlelkészi tisztségviselőt és testületi tagot. Lelkészi állás egyházközi által történő felmondását külön törvény szabályozza.

(2) Az e törvény XVI–XVIII. fejezeteiben meghatározott választások esetén a visszahívásról a választó egyházközségek presbitériumai döntenek.¹⁵ A visszahíváshoz a választásra jogosult egyházközségek szavazatainak több mint fele szükséges. A visszahívást az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a közgyűlés tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri.

(3) A visszahívást törvény másképp is szabályozhatja.

V. fejezet Választási panaszok

10. § A választási eljárásokkal kapcsolatos panaszokat külön törvény szerint kell elbírálni.

MÁSODIK RÉSZ A GYÜLEKEZETI LELKÉSZ VÁLASZTÁSA

VI. fejezet Gyülekezeti lelkészi állás betöltésének előkészítése

11. §¹⁶ (1) A lelkészi állás megüresedésétől számított 21 napon belül – törvény eltérő rendelkezése hiá-

¹⁴ Módosította a 2022. évi VII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2023. január 1-től.

¹⁵ Az első mondatot módosította a 2011. évi VII. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól

¹⁶ Módosította a 2017. évi VIII. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

nyában – az egyházmegye elnöksége mint a választást levezetni illetékes elnökség az egyházközségben presbitériumi ülést hív össze írásban, személyre szóló meghívással. A presbitériumi ülésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl. Ha előre tudható a lelkészi állás megüresedésének időpontja, akkor a választást előkészítő presbitériumi ülés a megüresedés előtt is összehívható.¹⁷

(2) Teljes elnökséggel rendelkező többlelkészes egyházközségekben – az egyházmegyei elnökséggel történt egyeztetést követően – az egyházközség elnöksége mint a választást levezetni illetékes elnökség hívja össze a választást előkészítő presbitériumi ülést vagy üléseket és a választó közgyűlést. Ezek az ülések az egyházmegyei elnökség személyesen vagy képviselő(i) által az ellenőrzés és a törvényességi felügyelet jogkörét látja el. A választás folyamatában a választói névjegyzék frissítésének megállapítása, a díjlevél és a választás eredményének jóváhagyása át nem adható egyházmegyei elnökségi feladat.

(3) A presbitériumi ülésen az elnök:

- megállapítja a lelkészi állás megüresedését, bejelenteli intézkedéseit, megállapítja és jegyzőkönyvbe veszi, hogy a lelkészi javadalomból mi illeti meg a volt lelkészt, illetőleg jogutódait, valamint megállapítja az eltávozó, a nyugalomba vonuló vagy elhalálozott lelkésznek esetlegesen fennálló saját köztartozásait;
- megállapítja a választói névjegyzék érvényességét, szükség esetén elrendeli pótlását (felülvizsgálatát);
- ismerteti a gyülekezeti lelkész alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket;
- felolvastatja a korábbi díjlevelet, és megszövegezteti az újat.

(4) A presbitériumi ülés dönt a díjlevélről és a lelkészi állás betöltésének módjáról, a jelölést követő választásról vagy a pályázatot követő választásról, illetve megválasztja a lelkészjelölő bizottságba a küldötteket (3 fő). A presbitérium ezen döntéseiről az egyházközség tagjait a helyi nyilvánosság szabályai szerint haladéktalanul értesíteni kell.

(5) Az elfogadott díjlevelet az egyházmegyei, majd az egyházkerületi elnökségnek jóvá kell hagynia.

(6) Amennyiben a presbitérium pályázatot követően kívánja betölteni a megüresedett lelkészi állást, dönt a pályázati hirdetményről is. Ebben meg kell jelölni az írásban benyújtandó pályázat határidejét. Az írásbeli pályázatnak kötelező része a pályázó lelkész bemutatkozása és gyülekezetépítési elképzeléseinek ismertetése.

¹⁷ Az utolsó mondatot beiktatta a 2022. évi VII. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

*Különleges eljárások*¹⁸

11/A. §¹⁹ A legalább 6 éves másodlelkészi szolgálatot követően az egyházközségi presbitérium tagjainak kétharmados ajánlásával, a hívány módosításával, az egyházmegyei és egyházkerületi elnökségek véleményének megkérését követően az egyházközségi közgyűlés a korábban megválasztott másodlelkészt gyülekezeti lelkésznek átminősítheti.

11/B. §²⁰ (1) Választással határozott időre létrejött szolgálati jogviszony lejártá elött az egyházközségi presbitérium – az egyházmegyei elnökség egyik tagja által elnökölt ülésén – javaslatot tehet a szolgálati jogviszony határozatlan idejű megújítására, egyidejűleg megfogalmazva a díjlevelet. Az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség 14 napon belül véleményezi a javaslatot és állást foglal a díjlevél jóváhagyásáról. Amennyiben legalább az egyik elnökség egyetértően nyilatkozik a javaslatról, az az egyházközségi közgyűlés elé kerül szavazásra. A közgyűlés ezen ülésén szintén az egyházmegyei elnökség egyik tagja elnököl.

(2) Az egyházközségi presbitérium (1) bekezdés szerinti javaslata hiányában vagy az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség egybehangzó ellenvéleménye esetén, illetve az egyházközségi közgyűlés hosszabbítást elutasító döntése esetén az általános szabályok szerint lelkészválasztási eljárást kell lefolytatni.

VII. fejezet A lelkészjelölő bizottság

12. §²¹ (1) A választás folyamatát 5 fős lelkészjelölő bizottság segíti, amelybe 3 főt az egyházközségi presbitériuma, 1 főt az egyházmegye elnöksége, 1 főt az egyházkerület elnöksége delegál.

(2) A lelkészjelölő bizottságot a választást levezetni illetékes elnökség hívja össze. Amennyiben a presbitérium a jelölést követő választás mellett döntött, a lelkészjelölő bizottság alakuló ülését a presbitérium ülését követő 15 napon belüli időpontra kell összehívni. Amennyiben a presbitérium pályázat kiírása mellett döntött, a lelkészjelölő bizottság alakuló ülését

¹⁸ Az alcímet beiktatta a 2022. évi VII. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

¹⁹ Beiktatta a 2017. évi VIII. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

²⁰ Beiktatta a 2022. évi VII. törvény 5. § (3) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

²¹ A fejezet címét és a 12. §-t módosította a 2017. évi VIII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

sét a pályázatok benyújtásának határnapját követő 8 napon belüli időpontra kell összehívni.

(3) A lelkészjelölő bizottság alakuló ülésén maga választja meg az elnököt saját tagjai közül. A lelkészjelölő bizottság a döntéseit négyötödös többséggel hozza meg.

VIII. fejezet

Eljárás a gyülekezeti lelkészi állás jelölés útján történő betöltése esetén

13. §²² (1) A lelkészjelölő bizottság a megalakulását követő 30 napon belül javaslatot tesz a presbitériumnak a meghívandó személy(ek)re.

(2) A lelkészjelölő bizottság döntését követően a választást levezetni illetékes elnökségnek a törvényben meghatározott legrövidebb időn belül jelölő presbiteri ülést kell összehívni.

(3) A presbitériumnak joga van a jelöltek elutasítására és a lelkészjelölő bizottságot további jelöltek keresésére kérni. Amennyiben a lelkészjelölő bizottság javaslatát a presbitérium háromszor elutasítja, az egyházközség köteles pályázatot kiírni.

(4) A jelölő presbiteri ülés legfeljebb három személyre tesz javaslatot.

(5)²³ A jelölés folyamata legfeljebb a 11. § (1) bekezdésében szabályozott presbiteri üléstől számított 90 napig tarthat.

14. § (1) Érvényes határozat esetén a választást levezetni illetékes elnökség a presbitérium által jelölt lelkész vagy lelkészek nevét bejelenti a püspöknek, és személyükre nézve választhatóságuk megállapítását kéri. A püspök 14 napon belül írásban közli a választást levezetni illetékes elnökséggel, hogy a jelölt lelkésznek van-e érvényesen megállt parókusi alkalmassági vizsgálata, áll-e választhatóságát kizáró vagy korlátozó ítélet hatálya alatt. Amennyiben törvényi rendelkezés további feltételhez köti a jelölt lelkész választhatóságát, közli az erre vonatkozó határozatot is.

(2) A választást levezetni illetékes elnökség a jelölt lelkész(ek)e)t 14 napos határidővel írásban nyilatkozatra hívja fel, hogy a jelölést elfogadják-e.

(3) A jelöltet vagy a jelölteket a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívja meg. A jelölt köteles a gyülekezetiépítési elképzeléseit – legalább 3 nappal a bemutatkozást megelőzően – a meghívó presbitériumnak írásban benyújtani, amely azt a választó közgyűlés tagjai számára elérhetővé teszi.

²² A 13–17. §-t módosította a 2017. évi VIII. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

²³ Módosította a 2022. évi VII. törvény 5. § (4) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

(4) Másodszori eredménytelen jelölési eljárás után az egyházközség pályázatot köteles kiírni.

IX. fejezet

Eljárás a gyülekezeti lelkészi állás pályázat útján történő betöltése esetén

15. § Amennyiben az egyházközség a lelkészt pályázat útján kívánja megválasztani, a választást levezetni illetékes elnökség a jóváhagyott díjlevél kézhezvétele után azonnal intézkedik az egyházközség presbitériuma által megszövegezett pályázati hirdetemény közétételéről. A pályázat kiírásakor meg kell jelölni a pályázat elbírálásának (választás) határidejét. A pályázati hirdeteményt legalább két alkalommal az országos egyházi lapban kell közzétenni.

16. § (1) A pályázatok beérkezését követően a lelkészjelölő bizottság a pályázatokat értékeli. Javaslatot tesz a presbitériumnak legfeljebb 3 pályázó meghívására. (2) A presbitérium döntését követően a választást levezetni illetékes elnökség a püspöknek bejelenti a meghívásra kiválasztott pályázó(k) nevét, és a választhatóságuk megállapítását kéri. A püspök a 14. § (1) bekezdése értelmében nyilatkozik, és ezt 14 napon belül írásban közli a választást levezetni illetékes elnökséggel.

(3) A kiválasztott pályázó(ka)t a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívja meg.

X. fejezet

A választó közgyűlés

17. § (1) A gyülekezeti lelkész választása egyházközségi közgyűlésen történik.

(2) A közgyűlés összehívására és levezetésére a 11. § (1)–(2) bekezdésének rendelkezései az irányadóak. Amennyiben a közgyűlést az egyházközség elnöksége hívja össze, az egyházmegye elnöksége a választás törvényességét felügyeli. Ebben a minőségében joga van beletekinteni a választói névjegyzékbe, ellenőrizheti a szavazólapok formai követelményeit és a szavazatszámolás folyamatát.

(3) A közgyűlésen az elnök felolvassa a presbitérium által elfogadott díjlevelet, majd előterjeszti a jelölt(ek), illetve a pályázó(k) nevét.

(4) A közgyűlésen a választás az 56. § (1) bekezdésében meghatározott szavazólapokon titkosan történik. (5) A szavazást addig kell folytatni, míg az egyik jelölt meg nem kapja az érvényes szavazatok több mint felét. Amennyiben ez három szavazási fordulóban nem történik meg, a gyülekezeti lelkészi állás betöltésének eljárását előlről kell kezdeni.

18. § Ha a lelkészi állás betöltése eredménytelen marad, a területileg illetékes püspök helyettes lelkész

küld az egyházközségbe. A második eredménytelen választási eljárás után az egyházmegyei elnökség kezdeményezheti az egyházközség átminősítését.

HARMADIK RÉSZ

KÖZGYŰLÉSI ÉS TESTÜLETI VÁLASZTÁSOK

XI. fejezet

A jelölési eljárás

19. § (1) Választások esetén a szavazást jelölési eljárás előzi meg.

(2) Az általános tisztújítás során az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése 3-5 tagú jelölőbizottságot választ, hatéves időtartamra. A jelölőbizottság szavazatszámoló (szavazatbontó) bizottságként is működik. A jelölőbizottság tagjai más tisztségre is megválaszthatóak. A 32-33. §-ban rögzített választások előtt a választó testület alkalmi döntéssel állít fel jelölőbizottságot.²⁴

(3) A jelölőbizottság a tagjai közül elnököt választ, üléséről jegyzőkönyvet készít. Döntéseit szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(4) Az ajánlások beérkezésének határnapját és a választás időpontját – az illetékes testület elnökségével egyetértésben – a jelölőbizottság tűzi ki.

(5) Rendes (az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén a határidőket úgy kell kitűzni, hogy a választás az előző ciklus tisztségviselői és testületi tagsági megbízásának lejártá előtt befejeződjék.

(6) Rendkívüli (nem az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén az illetékes egyházi testület elnöksége értesíti a jelölőbizottság elnökét a tisztség vagy testületi hely megüresedéséről. Az ajánlás határnapját és a választás időpontját úgy kell kitűzni, hogy az a lehető leghamarabb, de legfeljebb egy éven belül befejeződjék.

20. § (1) Az egyházközségi jelölőbizottság az egyházközség tagjaitól gyűjt ajánlásokat.

(2)²⁵ Az e törvény XII–XVII. fejezeteiben meghatározott választások esetén ajánlásra való felhívással

- az egyházmegyei jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházközségek presbitériumait,
- az egyházkerületi és az országos jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházmegyék presbitériumait.

(3)²⁶ Más választások esetén a jelölőbizottság a válasz-

²⁴ Az utolsó mondatot beiktatta a 2017. évi III. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. június 30-tól.

²⁵ Módosította a 2007. évi II. törvény 5. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

²⁶ Módosította a 2007. évi II. törvény 5. §-a. Hatályos: 2007. április 10-től.

tó testület tagjaitól és az adott választásra vonatkozó sajátosságok alapján meghatározott körből gyűjt ajánlásokat. Az országos bizottságok tagjainak választása során az egyházkerületi jelölőbizottságok ajánlást kérnek az illetékes országos bizottság zsinat által már megválasztott elnökétől is.²⁷

(4) A jelölőbizottságot bármely érintett egyházközségi tag közvetlenül is felkeresheti ajánlásával.

21. §²⁸ (1) A jelölőbizottság a beérkezett ajánlások, valamint saját tagjainak javaslata alapján, többségi szavazással dönt a jelöltek listájára felkerülő személyekről, s ezt írásos indoklással a választó testület elé terjeszti. (2) Bármilyen tisztségre jelöltnek csak az nevezhető meg, aki a jelölést előzetesen – írásban, illetve a jelöltek listáját véglegesítő közgyűlés előtt szóban – elfogadta, és a tisztség betöltéséhez a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelt. A nyilatkozatot attól az ajánlott személytől is meg kell kérni, akit a jelölőbizottság nem javasol a jelöltek listájára.

(3) Célszerű, de nem kötelező a többes jelölés.

(4)²⁹ Az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény 68–69. §-ában, 95–96. §-ában, 105. § (2) bekezdésében, 129. § (1) bekezdés b) pontjában és 140. § (2)–(3) bekezdésében meghatározott esetben a jelölés elfogadásával egyidejűleg az egyház tényfeltáró bizottsága jogosult elvégezni – működési rendjébe foglalt eljárással – a jelölt állambiztonsági szempontú alapszintű vizsgálatát (a továbbiakban: vizsgálat) azzal, hogy további tisztségre is történő jelölés esetén a vizsgálat megismételt elvégzése az adott választási ciklusban nem szükséges.

(5) A vizsgálathoz szükséges személyi adatokat a jelölőbizottság a jelölés elfogadása után haladéktalanul eljuttatja a tényfeltáró bizottsághoz. A vizsgálatot úgy kell elvégezni, hogy annak eredménye lehetőleg a jelöltlista véglegesítése előtt, de az általános tisztújítás során legkésőbb az e törvény 6. § (3)–(5) bekezdésben meghatározott határidőig, rendkívüli választás esetén a 19. § (6) bekezdése alapján meghatározott időpontig rendelkezésre álljon.

(6) A jelölőbizottság a tényfeltáró bizottság vizsgálatának eredményét írásban közli a jelöltekkel, majd rögzíti az általa előterjesztett jelöltlistán. Amennyiben a vizsgálat eredménye csak a jelöltlista összeállítását vagy a választást követően áll rendelkezésre, akkor a jelölőbizottság a tényfeltáró bizottság vizsgálatának eredményét írásban közli a megválasztott érintettel, majd megküldi a választó testület tagjainak.

²⁷ Az utolsó mondatot beiktatta a 2022. évi VII. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

²⁸ A 21. §-t módosította a 2017. évi III. törvény 3. §-a. Hatályos: 2017. június 30-tól.

²⁹ Módosította a 2022. évi VII. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

(7) A (4)–(6) bekezdésben rögzített vizsgálatot nem kell kezdeményezni azoknál a jelölteknel, akik 1972. február 14. után születtek.

XII. fejezet

Egyházközségi választások

22. § (1) Az egyházközségi jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19–21. §-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a megválasztandó egyházközségi tisztségviselőkre, presbitériumi, képviselő-testületi, számvevőszéki, jelölőbizottsági tagsági és egyházmegegyei közgyűlési küldötti helyekre. Az egyházközségi tagjait a helyben szokásos módon kell tájékoztatni ajánlási jogukról, az ajánlási határidőről és a választás időpontjáról.

(2)³⁰ Amennyiben az egyházközségi presbitérium ülésén az e törvény XVI–XVIII. fejezete szerinti választás történik, akkor a jelöltlistát az illetékes egyházi önkormányzati szint jelölőbizottsága küldi ki az egyházközségnek.

Az egyházközség nemlelkési tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselő-testületi tagjainak választása

23. § (1) Az egyházközség nemlelkési tisztségviselőit, presbitereit és képviselő-testületi tagjait az egyházközség közgyűlése választja. Az egyházközségben a választás megszervezhető úgy is, hogy az egyházközség választó tagjai a szavazatukat a közgyűlés által elfogadott jelöltlistára az elnökség és a jelölőbizottság által kitűzött időben és helyen adják le.³¹

(2) Az egyházközség tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselő-testületi tagjainak a beiktatása istentisztelet keretében történik.

24. § (1) A választásoknál törekedni kell arra, hogy a presbitériumban és a képviselő-testületben az egyházközség minden rétege képviselve legyen.

(2) A közgyűlés presbitériumi póttagokat is választhat, akik a választási ciklus közben megüresedett helyeket töltik be. Póttagok hiányában a közgyűlés a presbitérium megbízatásának lejártá előtt a megüresedett helyekre új presbitereket választhat.

(3)³² A közgyűlés tiszteletbeli presbitereket is választhat, akik a presbiteri üléseken tanácskozási joggal vesznek részt. A tiszteletbeli presbiterek megválasztása határozatlan időre szól.

³⁰ Módosította a 2013. évi IV. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

³¹ A második mondatot beiktatta a 2011. évi VII. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

³² Módosította a 2018. évi VI. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

Az egyházmegyei közgyűlés tagjainak választása

25. § (1) Az egyházközség közgyűlése az egyházmegyei közgyűlésbe – a 2. § (5) bekezdésének megfelelően – betöltött lelkészi állásonként egy, összesen legfeljebb három képviselőt választ.

(2) Az egyházközségi közgyűlés az egyházmegyei közgyűlés választott tagjai számával megegyező számú póttagot is választ. A póttag a közgyűlési tagot annak akadályoztatása esetén megbízólevele bemutatásával helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét tölti be. Több póttag esetében helyettesítésre a sorban következőt kell felkérni.

(3) Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházközségi közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(4) Az egyházmegyei közgyűlésbe választott tag és póttag részére az egyházközség elnöksége és jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

XIII. fejezet**Egyházmegyei választások**

26. § Az egyházmegyei jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19–21. §-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a megválasztandó egyházmegyei tisztségviselőkre, egyházkerületi közgyűlési és zsinati küldöttekre.

Az egyházmegye tisztségviselőinek választása

27. § Az egyházmegye tisztségviselőit – az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével – az egyházmegye közgyűlése választja.

Az egyházmegye egyházkerületi és zsinati küldötteinek választása

28. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi közgyűlésbe egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a zsinatba egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi közgyűlés választott tagjai számával megegyező számú póttagot is választ. A póttag a közgyűlési tagot annak akadályoztatása esetén megbízólevele bemutatásával helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét tölti be.

(4)³³ Az egyházmegyei közgyűlés zsinati tagonként két póttagot is választ. A zsinati póttag a zsinati tag helyére lép – a tisztségét kivéve –, amennyiben annak zsinati tagsága megszűnik.

³³ Módosította a 2011. évi VII. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

(5)³⁴ Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházmegyei közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(6)³⁵ Az egyházkerületi közgyűlésbe és a zsinatba választott tag és póttag részére az egyházmegye elnöksége által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

XIV. fejezet**Egyházkerületi választások**

29. § Az egyházkerületi jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19–21. §-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a megválasztandó egyházkerületi tisztségviselőkre, az országos presbitériumi és zsinati küldöttekre.

Az egyházkerületi tisztségviselők választása

30. § Az egyházkerület tisztségviselőit – a püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével – az egyházkerület közgyűlése választja.

Az egyházkerület országos küldötteinek választása

31. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés a zsinatba három-három lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ, akik közül legalább az egyik jogi végzettségű.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés az országos presbitériumba egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés az országos presbitérium választott tagjai számával megegyező számban póttagot is választ. A póttag a választott rendes tagot annak akadályoztatása esetén helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét tölti be.

(4) Az egyházkerületi közgyűlés a zsinati tagok mellé – a 28. § (4) bekezdésének megfelelően – póttagokat választ.

(5) Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházkerületi közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(6)³⁶ A zsinatba és az országos presbitériumba választott tag és póttag részére az egyházkerület elnöksége által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

³⁴ Módosította a 2011. évi VII. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

³⁵ Módosította a 2013. évi IV. törvény 5. § (3) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

³⁶ Módosította a 2013. évi IV. törvény 5. § (4) bekezdése. Hatályos: 2013. november 30-tól.

XV. fejezet

Az országos egyház testületeinek és tisztségviselőinek választása

A zsinat intézményi és missziói küldötteinek választása

32. § (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem zsinati küldöttét az egyetemi tanács választja. Részére az egyetemi tanács elnöke és a választás ülésének jegyzőkönyvvezetője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

33. §³⁷ (1) A köznevelési intézmények küldötteit az intézmények jelöltjei közül az országos nevelési és oktatási bizottság választja meg.

(2)³⁸ A diakóniai intézmények küldötteit az intézmények jelöltjei közül a diakóniai bizottság választja meg.

(3) A missziói szolgálatban álló lelkészek küldöttét az egyházmegyei lelkészi munkaközösségek jelöltjei közül az evangélizációs és missziói bizottság választja meg.

(4) A választó testület a zsinati tagok mellé – a 28. § (4) bekezdésnek megfelelően – póttagokat választ.

(5) Póttag hiányában a megüresedett helyre a választó testület új tagot, illetve póttagot választ.

(6)³⁹ A zsinatba választott tag és póttag részére a zsinat alakuló ülésére az illetékes országos bizottság elnöke és az országos bizottság által kiküldött háromtagú szavazatszámoló bizottság elnöke által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

Az országos tisztségviselők választása

34. § (1)⁴⁰ Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, az országos jelölőbizottság a 19–21. §-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a zsinat, illetve az országos presbitérium által megválasztandó országos tisztségviselőkre és testületi tagokra.

(2) A zsinat, illetve az országos presbitérium az önkormányzati feladatok ellátására és az országos egyházi szervezet működésének biztosítására törvényben meghatározottak szerint országos tisztségviselőket választ.

(3)⁴¹

³⁷ A 33. § (1)–(3) bekezdését módosította a 2017. évi III. törvény 4. §-a. Hatályos: 2017. június 30-tól.

³⁸ Módosította a 2018. évi VI. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

³⁹ Módosította a 2022. évi VII. törvény 6. § (3) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁴⁰ Módosította a 2007. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2007. szeptember 14-től.

⁴¹ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VII. törvény 7. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

(4)⁴² Az országos felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.

(5)⁴³ Az országos felügyelő beiktatása istentisztelet keretében történik.

NEGYEDIK RÉSZ

PÜSPÖK, ESPERES, EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐ, EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA⁴⁴

XVI. fejezet

Általános előírások

35. § (1)⁴⁵ Az esperest és az egyházmegyei felügyelőt az illetékes egyházmegye egyházközségeinek presbitériumai választják. Az illetékes önkormányzati szinten ebben az esetben az egyházmegye.

(2)⁴⁶ Az esperessé választhatóság feltétele, hogy jelölt az egyházmegye valamelyik egyházközségében gyülekezeti lelkészi állást töltsön be, valamint az, hogy a jelölt 5 év gyülekezeti lelkészi szolgálattal vagy 10 év lelkészi szolgálattal rendelkezzen. Lelkészi állását esperesi megbízatása alatt is betölti.

36. § (1)⁴⁷ A püspököt és az egyházkerületi felügyelőt az illetékes egyházkerület egyházközségeinek presbitériumai választják. Az illetékes önkormányzati szinten ebben az esetben az egyházkerület.

(2)⁴⁸ A püspökké választhatóság feltétele legalább 15 év lelkészi, ebből legalább 5 év gyülekezeti lelkészi szolgálat és a be nem töltött 60. életév. A püspöki megbízatás a lelkészi nyugdíjkorhatárig tart. A püspök a nyugdíjkorhatár elérését megelőzően jogosult az egyházkerületi közgyűlés felé intézett kezdeményezéssel és az egyházkerületi közgyűlés előzetes jóváhagyó határozatával szolgálati jogviszonyát legfeljebb 2 évvel meghosszabbítani. A kezdeményezésre, az egyházkerületi közgyűlési, valamint a püspöki továbbszolgálatra vonatkozó határozat meghozatalára – jogvesztő határidővel – 120 nap áll rendelkezésre

⁴² Beiktatta a 2011. évi VII. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁴³ Beiktatta a 2011. évi VII. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁴⁴ Módosította a 2011. évi VII. törvény 9. §-a. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁴⁵ Beiktatta a 2011. évi VII. törvény 8. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁴⁶ Módosította a 2017. évi VIII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2018. január 1-től azzal, hogy a folyamatban lévő lelkészválasztási ügyekben a megindításuk idején hatályos törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

⁴⁷ Beiktatta a 2011. évi VII. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁴⁸ Módosította a 2022. évi III. törvény 3. §-a. Hatályos: 2022. május 27-től.

azzal, hogy annak kezdő- és végidőpontját úgy kell meghatározni, hogy szükség esetén a 40. § (3) bekezdésben hivatkozott püspökjelölési eljárás megkezdhető és lefolytatható legyen.

(3) A püspöknek egyházkerületében gyülekezeti lelkészi állást kell betöltenie. A püspök megválasztásának elfogadásakor annak az egyházközségnek a lelkészi állását is elfogadja, amelyben az egyik lelkészi állás a mindenkor püspök részére van fenntartva. A püspöknek az így nyert gyülekezeti lelkészi megbízatása csak addig tart, amíg a püspöki állást betölti. A püspök a gyülekezetben minden lelkészi szolgálatot elláthat, de nem lehet az egyházközség igazgató lelkésze.

(4) Állandó püspöki székhelyet az egyházkerület közgyűlése jelöl ki. A kijelölt egyházközség közgyűlésének előzetesen döntenie kell arról, hogy hozzájárul-e ehhez a kijelöléshez. Az egyházközségi közgyűlés ezt a határozatát mindaddig nem változtathatja meg, amíg az egyházkerület a püspöki székhely megállapítása tekintetében hozott határozatát meg nem változtatja. A hozzájárulással az egyházközség arra a lelkészi állásra vonatkozóan, amelyet az egyházkerület püspöke fog betölteni, lemond lelkészválasztó jogáról, és ezt a lelkészi állást az egyházkerület mindenkor megválasztott püspökével betöltöttnek tekinti.

37. §⁴⁹

38. §⁵⁰ Az egyházmegyei és az egyházkerületi felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.

XVII. fejezet A jelölési eljárás

39. § Választások esetén a szavazást jelölési eljárás előzi meg. A jelölési eljárást a 19. § (2)–(3) bekezdésében szabályozott jelölőbizottság irányítja.

40. § (1) Az ajánlások beérkezésének hatánapját és a választás időpontját – az illetékes egyházi önkormányzat elnökségével egyetértésben – a jelölőbizottság tűzi ki.

(2) Rendes (az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén a határidőket úgy kell kitűzni, hogy a választás az előző ciklus tisztségviselői megbízatásának lejárta előtt befejeződjék.

(3)⁵¹ Rendkívüli (nem az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén az illetékes egyházi önkor-

mányzat elnöksége értesíti a jelölőbizottság elnökét a tisztség megüresedéséről. Az ajánlás hatánapját és a választás időpontját úgy kell kitűzni, hogy az a lehető leghamarabb, de legfeljebb egy éven belül befejeződjék. Püspökválasztás esetén a megbízatás lejárta előtt nyolc hónappal kezdődik a jelölőbizottság munkája.

41. § (1) Az ajánlásra való felhívással

a) az egyházmegyei jelölőbizottság megkeresi az egyházközségek presbitériumait,

b)⁵² az egyházkerületi jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházmegyék presbitériumait.

(2) A megkeresett testületek legfeljebb két személyt ajánlhatnak a jelölőbizottságnak.

(3) A jelölőbizottságot bármely érintett egyházközségi tag közvetlenül is felkeresheti ajánlásával.

42. §⁵³ (1) A jelölőbizottság a beérkezett ajánlások, valamint saját tagjainak javaslata alapján többségi szavazással dönt a jelöltek listájára felkerülő személyekről, s ezt írásos indoklással az illetékes önkormányzati szint közgyűlése elé terjeszti.

(2) Bármilyen tisztségre jelöltnek csak az nevezhető meg, aki a jelölést előzetesen – írásban, illetve a jelöltek listáját véglegesítő közgyűlés előtt szóban – elfogadta, és a tisztség betöltéséhez a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelt. A nyilatkozatot attól az ajánlott személytől is meg kell kérni, akit a jelölőbizottság nem javasol a jelöltek listájára.

(3) Célszerű, de nem kötelező a többes jelölés.

(4) A jelölés elfogadását követően a tényfeltáró bizottság jogosult elvégezni – működési rendjébe foglalt eljárással – a jelölt állambiztonsági szempontú alapszintű vizsgálatát (a továbbiakban: vizsgálat) azzal, hogy további tisztségre is történő jelölés esetén a vizsgálat megismételt elvégzése az adott választási ciklusban nem szükséges.

(5) A vizsgálatához szükséges személyi adatokat a jelölőbizottság a jelölés elfogadása után haladéktalanul eljuttatja a tényfeltáró bizottsághoz. A vizsgálatot úgy kell elvégezni, hogy annak eredménye lehetőleg a jelöltlista véglegesítése előtt, de az általános tisztújítás során legkésőbb az e törvény 6. § (3)–(5) bekezdésben meghatározott határidőig, rendkívüli választás esetén a 40. § (3) bekezdése alapján meghatározott időpontig, püspökválasztás esetén a beiktatás előtt rendelkezésre álljon.

(6) A jelölőbizottság a tényfeltáró bizottság vizsgálatának eredményét írásban közli a jelöltekkel, majd rögzíti az általa előterjesztett jelöltlistán. Amennyiben a

⁴⁹ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VII. törvény 9. §-a. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁵⁰ Módosította a 2011. évi VII. törvény 9. §-a. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁵¹ Módosította a 2010. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2010. július 23-tól.

⁵² Módosította a 2011. évi VII. törvény 10. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁵³ Módosította a 2017. évi III. törvény 65. §-a. Hatályos: 2017. június 30-tól.

vizsgálat eredménye csak a jelöltlista összeállítását vagy a választást követően áll rendelkezésre, akkor a jelölőbizottság a tényfeltáró bizottság vizsgálatának eredményét írásban közli a megválasztott érintettel, majd megküldi az adott egyházi önkormányzat közgyűlése tagjainak.

(7) A (4)–(6) bekezdésben rögzített vizsgálatot nem kell kezdeményezni azoknál a jelölteknel, akik 1972. február 14. után születtek.

(8) Azt a jelöltet, akit a megkeresett egyházi önkormányzatok presbitériumainak legalább negyede ajánl, – ha a jogszabályi feltételeknek megfelel és a jelölést vállalja – fel kell venni a jelöltek listájára.

43. § (1) A jelöltlistát az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése véglegesíti.

(2) Ha a jelölőbizottság által előterjesztett listához ezen a közgyűlésen módosító javaslat nem érkezik, akkor a közgyűlés egyetlen nyílt szavazással dönt a lista elfogadásáról. Ha a szavazati jogú tagok bármelyike kéri, a listát titkos szavazással kell elfogadni.

(3)⁵⁴ Ha a jelölőbizottság által előterjesztett listához módosító javaslat érkezik, a közgyűlés – a 42. § (5) bekezdése figyelembevételével – eldönti, hogy hány jelölt legyen a listán, majd – ha szükséges – az összes módosító javaslatról listás szavazásként, titkos szavazással dönt.

44. § (1)⁵⁵ A jelölőbizottság a jelöltek véglegesített névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközségek elnökségeinek, egyidejűleg meghatározza azt a legfeljebb 10 nap hosszúságú időszakot, amelyben a választó presbitéri üléseket meg kell tartani, és megjelöli a szavazatok beérkezésének határidejét.

(2) Több jelölőbizottságot érintő, egyidejű választás esetében a választási időszakot az érintett jelölőbizottságokkal való egyeztetés után a magasabb egyházkerületi szint jelölőbizottsága határozza meg.

XVIII. fejezet A választási eljárás

45. § (1)⁵⁶ A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközségi elnökségek kötelesek egyházközségi presbitéri ülést összehívni. Az egyházközségi presbitéri ülés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatait (szavazatait) az egyházközség elnöksége és a jegyzőkönyvvezető hitelesíti, ellátja az egyházközség pecsétjével, és kettős zárt borítékban megküldi a jelölőbi-

⁵⁴ Módosította a 2012. évi II. törvény 8. §-a. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

⁵⁵ Módosította a 2012. évi II. törvény 9. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

⁵⁶ Módosította a 2012. évi II. törvény 9. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. szeptember 28-tól.

zottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak, vagy a kitűzött határidő után adták fel. A minden jelöltre leadott „nem” szavazat is érvényes tartalmilag.

(2) A választás akkor érvényes, ha érvényes szavazatként érkezik be a szavazásra jogosult egyházközségek leadható szavazatainak legalább kétharmada, és akkor eredményes, ha az egyik jelölt megkapta az érvényes szavazatok több mint felét. Amennyiben a választás eredménytelen, a 64. § megfelelő alkalmazásával második fordulót kell tartani. Amennyiben a választás érvénytelen, a jelölési eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(3) A jelölőbizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az érintett egyházközségeket. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után azt az illetékes önkormányzati szint irattárában kell elhelyezni. A jegyzőkönyv egy példányát a magasabb önkormányzati szintek hivatalának is meg kell küldeni.

(4)⁵⁷ Az esperes, az egyházkerületi felügyelő, a püspök és az egyházkerületi felügyelő beiktatása istentisztelet keretében történik.

ÖTÖDIK RÉSZ

A KÖZGYŰLÉSEKRŐL ÉS TESTÜLETI ÜLÉSEKRŐL SZÓLÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

XIX. fejezet

Összehívás, határozatképesség

46. § Közgyűlést, testületi ülést – ha törvény eltérően nem rendelkezik – írásban kell összehívni. A meghívóval együtt az ülés napirendjét és a tárgyaláshoz szükséges információs anyagokat is ki kell küldeni. Ezeknek úgy kell megérkezniük, hogy a szavazati jogú tagoknak legyen idejük azokat áttanulmányozni, az ülésre felkészülni.

47. § (1) Az egyházközségi közgyűlés határozatképes, ha szabályszerűen, a közgyűlés napját megelőző két egymás utáni vasárnap az istentiszteleten történő kihirdetéssel vagy az ülés előtt tizennégy nappal kiküldött meghívóval írásban hívták össze, és azon az egyházközség választói névjegyzékében szereplők legalább a presbitérium létszámával azonos számban jelentek meg. Leány- és fiókegyházakban, ahol nincs minden vasárnap istentisztelet, a közgyűlés összehívásának módját helyi egyházközségi szabályrendelet ettől eltérően szabályozhatja. Rendkívüli közgyűlést

⁵⁷ Módosította a 2011. évi VII. törvény 10. § (3) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

az ülés előtt egy héttel kiküldött írásos meghívóval is összehívható.

(2) Az egyházközségi képviselő-testület és presbitérium ülése határozatképes, ha szabályosan, az ülést megelőzően legalább egy héttel az istentiszteleti alkalmon vagy személyre szóló meghívással hívták össze, és a tagjainak legalább fele jelen van. Rendkívüli esetben a presbiteri ülés írásos meghívókkal egy héten belül is összehívható.

(3) Az egyházközségi közgyűlés, képviselő-testület és presbitérium kivételével egy egyházi testület akkor határozatképes, ha szabályszerűen, az ülést megelőzően tizennégy nappal írásban hívták össze, és a szavazati joggal rendelkező tagoknak több mint a fele jelen van.

(4) Szabályosan összehívott, de határozatképtelen testületi ülés esetén – a törvényben másképpen szabályozott esetektől eltekintve – az azonos napirenddel egy későbbi napra összehívott testület a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

XX. fejezet Az ülés levezetése

48. § Az ülés levezetésére – ha jogszabály vagy saját szabályzat eltérően nem rendelkezik – levezető elnököt kell választani. Feladata, hogy a felszólalások és szavazások a törvényben, illetve ügyrendben (szervezeti és működési szabályzatban) előírt módon történjenek. Az ülésen történtek írásbeli rögzítésére jegyzőkönyvvezetőt kell kijelölni. Az elkészült jegyzőkönyv helyességét az ülés elején erre a feladatra felkért hitelesítők aláírásukkal igazolják.

49. § (1) Az egyes napirendi pontokat a téma előterjesztője tárja az ülés elé. Az előterjesztő fogalmazza meg a döntésre előterjesztett javaslat szövegét. Az előterjesztő személye napirendi pontonként változhat.

(2) A testület tagja jogosult mindazon információkra, amelyek a közgyűlésen, testületi ülésen való tárgyaláshoz, a döntések meghozatalához szükségesek.

50. § A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

- az ülés helyét, időpontját,
- a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető és a hitelesítők nevét,
- az ülésen résztvevők és a kimentést kérők felszólalását,
- minden témában az előterjesztő személyét és a döntéseket,
- azokat a hozzászólásokat, amelyeket a hozzászóló a jegyzőkönyvben rögzíteni kíván.

51. § (1) A testületi ülés jegyzőkönyvét minden szavazati jogú tag számára hozzáférhetővé kell tenni.

(2) Magasabb egyházkormányzati szinteken hozott, másokra kötelező döntések nyilvánosságra hozataláért a döntéshozó testület elnöksége felel.

52. §⁵⁸ A hozzászólások, kérdésfeltevések és a döntéshozatal e törvényben nem szabályozott kérdéseit ügyrendben, illetve vitás esetben az ülésen szavazással kell meghatározni.

52/A. §⁵⁹ (1) Az elnökség elrendelheti a közgyűlés, testületi ülés megtartását személyes részvétel helyett elektronikus eszközök igénybevételével (távolléti ülés), amennyiben a közgyűlés vagy választott testület minden szavazati jogú tagjának ülésen való részvétele megvalósítható elektronikus eszközökkel.

(2) Az ülés összehívása a közgyűlés vagy egyéb testület levelezőlistájára küldött meghívóval történik, amelynek elküldése legalább 72 órával meg kell előznie a távolléti ülés kezdetét. A meghívóban ismertetni kell a napirendet, valamint ki kell küldeni a rendelkezésre álló előkészítő anyagokat, előterjesztéseket.

(3) A távolléti ülésről – a rendes ülésekhez hasonlóan – jegyzőkönyvet kell készíteni.

(4) Távolléti ülésen is történhet határozathozatalra irányuló szavazás. A távolléti ülés határozatképességére a rendes ülésekre vonatkozó szabályok alkalmazandók, a döntéshozatal rendje megegyezik a rendes ülés határozathozatali rendjével. A határozati javaslat végleges szövegének ismertetését követően a határozathozatal az „igen”, „nem” vagy „tartózkodom” szavazatok egyértelműen azonosítható személyenkénti közlésével történik. Az összes szavazat beérkezését követően az elnökség a jegyző segítségével összesíti, majd kihirdeti a szavazás eredményét. Az így hozott határozat szövegét és a szavazás eredményét a távolléti ülés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

(5) A távolléti ülés összehívásának és lebonyolításának részletes szabályait az illetékes egyházi önkormányzat által elfogadott szabályrendelet vagy az adott testület ügyrendje a (2)–(4) bekezdésben rögzítettektől eltérően is meghatározhatja.

52/B. § (1) Rendkívüli esetben az elnökség ülés tartása nélkül, elektronikus eszközök igénybevételével lebonyolított távolléti szavazást rendelhet el, amennyiben a közgyűlés vagy választott testület minden szavazati jogú tagjának szavazásban való részvétele megvalósítható elektronikus eszközökkel.

(2) A távolléti szavazás elrendelése előtt az elnökség egyik tagja elküldi a szavazásra feltenni kívánt hatá-

⁵⁸ Módosította a 2022. évi VII. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁵⁹ Az 52/A. és 52/B. §-t beiktatta a 2022. évi VII. törvény 7. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

rozat szövegét és annak indoklását a közgyűlés vagy egyéb testület levelezőlistájára. A testület tagjai ezután 72 óráig tehetnek fel kérdéseket, és fogalmazhatnak meg módosító javaslatokat ugyanerre a levelezőlistára elküldött levélben. A 72 órás határidő után legkésőbb 24 órával az elnökség egyik tagja szavazásra teszi fel az elnökség végleges határozati javaslatát.

(3) A testület tagjai „igen”, „nem”, vagy „tartózkodom” szavazatuknak a levelezőlista címére történő elküldésével szavaznak. A szavazatok leadására 48 óra áll rendelkezésre. A szavazatot le nem adók úgy minősülnek, mint akik távol maradnak a szavazástól. A szavazás akkor érvényes, ha a testület rendes ülésének határozatképességét biztosító számú szavazat beérkezik. A határozati javaslat elfogadásához az „igen” szavazatok többsége szükséges.

(4) A távolléti szavazás eredményét, annak lezárulta után 24 órán belül az elnökség egyik tagja a testület levelezőlistáján kihirdeti. A távolléti szavazás útján hozott határozat szövegét és a szavazás eredményét a következő ülés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

(5) A távolléti szavazás lebonyolításának részletes szabályait az illetékes egyházi önkormányzat által elfogadott szabályrendelet vagy az adott testület ügyrendje a (2)–(4) bekezdésben rögzítettektől eltérően is meghatározhatja.

XXI. fejezet

A választás és szavazás általános szabályai

53. § Minden döntés, illetve választás előtt az ülés elnöke megállapítja a szavazásra jogosultak számát, és ismerteti a szavazás szabályait.

54. § Szavazáskor a kérdést a levezető elnök úgy teszi fel, hogy arra egyértelmű „igen”-nel, „nem”-mel vagy „tartózkodom”-mal lehessen válaszolni. Ettől eltérni csak a testület egyetértésével lehet.

55. § A szavazás érvényes, ha a határozatképes ülésen jelenlévőknek több mint a fele érvényes szavazatot adott le. A javaslat akkor tekinthető elfogadottnak, ha az érvényes szavazatok több mint fele egyetértő.

56. § (1) Írásbeli szavazás az illetékes egyházi önkormányzat hivatalos pecsétjével ellátott szavazólapon történik.

(2) A szavazatok összeszámlálásánál az érvénytelen szavazatokat figyelmen kívül kell hagyni. Ha egy lapon több szavazást bonyolítanak le, akkor a lapon szereplő minden szavazat érvényességét külön kell vizsgálni.

57. § (1) A szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó szándéka.

- (2) Az írásbeli szavazat nem szabályos, ha
- a szavazólap nem felel meg az 56. § (1) bekezdésében rögzített előírásoknak,
 - a szavazólap üres, vagy
 - ⁶⁰ a szavazólapon az 54. §-ban megadott vagy az ottani módon meghatározott válaszok helyett más szerepel.

Titkos szavazás

58. § Titkos szavazást akkor kell tartani, ha azt jogszabály vagy szabályzat előírja, vagy ha azt a szavazásra jogosult jelenlévők legalább ötöde kéri.

59. § Bármely – nem választási – döntés előtt, ha a szavazati jogú tagok közül kettő azért kér titkos szavazást, mert azt valamely személyt érintő döntésnek véli, titkos szavazást kell tartani.

60. § A titkos szavazás befejezése után a szavazólapokat zárt és lepecsételt borítékban az egyházi önkormányzat irattárában kell elhelyezni.

Elektronikus szavazás⁶¹

60/A. § Személyes jelenléttel tartott ülésen is lehetőség van a szavazások elektronikus eszközzel történő lebonyolítására, ha erről az illetékes egyházi önkormányzat által elfogadott szabályrendelet vagy az adott testület ügyrendje rendelkezik.

Választás

61. § (1)⁶² Tisztségviselők, testületi tagok vagy feladattal megbízott személyek választása általában titkos szavazással történik. Nyílt szavazással akkor tartható választás, ha a jelöltek száma megegyezik a megválasztandók számával, és a testület egyhangúlag így dönt.

(2) Ha egy testületbe vagy egy tisztségre egyidejűleg több tagot kell megválasztani (a továbbiakban: listás szavazás), előre közölni kell a megválasztható személyek számát.

(3) Amennyiben egy testületbe vagy tisztségre póttagot is kell választani, akkor a listára történő szavazáson legfeljebb annyi névre lehet szavazni, amennyi a megválasztandó tagok – a rendes és póttagok együttes – száma.

⁶⁰ Módosította a 2022. évi VII. törvény 8. § (1) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁶¹ Az alcímet és a 60/A. §-t beiktatta a 2022. évi VII. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁶² Módosította a 2022. évi VII. törvény 8. § (3) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

(4) A jelöltekre az „igen” vagy a „nem” egyértelmű jelzésével kell szavazni.

62. § (1) Választásokhoz a jelölőbizottság által elkészített szavazólapokon a jelölteket ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) Választáskor a szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó számdéka.

(3) A szavazat nem szabályos, ha

- a) a szavazólap nem felel meg az 56. § (1) bekezdésében, 57. § (2) bekezdésében és a 62. § (1) bekezdésében rögzített előírásoknak,
- b) a szavazólapon egy jelöltre sem adtak le szavazatot,
- c) a megválaszthatónál több jelölt kapott szavazatot,
- d) a jelöltlistán nem szereplő személyre adtak le szavazatot.

63. § (1) A választás eredményének értékelésénél a jelölteket az „igen”-ek számának csökkenő rendjében kell sorrendbe állítani.

(2) Megválasztottnak tekintendő a lista élén álló, a rendes és a póttagok együttes számával megegyező számú jelölt, ha megkapta a leadott érvényes szavazatok több mint felét.

(3) A kialakult holtverseny(eke)t, ha ez szükséges, az érintettek közötti újabb szavazással kell eldönteni. Ha ez sem hoz eredményt, és a holtverseny a jelöltek között úgy alakult ki, hogy minden szavazat azok valamelyikét támogatta, akkor sorsolással kell dönteni a sorrendről.

(4) Ha nincs elegendő számú megválasztott, akkor második fordulót kell tartani.

64. § (1) A második fordulóra a legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül eggyel több kerül, mint ahány helyre még nincs megválasztott személy.

(2) Ha az így kiválasztott lista végén szereplő jelölt(ek)

és az (1) bekezdés szerint ki nem választott jelöltek valamelyike között az első forduló alapján holtverseny lenne, akkor a második fordulóban mindazok részt vesznek, akik a holtversenyben szerepelnek.

(3) A második forduló lebonyolítására és eredményének megállapítására a 63. § az irányadó.

65. § Listás választásnál a megválasztottak közül a sorrendben elől állók a rendes tagok, az utánuk következők a póttagok.

66. § (1)⁶³ A választás eredményét a jelölőbizottság elnöke hirdeti ki, közgyűlési, testületi választás esetén az ülésen, a választás 23. § (1) bekezdés második mondatában szabályozott lebonyolítása esetén a helyben szabályozott módon.

(2) A választások eredményéről a jelölőbizottság elnökének írásban értesítenie kell a felettes egyházkörmenyziati szint elnökségét is.

HATODIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. §⁶⁴ (1) E törvény 2005. november 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a választásokról és szavazásról szóló, többször módosított 1997. évi VII. törvény.

(2) Az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő (nem az általános tisztújítás keretébe tartozó) választási eljárásokat a megkezdésük idején hatályos törvények szerint kell befejezni.

68. §⁶⁵

⁶³ Módosította a 2022. évi VII. törvény 8. § (4) bekezdése. Hatályos: 2023. január 1-től.

⁶⁴ Módosította a 2011. évi VII. törvény 12. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

⁶⁵ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi VII. törvény 12. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. november 26-tól.

2005. ÉVI VIII. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ INTÉZMÉNYEIRŐL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet Az intézmények és formáik

1. §¹ (1) Az evangélikus egyházi intézmény (a továbbiakban: intézmény) valamely jogi személyiséggel rendelkező egyházi önkormányzat által meghatározott céllal alapított, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 12. § (1) bekezdésében írt felhatalmazás alapján meghatározott, 10. § szerinti belső egyházi jogi személy. (2)² Egyházközségi és egyházmegyei alapítású intézmény alapításának folyamatát az adott egyházkerületi szint közgyűlése, a Magyarországi Evangélikus Egyház által alapított intézmény esetén az országos presbitérium előzetes, támogató szándéknyilatkozatával lehet megkezdeni. Egyházközségi közgyűlés által alapítandó intézmény megalapításáról rendelkező döntést megelőzően az illetékes egyházmegyei és az országos presbitérium egybehangzó jóváhagyásával is rendelkezni kell. Egyházmegyei közgyűlés által alapítandó intézmény megalapításáról rendelkező döntést megelőzően az illetékes egyházkerületi közgyűlés és az országos presbitérium egybehangzó jóváhagyásával is rendelkezni kell.

(3) Az evangélikus intézmény önálló intézményvezetői képvisellel, önálló szakmai programmal és jogszabályokban meghatározott szabályzatokkal rendelkezik, önálló költségvetés alapján gazdálkodik a működéshez szükséges vagyonnal és forrásokkal, illetve az e törvény alapján létrehozott igazgatótanács segítő iránymutatása mellett működik. Az egyházi intézmény a felvételnél és foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésénél, fenntartásánál és megszüntetésénél az e törvényben meghatározottak figyelembevételével a sajátos identitás megőrzéséhez szükséges feltételeket határozhat meg.

2. § (1) Az intézmények célja az egyház alapvető küldetésének végzése és támogatása a következő területeken:

- a) evangélizáló és missziói munka,
- b) kommunikáció,
- c) kultúra és közművelődés,
- d)³ nevelés-oktatás,
- e)⁴ diakónia: szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás és szolgáltatás, egészségügy.

f)

(2) Az intézmények céljait az alábbi formákban valósítják meg:

- a) missziói intézmény,
- b) konferencia- és üdülőközpont,
- c) tájékoztatási intézmény,
- d) gyűjtemény,
- e) közművelődési intézmény,
- f) felsőoktatási intézmény,
- g)⁵ köznevelési intézmény,
- h) egyéb oktatási intézmény,
- i)⁶ diakóniai intézmény,

j)

k)⁷ fejlesztési és vagyongazdálkodási intézmény.

(3) Az intézmények alapító okiratában az intézmény formáját – a fő tevékenységi terület alapján – a (2) bekezdés megfelelő pontjára utalással kell meghatározni.

II. fejezet

Intézmények alapítása, fenntartása, megszüntetése

3. §⁸ (1) Az egyházi önkormányzat intézményt alapíthat és tarthat fenn, ha

- a) az alapításhoz szükséges állami és egyházi engedélyekkel, jóváhagyásokkal rendelkezik, illetve

³ A d) pontot módosította a 2012. évi VI. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁴ Az e) pontot módosította és ezzel egyidejűleg az f) pontot hatályon kívül helyezte a 2018. évi I. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁵ A g) pontot módosította a 2012. évi VI. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁶ Az i) pontot módosította, és ezzel egyidejűleg a j) pontot hatályon kívül helyezte a 2018. évi I. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁷ Beiktatta a 2016. évi V. törvény 1. §-a. Hatályos: 2016. november 18-tól.

⁸ Módosította a 2012. évi VI. törvény 3. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

¹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 1. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

² Módosította a 2017. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

- az intézmény szervezete és működése az egyházi és állami jogszabályoknak megfelelő,
- b) az alapító önkormányzati testület az intézmény fenntartásával járó kötelezettségeinek eleget tud tenni,
- c) az intézmény alapítását és működését a felettes egyházi önkormányzat közgyűlése az országos presbitérium, valamint az illetékes állami hatóság engedélyezi,
- d) elfogadja a Magyarországi Evangélikus Egyház illetékes testületének szakmai irányítását, illetve felügyeletét, a 7. § (4) bekezdésben írt hozzájárulást megadja,
- e) az intézmény alkalmazza az egyház egységes számviteli és könyvvezetési rendszerét, elfogadja és betartja az egyházi jogszabályokban és döntésekben meghatározott gazdasági-pénzügyi szabályozást.
- (2) Intézmény alapításánál be kell tartani a vonatkozó állami és egyházi jogszabályokban az adott intézménytípusra meghatározott feltételeket azzal, hogy egyházi fenntartási kötelezettség kizárólag az evangélikus egyház és annak belső egyházi jogi személyei által alapított egyházi intézményben vállalható fel.
- (3) Az intézményalapítás előtt az alapító egyházi önkormányzat szakmai és gazdasági szempontú előterjesztést készít, amelyet az országos szakmai és gazdasági bizottság e törvényben meghatározottak szerint egybehangzóan hagy jóvá. Amennyiben egy intézménytípusnál a törvény nem rögzíti az illetékes szakmai bizottságot, akkor az országos presbitérium jelöli ki azt.
- (4) A (3) bekezdés szerinti előterjesztésnek tartalmaznia kell az alapításra vonatkozó feltételek fennállásán túlmenően az alábbiakat is:
- a) amennyiben az intézmény működésének tárgyi feltételül szolgáló ingatlan nem az alapító, illetve nem a fenntartó tulajdonában áll, annak használatáról, a működtetés feltételeiről szóló, a tulajdonossal megkötött megállapodást;
- b) a helyileg illetékes egyházközséggel, annak lelkészeivel a kapcsolattartás és az együttműködés módjáról, formáiról való megállapodást.
4. §⁹ (1) Az intézmény alapító okiratának az állami jogszabályoknak való megfelelésen és az e törvény 2. § (3) bekezdésében meghatározottakon túl tartalmaznia kell legalább:
- a) az intézmény – és amennyiben több egységből áll, azok – megnevezését,
- b) evangélikus szó használatát az intézmény nevében,
- c) az intézmény alapítójának megnevezését, az alapításról szóló határozat számát, illetve az alapítás időpontját,
- d) az intézmény alapításakor rendelkezésre bocsátott alapítói vagyon összegét, összetételét,
- e) az intézmény fenntartójának megjelölését, címét,
- f) az intézmény tevékenységének felsorolását és az intézmény működési területét,
- g) az intézmény gazdálkodási besorolását,
- h) az intézmény képviseleti rendjét,
- i) az intézményvezető megbízásának rendjét, jogállását,
- j) az egyházi jogszabályokra utalást,
- k) a vagyon feletti rendelkezési jogot és rendelkezést az intézmény vagyonának sorsáról az intézmény megszűnése esetére,
- l) mindazt, amit az alapító a jogszabályokban előírtakkal összhangban az intézményalapítás indokaival, céljaival és körülményeivel kapcsolatban rögzíteni kíván.
- (2) Az alapító okirat fenntartó általi módosítására az állami jogszabályokat, valamint – a szándéknyilatkozat tétele kivételével – az egyházi intézmény alapításának szabályait kell alkalmazni azzal, hogy az országos szakmai és gazdasági bizottság támogató döntése esetén nem szükséges az országos presbitérium jóváhagyását beszerezni.
- (3) A törvényben előírt előzetes engedélyek és jóváhagyások nélkül elfogadott alapító okirat, alapító okirat módosítása, annak aláírása fegyelmi vétségnek minősül. A jogszabálysértést elkövető egyházi önkormányzat a törvénytelen állapot fennállásának ideje alatt egyházi támogatást nem kaphat.

5. §¹⁰

6. §¹¹ Evangélikus egyházi intézmények alapítása és fenntartása érdekében az evangélikus egyház önkormányzati testületei más egyházzal, állami és önkormányzati hatósággal, jogi és magánszeméllyel is köthetnek szerződést, amennyiben rendelkeznek az egyházi törvényekben előírt előzetes jóváhagyásokkal.

7. § (1) Az egyházi önkormányzat fenntartói jogait és kötelességeit presbitériumán keresztül gyakorolja, biztosítja az intézmény folyamatos működésének feltételeit. Ennek során:

a) biztosítja és ellenőrzi a szakmai működés és gazdálkodás törvényességét, a szakmai munka eredményességét és hatékonyságát, az intézmény egyházi jellegét,

⁹ Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 5. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

¹¹ A 6. §–12. § (1) bekezdéséig terjedő rendelkezéseket módosította a 2012. évi VI. törvény 6. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 4. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

- b) jóváhagyja az intézmény valamennyi szabályzatát, amennyiben állami és egyházi jogszabály eltérően nem rendelkezik,
- c) az intézményvezető felett munkáltatói jogkört gyakorol,
- d) biztosítja a feladatellátáshoz szükséges létszám és végzettség szerinti személyi feltételeket.
- (2) A fenntartó egyházi önkormányzat presbitériuma fenntartói jogkörét határozatában az elnökségre, az igazgatótanácsra, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott intézmény esetén az országos iroda igazgatójára is átruházhatja az alábbi át nem ruházható jogkörök kivételével:
- a) az alapító okirat és módosításának jóváhagyása,
- b)¹² az intézmény költségvetésének és beszámolójának elfogadása,
- c) az egyházi jogszabályban meghatározott értékhatár feletti beruházás megvalósításának, pályázat lefolytatásának előzetes jóváhagyása,
- d) az intézmény tulajdonában, illetve használatában álló ingatlan tulajdonjogi és rendelkezési jog megváltozásához való előzetes hozzájárulás,
- e) az intézmény szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának, állománytáblájának jóváhagyása,
- f) az intézményvezető megválasztása, felmentése és díjazásának megállapítása,
- g) mindazon feladatok ellátása, melyeket egyházi törvény kizárólagos fenntartói jogkörként megjelöl.
- (3) Az intézmény köteles vezetni a vonatkozó jogszabályokban számára előírt nyilvántartásokat és dokumentációkat, s azokat a fenntartó, továbbá az országos presbitérium és az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani.
- (4) Az intézmény alapításának, illetve alapító okirata módosításának tényével egyidejűleg a fenntartó és az intézmény hozzájárul ahhoz, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház arra illetékes testülete, tisztségviselője az intézmény szakmai, törvényességi és gazdasági működése feltételeinek biztosítása érdekében dokumentumaiba és könyveibe betekintszen, felvilágosítást kérjen és kapjon, szükség esetén intézkedések megtételét kezdeményezze a fenntartónál, illetve az intézménynél.
- (5) Az (3)–(4) bekezdésben írtak elmulasztása, nem teljesítése esetén az országos szabályrendeletben meghatározott jogkövetkezmény érvényesíthető.

8. § (1) A fenntartó szakmai, törvényességi és gazdasági felügyeletének keretében legalább évente egyszer – szakértő részvételével – ellenőrzi, és ennek

¹² Módosította a 2018. évi II. törvény 4. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

alapján értékeli az intézmény működését. A fenntartó által évente meghatározott tartalmú értékelés az alábbi szempontok figyelembevételével kerül meghatározásra:

- a) az intézményi feladatellátás törvényességének, a szakmai programnak, illetve annak évente, a fenntartó által meghatározott részének megvalósulása,
- b) az intézmény működésének általános feltételei: a tárgyi, a személyi és a gazdasági-pénzügyi feltételek folyamatos rendelkezésre állása,
- c) a szakmai működés, munkatervék hatékonysága, eredményessége, összhangban az intézményben folyó munkával,
- d) az intézmény szerepe a fenntartó egyházkormányzati szint, illetve az egyház és a területileg illetékes egyházközség életében.
- (2) Az intézmények feletti szakmai, törvényességi és gazdasági felügyeletet a fenntartó az illetékes országos bizottság és az országos iroda illetékes osztálya(i) szakmai iránymutatása, határozatába foglalt álláspontja alapján, véleményének beszerzését követően gyakorolja. Amennyiben a fenntartó ezek figyelmen kívül hagyásával gyakorolja fenntartói jogát, országos szabályrendeletben meghatározott jogkövetkezmény alkalmazható.
- (3) A szakmai, törvényességi és gazdasági felügyelet rendjének részletszabályait országos szabályrendelet rögzíti.

9. § (1) Amennyiben az intézmény az alapító okiratában lefektetett céljainak, illetve az önálló gazdasági és szakmai működés feltételeinek nem tud megfelelni, az ezt alátámasztó szakmai és gazdasági szakértői vélemény ismeretében a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának kezdeményezésére a közgyűlés és – az országos számvevőszék erre irányuló írásbeli javaslatának figyelembevételével – az országos presbitérium egybehangzóan elhatározhatja az intézmény jogutód nélküli megszűnését vagy jogutódlással történő megszüntetését. Amennyiben az országos presbitérium nem ért egyet az intézmény megszüntetésével, köteles azt a Magyarországi Evangélikus Egyház fenntartásába venni.

(2) A jogutódlással történő megszüntetés esetén a jogutód intézmény szakmai és gazdasági működésének biztonságos folyamatosságát biztosítani kell azzal, hogy kizárólag az erre vonatkozó szakértői anyag ismeretében hozható meg a fenntartói döntés. A jogutódlással történő megszüntetés történhet beolvadással másik evangélikus egyházi intézménybe, két evangélikus egyházi intézmény elhatározhatja összeolvadását, evangélikus egyházi intézmény elhatározhatja különválását két vagy több evangélikus egyházi intézményre, illetőleg evangélikus egyházi

intézményből történő kiválás esetén is csak evangélikus egyházi intézményként válhat ki.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközössége, egyházmegyéje fenntartásában működő intézménynek az országos presbitérium által kezdeményezett – belső egyházi jogi személyiség törlésével történő – megszüntetéséről a felettes önkormányzati közgyűlés véleményének ismeretében a zsinat dönt.

(4) Egy intézmény megszüntetése esetén a fenntartó köteles – a jogszabályi kötelezettségek betartása mellett – az érintett személyek érdekeit és az anyagi javak védelmét figyelembe véve eljárni.

III. fejezet Az igazgatótanács

10. § (1) Az intézmény munkáját önálló – hivatalbóli és választott tagokból álló – igazgatótanács segíti és támogatja, valamint ellátja a számára e törvényben rögzített, illetve a fenntartó által átruházott feladatokat.

(2) Az igazgatótanács összetételének meghatározásáról és tagjainak megválasztásáról a fenntartó gondoskodik. Az egyházi önkormányzatok által delegált tagokat az illetékes presbitériumok választják meg. Az igazgatótanács választott tagjainak mandátuma 6 év. A tagokat a küldő testületeknek úgy kell megválasztaniuk, hogy az igazgatótanács névsorát tudomásulvételre a fenntartó ülésén még a régi igazgatótanács mandátumának lejárta előtt elő lehessen terjeszteni.

11. § (1) Az igazgatótanács létszáma legalább 5, legfeljebb 13 fő.

(2) Az igazgatótanácsnak hivatalból tagja az intézmény vezetője és az intézmény lelkésze. Amennyiben működik az intézményben munkaügyi jogviszonyban foglalkoztatott gazdasági vezető, ő is hivatalból tagja az igazgatótanácsnak azzal, hogy a hivatalból jelenlevő tagok és az intézményi foglalkoztatottak együttesen nem alkothatnak többséget.

(3)¹³ Egyházközösség vagy egyházmegye által fenntartott intézmény, valamint köznevelési és diakóniai intézmény igazgatótanácsába legalább 1-1 tagot választ a területileg illetékes egyházközösség, egyházmegye és az országos presbitérium. A fenntartó egyházi önkormányzat számvevőszékének tagjai nem választhatóak meg az igazgatótanács tagjainak vagy elnökének.

(4) A fenntartó elnöksége gondoskodik az igazgatótanács névsorának (nyilvános adat) helyi közzétételéről. A Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott intézmények igazgatótanácsának névsorát az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

¹³ Módosította a 2017. évi VII. törvény 3. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

12. § (1) Az igazgatótanács elnökét – az igazgatótanács tagjai közül – a fenntartó választja meg.

(2) Az igazgatótanács elnöke nem állhat az intézménnyel szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban. E korlátozás alól indokolt kérelemre az országos presbitérium felmentést adhat.

(3) Az igazgatótanács elnökét a fenntartó igazgatótanács küldötte helyettesíti. A helyettesítés rendjéről az igazgatótanács ügyrendje rendelkezik.

(4) Az igazgatótanács szükség szerint, de évente legalább 2 alkalommal ülésezik.

(5)¹⁴ Az igazgatótanács üléséről – az elnök és egy további jelenlevő igazgatótanács tag által hitelesített – jegyzőkönyv készül.

(6) Az igazgatótanács határozathozatali rendjéről külön törvény rendelkezik.

13. §¹⁵

14. §¹⁶ Az igazgatótanács feladatai és hatásköre:

- a) Gyakorolja a fenntartó határozatával ráruházott jogokat az intézmény fölött.
- b) A beszámoló benyújtásával egyidejűleg tájékoztatja a fenntartót az intézmény helyzetéről, és az igazgatótanács éves munkájáról.
- c) Megalkotja ügyrendjét, és elfogadásra a fenntartó elé terjeszti.
- d) Véleményezi az intézmény szakmai programját és valamennyi szabályzatát, melyről a döntéshozót tájékoztatja.
- e) Megtárgyalja és véleményezi az intézmény állománytábláját, költségvetését, zárszámadását, s azt a fenntartó elé terjeszti.
- f) Ellátja az intézményvezetői pályázatokkal kapcsolatban a törvény, illetve a fenntartó által ráruházott feladatokat.
- g) Az intézmény állománytáblájában szereplő álláshelyre szóló nyilvános pályázat kiírása és a pályázat útján történő alkalmazás esetén véleményezési jogköre van.
- h) Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, szükség esetén az országos iroda bevonásával kivizsgálja az intézményvezetői döntésekkel kapcsolatos panaszokat, és állást foglal ezekben az ügyekben.
- i) Figyelemmel kíséri az intézményben folyó munkát, segíti a személyi és tárgyi feltételek megte-

¹⁴ Módosította a 2018. évi I. törvény 2. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

¹⁵ Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 7. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

¹⁶ Módosította a 2012. évi VI. törvény 8. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

remtését, fejlesztését, különös tekintettel az intézmények e törvényben meghatározott céljaira.

- j) Kezdeményezheti az intézményi struktúra átalakítását, fejlesztését, közreműködik a feltételek megteremtésében.
- k) Támogatja az intézmény külső kapcsolatainak kialakítását.

15. § Az igazgatótanácsi tagság megszűnik a külön törvényben szabályozott eseteken túl háromszori kimentés nélküli távollét, illetve a megválasztás alapjául szolgáló jogállás megszűnése esetén.

IV. fejezet Az intézmény vezetése

16. § Az intézmény élén intézményvezető áll.

16/A. §¹⁷ (1) Az intézményvezető megválasztása a fenntartó feladat- és hatásköre. A fenntartó által kiírt nyilvános pályázat vagy meghívás alapján, az igazgatótanáccsal való egyeztetést követően kell az intézményvezetői munkakört betölteni.

(2)¹⁸ Intézményvezető által betöltött ciklus lejártát megelőzően, a fenntartó újabb, legfeljebb 5 évre megerősítheti (a továbbiakban: újraválasztás) az intézményvezetőt, vagy új pályázatot ír ki, illetve új meghívással él.

(3) Intézményvezetőnek olyan személy pályázhat, aki megfelel az adott intézménytípus vezetésére jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(4)¹⁹ Az intézményvezető a rá irányadó nyugdíjkorhatár eléréséig láthatja el feladatát azzal, hogy a lelkészi intézményvezető a nyugdíjkorhatár elérését követően legfeljebb további 2 évig akkor folytathatja tovább intézményvezetői szolgálatát, amennyiben a lelkész és a szolgálatba állító írásbeli megállapodásához a területileg illetékes püspök előzetesen, írásban hozzájárult.

17. § (1)²⁰

(2)²¹ Pályázati eljárás esetén – legalább – a Magyarországi Evangélikus Egyház sajtójában megjelentett nyilvános pályázati kiírásnak tartalmaznia kell

- a) a munkahely és munkakör pontos megjelölését,
- b) az intézményvezetői munkakör, megbízás betöl-

téséhez szükséges iskolai végzettséget és képzéseket,

- c) az állás betöltéséhez kapcsolódó juttatásokat,
- d) a megbízás kezdő időpontját és időtartamát,
- e) a pályázat benyújtásának helyét és határidejét,
- f) az intézmény sajátos körülményeiből fakadó egyéb feltételeket.

(3) A pályázat kiírójának lehetővé kell tenni, hogy a pályázat iránt érdeklődők a pályázat elkészítéséhez szükséges tájékoztatást megkapják, betekintést nyerhessenek az intézmény munkájába.

(4) A pályázatnak tartalmaznia kell

- a) a pályázati feltételekben előírtak teljesüléséről szóló igazolásokat,
- b) a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát,
- c) az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programot és a szakmai helyzetelemzésre épülő elképzeléseket,
- d) lelkészi ajánlást a pályázó gyülekezeti lelkésztől.

(5)²²

(6)²³ A fenntartó által megbízott legalább háromtagú szakértői bizottság előzetesen megvizsgálja, hogy a pályázatok megfelelnek-e a (4) bekezdésben meghatározottaknak.

(7) A szakértői bizottság vizsgálatának eredménye alapján az igazgatótanács dönt a pályázatok befogadásáról, és erről minden pályázót írásban értesít. A kiírt feltételeknek megfelelő pályázókat tájékoztatja az eljárás menetéről és a meghallgatás szabályairól. A tájékoztatás kézhezvétele és a meghallgatás között legalább 5 munkanapnak kell eltelnie.

(8)²⁴ A pályázók és a Munka Törvénykönyve szerinti hozzátartozóik nem lehetnek jelen a pályázatokról szóló testületi vitákon és szavazásokon, továbbá nem vehetnek részt a pályázatok véleményezésében és értékelésében.

(9) Az igazgatótanács és az illetékes országos bizottság személyesen meghallgatja a pályázókat, és szakmai szempontból minősíti a pályázatok szakmai és fejlesztési elképzeléseit, és javaslatot tesz a fenntartónak. Az igazgatótanács az előzetes vizsgálatot, valamint a személyes meghallgatások és a véleményezőik jelentését figyelembe véve alakítja ki állásfoglalását a jelöltek személyével kapcsolatban. Az igazgatótanács a pályázati eljárásról jelentést készít, amelyhez mellékelni kell minden, az eljárásban keletkezett dokumentumot. A jelentést az igazgatótanács a fenntartó elé terjeszti döntésre.

¹⁷ Beiktatta a 2011. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2011. február 18-tól.

¹⁸ A (2)–(4) bekezdést módosította a 2012. évi VI. törvény 9. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

¹⁹ Módosította a 2022. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2022. május 27-től.

²⁰ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²¹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 10. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

²² Hatályon kívül helyezte a 2011. évi I. törvény 2. § (3) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²³ Módosította a 2011. évi I. törvény 2. § (4) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²⁴ A (8)–(9) bekezdést módosította a 2012. évi VI. törvény 10. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(10)²⁵ Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál figyelembe kell venni a pályázó hosszabb idejű, kiemelkedő munkavégzését, vezetői képességeit, egyházi elkötelezettségét, magánélete rendezettségét, valamint a csatolt három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát. Előnyben kell részesíteni azt a pályázót, aki evangélikus, konfirmált és az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel. Az intézményvezető megválasztásánál az illetékes országos bizottság javaslatát figyelembe véve kell dönteni.

(11)²⁶ A fenntartó a döntését nyilvánosságra hozza, és az eredményről írásban tájékoztatja a pályázókat.

(12) Rendkívüli esetben, új alapítású egyházi intézmény esetében, valamint eredménytelen pályázat esetén az intézményvezetői feladatokat – legfeljebb egy évig – a fenntartó által megbízott személy látja el, és a pályázatot egy éven belül meg kell ismételni. A megbízott vezetőnek lehetőleg meg kell felelnie az intézményvezetővel szemben felállított követelményeknek – e törvény 17. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározottak feltétlen teljesülésével. A megbízott intézményvezetőnek a 19. § (2) bekezdésének b), c), e) és g) pontjában meghatározott jogkörét a fenntartó korlátozhatja.

17/A. §²⁷ Intézményvezetői meghívás esetén a 17. § (2) bekezdésben írt feltételekről a fenntartó által meghívott személyt tájékoztatni kell, valamint a (3) bekezdés kivételével a pályázati eljárás szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a pályázaton a meghívott bemutatkozó anyagát kell érteni.

17/B. §²⁸ Intézményvezető újraválasztásáról – az intézményvezető által készített, az előző megbízásának munkájáról szóló helyzetelemzés és a jövőre vonatkozó tervei ismeretében – a szakmailag illetékes bizottság véleményét követően a fenntartó dönt.

18. §²⁹ (1) Amennyiben állami jogszabály vagy e törvény eltérően nem rendelkezik, az intézményvezetői kinevezés (megbízás) 5 évre szól. Az intézményvezető megválasztása alkalmával istentiszteleten hivatali esküt tesz.

(2) Az intézményvezető munkáltatója a fenntartó. A munkáltatói jogok gyakorlását – az intézmény-

vezető kinevezését és munkaviszonyának, szolgálati viszonyának megszüntetését, valamint fizetésének megállapítását kivéve – a fenntartó átruházhatja a fenntartó egyházi önkormányzat elnökségére, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott intézmény esetében az országos iroda igazgatójára is.

(3) Szolgálati jogviszonyban álló lelkészek intézményvezetői szolgálati jogviszonyának megszüntetése csak fegyelmi eljárást lezáró jogerős elmarasztaló határozat alapján lehetséges. Egyéb intézményvezetők megbízásának visszavonására, jogviszonyuk megszüntetése a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.

19. § (1) Az intézményvezető felelősséggel tartozik az intézmény fenntartójának és a Magyarországi Evangélikus Egyháznak, hogy az általa vezetett intézmény az egyházi és állami törvények szerint, a Magyarországi Evangélikus Egyház erkölcsi értékrendjének szellemében működjék. Így különösen felelős

- a) az intézmény tevékenységének szakszerűségéért,
- b) intézményének rendjéért, evangélikus szellemű működéséért,
- c) az intézmény ingó és ingatlan vagyonának gondos kezeléséért, az intézmény rendelkezésére bocsátott pénzeszközök takarékos és célszerű felhasználásáért,
- d) az intézmény működésére vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásáért, az ügykezelés pontosságáért.

(2) Az intézményvezető

- a) szervezi és irányítja az intézményben folyó szakmai munkát az állami és egyházi szabályok alapján,
- b) gondoskodik a szervezeti és működési szabályzat, az éves munkaterv, a házirend és az egyéb szükséges szabályzatok tervezetének elkészítéséről, módosításáról,
- c) javaslatot tesz az intézmény állománytáblájára, a gazdasági vezetővel előkészíti a költségvetést és a zárszámadást,
- d) amennyiben erre az igazgatótanács elnöke felkéri, előkészíti az igazgatótanács ülését és döntését,
- e) dönt az intézmény alkalmazottainak felvételéről, a nyilvános pályázat útján történő alkalmazás esetén az igazgatótanács véleményének ismeretében,
- f) gondoskodik a beérkezett panaszok kezeléséről,
- g) munkáltatói jogot gyakorol az intézmény alkalmazottai felett,
- h) dönt a munka szakszerűségét segítő külső szolgáltatások – szaktanácsadás, szakértők bevonása, továbbképzés – igénybevételéről,
- i) gondoskodik a hatékony működéshez szükséges ellenőrző rendszer kidolgozásáról és annak működtetéséről,

²⁵ Módosította a 2011. évi I. törvény 2. § (6) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²⁶ Módosította a 2012. évi VI. törvény 10. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

²⁷ Beiktatta a 2011. évi I. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²⁸ Beiktatta a 2011. évi I. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

²⁹ A 18–19. §-t módosította és a 19/A. §-t beiktatta a 2012. évi VI. törvény 11. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

- j) évente beszámolót készít a fenntartónak az intézmény munkájáról és eredményeiről.
- (3) Az intézményvezető Munka Törvénykönyve szerinti hozzátartozója az intézmény fizetett alkalmazottja csak az igazgatótanács véleményének kikérését követően, a fenntartó egyetértésével lehet, de ekkor sem kerülhet az intézmény pénzügyeit intéző munkakörbe.
- (4) Az intézményvezető szerződésében rendelkezni kell arról, hogy az intézmény bértábláján szerepel.

19/A. § (1) Az intézményvezetők teljesítményértékelését megbízatásuk második és negyedik évében a Magyarországi Evangélikus Egyház köteles elvégezni, amelynek eredménye jogviszony megszüntető, megbízást visszavonó munkáltatói döntés meghozatalára is vezethet. Minden intézményvezető munkaszerződésében e rendelkezésre utalni kell.

(2) A teljesítményértékelés szempontrendszerét és szakmai protokollját országos szabályrendelet rögzíti.

20. § (1) A fenntartó dönthet intézményvezető-helyettesi munkakör létrehozásáról.³⁰ Az intézményvezető-helyettes megbízása határozatlan időre szól. A megbízás visszavonható, a visszavonás a kézhezvételtől számított három napon belül benyújtott írásbeli kérelemre további három napon belül írásban indokolandó.

(2) Az intézményvezető munkaköri leírásban rögzíti azokat a feladat- és hatásköröket, amelyeket helyettesére átruház.

(3) A fenntartó egyéb vezetői munkaköröket is meghatározhat. E munkakörök betöltőire az intézményvezető-helyettesekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

V. fejezet

Az alkalmazottak jogai és kötelezettségei

21. § Az intézménnyel szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló alkalmazottak munkavégzésével és nyugdíjazásával kapcsolatban a hatályos állami és egyházi jogszabályokat kell alkalmazni.

22. § (1) Az üres álláshelyek betöltése során az e törvényben meghatározott esetekben kell nyilvános pályázatot kiírni.

(2) Az alkalmazás egyéb módozatait az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

(3) Az intézményekben csak olyan személy alkalmazható, aki teljesíti az adott álláshoz egyházi és állami jogszabályokban előírt feltételeket. Azonos feltételek

³⁰ A második mondatot hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 11. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

kel rendelkező jelöltek közül előnyben kell részesíteni az evangélikust.

(4)³¹ A szolgálati, illetve munkaszerződésekben rögzíteni kell, hogy az alkalmazott köteles betartani az e törvényben, valamint az intézmény valamennyi szabályzatában rögzített előírásokat.

23. § A közalkalmazottakkal azonos feladatot ellátó alkalmazottak illetménye és juttatásai nem lehetnek kevesebbek az állami előírásokban szereplőknél.

24. §³² (1) Az alkalmazottak kötelessége, hogy

- feladataikat legjobb tudásuk szerint végezzék,
- szakmai felkészültségüket állandóan fejlesszék,
- az egyházi és állami előírásokat megtartsák.

(2) Az alkalmazottak joga, hogy részt vegyenek

- egyházi és világi szervezetek, illetve testületek munkájában,
- szervezett továbbképzésben.

25. § Az alkalmazottak munkájára vonatkozó részletes rendelkezéseket az intézmény szervezeti és működési szabályzata és munkaköri leírásuk tartalmazza.

VI. fejezet

Az intézmények működésére vonatkozó általános szabályok

26. § Az intézmény egy vagy több egységből állhat.

27. §³³ (1) Az intézmény anyagi eszközeivel – a fenntartó, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház gazdasági ellenőrzése és iránymutatása mellett az elfogadott költségvetés keretében – önálló felelősséggel és elszámolási kötelezettséggel gazdálkodik.

(2) A fenntartói testület felelőssége az, hogy – saját erejéből vagy más források bevonásával – gondoskodik az intézmény működésének anyagi feltételeiről legalább azon a szinten, amelyen az azonos feladatkört ellátó állami, illetve önkormányzati intézmények működnek.

(3) Az intézményben minden munkavégzésre irányuló jogviszonyt írásba foglalt szerződésben kell rögzíteni.

28. § (1) Az intézmények működési rendjére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Amennyiben állami jogszabály vagy e törvény eltérően nem rendelkezik, a szervezeti és működési szabályzatot a fenntartói testület fogadja el.

³¹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 12. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

³² A 24–25. §-t módosította a 2012. évi VI. törvény 12. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

³³ Módosította a 2012. évi VI. törvény 13. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(2)³⁴ A szervezeti és működési szabályzatban meg kell határozni

- a) az intézmény jogállását, irányítását, részletes szervezeti felépítését és gazdálkodási rendjét,
- b) az alkalmazottak jogállását és munkarendjét,
- c) a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét és formáját, továbbá a feladatok megosztását,
- d) a szolgáltatást igénybevevők jogait és kötelezettségeit,
- e) a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját,
- f) a belső ellenőrzés rendjét,
- g) a szakalkalmazottak alkalmazásának helyi szabályozását,
- h) az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati rendjét,
- i) mindazt, aminek meghatározását e törvény vagy más jogszabály előírja, illetve az intézmény szükségesnek tart, különös tekintettel a szolgáltatást igénybevevők érdekeire, az intézmény jogi stabilitására és az alkalmazottak jogbiztonságának garantálására.

29. §³⁵ (1) Az intézmény évente köteles elkészíteni munkatervét, állománytábláját, költségvetését és beszámolóját. Az intézménynek rendelkeznie kell az állami és egyházi jogszabályokban írt szabályzatokkal is.

(2) Az egyház egységes számviteli rendjének megteremtése érdekében az intézmény köteles a Magyarországi Evangélikus Egyház által alkalmazott könyvvezetési és beszámoló készítési rendszert alkalmazni, a nyilvántartásokat és dokumentációkat e rendszerben vezetni.

30. §³⁶ (1) E törvény eltérő rendelkezése hiányában az intézmény fenntartója teljes vagy részmunkaidejű lelkészi állást tart fenn, melynek betöltője (a továbbiakban: intézményi lelkész) felelős a fenntartott intézmény egyházi jellegéért és keresztyén szellemiségéért, és ennek megvalósítása érdekében támogatja az intézményvezető munkáját. Ha az intézményvezető lelkész, ő is elláthatja az intézményi lelkész feladatait.

(2)³⁷ Az intézményi lelkészt a fenntartó presbitériuma az intézményvezető, az igazgatótanács és a szolgálati ágat felügyelő püspök véleményének megisme-

³⁴ Módosította a 2012. évi VI. törvény 13. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

³⁵ Módosította a 2012. évi VI. törvény 13. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

³⁶ Módosította a 2012. évi VI. törvény 13. § (4) bekezdése. Hatályos: 2013. január 1-től.

³⁷ Módosította a 2022. évi III. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2022. május 27-től.

rését, valamint a területileg illetékes püspök által kiadott választhatósági igazolást követően választja meg, ennek hiányában a területileg illetékes püspök küldi ki. Az intézményi lelkész szolgálati jogviszonyának megszüntetéséhez a szolgálati munkaágot felügyelő püspök egyetértése szükséges. A nyugdíjkorhatárt elért intézményi lelkész akkor folytathatja tovább – legfeljebb 2 évig – szolgálatát, amennyiben a szolgálatba állítóval megkötött írásbeli megállapodásához a területileg illetékes püspök előzetesen, írásban hozzájárult.

(3) A szolgálati jogviszonyban álló intézményi lelkész felett a munkáltatói jogokat a fenntartó presbitériuma, illetve átruházott jogkörében elnöksége, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott intézmény esetén az országos iroda igazgatója gyakorolhatja. Szolgálatát a szolgálati munkaágot felügyelő püspök, illetve az általa megbízott lelkész felügyeli.

(4) Az intézményi lelkész feladatai ellátása során köteles együttműködni az intézményvezetővel, alkalmazkodni az intézmény munka- és szabadságolási rendjéhez, valamint az intézmény szabályzataiban foglaltak figyelembevételével, azokat betartva szolgálni.

(5) Az intézményi lelkész a területileg illetékes egyházköztségben egyházközségi lelkészi feladatokat is ellát az egyházköztség, a fenntartó, az intézmény és az intézményi lelkész között megkötött megállapodás szerint. Utalva e törvény 3. § (4) bekezdés b) pontjára e lelkészi szolgálat tartalmáról egyházközségi, egyházmegyei fenntartású intézmény esetén a fenntartó presbitériuma dönt, a Magyarországi Evangélikus Egyház által fenntartott intézmény esetén az országos presbitérium és a területileg illetékes egyházközség megállapodása szükséges. Az országos presbitérium e jogkörét a szolgálati munkaágot felügyelő püspökre ruházhatja át.

(6) Az intézményi lelkész feladata:

- a) az intézményvezetővel együttműködve az intézmény keresztyén szellemiségének biztosítása,
- b) az alkalmazottak, a szolgáltatás igénybevevőinek és hozzátartozóknak lelkigondozása, valamint segítése, irányítása a gyülekezeti élet felé,
- c) istentiszteletek, áhítatok, bibliaórák, hittanórák szervezése, illetve megtartása,
- d) ökumenikus kapcsolatok ápolása,
- e) részvétel a területileg illetékes egyházmegye lelkészi munkaközösségének, valamint az intézménytípusra meghatározott lelkészi munkaközösség munkájában.

(7) Az intézményi lelkész díjlevelét a fenntartó presbitériuma fogadja el, melyet a szolgálati munkaágot felügyelő püspöknek kell jóváhagynia. A díjlevelben rögzíteni kell legalább az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 43. § (4) bekezdésben írtakat.

MÁSODIK RÉSZ
AZ EGYES INTÉZMÉNYEK

VII. fejezet
Missziói intézmények

31. § (1) A missziói intézmények intézményes kereteket nyújtanak az egyház evangélizációs és missziói küldetésének betöltéséhez, elősegítik az evangélium örömhírével még nem találkozott emberek elérését és megszólítását, erősítik és mélyítik az egyház tagjainak a Szentírásán és a hitvallási iratainkon nyugvó hitét.
- (2) A missziói intézményeknek a 3. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos evangélizációs és missziói bizottság.
- (3) Több szolgálati területet felölelő missziói intézmény igazgatótanácsának hivatalból tagjai a részterületek vezetői is.
- (4) Az igazgatótanács – a 14. §-ban felsoroltakon túl – az intézmény igazgatójával együtt elkészíti az intézmény hosszú- és középtávú szolgálati tervét.
- (5) Missziói intézmény vezetését felsőfokú evangélikus teológiai végzettséggel rendelkező igazgató látja el.

VIII. fejezet
Konferencia- és üdülőközpontok

32. §³⁸ (1) A konferencia- és üdülőközpontok elsődlegesen a Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati testületei, illetve intézményei által szervezett csoportok, valamint az egyházi szolgálatban vagy alkalmazásban állók részére kínálnak kedvezményes konferencia- és üdülési lehetőséget. A gazdaságos működtetés érdekében az ilyen intézményeket külső szervezetek és személyek is igénybe vehetik.
- (2) A konferencia- és üdülőközpontoknak a 3. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos evangélizációs és missziói bizottság.
- (3) A konferencia- és üdülőközpont által szervezett programokat az igazgatótanács véleményének ismeretében a fenntartó hagyja jóvá.
- (4) Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál előnyben kell részesíteni a felsőfokú végzettségű pályázót.
- (5) A konferencia- és üdülőközpontokban intézményi lelkész alkalmazása nem kötelező.

³⁸ Módosította a 2012. évi VI. törvény 14. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

IX. fejezet
Tájékoztatási intézmények

33. § (1) A tájékoztatási intézmények feladata az egyház tájékoztató, hitébresztő, tanító, nevelő munkájának segítése, a könyv- és folyóirat-kiadás, az egyház eseményeinek dokumentálása, valamint hivatalos állásfoglalásainak, kulturális és lelki értékeinek megjelenítése az írott és elektronikus médián keresztül.
- (2) A tájékoztatási intézményeknek a 3. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos sajtóbizottság.
- (3) Tájékoztatási intézmény vezetését lehetőleg szakirányú végzettséggel rendelkező igazgató látja el.
- (4) A tájékoztatási intézmény működési költségeit előfizetési- és jogdíjakból, kiadványai értékesítéséből, valamint a fenntartó által biztosított támogatásból fedezi.

Luther Kiadó

34. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház működteti a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadóját (rövid neve: Luther Kiadó). A Luther Kiadó a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztályának jogutóda.
- (2) A Luther Kiadó
- a)³⁹ az egyházon belüli és kívüli tájékoztatáshoz szükséges nyomtatott és elektronikus kiadványokat készít és gyárt, ad ki és terjeszt, ideértve az internetes tartalomszolgáltatást, valamint hang- és filmfelvételek, rádió- és televízióműsorok készítését is,
- b)⁴⁰ kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapját, melynek szerkesztéséért az országos iroda igazgatója felel, és amelynek kiadási rendjét országos szabályrendelet határozza meg.
- c)⁴¹ kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház országos lapját, a lelkészi szakfolyóiratot, egyéb országos jellegű folyóiratokat, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház honlapját és egyéb internetes médiumait. A médiumok kiadási rendjét országos szabályrendelet határozza meg.
- (3)⁴² A Luther Kiadó vezetését felsőfokú végzettségű, evangélikus vallású igazgató látja el.

³⁹ Módosította a 2014. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. május 30-tól.

⁴⁰ Módosította a 2016. évi III. törvény 3. §-a. Hatályos: 2016. november 18-tól.

⁴¹ Módosította a 2017. évi VII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

⁴² A (3) bekezdést módosította és a (4) bekezdést beiktatta a 2012. évi VI. törvény 15. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(4) A Luther Kiadónál intézményi lelkész alkalmazása nem kötelező.

X. fejezet Gyűjtemények

35. §⁴³ (1) Az egyházi önkormányzatok a hatályos állami és egyházi jogszabályokkal összhangban könyvtárat, levéltárat, muzeális intézményt (a továbbiakban együttesen: gyűjteményeket) alapíthatnak és tarthatnak fenn.

(2) A gyűjteményeknek a 3. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete a gyűjteményi tanács.

(3) Gyűjtemény vezetését felsőfokú végzettséggel rendelkező igazgató látja el. Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál előnyben kell részesíteni a szakirányú végzettségű pályázót.

(4) A gyűjtemények felsőfokú végzettségű alkalmazottai az intézményvezetői pályázatokat és az intézményvezető-helyettesi kinevezésre vonatkozó javaslatokat titkos szavazással véleményezik.

(5) A gyűjteményeknél intézményi lelkész alkalmazása nem kötelező.

Evangélikus Országos Gyűjtemény

36. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház országos gyűjteményeinek működtetésére Evangélikus Országos Gyűjtemény elnevezéssel intézményt tart fenn.

(2) Az Evangélikus Országos Gyűjtemény országos feladatkörrel rendelkező könyvtára (a továbbiakban: gyűjteményi egység) gyűjtőkörébe elsősorban a magyarországi evangélikus és a külföldi magyar nyelvű evangélikus kiadványok, valamint a Kárpát-medencei evangélikusságra vonatkozó dokumentumok tartoznak.

(3) Az Evangélikus Országos Gyűjtemény országos feladatkörrel rendelkező levéltára (a továbbiakban: gyűjteményi egység) gyűjtőkörébe az országos egyház, az egyházkerületek, az egyházmegyék hivatalainak és intézményeinek, az egyház tisztségviselőinek és más személyeknek iratai, továbbá az egyházi tulajdonban lévő épületekre vonatkozó tervdokumentációk és forrásanyagok tartoznak. A levéltári gyűjteményi egység közreműködik az egyházi szervezetek iratkezelési szabályzatainak megalkotásában és irattárának megőrzésében.

(4) Az Evangélikus Országos Gyűjtemény országos feladatkörrel rendelkező múzeumának (a továbbiakban: gyűjteményi egység) feladata az egyházi önkormányzatok és intézmények, illetve a saját őrzésében

⁴³ A 35–40. §-t módosította és beiktatta a 2016. évi IV. törvény 3. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

lévő liturgikus, egyháztörténeti, néprajzi és egyéb jellegű műtárgyak regisztrálása, feldolgozása, védelme, karbantartásának szakmai felügyelete, gyűjtése, valamint egy részüknek kiállításokon való bemutatása és publikálása.

(5) Az Evangélikus Országos Gyűjtemény alapfeladatai mellett közművelődési feladatokat is ellát.

(6) Az alapító okiratban rögzíteni kell, hogy az Evangélikus Országos Gyűjtemény gyűjteményi anyagai az egyház tulajdonában állnak.

37. § Az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatótanácsa összetételében az általános szabályokat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a hivatalból jelenlévő tagok mellett valamennyi tagot az országos presbitérium választja úgy, hogy mindhárom szakterület képviselőjét biztosítani kell.

38. § (1) Az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatójának csak szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező személy választható.

(2) Gyűjteményi egység vezetőjének csak szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező személlyel létesíthető jogviszony.⁴⁴

39. § Az Evangélikus Országos Gyűjtemény igazgatója a munkáltatója valamennyi alkalmazottnak.⁴⁵ Az igazgató a munkáltatói jogok gyakorlását – a jogviszony létesítését és megszüntetését, illetve a díjazás megállapítását kivéve – átruházhatja az illetékes gyűjteményi egység vezetőjére.

40. § Az Evangélikus Országos Gyűjtemény és a fenntartó közötti keretmegállapodást, amely a gyűjteményi anyag elhelyezéséről, a működéssel és a fenntartással kapcsolatos kérdésekről rendelkezik, szükség esetén, de legalább háromévente felül kell vizsgálni.

41. §⁴⁶

XI. fejezet Felsőoktatási intézmények

Evangélikus Hittudományi Egyetem

42. § Az Evangélikus Hittudományi Egyetem az 1557 óta evangélikus szellemben működő soproni latin Scholából kialakult Teológiai Intézetnek és az 1892-ben önállóvá vált Soproni Evangélikus Theológiai Főiskolának, majd a Magyar Királyi Erzsébet Tudo-

⁴⁴ A második mondatot hatályon kívül helyezte a 2023. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2023. november 25-től.

⁴⁵ Az első mondatot módosította a 2023. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2023. november 25-től.

⁴⁶ A 41. §-t hatályon kívül helyezte a 2008. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2008. december 15-től.

mányegyetem 1923-ban létesített soproni Evangélikus Hittudományi Karának és az 1951-ben megalakult Evangélikus Teológiai Akadémiának lelki-szellemi örököse és jogutódja, a Magyarországi Evangélikus Egyháznak elkötelezett intézmény.

43. §⁴⁷ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem feladata:

- a) az evangélikus lelkészképzés,
 - b) felsőfokú hitoktató- és hittantanárképzés,
 - c) egyházi munkatársak (egyházi munkások) képzése és továbbképzése,
 - d) teológiai doktori képzés és fokozatszerzés biztosítása,
 - e) habilitációs eljárás lefolytatása,
 - f) a teológia tudományos művelése,
 - g) egyéb, az egyház társadalmi feladatellátásban szolgálatot vállaló világiak képzése és továbbképzése
- (2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem jogosult
- a) a felsőoktatás államilag meghatározott valamennyi képzési szintjén és képzési típusa szerint képzéseket folytatni,
 - b) feladatkörében felnőttképzést folytatni és továbbképzést tartani.

44. § (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem

- a) a Magyarországi Evangélikus Egyháznak, mint fenntartónak felsőoktatási és tudományos intézménye;
 - b) a magyar egyetemi oktatás szerves része, amely tanulmányi rendjét és a tudományos minősítés rendjét az egyetemi rendszer követelményei szerint, de a teológiai tudomány és az egyházi intézmény sajátosságaiból adódó különbségekre tekintettel alakítja ki;
 - c) önkormányzattal rendelkező intézmény, amely a vonatkozó állami és egyházi törvények előírásainak megfelelően saját hatáskörében önállóan működik, igazgatótanácsa feladatait az országos presbitérium látja el.
- (2)⁴⁸ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szerves részét képezi az Evangélikus Teológus Otthon, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtára és a Melanchthon Evangélikus Szakkollégium.

45. §⁴⁹ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem az állam által elismert felsőoktatási intézmény, az állami jogszabályok betartása és a Magyarországi Evangé-

⁴⁷ Módosította a 2017. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁴⁸ Módosította a 2017. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁴⁹ Módosította a 2017. évi IV. törvény 3. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

likus Egyház felé kinyilvánított elkötelezése mellett saját hatáskörében önállóan és szakszerűen műveli a teológiai és egyéb tudományokat, jogosult a felsőoktatásról szóló állami jogszabály alapján nyilvántartásba vett képzései tekintetében államilag elismert oklevelek kiadására.

46. § (1)⁵⁰ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanárát és egyetemi docensét pályázat vagy meghívás útján a szenátus választja. A választás érvényes, ha azt az országos presbitérium jóváhagyja. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanárát a köztársasági elnök nevezi ki.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (1) bekezdésben nem említett oktatóit (adjunktusait, tanársegégeit és más oktatóit) a szenátus választása alapján a rektor nevezi ki, vagy bízza meg a szervezeti és működési szabályzatban foglaltaknak megfelelően.

(3) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem lelkészét (a továbbiakban: egyetem lelkésze) pályázat vagy meghívás útján a szenátus választja. A választás érvényes, ha azt az országos presbitérium jóváhagyja. Az egyetem lelkészét az országos elnökség nevezi ki.

47. §⁵¹ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanára és docense csak tudományos fokozattal és megfelelő teológiai vagy szakirányú tudományos felkészültséggel rendelkező személy lehet.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem ószövetségi, újszövetségi, rendszeres teológiai, egyháztörténeti és gyakorlati teológiai tanszékén tanszékvezetői megbízást csak felavatott, szolgálatra kiküldött evangélikus lelkész kaphat.

(3) Az egyetemi tanári és docensi, valamint egyetemi lelkészi állásra pályázó vagy a szenátus által meghívásra ajánlott személyeket a Magyarországi Evangélikus Egyháznak jogában áll hitvallási és erkölcsi szempontból megvizsgálni. Ennek a jognak gyakorlására a püspöki tanács jogosult. A püspöki tanács indokolt döntését írásban tudatja a szenátussal. A püspöki tanács által hitvallási vagy erkölcsi szempontból kifogásolt személy nem hívható meg, illetve nem választható meg.

(4) Az egyetem lelkésze az egész intézmény minden hallgatóját, oktatóját és alkalmazottját pásztorolja, valamint az Evangélikus Teológus Otthon vezetőjeként felelős az otthon életéért.

48. § (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetemnek és oktatóinak az egyház életében – ezen belül az egyhá-

⁵⁰ Az (1)–(2) bekezdést módosította a 2017. évi IV. törvény 4. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁵¹ Módosította a 2017. évi IV. törvény 5. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

zi önkormányzat és törvényhozás munkájában – való részvételhez kapcsolódó jogait és kötelezettségeit az egyházi törvények és szabályrendeletek szabályozzák.

(2) Az egyházi törvények mindazon rendelkezéseit, amelyek a lelkészek, hitoktatók, egyházi iskolai tanítók és tanárok egyházhoz való viszonyát a hitvallási hűségre, valamint a magán- és családi életre való vonatkozásban szabályozzák, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatóira megfelelően alkalmazni kell.

49. §⁵² Az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói és az egyetem lelkésze felett a külön törvényben meghatározott fegyelmi vétségek tekintetében a fegyelmi jogokat a Magyarországi Evangélikus Egyház gyakorolja az egyházi törvények szerint. Ha a fegyelmi tanács vagy az egyházi bíróság valamely oktatót lelkészi jellegétől megfoszt, vagy tisztére alkalmatlannak ítélt, az erre vonatkozó határozatát a szenátussal közli, és felkéri a szenátust, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után ezt az oktatót mentse fel megbízatása alól.

50. § Az Evangélikus Hittudományi Egyetem vezetője a rektor. A rektort az egyetemi tanárok közül a szenátus választja meg, a választást az országos presbitérium hagyja jóvá. A rektort a köztársasági elnök nevezi ki, illetve menti fel. A rektor megbízatása 4 évre szól. A szenátus a rektor megbízatását egyszer további 4 évre meghosszabbíthatja.

51. §⁵³ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezeti és működési rendjét a szenátus fogadja el és az országos presbitérium hagyja jóvá

52. §⁵⁴

53. §

*Egyéb felsőoktatási intézmények*⁵⁵

53/A. §⁵⁶ A Magyarországi Evangélikus Egyház által alapított és fenntartott szakkollégiumok:

- a) Luther Otthon-Szakkollégium,
- b) Evangélikus Roma Szakkollégium.

⁵² Módosította a 2017. évi IV. törvény 6. §-a. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁵³ Módosította a 2017. évi IV. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁵⁴ Az 52–53. §-t hatályon kívül helyezte a 2017. évi IV. törvény 7. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁵⁵ Az alcímet beiktatta a 2017. évi IV. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2017. május 26-tól.

⁵⁶ Beiktatta a 2012. évi VI. törvény 16. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

XII. fejezet

Köznevelési intézmények⁵⁷

54. §⁵⁸ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház bármely egyházi önkormányzata az állami köznevelési törvényben elismert köznevelési intézményeket alapíthat és tarthat fenn.

(2) A fenntartó saját erejéből vagy más források bevonásával gondoskodik a köznevelési intézmény működésének anyagi feltételeiről legalább olyan szinten, mint amilyen az azonos feladatkört ellátó, azonos képesítést nyújtó állami, illetve önkormányzati köznevelési intézmények működnek.

55. § (1)⁵⁹ Az evangélikus egyház köznevelési intézményei:

- a) óvoda,
- b) általános iskola,
- c) gimnázium,
- d) szakközépiskola (a továbbiakban a c)–d) pont alattiak együtt: középiskola),
- e) szakiskola,
- f) alapfokú művészeti iskola (a továbbiakban a b)–f) pont alattiak együtt: iskola),
- g) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény,
- h) kollégium (a továbbiakban: az a)–h) pont alattiak együtt: nevelési-oktatási intézmény),
- i) pedagógiai szakszolgálati intézmény,
- j) pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény.

(2) A köznevelési intézmény több különböző köznevelési intézmény feladatát is elláthatja.

56. § (1) Az evangélikus egyház köznevelési intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami jogszabályok, illetve a nemzeti alaptanterv és az országos nevelési programok célkitűzésnek megfelelően oktassa és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki. (2) A hitoktatás az egyházi iskolák pedagógiai programjának szerves részét alkotja, és beépül az intézmény munkarendjébe.

⁵⁷ A XII. fejezetben szereplő közoktatási kifejezés köznevelési kifejezésre változik a 2012. évi VI. törvény 17. § (1) bekezdése szerint. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁵⁸ Az 54–56. §-t módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁵⁹ Módosította a 2014. évi V. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. november 28-tól.

(3) A hitoktatás az egyházi iskolákba felvett tanulók részére – amennyiben erről törvény eltérően nem rendelkezik – kötelező. Nem egyházi fenntartású iskola átvételekor átmeneti időszakot kell biztosítani a kötelező hitoktatás bevezetésére. A hitoktatás szervezési kérdéseit, célkitűzéseit, a tantárgy választásának feltételeit az intézmény nevelési és oktatási programjában, annak tartalmát, értékelési-mérési-ellenőrzési szabályait az érvényes kerettanterv előírásainak megfelelően a helyi tantervben kell rögzíteni.

57. §⁶⁰

58. §

59. §

Az intézmény vezetője

59/A. §⁶¹ Köznevelési intézményvezető annak a tanévnek a végéig láthatja el feladatát, amely évben a 65. életévét betölti.

60. §⁶² (1) A köznevelési intézmény vezetője az lehet,

- aki evangélikus vallású pedagógus, konfirmált, az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel, egyházának hűséges tagja,
- akinek a képesítése megfelel az állami jogszabályoknak,
- aki legalább öt év – az állami jogszabályokban meghatározott kivétellel – pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) A köznevelési intézményben az intézményvezetői megbízás feltétele az intézményben pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre, teljes munkaidőre szóló alkalmazás, illetve a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre, teljes munkaidőre szóló alkalmazás.

(3) Az intézményvezető a 19. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottakon túl

- felelős a tanulók keresztyén szellemű neveléséért,
- felelős az elfogadott pedagógiai program és tanterv megvalósításáért,
- dönt a tanulók felvételéről,
- előkészíti a nevelőtestület döntéseit.

⁶⁰ Az 57–59. §-t hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 17. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁶¹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁶² Módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

Az intézményvezetői pályázati eljárás

61. § (1) Az intézményvezetői állásra vonatkozó pályázati felhívást közzé kell tenni a köznevelést felügyelő minisztérium hivatalos lapjában is.

(2) A pályázat benyújtására meghatározott idő a köznevelést felügyelő minisztérium hivatalos lapjában való megjelenéstől számított 30 napnál rövidebb nem lehet.

(3) A benyújtott és a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatokat a nevelőtestület és az igazgatótanács véleményezi az alábbiak szerint:

a) Az igazgatótanács tájékoztatja a nevelőtestületet a beérkezett pályázatokról és az előzetes vizsgálat eredményéről. Gondoskodik arról, hogy a pedagógusok legalább 30 nappal a b) pontban meghatározott értekezlet előtt megismerhessék a kiírt feltételeknek megfelelő pályázatokat. Tájékoztatja a nevelőtestületet a véleménynyilvánítás szabályairól és a pedagógusok ezzel kapcsolatos jogairól.

b) Az igazgatótanács elnöke összehívja a nevelőtestületi értekezletet, ahová személyes meghallgatásra meghívja a pályázókat, továbbá – ha van ilyen – az állami jogszabályokban meghatározott szakértői vélemény készítőjét.

c) A nevelőtestület személyenkénti titkos szavazással véleményt nyilvánít a pályázatokról, az eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és továbbítja az igazgatótanácsnak.

(4)⁶³

(5) Középkisiskola esetében a fenntartónak döntését jóváhagyásra az országos presbitérium elé kell terjesztenie.

(6) A fenntartó a döntés, illetve a jóváhagyás után azt nyilvánosságra hozza, és kinevezi a vezetőt.

61/A. §⁶⁴ Intézményvezetői meghívás esetén a 61. § (1)–(2) bekezdés kivételével a pályázati eljárás szabályait kell alkalmazni.

61/B. §⁶⁵ Az intézményvezető újraválasztása esetén a 17/B. §-t azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a nevelőtestület – 61. § (3) bekezdés c) pontja szerinti – véleményét is be kell szerezni.

61/C. §⁶⁶ A fenntartó egyetértési jogot gyakorol az

⁶³ Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 17. § (4) bekezdése az (5)–(6) bekezdés módosításával egyidejűleg. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁶⁴ Beiktatta a 2011. évi I. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

⁶⁵ Beiktatta a 2011. évi I. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2011. február 18-tól.

⁶⁶ Beiktatta a 2012. évi VI. törvény 17. § (6) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

intézményvezető-helyettesek határozott idejű megbízása során.

A nevelőtestület

62. § (1) Az intézmény nevelési-oktatási kérdésekben illetékes önkormányzati testülete a nevelőtestület.

(2)⁶⁷ A nevelőtestület szavazati joggal bíró tagjai:

- a) azok a pedagógus munkakörben alkalmazott dolgozók, akik legalább 50%-os munkaidejű alkalmazásban állnak,
- b) az iskolalelkész, az intézményben evangélikus hitoktatást végző személyek (lelkészek, hitoktatók, hittantanárok).

(3) A nevelőtestület joga és kötelessége az állami jogszabályban meghatározott döntési feladatok ellátásán túlmenően:

- a) jogszabályban meghatározott szervezetbe delegált tagok megválasztása,
- b) az intézmény egész munkáját érintő program módosítása, fejlesztés kezdeményezése,
- c) döntés a tanulók jutalmazása, segélyezése (ideértve a különféle szociális és tanulmányi jogon odaitélt kedvezményeket) elveiről, felosztásának feltételeiről,
- d) az intézményben vagy mellette működő diák-szervezet patronálása.

(4) A nevelőtestület joga továbbá, hogy érdemi információkat kapjon és testületi véleményt alkosson az iskola belső életét és külső kapcsolatait érintő minden fontos kérdésben.

A pedagógusokra vonatkozó rendelkezések

63. § (1) Határozatlan időre szóló vagy egy évnél hosszabb határozott idejű pedagógusi munkakörre nyilvános pályázatot kell kiírni.

(2) Pedagógusnak rendezett életvitelű, elkötelezett keresztyén, egyházhoz hű, lehetőség szerint evangélikus jelöltet lehet megválasztani, aki vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

(3) A pedagógus hivatali és magánéletében egyházához és a magyar hazához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával és rendezett családi életével példát mutat tanítványainak és környezetének.

(4)⁶⁸ A munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy a pedagógus köteles betartani az intézmény pedagógiai programjában és valamennyi szabályzatában foglaltakat.

⁶⁷ A (2)–(3) bekezdést módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (7) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁶⁸ Módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (8) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(5) Az intézmény pedagógusa határozatlan idejű ki-nevezése alkalmából hivatali esküt tesz.

64. § (1)⁶⁹ Az evangélikus nevelési-oktatási intézményben evangélikus hitoktatást végző nemlelkészi személyek felett a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Lelkészek hitoktatói megbízásához és felmentéséhez a lelkész szolgálati helye szerint illetékes püspök véleményét is ki kell kérni.

(2) A hittantanárnak, hitoktatónak valláserkölcsei-hittéleti kérdésekben javaslattevő és véleményezési joga van. Az igazgató és az iskolalelkész mellett kötelessége az intézmény keresztyén szellemiségének biztosítása.

65. § Az egyes intézménytípusokra előírt képesítési feltételeket a közneveléről szóló állami jogszabályok írják elő. A hitoktatók, hittantanárok képesítési feltételeit külön törvény szabályozza.

66. § (1) A pedagógus

- a) megválasztja az iskolában elfogadott tanterv és pedagógiai program alapján a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit,
- b) irányítja és értékeli a tanulók munkáját,
- c) minősíti a tanuló tudását,
- d) a rábízott tanítványokat keresztyén szellemben neveli, figyelemmel kíséri és elősegíti fejlődésüket, ismereteiket gyarapítja, pozitív erkölcsi vonásait fejleszti, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősíti, felkészíti őket az önálló keresztyén életre,
- e) tiszteletben tartja az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,
- f) megtartja az intézmény tanulmányi és munkarendjét,
- g) a tanulók szüleivel a szükséges kapcsolatot fenntartja.

Az iskolalelkész

67. §⁷⁰ (1) Evangélikus köznevelési intézmény intézményi lelkésze az iskolalelkész.

(2) Teljes munkaidejű iskolalelkész foglalkoztatását a fenntartó köteles biztosítani a 300 fő tanulólétszám feletti köznevelési intézményben. A 300 fő alatti köznevelési intézményben a területileg illetékes egyház-köztség lelkésze egyházközsegi szolgálata keretében elláthatja az iskolalelkészi feladatokat.

(3) Az iskolalelkész megválasztása során előnyt jelent a pedagógus végzettség.

⁶⁹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (9) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁷⁰ Módosította a 2012. évi VI. törvény 17. § (10) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

A tanulókra és a szülőkre vonatkozó rendelkezések

68. § (1) A tanuló joga, hogy
- az egyházi köznevelési intézmények hagyományaihoz és szelleméhez méltó, igényes, személyre szóló testi, lelki és szellemi nevelésben és oktatásban részesüljön,
 - emberi méltóságát, személyiségi jogait, családi, gyülekezeti és baráti kapcsolatait tiszteletben tartsák,
 - véleményét és javaslatait – elsősorban a diákönkormányzaton keresztül – érvényesíthesse.
- (2) A tanuló kötelessége, hogy
- egyháza, hazája, iskolája törvényeit és rendelkezéseit, hagyományait, ünnepeit tiszteletben tartsa, és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék,
 - képességeit fejlessze, és ismereteit legjobb tudása szerint gyarapítsa,
 - tiszteletet, megbecsülést tanúsítson egyháza, nemzete, hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az intézmény valamennyi dolgozója iránt,
 - rendszeresen részt vegyen az intézmény közösségi életében, az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon,
 - óvja környezetét, saját és társai testi épségét.
69. § (1) A szülő joga, hogy
- megismerje az intézmény pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, minőségirányítási programját, valamint házirendjét,
 - rendszeres tájékoztatást kapjon a gyermekét érintő kérdésekről, tanulmányi előmeneteléről,
 - javaslataival segítse az intézmény jobb működését, és részt vegyen a szülői közösség, valamint – képviselője útján – az igazgatótanács munkájában.
- (2) A szülő kötelessége, hogy
- biztosítsa gyermeke rendszeres iskolába járását, elősegítse szellemi, testi, lelki fejlődését, figyelemmel kísérje tanulmányi előmenetelét,
 - elfogadja az intézmény keresztyén értékrendjét, s gyermeke nevelésével példamutató módon együttműködjék az iskolával,
 - lehetőségei szerint vállaljon részt az intézmény feladatainak megoldásában.

Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény

70. §⁷¹ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház országos hatáskörű pedagógiai-szakmai szolgáltató köznevelési intézményt működtet.
- (2) Az intézmény az evangélikus köznevelési intézményekben folyó nevelési-oktatási munkával kapcsol-

⁷¹ Az alcímet és a 70. §-t beiktatta a 2014. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2014. november 28-tól.

latban ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket a vonatkozó állami jogszabályok a pedagógiai-szakmai szolgáltató köznevelési intézmények feladatává tesznek, figyelembe véve az egyházi fenntartásból adódó speciális szempontokat és feladatokat.

(3) Az intézmény igazgatótanácsának hivatalból jelenlévő tagjai az e törvény 11. § (2) bekezdésében meghatározottak, a választott tagokat a fenntartó delegálja.

70/A. §⁷²

XIII. fejezet**Egyéb oktatási intézmények***Kántorképző Intézet*

71. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház az egyházzenei, kántori szolgálat szakmai színvonalának megőrzése és fejlesztése, a kántorképzés és a kántortovábbképzés feladatainak ellátása érdekében működteti a Kántorképző Intézetet.

(2) A Kántorképző Intézet feladata a gyülekezeti kántorok és karvezetők szakmai felkészítése, a vonatkozó szabályzatok szerinti képesítése, valamint a kántori oklevéllel rendelkezők továbbképzése.

(3) A Kántorképző Intézetnek a 3. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos egyházzenei bizottság.

(4)⁷³ A Kántorképző Intézet vezetését felsőfokú zenei végzettséggel és legalább 5 éves evangélikus egyházzenei gyakorlattal rendelkező igazgató látja el.

(5) A Kántorképző Intézetben intézményi lelkész alkalmazása nem kötelező.

XIV. fejezet**Diakóniai intézmények⁷⁴**

72. §⁷⁵ (1)⁷⁶ Az egyházi önkormányzatok a hatályos állami jogszabályokkal összhangban diakóniai intézményt alapíthatnak és tarthatnak fenn. Önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházi diakóniai intézmény csak az állami és egyházi ágazati jogszabályokban rögzített feltételeknek eleget tevő, a Magyarországi Evangélikus Egyház általi jóváhagyással rendelkező és a szolgáltatói nyilvántartásba engedélyesként bejegyzett intézmény/szolgáltató lehet.

⁷² A 70/A. §-t hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 17. § (11) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁷³ A (4)–(6) bekezdést módosította a 2012. évi VI. törvény 18. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁷⁴ A fejezetcímet módosította a 2018. évi I. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁷⁵ A 72–75. §-t módosította a 2012. évi VI. törvény 19. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁷⁶ A (1)–(2) bekezdést módosította a 2018. évi I. törvény 4. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

(2) A diakóniai intézmények célja a szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti, egészségügyi, társadalmi felzárkóztatási, (re)integrációs, (re)habilitációs rendkívüli eseményekből fakadó, élethelyzeti nehézségek, krízisek kezelése, megelőzése. Ebből következően az intézmények feladata a rászoruló emberek, a szolgáltatások igénybevevői, ellátottai képessé tévése, számukra a szükségletalapú ellátási biztonság megteremtése és megőrzése, valamint a lelkipozozás evangélikus szellemben történő biztosítása.

(3) A diakóniai intézmények feletti szakmai felügyeletet a Magyarországi Evangélikus Egyház – az e törvényben meghatározottakon túlmenően – az egyház által kijelölt módszertani központ véleményének beszerzését követően is gyakorolja.

73. § (1)⁷⁷ A magyar államtól, állami szervtől, települési, területi önkormányzattól ellátási szerződés keretében átvállalt szociális feladatra alapított vagy – az alapító okirat módosításával – kibővített intézmény esetében az ellátási szerződés aláírására, illetve felbontására az alapító okirat módosítására jogosult testület adhat felhatalmazást. Ellátási szerződés keretében átvállalt szociális feladatot végző diakóniai intézmény alapító okiratában, illetve szervezeti és működési szabályzatában különösen hangsúlyosan meg kell fogalmazni az evangélikus szellemiséget, amellyel az egyház az intézményen keresztül az ellátottak szolgálatát végzi.

(2) A diakóniai intézmény alapítását, illetve alapító okiratának módosítását követően tényleges működésének megkezdését az alapító köteles 8 napon belül az országos iroda illetékes osztályának írásban bejelenteni.

(3) Amennyiben a diakóniai intézmény működési engedélyét az illetékes állami hatóságok visszavonják, a fenntartót, illetve az országos iroda illetékes osztályát erről a döntésről haladéktalanul értesíteni kell.

74. § (1)⁷⁸ Diakóniai intézményvezető esetében e törvény 16/A. § (4) bekezdésében foglaltak kiegészülnek azzal, hogy a nem lelkészi diakóniai intézményvezető a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár elérését követően további 2 évig akkor folytathatja intézményvezetői szolgálatát, amennyiben a fenntartó presbitériuma ahhoz határozatlanul hozzájárul.

(2) A diakóniai intézmény 50 fő feletti ellátotti létszám esetén jogszabályban előírt végzettségű, munkajogviszonyban foglalkoztatott gazdasági vezetőt köteles alkalmazni.

⁷⁷ Módosította a 2018. évi I. törvény 5. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

⁷⁸ Beiktatta a 2024. évi I. törvény 1. §-a. Hatályos: 2024. február 25-től.

75. § A diakóniai intézmény intézményi lelkésze a diakóniai lelkész.

XV. fejezet⁷⁹

Fejlesztési és vagyongazdálkodási intézmények

Evangélikus Fejlesztési Iroda

75/A. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a hitéleti szolgálatát, intézményfenntartói tevékenységét elősegítő, országos hatáskörű fejlesztési, pályázati és gazdálkodási feladatok ellátására működteti az Evangélikus Fejlesztési Irodát.

(2)⁸⁰

(3) Az Evangélikus Fejlesztési Irodában intézményi lelkész alkalmazása nem kötelező.

HARMADIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

76. § (1) Amennyiben az e törvény hatálya alá tartozó intézmény nem rendelkezik alapító okirattal vagy valamely más – számára e törvényben meghatározott – szabályzattal, akkor annak a törvény hatályba lépése után 180 napon belüli megalkotásáról és elfogadásáról az intézményvezetőnek, az igazgatótanács elnökének, illetve a fenntartói testület elnökségének gondoskodni kell.

(2)⁸¹ Legkésőbb 2013. szeptember 30. napjáig kell a 3. § (4) bekezdésben írt megállapodást megkötni és az alapító okirat 4. § (1) bekezdésének megfelelően módosítani.

77. § (1) E törvény hatályba lépése előtt – írásban rögzítetten – határozott vagy határozatlan időre adott megbízásokat a 18. § (1) bekezdésének és a 19. § (3) bekezdésének rendelkezése nem érinti. Amennyiben az intézményvezetői megbízást nem rögzítették írásban, e törvény hatályba lépését követő egy éven belül köteles a fenntartó új intézményvezetői pályázatot kiírni. (2)⁸²

78. §⁸³ (1) Az intézmények igazgatótanácsait úgy kell megválasztani, hogy azok az általános tisztújítás évét követően, legkésőbb június 30-ig megtarthassák alakuló ülésüket.

⁷⁹ A XV. fejezetet beiktatta a 2016. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2016. november 18-tól.

⁸⁰ Hatályon kívül helyezte a 2017. évi VII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

⁸¹ Módosította a 2012. évi VI. törvény 20. § (1) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁸² Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 20. § (2) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

⁸³ Módosította a 2012. évi VI. törvény 20. § (3) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor hivatalban levő igazgatótanácsok megbízatása az újonnan megválasztott igazgatótanácsok alakuló üléséig tart.

79. §⁸⁴

80. § (1) Azokról az intézményi feladatokat ellátó szervezeti egységekről, amelyek evangélikus egyházi önkormányzatok szervezeti keretein belül önálló jogi személyiség nélkül működnek, a fenntartó egyházi önkormányzat közgyűlése szabályrendeletet alkot.

(2) E szabályrendeletnek rendelkeznie kell a szervezeti egység megnevezéséről, feladatairól, vezetéséről, felügyeletéről, működéséről, működésének anyagi feltételeiről, valamint a további szabályozásra, illetve intézkedésekre vonatkozó felhatalmazásokról.

⁸⁴ Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 20. § (4) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

(3) E törvény hatálybalépésekor már működő szervezeti egységekről e törvény hatálybalépése után egy éven belül, újonnan megalakított szervezeti egységek esetén a megalakításkor kell megalkotni a (2) bekezdésben meghatározott szabályrendeletet.

81. §⁸⁵

82. § (1)⁸⁶

(2) Az intézményekben e törvény hatályba lépésekor folyamatban levő ügyeket e törvény alkalmazásával kell folytatni, illetve lezárni.

⁸⁵ Hatályon kívül helyezte a 2017. évi VII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2017. november 25-től.

⁸⁶ Hatályon kívül helyezte a 2012. évi VI. törvény 20. § (6) bekezdése. Hatályos: 2012. október 1-től.

2005. ÉVI IX. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ TÖRVÉNYES RENDJÉNEK ÉS BÉKÉJÉNEK MEGŐRZÉSÉRŐL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1)¹ A Magyarországi Evangélikus Egyház (a továbbiakban: egyház) az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzését, amennyiben ez pásztori békéltetés formájában nem volna elérhető, az egyházi ügyészek, az országos fegyelmi tanács és a Magyarországi Evangélikus Egyház Bírósága (egyházi jogszolgáltatási szervek) útján biztosítja.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szervek hatáskörébe tartozik az egyházi jogszabályokon alapuló jogviszonyokból eredő jogviták elbírálása.

(3) Az egyházi jogszolgáltatási szervek az e törvényben meghatározott szabályok szerint járnak el a hatáskörükbe tartozó ügyekben. A Magyarországi Evangélikus Egyház Bírósága (a továbbiakban: bíróság) – szervezeti és működési szabályzatát a bíróság teljes ülése fogadja el, az ügyészi ügyviteli szabályzatot az országos ügyész készíti el, és az országos presbitérium hagyja jóvá. A bíróság szervezeti és működési szabályzata tartalmazza a bíróság belső fegyelmi szabályzatát is.

(4)²

(5)

2. § Az egyházi jogszolgáltatási szerv tagjai e tisztességükben eljárva kizárólag a Szentírás szerinti jó erkölcs előírásainak és a jogszabályoknak vannak alárendelve.

3. § Az egyházi jogszolgáltatási szervek székhelyét, tagjait az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

4. § (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

¹ Módosította a 2016. évi VII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

² A (4)–(5) bekezdést hatályon kívül helyezte a 2019. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2019. május 31-től.

(3) Az egyházi jogszolgáltatási szerv az eljárások minden résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek.

5. § (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv előtti eljárásban résztvevő személyek kötelesek jóhiszeműen eljárni, így különösen senkinek a magatartása nem irányulhat az egyházi jogszolgáltatási szerv megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére.

(2) A rosszhiszemű magatartást tanúsító személyt az egyházi jogszolgáltatási szerv – az eljárást lezáró határozatában – bírsággal sújthatja, és a rosszhiszemű magatartással összefüggésben felmerült többletköltségek megfizetésére kötelezheti.

6. § (1) Bármely egyházi testületnél, tisztségviselőnél előterjesztett, egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörébe tartozó beadványt 5 munkanapon belül az illetékes és hatáskörrel rendelkező egyházi jogszolgáltatási szervhez kell áttenni, és erről az előterjesztőt értesíteni kell. Amennyiben a rendelkezésre álló adatokból az illetékes és hatáskörrel rendelkező egyházi jogszolgáltatási szerv nem állapítható meg, úgy a beadványt az országos ügyészhez kell áttenni.

(2) A választási panasz tárgyában érkezett beadványt haladéktalanul továbbítani kell a bíróság részére.

7. § (1) Az egyházi jogszolgáltatási szervek működéséhez szükséges költségek forrásáról a Magyarországi Evangélikus Egyház éves költségvetésében gondoskodik.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szerv határozatában az elmarasztalt felet a jóhiszemű és célszerű ügyvitel során ténylegesen felmerült költségek és kiadások megfizetésére kötelezheti.

8. § (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv jogerős határozatát – a felek név szerinti megjelölésének mellőzésével – az ügy lényeges tartalmi elemeinek közlésével az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(2)³ A jogerős határozat (1) bekezdés szerinti kivonata a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül

³ Módosította a 2018. évi II. törvény 5. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

meg kell küldeni az országos iroda igazgatójának, aki gondoskodik a kivonat közzétételéről az egyház hivatalos lapjának következő számában.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZI JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK

I. fejezet Az ügyészek

9. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényes rendjének segítői és őrei az egyházi ügyészek.

(2) Az egyházi ügyészek az országos ügyész és az egyházkerületi ügyészek.

10. § (1) Az egyházkerületi ügyészeket az egyházkerületi közgyűlés, az országos ügyészt a zsinat a jogi szakvizsgával rendelkező egyházközségi tagok közül választja.

(2) Az ügyész egyéb egyházi tisztséget nem tölthet be. Országos ügyésszé való megválasztás esetén az ügyész egyházkerületi ügyészi tisztsége a választás napján megszűnik.

(3) Az országos ügyészt – akadályoztatása esetén – az általa kijelölt egyházkerületi ügyész helyettesíti.

(4) Az országos ügyészi tisztség megüresedése esetén az új országos ügyész megválasztásáig az országos presbitérium egyházkerületi ügyészt bíz meg az országos ügyészi feladatok ellátásával.

11. § (1) Az egyházkerületi ügyész hatáskörébe és illetékességi körébe tartozik az egyházkerülethez tartozó egyházközségek, egyházmegyék, valamint az egyházkerület önkormányzati testületeinek, bizottságainak és tisztségviselőinek törvényességi felügyelete.

(2) Az országos ügyész hatáskörébe és illetékességi körébe tartozik az országos egyház önkormányzati testületeinek, bizottságainak és tisztségviselőinek törvényességi felügyelete.

12. § Az eljáró ügyészek között felmerült hatásköri és illetékességi összeütközés esetén vagy az illetékes egyházkerületi ügyész akadályoztatása, illetve elfogultsága esetén az eljáró ügyészt az országos ügyész jelöli ki.

II. fejezet Az országos fegyelmi tanács⁴

13. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház országos fegyelmi tanácsot hoz létre.

(2) Az országos fegyelmi tanács 7 tagból áll, amely fegyelmi tanács tagja az országos ügyész, illetve az

⁴ A fejezetcímet és a 13–14. §-t módosította a 2016. évi VII. törvény 2. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

egyházkerületek püspökhelyettesei és egyházkerületi ügyészei. Az országos fegyelmi tanács elnöke az országos ügyész.

(3) Az országos fegyelmi tanács a hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyekben 3 tagú tanácsban jár el, határozatait szótöbbséggel hozza.

(4) Az adott ügyben eljáró fegyelmi tanács tagja annak az egyházkerületnek az ügyésze és püspökhelyettese, amely egyházkerület illetékességi területéhez tartozó lelkészek, valamint egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi nem lelkészi tisztségviselők és – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 74. § (2) bekezdésében meghatározott – tartósan szolgálatba állított egyházi munkások fegyelmi vétségei tárgyában indult az eljárás, míg az eljáró fegyelmi tanács harmadik tagját az országos ügyész jelöli ki az országos fegyelmi tanács többi tagja közül.

(5) Az országos egyház által fenntartott intézményekben alkalmazott lelkészek, az országos egyház lelkészi és nem lelkészi tisztségviselői, valamint az egyházkerületi ügyészek fegyelmi vétségei tárgyában eljáró fegyelmi tanácsot az országos ügyész szabadon jelöli ki.

14. § A püspök, az egyházkerületi és országos felügyelő és az országos ügyész elleni – rendes eljárás keretében történő – fegyelmi eljárás lefolytatása a bíróság hatáskörébe tartozik.

15. § (1) Amennyiben a kérelem előterjesztésétől számított 3 hónapon belül az illetékes fegyelmi tanács nem hoz érdemi határozatot, akkor a fegyelmi tanácsot működésképtelennek kell tekinteni.

(2) A fegyelmi tanács működésképtelensége esetén a bíróság rendelkezik hatáskörrel a fegyelmi eljárás lefolytatására.

16. § A Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati egységeinél, intézményeinél és az országos irodánál munkaviszonyban álló alkalmazottak fegyelmi eljárásának szabályait országos szabályrendelet határozza meg.

III. fejezet A bíróság

17. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház független egyházi bíróságot hoz létre.

(2)⁵ A bíróság 8 lelkész és – jogi szakvizsgával rendelkező egyházközségi tagok közül választott – 8 nemlelkészi bíró tagját, valamint 4 nemlelkészi jegyzőjét a zsinat választja 6 évre.

⁵ Módosította a 2009. évi IV. törvény 1. §-a. Hatályos: 2009. december 10-től.

(3) A bíró tisztségviselő, valamint egyházkerületi és országos testület tagja nem lehet, kivéve az egyház-köztségben betölthető tisztségeket.

(4) A bíróság tagjai megválasztásuk alkalmával az országos elnökség előtt esküt tesznek.

18. § A bíróság nemlelkészi elnökét és lelkészi elnök-helyettesét a megválasztott bírók közül titkos szavazással, egyszerű többséggel a bíróság teljes ülése választja.

19. §⁶ (1) Az első fokon eljáró bíróság 3 tagú tanácsban, míg a másodfokon eljáró bíróság 5 tagú tanácsban jár el, határozatait szótöbbséggel hozza. A tanácsokat és azok elnökét, jegyzőjét a bíróság elnöke jelöli ki.

(2) A másodfokon eljáró bíróság tagja nem lehet, aki az adott ügyben első fokon eljárt. E szabály a bírósági jegyzőkre nem vonatkozik.

(3) A bíróság teljes ülése határozatképes, ha tagjainak több mint kétharmada jelen van. Amennyiben a teljes ülése határozatképtelen, úgy az ugyanazon napirend alapján összehívott megismételt teljes ülés már a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes lesz.

20. § (1) A bíróság hatáskörébe tartoznak:

- a) az egyházi jogszabályon alapuló jogviszonyból eredő azon jogviták, amelyek nem tartoznak más egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörébe,
- b)⁷ a törvényességi felügyeleti és fegyelmi eljárás során hozott határozatok törvényességi felülvizsgálata a d) bekezdésben foglalt kivétellel,
- c) a választási panaszok,
- d)⁸ a törvény 14. §-ban, 15. §-ban meghatározottak szerint indított, valamint a 32. § b) pontjában meghatározott cselekmények közül a szexuális zaklatás miatt indított fegyelmi eljárások lefolytatása.

(2) A bíróság határozatával szemben – amennyiben e törvény másként nem rendelkezik – fellebbezésnek van helye. A fellebbezést a bíróság másodfokon eljáró tanácsa bírálja el.⁹

⁶ Módosította a 2019. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2019. május 31-től.

⁷ Módosította a 2021. évi IV. törvény 1. § (1) bekezdése. Hatályos: 2021. november 26-tól.

⁸ Beiktatta a 2021. évi IV. törvény 1. § (2) bekezdése. Hatályos: 2021. november 26-tól.

⁹ A második mondatot módosította a 2009. évi IV. törvény 3. §-a. Hatályos: 2009. december 10-től.

HARMADIK RÉSZ A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI ÉS A FEGYELMI ELJÁRÁS

IV. fejezet

A törvényességi felügyeleti eljárás

21. § (1) Törvényességi felügyeleti eljárás hivatalból vagy kérelemre indul.

(2) Az ügyész hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást indít, amennyiben bármely egyházi testület vagy tisztségviselő eljárása során jogszabálysértést észlel.

(3) Törvényességi felügyeleti eljárás indítható kérelemre a törvénysértésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül. A kérelmet az illetékes ügyésznél kell előterjeszteni. A kérelemben meg kell jelölni a törvénysértő magatartást, továbbá csatolni kell a rendelkezésre álló bizonyítékokat.

(4) A törvénysértő döntés meghozatalát követő 90 napon túl az eljárás megindításának helye nincsen. E határidő jogvesztő, a mulasztás igazolásának helye nincsen.

22. § (1) A 21. § (2) bekezdésében említett esetben, az ügyész határidő kitűzésével felhívja az érintettet a jogellenesség megszüntetésére.

(2) Az érintett köteles az ügyész írásbeli felhívásában megadott határidőn belül a jogszabálysértést megszüntetni vagy egyet nem értéséről az ügyészt tájékoztatni. Eredménytelen írásbeli felszólítást követően vagy az érintett egyet nem értése esetén az ügyész köteles törvényességi felügyeleti eljárást lefolytatni.

23. § (1) Az eljáró ügyész a törvényességi felügyeleti eljárás során jogosult:

- a) az érintett(ek)el egyeztetést kezdeményezni,
- b) helyszíni szemlét tartani,
- c) az ügygel összefüggésben keletkezett iratokba betekinteni,
- d) a jogszabálysértőnek tapasztalt eljárás folytatását vagy rendelkezés végrehajtását meghatározott időre, de legfeljebb a határozat meghozataláig felfüggeszteni,
- e) a jogszabálysértés megszüntetése céljából kezdeményezni az illetékes egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testületének összehívását.

(2) Az eljáró ügyész a fent meghatározott intézkedéseket együttesen is alkalmazhatja.

24. § (1) Az ügyész a törvényességi felügyeleti eljárás során az ügy érdemében határozatot hoz.

(2) A határozat a vizsgált eljárást vagy rendelkezést hatályában tartja, vagy – részben vagy egészben – hatályon kívül helyezi, és az érintett testületet, tisztségviselőt új eljárásra kötelezi.

25. § (1) Az egyházkerületi ügyész határozatával szemben a kézbesítéstől számított 15 napon belül az országos ügyészhez lehet fellebbezni.

(2) Az országos ügyész határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs. Az országos ügyész elsőfokú illetőleg másodfokú határozatával szemben – törvénysértésre hivatkozással – a bírósághoz lehet halasztó hatályú keresetet benyújtani.

V. fejezet

A fegyelmi eljárás

Az eljárás lefolytatása

26. §¹⁰ (1) A fegyelmi eljárás megindítását az illetékes egyházkerületi elnökség tagjai, az illetékes egyházközségi, egyházmegyei elnökség, a 32. § c), e), f) pontjai vonatkozásában az egyházmegyei és az országos számvevőszék, illetőleg a szolgálatba állítót megillető, az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 51. §-ban meghatározott jogok gyakorlója írásban kezdeményezi.

(2) A 14. §-ban meghatározottak vonatkozásában az írásbeli kezdeményezés joga az egyházkerületi közgyűlést, az országos presbitériumot, valamint a zsinatot illeti meg.

(3) A 13. § (4) bekezdésében meghatározott fegyelmi ügyekben a fegyelmi eljárás megindításáról a panasz kézbesítését követő 15 napon belül az illetékes egyházkerület elnöksége, míg a 13. § (5) bekezdésében meghatározott ügyekben az országos ügyész dönt.

(3a)¹¹ A 32. § b) pontjában meghatározott cselekmények közül a szexuális zaklatás miatt indított fegyelmi eljárások tekintetében az írásbeli kezdeményezés joga a cselekmény sértettjét illeti meg.

(4) A fegyelmi eljárás kezdeményezésének az elutasításáról szóló határozat ellen a panaszos a kézhezvételtől számított 8 napon belül az országos ügyészhez címzett fellebbezéssel élhet. A fellebbezés elbírálásáról a fellebbezés kézbesítésétől számított 15 napon belül az országos ügyész által kijelölt 3 tagú fegyelmi tanács dönt, amely fegyelmi tanácsnak nem lehet tagja az a személy, aki az eljárás lefolytatása esetén az eljáró fegyelmi tanácsnak hivatalból tagja lenne.

27. § (1) A fegyelmi eljárás megindításától számított 15 napon belül tárgyalást kell tartani.¹²

(2) A tárgyaláson a fegyelmi tanács meghallgathatja a kérelem előterjesztőjét, a panaszlott védekezését, to-

vábbá amennyiben az indokolt, tanúkat hallgat meg, vagy okiratot szerez be.

(3) A határozatot az utolsó tárgyaláson szóban ki kell hirdetni, majd ezt követően 8 napon belül írásba kell foglalni, és a kérelem előterjesztőjének és a panaszlottaknak is meg kell küldeni.

(4) A fegyelmi tanács határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben törvénysértésre való hivatkozással a bírósághoz lehet – halasztó hatályú – keresetet benyújtani.

28. § A fegyelmi tanács az eljárást megszünteti, ha a kérelem tárgyát képező magatartás nem fegyelmi vétség, ha a büntethetőség elévült, vagy az eljárás lefolytatásának egyéb akadálya van.

29. §¹³ (1) A fegyelmi tanács határozatképes, ha minden tagja jelen van, határozatait szótöbbséggel hozza meg.

(2) A fegyelmi tanács összehívásáról az országos ügyész, az ülés vezetéséről, a jegyzőkönyv elkészítéséről, a határozat írásba foglalásáról az eljáró tanács országos ügyész által kijelölt tagja gondoskodik az ügyviteli szabályzat megfelelő alkalmazásával.

Az ideiglenes hatályú felfüggesztés

30. § (1)¹⁴ A fegyelmi eljárás kezdeményezése után vagy azzal egyidőben a püspök megindokolt döntésével a panaszlottat az ügyet lezáró jogerős döntéssig szolgálatából, illetőleg tisztségéből felfüggesztheti, amennyiben a fegyelmi vétség súlya vagy egyéb körülmények miatt az indokolt. Amennyiben a fegyelmi tanács a döntést a kézbesítéstől számított nyolc napon belül nem hagyja jóvá, a felfüggesztés visszamenőleg hatályát veszti.

(2) Az ideiglenes hatályú felfüggesztés legfeljebb a fegyelmi eljárás befejezéséig tart.

(3) Az ideiglenes hatályú felfüggesztéssel szemben külön jogorvoslatnak helye nincs, soron kívüli megszüntetését az érdemi határozat ellen benyújtott kereseti kérelemben lehet kérelmezni.

31. § (1) A szolgálatából felfüggesztett panaszlott lelkész, nemlelkészi egyházi munkás esetén részére a szolgálatba állító által folyósított bármely javadalmak együttesen vagy külön-külön 50%-a vonható meg az ideiglenes hatályú felfüggesztés időtartama alatt.

(2) A felfüggesztés tárgyában hozott határozattal egyidőben a szolgálatából felfüggesztett lelkész, nemlelkészi egyházi munkás panaszlott helyettesítéséről

¹⁰ Módosította a 2016. évi VII. törvény 3. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

¹¹ Beiktatta a 2021. évi IV. törvény 4. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

¹² A második mondatot hatályon kívül helyezte a 2009. évi IV. törvény 4. §-a. Hatályos: 2009. december 10-től.

¹³ Módosította a 2016. évi VII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

¹⁴ Módosította a 2007. évi VIII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2007. december 20-tól.

a püspök megkeresésére – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 51. §-ban meghatározott – a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlója haladéktalanul köteles intézkedni.

Fegyelmi vétségek és büntetések

32. § A fegyelmi vétségek:

- a) a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinati hitvallásában felsorolt hitvallási iratoktól eltérő tanok hirdetése és terjesztése,
- b)¹⁵ a hatalmi helyzettel, illetve az egyházi tekintéllyel való visszaélés mindennemű formája, különösen a zaklatás és szexuális zaklatás eseteit,
- c) a szolgálat, tisztség gyakorlásából folyó kötelezettségek szándékos vagy gondatlanságból eredő megszegése,
- d) az olyan magatartás, amely a Szentírás szerinti jó erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztséghez méltatlan,
- e) ellenszegülés az egyház törvényes rendjével, így különösen az egyházi jogszabályokkal, valamint valamely egyházi testület, bizottság vagy tisztségviselő, jogszolgáltatási szerv határozatával szemben,
- f) egyházi javak kárt okozó, gondatlan kezelése.

33. § (1) A fegyelmi tanács által kiszabható büntetések:

- a) megrovás,
- b) próbára bocsátás,
- c) pénzbírság,
- d) választás vagy választhatóság jogától való eltiltás,
- e) elmozdítás a viselt választott tisztségből,
- f) elbocsátás szolgálati jogviszonyból,
- g) hivatalvesztés.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt büntetések együttesen is alkalmazhatók.

34. § (1) a) A megrovás büntetés esetén az eljáró jogszolgáltatási szerv megállapítja a fegyelmi vétség elkövetését, rosszallását fejezi ki, és felhívja a panaszlottat, hogy a jövőben tartózkodjék a jogsértő magatartástól.

- b) A panaszlottat próbára bocsátani csak meghatározott időre, legfeljebb 2 évi időtartamra lehet. Amennyiben a próbára bocsátás időtartama alatt újabb fegyelmi vétséget követ el a panaszlott, úgy ezt a fegyelmi eljárás során súlyosító körülményként figyelembe kell venni.
- c) A pénzbírság összege legfeljebb – az állami jogszabályokban közzétett – mindenkor minimálbér háromszorosának megfelelő összeg lehet.

¹⁵ Módosította a 2021. évi IV. törvény 2. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

d) A választás vagy a választhatóság jogától való megfosztás 6 évig terjedhet. Amennyiben a lelkészi állásra való választhatóságra vonatkozik a döntés, úgy ezt a rendelkező részben kifejezetten ki kell mondani.

- e) A viselt választott tisztségből való elmozdítás nem érinti a gyülekezeti lelkészi tisztséget.
- f) A szolgálati jogviszonyból való elbocsátás az alkalmazás megszűnését jelenti az adott szolgálati helyen. Az elmarasztalt lelkész rendelkezési állományba kerül.
- g) A hivatalvesztés a lelkészi hivataltól való megfosztás, mely a lelkészi nyilvántartásból való törléssel valósul meg.

(2)¹⁶ Hivatalvesztés fegyelmi büntetés csak lelkésszel szemben alkalmazható.

(3) Hivatalvesztés fegyelmi büntetés alkalmazása csak abban az esetben hatályosul, amennyiben ezen fegyelmi büntetést az eljáró fegyelmi tanács döntésének kézhezvételétől számított 15 napon belül a 13. § (4) bekezdésében meghatározott fegyelmi ügyben a püspöki tanáccsal való konzultációja után az egyházkerületileg illetékes püspök, a 13. § (5) bekezdésében meghatározott fegyelmi ügyben szintén a püspöki tanáccsal való konzultációja után az elnök-püspök, püspök esetén a püspöki tanács jóváhagyja. Ezen utóbbi esetben az érintett püspök nem szavazhat.

(4) Amennyiben a fenti határidőn belül az illetékes püspök vagy a püspöki tanács nem hoz határozatot, azt úgy kell tekinteni, hogy a fegyelmi tanács döntésével egyetért.

(5) Amennyiben a fenti határidőn belül nyilatkozva az illetékes püspök vagy a püspöki tanács nem hagyja jóvá a hivatalvesztés fegyelmi büntetés alkalmazását, úgy az ezen döntés fegyelmi tanács általi kézhezvételétől számított 8 napon belül a fegyelmi tanács a 33. § a–f) pontjában meghatározott egyéb fegyelmi büntetést vagy halmazati jelleggel büntetéseket szab ki. A fegyelmi tanács a hivatalvesztés fegyelmi büntetés kiszabását tartalmazó fegyelmi határozatában is dönthet úgy, hogy amennyiben az illetékes püspök vagy a püspöki tanács nem hagyja jóvá a hivatalvesztés fegyelmi büntetés alkalmazását, úgy milyen más fegyelmi büntetést vagy büntetéseket szab ki a panaszlottal szemben. Ebben az esetben az illetékes püspök vagy a püspöki tanács jóvá nem hagyó határozata esetén automatikusan a kiszabott egyéb fegyelmi büntetés jogkövetkezményeit kell alkalmazni.

35. § (1)¹⁷ A fegyelmi vétség – az alábbi kivétellel –

¹⁶ A (2) bekezdést módosította, valamint a (3)–(5) bekezdést beiktatta a 2016. évi VII. törvény 5. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

¹⁷ Módosította a 2021. évi IV. törvény 5. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

az elkövetéstől számított 2 év alatt elévül. A törvény 32. § b) pontjában meghatározott cselekmények közül a szexuális zaklatás miatti fegyelmi vétségek elévülési ideje 5 év.

(2) Ha a fegyelmi vétség egyben bűncselekményt is megvalósít, úgy a fegyelmi vétség elévülésére a bűncselekmény elévülése az irányadó.

(3) Az elévülést bármely eljárási cselekmény félbeszakítja. A félbeszakadás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

Értelmező rendelkezés a 32. § b) pontjában meghatározott jogsértések tekintetében

35/A. §¹⁸ (1) A 32. § (b) pontjában meghatározott fegyelmi vétség alapjául szolgáló cselekmények megítélésénél különösen figyelembe kell venni az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. § és 10. §-ának, valamint a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény vonatkozó tényállásainak meghatározásait, illetve az egyéb vonatkozó jogszabályi definíciókat, valamint az alábbi értelmező rendelkezésekben foglaltakat.

(2) A magatartás gyakorlója hatalmi helyzetével akkor él vissza, ha

- a) pozícióját, státuszát saját céljai elérése érdekében használja fel, ideértve azt az esetet is, amikor az egyház érdekeként tünteti fel saját célját,
- b) jogtalan követeléseket és/vagy elvárásokat támaszt mással szemben,
- c) egyértelműen kimondja, vagy más módon érzékelteti, hogy a jogtalan és/vagy kiszámíthatatlan követelések vagy elvárások nem teljesítése vagy ilyen elvárásoknak való nem megfelelés a másik személy számára hátrányos következményekkel járhat, illetve ezeket ki is eszközöli.

(3) Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely valamely személlyel szemben

- a) megfélemlítő vagy
- b) ellenséges vagy
- c) megalázó vagy
- d) megszegyenítő vagy
- e) támadó.

(4) A zaklatás mint diszkriminációs jogsérelem jellemzően a következő tulajdonságok okán kialakuló eltérő bánásmód alapján is definiálható: nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, vallási vagy világnézeti meggyőződés, politikai vagy más vélemény, családi állapot, anyaság, terhesség, apaság, szexuális irányultság, nemi identitás, életkor, társadalmi származás, vagyoni helyzet, foglalkozta-

tási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozás, egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője. Ezekben az esetekben a panaszost érő sérelem és fentiekben felsorolt tulajdonságok valamelyike között ok-okozati viszony áll fenn.

(5) Szexuális zaklatás a szexuális természetű, nemkívánatos magatartás minden formája, amely szóbeli, nem szavakkal történő vagy fizikai módon valósul meg, olyan céllal vagy hatással, amely sérti az adott személy méltóságát, különösen is akkor, ha megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy sértő környezetet teremt, vagy az érintett, illetve a vele kapcsolatban álló más személy méltóságát, illetve testi integritását veszélyezteti.

VI. fejezet Közös szabályok

36. § (1) Az eljárást 30 napon belül le kell folytatni. Az eljárás lefolytatására nyitva álló határidő egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható.

(2) Az eljárás során jelen törvény 40. §, 41. § (1) bekezdés, 49. §, 50. §, 52. §, 55. §, 64. § (2) bekezdés, 65. §, 67. § és 68. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

NEGYEDIK RÉSZ A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

VII. fejezet Az eljárás alapelvei

37. §¹⁹ (1) A bíróság e törvény alkalmazása során annak rendelkezéseit csak az ebben a fejezetben meghatározott alapelvekkel, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeivel összhangban értelmezheti.

(2) A bíróság a jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el.

(3) A bíróságnak az a feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

(4) A per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg. Nem hivatkozhat a per ésszerű időn belül történő befejezésének követelményére az a fél, aki magatartásával, illetve mulasztásával a per elhúzódásához maga is hozzájárult.

(5) A bíróság a felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet – ha törvény el-

¹⁸ Az alcímet és a 35/A. §-t beiktatta a 2021. évi IV. törvény 3. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

¹⁹ Módosította a 2019. évi IV. törvény 3. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

térően nem rendelkezik – csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő.

(6) A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

(7) A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkészített voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

(8) A bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkészíten vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

(9) A bíróság az alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. E rendelkezések nem érintik azokat a jogszabályokat is, amelyek szerint valamely körülményt az ellenkező bizonyításig valónak kell tekinteni.

(10) A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek, és azokra – az előírt időn belül – nyilatkozhassanak.

38. § (1) A bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

(2) Az egyházi bíróság határozatában nem állapíthatja meg, hogy az érintett nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

39. § (1)²⁰ A bíróság – az alábbi kivétellel – a felek közötti jogvitát nyilvános tárgyaláson bírálja el. A bíróság a törvény 32. § b) pontjában meghatározott cse-

lekmények közül a szexuális zaklatás miatti fegyelmi eljárásokat zárt ülésen bírálja el.

(2) A bíróság a nyilvánosságot – a tárgyalás egészéről vagy annak egy részéről a jóerkölcs védelmében, valamint a fél kérelmére, ha az személyiségi jogainak védelme miatt indokolt – pervezető végzéssel kizárhatja.

(3) A bíróság a tárgyalás során hozott határozatát nyilvánosan hirdeti ki.

VIII. fejezet

A bírók kizárása

40. §²¹ (1) A bírósági eljárás során az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt:

- a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy, továbbá az, aki a per tárgyát egészen vagy részben a maga részére követeli, vagy akinek jogaira vagy kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet;
- az a) pont alá eső személy képviselője, támogatója vagy olyan volt képviselője, volt támogatója, aki az ügyben eljár;
- az a) vagy a b) pont alá eső személynek a (2) bekezdésben megjelölt hozzátartozója;
- az, akit a perben tanúként vagy szakértőként kihallgattak, vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte;
- az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható (elfoglaltság).

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában hozzátartozó az egyeneságbeli rokon és annak házastársa, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a jegyes és az élettárs, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa.

(3) A kizárási okot a bíró köteles bejelenteni. A kizárási okot a perben bármely érdekelt fél is bejelentheti.

(4) A kizárás tárgyában a bíróság elnöke soron kívül határoz. A határozattal szemben fellebbezésnek helye nincs.

(5) A bírókra vonatkozó kizárási okokat a bírósági jegyzőkre is alkalmazni kell.

IX. fejezet

A felek és más perbeli személyek

41. § (1) A perben fél az lehet (perbeli jogképesség), akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek.

Az egyházi bíróság előtti eljárásban perbeli jogképességgel rendelkezhet az az egyházi önkormányzat vagy

²⁰ Módosította a 2021. évi IV. törvény 6. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

²¹ A 40–42. §-t módosította és 42/A. §-t beiktatta a 2019. évi IV. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

intézményi feladatot ellátó szervezeti egység, amely egyébként jogképességgel nem rendelkezik.

(2) A perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el (perbeli cselekvőképesség), aki

- a) a polgári jog szabályai szerint teljes cselekvőképességgel rendelkezik,
- b) olyan cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége a per tárgyára, illetve a perbeli eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal nincs korlátozva, vagy
- c) aki a per tárgyáról a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhet.

(3) Ha a félnek nincs perbeli cselekvőképessége, valamint akkor is, ha a fél jogi személy, továbbá az (1) bekezdés szerinti egyházi önkormányzat vagy szervezeti egység, nevében törvényes képviselője jár el.

42. § Több felperes együtt indíthat pert, illetőleg több alperes együtt perelhető, ha:

- a) a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy ha a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne;
- b) a perbeli követelések ugyanabból a jogviszonyból erednek;
- c) a perbeli követelések hasonló ténybeli és jogi alapból erednek.

42/A § (1) A 42. § a) pontja alá eső pertársaság esetében bármelyik pertárs perbeli cselekményei – az egyezséget, az elismerést és a jogról való lemondást kivéve – arra a pertársra is kihatnak, aki valamely határidőt, határnapot vagy cselekményt elmulasztott, feltéve, hogy mulasztását utóbb nem pótolta.

(2) Ha a 42. § a) pontja alá eső pertársak cselekményei vagy előadásai egymástól eltérnek, a bíróság azokat a per egyéb adatait is figyelembe véve bírálja el.

(3) A 42. § b) vagy c) pontja alá eső pertársaság esetében egyik pertárs cselekménye vagy mulasztása nem hat ki a többi pertársra.

(4) A 42. § b) vagy c) pontja alá eső pertársaság esetén a határnapra szóló idézést, valamint az érdemi határozatot az abban közvetlenül nem érdekelt pertárral is közölni kell.

43. § (1) A bíróság előtti eljárásban beavatkozásnak és a felek személyében változásnak helye nincs.

(2) A fél halála vagy megszűnése esetén a pert meg kell szüntetni.

X. fejezet A képviselet

44. §²² (1) Amennyiben a törvény egyes perbeli cselekményekre másként nem rendelkezik, a fél helyett az általa, illetőleg törvényes képviselője által választott meghatalmazott is eljárhat.

(2) Nem lehet meghatalmazott:

- a) aki tizennyolcadik életévét még nem töltötte be;
- b) akit jogerős büntetőjogi bírói ítélet a közügyektől eltiltott;
- c) akit az illetékes és hatáskörrel rendelkező bíróság – a per tárgyára, illetve a perbeli eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal – jogerősen gondnokság alá helyezett.

(3) A perben képviselőként eljárhat:

- a) a fél hozzátartozója,
- b) a fél pertársa, valamint a fél pertársának képviselője,
- c) ügyvéd, ügyvédi iroda,
- d) egyházi testület vagy intézmény vezetője, a testület, illetőleg az intézmény tevékenységével kapcsolatos ügyekben,
- e) az egyházi önkormányzat nevében annak elnöke,
- f) az országos egyház vonatkozásában az elnök-püspök vagy az országos felügyelő.

45. § (1) Meghatalmazás esetén a meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, és azt a bíróság előtti eljárás során az első nyilatkozattétellel egy időben az iratokhoz csatolás végett a bíróságnak be kell mutatni.

(2) A meghatalmazás a per vitelére szólhat, az egyes perbeli cselekményekre vonatkozó meghatalmazás érvénytelen.

(3) A meghatalmazás visszavonását a bíróságnak be kell jelenteni.

(4)²³ Egyházi bíró vagy az országos ügyész az egyházi jogszolgáltatásban betöltött megbízatása időtartama alatt, illetve azt követő 2 évig képviselőként nem járhat el.

(5) Egyházkerületi ügyész az egyházi jogszolgáltatásban betöltött megbízatása időtartama alatt, illetve azt követő 2 évig képviselőként nem járhat el olyan fegyelmi ügyben, amely egyházkerülete illetékességi területéhez tartozó lelkészek, valamint egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi nem lelkészi tisztségviselők és – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. tör-

²² Módosította a 2019. évi IV. törvény 3. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

²³ A (4) bekezdést módosította, valamint az (5) bekezdést beiktatta a 2016. évi VII. törvény 6. §-a. Hatályos: 2017. január 1-től.

vény 74. § (2) bekezdésében meghatározott – tartósan szolgálatba állított egyházi munkások fegyelmi vétségei tárgyában indult.

XI. fejezet A perköltség

46. § Az ügyet befejező határozatban kell megállapítani a bíróság tagjainak, az ügyésznek, valamint a tanúknak az eljárás során felmerült költségeit. A határozat 8. § szerinti megküldésével egyidejűleg fel kell hívni az országos irodát a költségek 7. § szerinti forrásból történő kifizetésére.

47. § (1) A felek az eljárás során felmerült költségeiket megelőlegezik.

(2) A fél kérelemre a bíróság dönt – az (1) bekezdés alapján – a johiszemű és célszerű pervittel összefüggésben felmerült költségekről, annak viselésére a pervesztes felet az ügyet lezáró határozatban kötelezi. Részleges pernyertesség esetében a perköltséget arányosan kell a feleknek viselniük.

XII. fejezet Egyéb általános szabályok

48. §²⁴ (1) A beadványokon fel kell tüntetni a bíróságot, továbbá a felek és képviselőik teljes nevét, lakóhelyét, ismert elektronikus levélcímét, perbeli állását és a per tárgyát, a folyamatban levő ügyekben pedig ezenfelül a bírósági ügyszámot is.

(2) A beadványokat a bíróságnál eggyel több példányban kell benyújtani, mint ahány fél a perben érdekelve van; ha több félnek közös képviselője (meghatalmazottja) van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni. A beadvány mellékleteinek egy-egy másolatát csatolni kell a beadvány többi példányához is.

(3) Ügyvédi képviselet esetében az ügyvédnek a beadvány első példányát eredeti aláírásával kell ellátnia; egyébként a beadvány első példányát a hatályos polgári perrendtartás szerint meghatározott, teljes bizonyító erejű magánokirati formának megfelelően kell elkészíteni.

49. § (1) Az idézésben fel kell tüntetni a bíróság elnevezését és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás (meghallgatás) idejét és helyét.

(2) Az idézésben figyelmeztetni kell a címzettet arra, hogy a meg nem jelenése nem akadályozza az eljárás folytatását.

²⁴ A 48–49. §-t módosította a 2019. évi IV. törvény 4. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

50. § (1) Ha a félnek a per vitelére meghatalmazottja van, a bírósági iratokat a fél helyett a meghatalmazottnak kell kézbesíteni.

(2) A bírósági iratokat rendszerint posta útján, a kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint kell kézbesíteni.

(3) A bíróság rendelkezhet úgy, hogy a kézbesítés más módon történjen.

51. §²⁵ (1) A határidőket napok, munkanapok, hónapok vagy évek szerint kell számítani.

(2) A napokban vagy munkanapokban megállapított határidőbe a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény (pl. kézbesítés, kihirdetés) esik.

(3) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapnak megfelel, ha pedig ez a nap a lejárati hónapjában hiányzik, a hó utolsó napján.

(4) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(5) A határidő az utolsó nap végével jár le, a bírósághoz intézett beadvány előterjesztésére és a bíróság előtt teljesítendő cselekményre megállapított határidő azonban már a hivatali idő végével lejár.

(6) A bíróság az általa megállapított határidőt fontos okból egyszer meghosszabbíthatja.

52. § A fél az elmulasztott perbeli cselekményt többé hatályosan nem teljesítheti, a mulasztás igazolásának különös méltányolást érdemlő esetben az elmulasztott perbeli cselekmény eredeti határidejétől számított 15 napon belül, az elmulasztott cselekmény egyidejű teljesítésével van helye.

53. §²⁶ A fél az eljárás szabálytalanságát az eljárás folyamán bármikor kifogásolhatja. Ha a kifogást a fél a tárgyaláson szóban adja elő, azt jegyzőkönyvbe rögzíteni kell. Amennyiben a bíróság a kifogásnak helyt ad, annyiban a kifogással érintett eljárási cselekményt szabályszerűen lefolytatja, vagy a szükséghez képest megismétli. Ha a bíróság a kifogást elutasítja, erről határozatot hoz, e döntését legkésőbb az eljárást befejező határozatában megindokolni köteles.

54. § (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(2) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni:

a) a bíróság elnevezését és a bírósági ügyszámot;

²⁵ Módosította a 2019. évi IV. törvény 4. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

²⁶ Az 53–54. §-t módosította a 2019. évi IV. törvény 4. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

- b) a felek nevét és perbeli állását, továbbá a per tárgyát;
 - c) a tárgyalás (meghallgatás vagy kihallgatás) helyét, továbbá kezdő és befejező időpontját, valamint a tárgyalás elhalasztásának tényét, illetve a tárgyalás folytatólagos jellegét;
 - d) a bírók, a jegyzőkönyvvezető és az esetleges tolmács nevét;
 - e) a jelenlevő feleknek és képviselőiknek nevét és perbeli állását, a jelen levő más perbeli személyek nevét;
 - f) zárt tárgyalás esetén az erre való utalást.
- (3) A jegyzőkönyvben röviden le kell írni:
- a) az eljárás menetét és az annak során történeteket, mégpedig úgy, hogy a jegyzőkönyv alapján azt is meg lehessen állapítani, vajon az eljárás a törvényben meghatározott alaki követelményeknek megfelel-e. Ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.
 - b) a felek által előadott vagy a periratokból felolvasott lényeges kérelmeket és nyilatkozatokat, ideértve a felek tényállításait, jogállításait és bizonyítási indítványait, valamint a keresetváltoztatást és a viszontkeresetet, beszámítást, úgyszintén a korábbi kérelmekről és nyilatkozatokról való eltéréseket, illetőleg valamely nyilatkozatnak bírói felhívás ellenére való elmulasztását vagy megtagadását;
 - c) az okiratok bemutatásának megtörténtét, valamint azoknak az eljárás szempontjából való lényeges tartalmát, valamint a tanúk vallomását, a szakértők véleményét és a szemle eredményét;
 - d) a keresettől való elállást, továbbá az elismerést és a jogról való lemondást, illetőleg a felek között létrejött egyezséget;
 - e) a pervezetés és rendfenntartás körében tett intézkedéseket, a korábbi eljárás ismertetésének megtörténtét, valamint a bíróság által az eljárás folyamán hozott végzéseket és az ítélet kihirdetésének megtörténtét.
- (4) A felek beadványának, a szakértők véleményének vagy más periratnak felolvasása, valamint okiratnak vagy másolatnak csatolása esetében a jegyzőkönyvben csupán ennek megtörténteire kell utalni.
- (4a)²⁷ A bíróság az eljárás megindításáról az országos elnökséget és külön az elnök-püspököt 8 napon belül, a tárgyalási határnapokról (a tárgyalás pontos időpontjának és helyének megjelölésével) a tárgyalást megelőző 8 napon belül értesíteni köteles. Az adott eljárásban hozott jogerős érdemi döntések (ítélet, vég-

zés) egy eredeti példányát a felek értesítésével egyidejűleg közvetlenül részükre is megküldeni köteles.

(5) Ha a felek bármelyike az eljárás során felmerült valamely körülménynek vagy ott elhangzott nyilatkozatnak jegyzőkönyvbe vételét kéri, ezt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a bíróságnak az illető körülmény vagy nyilatkozat megtörténtéről nincs tudomása.

(6) A bírósági tárgyalásról a jegyzőkönyvet legkésőbb nyolc munkanapon belül el kell készíteni. A bíróság a jegyzőkönyvet az írásba foglalást követő további tizenöt napon belül kézbesíti.

(7) A jegyzőkönyv hivatalból vagy az elnök engedélyével a felek megjegyzései alapján is kiegészíthető és módosítható; a felek erre vonatkozó kérelmét – annak elutasítása esetén – a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A módosítás folytán szükségtelenné vált szövegrészeket úgy kell törölni, hogy a törölt szövegrész olvasható maradjon.

(8) Ha a jegyzőkönyv elkészítésére nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg kerül sor, az eljárási cselekményen jelen lévő felek – amennyiben a jegyzőkönyv részükre kézbesítésre kerül – a kézbesítéstől számított 8 napon belül, ha pedig a jegyzőkönyv a felek részére nem kerül kézbesítésre, akkor az eljárási cselekménytől számított 15 napon belül a jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését kérhetik.

(9) A jegyzőkönyvet és az esetleges módosításokat az eljáró bíró, illetve a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá. Ha a bíróság tanácsban jár el, és a tanács elnöke a jegyzőkönyv aláírásában akadályoztatva van, a jegyzőkönyvet helyette – helyettesi minőségének feltüntetésével – a tanács egyik tagja írja alá.

(10) A tárgyaláson kívüli egyéb eljárási cselekményekről – szükség szerint – feljegyzést kell készíteni.

(11) A felek a per iratait – a határozattervezet kivételével – a per bármely szakaszában, külön engedély nélkül megtekinthetik, és azokról maguknak másolatot készíthetnek.

XIII. fejezet

Az eljárás megindítása

55. § (1) A bíróság előtti eljárást (pert) keresetlevéllel kell megindítani.

(2) A keresetlevélben fel kell tüntetni:

- a) a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, lakóhelyét (idézési címét) és perbeli állását,
- b) az érvényesíteni kívánt jogot az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával,
- c) a bíróság döntésére irányuló kérelmet.

56. § (1) A bíróság elnöke a keresetlevelet 8 napon belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében,

²⁷ Beiktatta a 2021. évi IV. törvény 7. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

hogyan nem kell-e azt a félnek hiánypótlásra visszaadni, illetőleg nincs-e helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának.

(2) Amennyiben a keresetlevél nem tartalmazza a törvényben meghatározottakat, úgy a bíróság 8 napos határidővel hiánypótlásra hívja fel a felperest. A hiánypótlásban meg kell jelölni, hogy a felperesnek milyen hiányokat kell pótolnia.

(3) A keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani, ha

- a) a perre a bíróságának nincsen hatásköre,
- b) a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt per már folyamatban van, vagy annak tárgyában jogerős határozat született,
- c) a felperesnek nincs perbeli jog- vagy cselekvőképessége, kivéve e törvény 41. § (1) bekezdését,
- d) a felperes követelése időelőtti,
- e) a felperes a jogszabályban meghatározott keresetindítási határidőt elmulasztotta, és igazolási kérelmet sem terjesztett elő, vagy azt a bíróság elutasítja,
- f) a felperes a hiánypótlás végett neki visszaadott keresetlevelet a kitűzött határidő alatt nem adta be, vagy újból hiányosan adta be.

(4) A bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő 30 napon belül intézkedik a tárgyalási határnap kitűzéséről.

(5) A tárgyalás előkészítése során az előadó bíró az ügy jogi és ténybeli megítélése vonatkozásában indítványt tesz, bizonyítékokat szerezhet be, valamint felhívhatja a peres feleket további bizonyítékok előterjesztésére.

(6) A per első tárgyalását a keresetlevélnek a bírósághoz való beérkezésétől számított 45 napon belül kell megtartani.

XIV. fejezet

A tárgyalás

57. §²⁸ (1) A tárgyalást az egyesbíró, tanács eljárása esetén az eljáró tanács elnöke (továbbiakban elnök) vezeti. A törvény keretei között az elnök szabja meg azoknak a cselekményeknek a sorrendjét, amelyeket a tárgyaláson teljesíteni kell. A felekhez, valamint az elnök által kihallgatott más személyekhez kérdéseket a bíróság tagjain kívül a felek és képviselőik is intézhetnek.

(2) Az elnök ügyel arra, hogy a tárgyalás ne terjedjen ki az ügygel összefüggésben nem álló körülményekre, és az ügyre nem tartozó, úgyszintén a kihallgatott személy befolyásolására alkalmas kérdés feltevését, illetőleg az arra való feleletet megtiltja.

²⁸ Módosította a 2019. évi IV. törvény 5. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

(3) A tárgyalás rendjének fenntartásáról és a tárgyalás méltóságának megőrzéséről az elnök gondoskodik.

(4) Az elnök a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében helyszűke esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát.

(5) A feleket és képviselőiket, valamint a tanúkat, illetőleg a hallgatóság tagjait, ha a tárgyalás rendjét megzavarják, az elnök rendre utasítja. Ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetében a bíróság pénzbírságot szab ki. A pénzbírság összege legfeljebb a mindenkori minimálbér kétszeresének megfelelő összeg lehet.

58. § A bírósági eljárás lefolytatásának nem akadály a fél jelenlétének hiánya, kivéve, ha a felperes elmulasztja az első tárgyalást, ebben az esetben a pert meg kell szüntetni.

59. §²⁹ (1) A tárgyalás megnyitása után az elnök megállapítja, hogy a felek személyesen vagy képviselőik útján, illetőleg a megidézett tanúk megjelentek-e. (2) Az első tárgyalás kezdetén az elnök felolvassa, vagy ismerteti a keresetlevelet. Ezután a felperes nyilatkozik arra nézve, hogy a keresetlevélben előadott keresetét változatlanul fenntartja-e, illetőleg, hogy azt miként módosítja, vagy változtatja meg.

(3) Ha a tárgyaláson a felperes nem jelent meg, a keresetlevelet nem kell felolvasni, illetőleg ismertetni.

(4) A felperes nyilatkozata után az alperes terjeszti elő ellenkérelmét, amely vagy a per megszüntetésére irányul, vagy érdemi védekezést, illetve ellenkövetelést (vizontkereset, beszámítás) tartalmaz a felperes kereseti kérelmével szemben. Az ellenkérelemben elő kell adni az annak alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait.

(5) Ha az alperes ellenkérelmében a per megszüntetését kéri, a bíróság mindenekelőtt ebben a kérdésben tárgyal és határoz.

(6) Ha a bíróság a pert nem szünteti meg, az ügyet érdemben tárgyalja, s ha a tényállás már az első tárgyaláson kideríthető, nyomban érdemben határoz. A bíróság a jelen lévő felek meghallgatása alapján megállapítja azok azonosításra alkalmas személyes adatait (természetes személy esetében születési hely, idő, anyja neve, lakóhely).

59/A. § (1) A bíróság – ha ez a tényállás megállapításához szükséges – a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére, és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait – a per állása szerint – a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előter-

²⁹ Az 59–60. §-t módosította a 2019. évi IV. törvény 5. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

jeszteni. Ha a bizonyítás lefolytatása az első tárgyaláson ennek ellenére nem lehetséges, vagy csak részben lehetséges, a bíróság a tárgyalás elhalasztása mellett elrendelheti a per további előkészítését.

(2) Írásbeli előkészítést csak akkor lehet elrendelni, ha a felet jogi képviselő képviseli, vagy ha a félnek, illetve képviselőjének az írásbeli előkészítés nem okoz különösebb nehézséget.

(3) Írásbeli előkészítés esetében az erre vonatkozó iratot, ha a bíróság másként nem rendelkezik, a tárgyalási időköz első harmadában, az ellenérdekű félnek arra vonatkozó nyilatkozatát pedig oly időben kell a bíróságnál előterjeszteni, hogy arra a vele szemben álló fél a tárgyaláson nyilatkozhat.

(4) Az eljáró tanács elnöke az előkészítő iratok és a rendelkezésre álló egyéb adatok alapján – amennyiben ez a per eldöntéséhez szükségesnek mutatkozik – a tárgyalás folytatására kitűzött határnapra a tanúkat, illetve a feleket személyes megjelenési kötelezettséggel megidézi, és ha az irat kiadását a fél közvetlenül nem kérheti, a bizonyító fél kérelmére beszerzi a bizonyítékul szolgáló iratokat.

(5) Ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével – a (3) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére – alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevárása nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevárása a per befejezését nem késlelteti.

60. § (1) A bíróság előtti eljárásban szünetelésnek, felfüggesztésnek helye nincsen. Keresetváltoztatásra csak a bíróság egyetértése esetén kerülhet sor.

(2) A bíróság előtti eljárás során az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyaül szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas. A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasíthatja a viszontkeresetet, ha annak előterjesztése a fenti feltételeknek nem felel meg, illetve nyilvánvaló, hogy a fél azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

(3) A bíróság a per bármely szakában megkísérelheti, hogy a felek a jogvitát vagy a vitás kérdések egy részét egyezséggel rendezzék.

(4) Ha az egyezség megfelel a jogszabályoknak, a bíróság azt végzéssel jóváhagyja, ellenkező esetben pedig a jóváhagyást megtagadja, és az eljárást folytatja.

(5) A bíróság által jóváhagyott egyezségnek ugyanaz a hatálya, mint a bírói ítéletnek; a jóváhagyó végzés

ellen beadott fellebbezésnek az egyezség végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(6) A bíróság, ha az ügy eldöntése érdekében célszerűnek látja, elrendelheti, hogy a perben érvényesített egyes követelések vagy a megosztható követelések egyes részei, valamint általában a perben eldönthető egyes vitás kérdések elkülönítve kerüljenek tárgyalásra.

(7) A bíróság együttes tárgyalás és eldöntés végett elrendelheti az előtte folyamatban levő olyan perek egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

61. § (1) A tárgyalás elhalasztása esetén a folytatólagos tárgyalás határnapját 30 napon belüli időpontra a bíróság nyomban kitűzi, és a jelenlévő felekkel azt kihirdetés útján közli.

(2) A folytatólagos tárgyaláson az ügy iratait röviden ismertetni kell.

(3) Ha a per vagy valamely külön eldöntésre alkalmas kérdés a határozathozatalra megérett, az elnök a tárgyalást berekeszti. A tárgyalás berekesztése előtt az elnök köteles a feleket erre figyelmeztetni és megkérdezni, hogy kívánnak-e valamit még előadni.

62. §³⁰ A bíróság a pert megszünteti, ha

- a) a keresetlevelet már az 56. § (3) bekezdésének a)–f) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani,
- b) a felperes a per első tárgyalását elmulasztotta,
- c) a felperes a keresetétől elállott,
- d) a felek a per megszüntetését közösen kérik,
- e) a fél halála vagy megszűnése esetén, ha a jogviszony természete a jogutódlást kizárja;
- f) a fél kérelmére, ha a megszünt félnek nincs jogutódja.

62/A. § (1) Ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás polgári peres eljárás, közigazgatási bírósági, büntetőbírói vagy közigazgatási hatáskörbe tartozik, a bíróság a per tárgyalását ennek az eljárásnak jogerős befejezéséig felfüggesztheti. Ha ez az eljárás még megindítva nincs, a bíróság az eljárás megindítására megfelelő határidőt tűz ki. Ha a határidő eredménytelenül telik le, a tárgyalást folytatni kell.

(2) A tárgyalás felfüggesztésével minden határidő megszakad; a felfüggesztés megszűnésétől a határidő újra kezdődik.

(3) A felfüggesztés tartama alatt tett minden bírói rendelkezés, úgyszintén a felek által teljesített minden perbeli cselekmény hatálytalan, kivéve a felfüggesztés

³⁰ A 62–64. §-t módosította, és a 62/A. valamint a 64/A–J. §-t beiktatta a 2019. évi IV. törvény 5. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

téssel, illetőleg az annak megszüntetésével kapcsolatos bírói rendelkezéseket és perbeli cselekményeket.

(4) Felfüggesztést elrendelő bírósági határozat ellen külön fellebbezésnek van helye; a bíróság az ilyen határozatot maga is megváltoztathatja.

XV. fejezet A bizonyítás

63. § (1) A bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el.

(2) A bíróság az ellenérdekű félnek beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellen érdekű fél által bírói felhívás ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel.

(3) A fél állítási szükséghelyzetben van, ha

- a) valószínűsíti, hogy a határozott tények állításához szükséges információval kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik,
- b) igazolja, hogy az információ megszerzése és megtartása érdekében szükséges intézkedéseket megtette,
- c) az ellenérdekű fél bírói felhívásra sem adja meg az információt, és
- d) az ellenérdekű fél nem valószínűsíti az a) és b) pontban foglaltak ellenkezőjét.

Állítási szükséghelyzet fennállása esetén a szükséghelyzettel érintett tényállást a bíróság valónak fogadhatja el, ha annak tekintetében kételye nem merül fel.

(4) A bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valónak fogadhatja el. Ugyanez áll azokra a tényekre is, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van. Ezeket a tényeket a bíróság akkor is figyelembe veszi, ha azokat a felek nem hozták fel, köteles azonban a feleket e tényekre a tárgyaláson figyelmeztetni.

(5) A per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

(6) A bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha az ügy ésszerű és célszerű befejezéséhez az szükségesnek mutatkozik.

64. § (1) Ha a fél a tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket, és be kell jelentenie a tanúk nevét és idézhető címét. Ha a megidézni kért tanú kiskorú, a félnek be kell jelentenie a tanú életkorát, törvényes képviselője nevét és idézhető címét is.

(2) A tanú (1) bekezdésben meghatározott adatait a keresetlevélben vagy más beadványban, illetve a tárgyaláson kell bejelenteni.

(3) Ha a tanú adatait a fél beadványban jelöli meg, beadványában a tanú nevének kívül a tanú egyéb adatait nem kell feltüntetnie, hanem egy példányban beadott

külön lapon köteles a tanú idézhető címét – és amennyiben szükséges, a tanú egyéb személyazonosító adatait – a bíróság részére megjelölni. Különösen indokolt esetben a beadványban elegendő a tanú nevének feltüntetése helyett egyéb megjelölést alkalmazni, és az így megjelölt tanú adatait külön lapon feltüntetni.

(4) Ha a fél a tanú adatait a tárgyaláson jelenti be, arra a (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a tanú adatait tartalmazó külön lapot a bíróságnak úgy kell átadni, hogy annak tartalmát a többi fél vagy egyéb perbeli személy ne ismerhesse meg.

(5) A tanút megidézni kérő félnek a tanút előzőleg nyilatkoztatnia kell arról, hogy a tanú az adatainak bejelentésére a (3) és (4) bekezdés szabályait alkalmazni kéri-e, és köteles e nyilatkozat szerint eljárni. Ha a tanút a fél nem tudja nyilatkoztatni, a (3) bekezdés első mondata, illetve a (4) bekezdés szerint köteles eljárni.

(6) A bíróság a bizonyító fél kérelmére az ellenérdekű felet is kötelezheti a tanú nevének és idézhető címének a (3), illetve (4) bekezdésben meghatározott módon történő bejelentésére, ha a bizonyító fél valószínűsíti, hogy az általa nem ismert tanút az ellen érdekű fél ismeri vagy ismernie kell. Ebben az esetben a tanú személyi adatainak zártan kezelésére vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a tanú zártan kezelt személyi adatait a bizonyító fél sem ismerheti meg, és az adatok zártan történő kezelését a (4) bekezdésében meghatározott eseteken kívül csak akkor lehet megszüntetni, ha a bizonyító fél időközben egyéb úton megismerte a tanú személyi adatait.

64/A. § (1) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték másként nem pótolható.

(2) A kiskorú tanú kihallgatásánál a törvényes képviselője jelen lehet. A kihallgatáskor a figyelmeztetéseket és tájékoztatásokat a kiskorú tanú korára, érettségére figyelemmel, számára érthető módon kell közölni. A kihallgatásnak megfelelő légkörben, a kiskorú számára érthető módon kell megtörténnie.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú tanú esetében a személyi adatainak zártan kezeléséről, valamint a vallomástétel megtagadásáról a nyilatkozatot a törvényes képviselője teszi meg, valamint a vallomástételre kötelező határozat elleni fellebbezési jogot a törvényes képviselő gyakorolja.

64/B. § (1) A tanút az elnök idézi meg. Az idézésben (96. §) meg lehet jelölni azokat a körülményeket is, amelyekre a tanú kihallgatása szükségesnek mutatkozik, s a tanút fel lehet hívni, hogy meghatározott feljegyzéseit, iratait vagy a bizonyításnál felhasználható egyéb tárgyait hozza magával.

(2) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú ta-

nút törvényes képviselője útján idézi a bíróság azzal a felhívással, hogy a tanú megjelenéséről gondoskodják. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú tanú idézéséről a bíróság a törvényes képviselőjét értesíti.

64/C. § (1) Azt, akitől testi vagy szellemi fogyatkozása miatt helyes vallomás nem várható, tanúként kihallgatni nem lehet.

(2) A tanú, ha a titoktartás alól felmentést nem kapott, nem hallgatható ki olyan kérdésről, amely minősített adatnak minősül.

(3) A titoktartási kötelezettség az annak alapjául szolgáló viszony megszűnése után is fennmarad.

(4) Azokat a kérdéseket, amelyekre a felmentést kérik, a felmentésre irányuló megkeresésben meg kell jelölni.

(5) A jelen § ellenére kihallgatott tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.

64/D. § (1) A tanúvallomást megtagadhatja:

a) a felek bármelyikének a 40. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója;

b) az, aki a tanúvallomás folytán magát vagy a 40. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben;

c) az ügyvéd, az orvos és más olyan személy, aki hivatásánál fogva titoktartásra köteles, ha a tanúvallomással titoktartási köteleességét sértené meg, kivéve, ha az érdekelt e köteleesség alól felmentette;

d) az üzleti titok megtartására köteles személy az olyan kérdésben, amely tekintetében a tanúvallomással titoktartási köteleességét sértené meg;

f) a médiatartalom-szolgáltató, valamint a vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, ha a tanúvallomásával a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné, az azzal kapcsolatos kérdésben.

(2) Ha a tanú több pertárs közül nem valamennyivel áll a 40. § (2) bekezdésében megjelölt viszonyban, a tanúságtételt a többiekre nézve csak akkor tagadhatja meg, ha a vallomás nem különíthető el.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja alapján a tanúságtételt nem tagadható meg, ha a kérdés olyan jogügylet-re vonatkozik, amelynél a tanú mint valamelyik fél képviselője vagy mint ügyleti tanú maga is közreműködött, vagy amelynél valamelyik fél a tanúnak képviselője volt, vagy ha a tanú a kérdéses jogviszonyban a felek valamelyikének jogelődje.

(4) Az (1) bekezdés e) pontja alapján a tanúságtételt nem tagadható meg, ha:

a) az érdekelt az üzleti titok megtartására köteles személyt e kötelezése alól felmentette,

b) ha a kérdés a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényi rendelkezések alapján nem minősül üzleti titoknak.

(5) Az (1) bekezdés a) és c)–f) pontja esetében a tanú mentességére kihallgatása előtt, illetőleg mihelyt a mentesség kiderül, figyelmeztetni kell. Ennek megtörténtét, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát a jegyzőkönyvbe fel kell venni.

(6) Az (1) bekezdés c)–e) pontjában meghatározott titoktartási kötelezettség az annak alapjául szolgáló viszony megszűnése után is fennmarad.

(7) Az (1) bekezdés f) pontjában foglalt mentesség az annak alapjául szolgáló jogviszony megszűnése után is fennmarad.

(8) Ha a tanút a jelen § esetében a mentességre való alapos hivatkozása ellenére vallomásra kötelezik, vagy az (5) bekezdésben foglalt rendelkezést nem tartják meg, a tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.

64/E. § (1) Ha a tanú a 64/C. § értelmében nem hallgatható ki, vagy a 64/D. § alapján nem akar vallomást tenni, ezt a bíróságon a kitűzött határnap előtt is bejelentheti. A 64/D. § esetében a megtagadás okát a bejelentéssel egyidejűleg elő kell adni, és egyben valószínűsíteni kell.

(2) Abban a kérdésben, hogy a tanúságtételt megtagadásának helye van-e, a kihallgatást foganatosító bíróság határoz; határozathozatal előtt a feleket – ha jelen vannak – meg kell hallgatni.

(3) A bíróságnak vallomástételre kötelező határozata ellen a tanú fellebbezéssel élhet.

64/F. § (1) A bíróság a tanú személyi adatait [64. § (1) bek. és 64/H. § (1) bek.] a tanú nevének kivételével – a 64. § (3) bekezdésének utolsó mondatában meghatározott esetben a tanú nevét is – (a továbbiakban: a tanú személyi adatai) az iratok között elkülönítve, zártan kezeli, ha azokat a fél a 64. § (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott módon jelentette be. A tanú személyi adatait csak a bíróság, a jegyzőkönyvvezető (leíró) jogosult megismerni. A bíróság az eljárás során biztosítja, hogy a tanút megidézni kérő fél kivételével a felek és egyéb perbeli személyek számára az eljárás egyéb adataiból a tanú személyi adatai ne válhassanak megismerhetővé.

(2) Ha a fél a tanú személyi adatait (azok egy részét) a 64. § (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott módon jelentette be, a tanú személyi adatait tartalmazó külön lapot senki részére nem lehet kézbesíteni, azt a tanút megidézni kérő fél kivételével a felek és egyéb

perbeli személyek a bíróságon sem tekinthetik meg, arról másolat nekik nem adható.

(3) A bíróság a tanú személyi adatait akkor is zártan kezeli, ha ezt a tanú a kihallgatása előtt kéri. Ebben az esetben a zártan kezelés azon adatokra terjed ki, amelyeket a tanút megidézni kérő fél, ellenérdekű fél (a féllel ellenérdekű egyéb perbeli személy) még nem ismerhetett meg.

64/G. § (1) A tanú a tárgyaláson és a bizonyítási eljárásnál kihallgatása előtt nem lehet jelen, s kihallgatása után csak a bíróság engedélyével távozhatik el. (2) A kihallgatás megkezdése előtt a tanút nyilatkoztatni kell arról, hogy kívánja-e személyi adatainak zártan kezelését. Ha a tanú személyi adatainak zártan kezelését kéri, a bíróság a tanú neve kivételével a tanú személyi adatait zártan kezeli. Különösen indokolt esetben a bíróság a tanú nevét is zártan kezelheti. (3) Ha a tanú a bíróság felhívására a személyi adatainak zártan kezelését nem kéri, illetve külön felhívás nélkül is úgy nyilatkozik, hogy személyi adatainak zártan kezelését nem kívánja, a bíróság a tanú személyi adatainak zártan kezelését megszünteti; ez korlátozódhat a tanú neve zártan kezelésének megszüntetésére. (4) A tanú személyi adatai zártan történő kezelése tárgyában a kihallgatást fogantató bíróság a felek meghallgatása nélkül dönt, külön határozatot hoznia azonban nem kell, a jegyzőkönyvben elegendő erre a tényre utalni.

64/H. § (1) A kihallgatás kezdetén a tanútól meg kell kérdezni a nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakóhelyét, valamint azt, hogy a felekkel milyen viszonyban van, s hogy ennek folytán vagy más okból nem elfogult-e. Ezekre a kérdésekre a tanú akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástétel megtagadására jogosult. Ha a bíróság a tanú személyi adatainak zártan kezelését nem szüntette meg, vagy a tanú kérelmére azokat zártan kezeli, a tanú személyi adatait a személyazonosításra alkalmas iratok megtekintésével állapítja meg, írásban rögzíti, és zártan kezeli. (2) Ezután a tanút részletesen ki kell hallgatni, tisztázva azt is, hogy az általa előadottakról miként szerzett tudomást. (3) A tanút az eljáró tanács elnöke hallgatja ki. A bíróság többi tagja is jogosult a tanúhoz kérdéseket intézni. Kérdéseket a felek indítványozhatnak. Az elnök a feleknek kérelmükre megengedheti, hogy a tanúhoz közvetlenül is intézhessenek kérdéseket. A fél részéről indítványozott vagy a tanúhoz közvetlenül intézett kérdés megengedhetősége felől az elnök határoz. (4) Ha a tanú vallomása más tanúnak vagy a személyesen meghallgatott félnek előadásával ellentétben áll, az ellentét tisztázását szükség esetében szembeállításra kell megkísérelni.

64/I. § (1) A tanú a kihallgatása alkalmával a birtokában lévő okiratot, illetőleg annak a peres ügyre vonatkozó részét köteles a bíróság rendelkezésére megtekintés végett bemutatni, kivéve, ha az okiratot perben nem álló harmadik személy nevében tartja birtokában.

(2) A bíróság szükség esetén elrendelheti az okirat másolatának (kivonatának) az iratokhoz való csatolását. Ha a tanú a másolatot (kivonatot) csatolni nem tudja, annak elkészítéséről a bíróság gondoskodik.

64/J. § (1) A kihallgatás után a tanú előtt a jegyzőkönyvbe vett vallomását fel kell olvasni, kivéve, ha a felolvasást sem a tanú, sem a felek nem kívánják. A felolvasás megtörténtét vagy annak mellőzését a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(2) Ha a tanú a vallomás felolvasásakor vallomását kiigazítja, vagy kiegészíti, azt szintén jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) A tanú a megjelenésével kapcsolatos költségek megtérítését kérheti a bíróságtól.

65. § (1) Ha a perben jelentős tény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a fél indítványára a bíróság szakértőt hívhat fel a szakvélemény adására. A szakértőt lehetőleg az igazságügyi szakértők névjegyzékében feltüntetett szakértők közül kell kiválasztani.

(2) A szakvélemény adásával kapcsolatos költséget az indítványozó fél előlegezi meg a bíróság által meghatározott módon. A bíróság a szakvélemény elkészülte után rendelkezik a szakértői díj kifizetéséről, a fennmaradó összeg visszautalásáról az előlegező fél részére.

66. § A bíróság az eljárása során – szükség esetén – okiratot szerezhet be.

67. § A bírósági eljárás során – a bizonyítás eredményének mérlegelése szempontjából – a Pp. 206. § (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

XVI. fejezet A határozatok

68. § A bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben – ideértve a per megszüntetését is – végzéssel határoz.

69. §³¹ (1) Az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjedni a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

³¹ Módosította a 2019. évi IV. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

(2) A bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei felől külön ítélettel (részítélet) is határozhat, ha ebben a vonatkozásban további tárgyalásra nincs szükség, és ha a többi kereseti kérelem vagy a beszámítási kifogás eldöntése végett a tárgyalást el kell halasztani. A részítélet a később hozott ítélettel a beszámítási kifogásra, illetőleg a viszontkeresetre vonatkozó tárgyalás eredményéhez képest hatályon kívül helyezhető, vagy megfelelően módosítható.

(3) Ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását ítélettel előzetesen is megállapíthatja (közbenső ítélet). Ebben az esetben a tárgyalás a követelés összegére (mennyiségére) vonatkozóan csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható.

(4) A bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg ellenkérelmen.

(5) A bíróság a teljesítésre nyitva álló határidőt az összes körülmény szem előtt tartásával határozza meg.

70. § A bíróság határozatát zárt tanácskozás után szavazással hozza meg.

71. § (1) A tárgyalás folyamán hozott végzéseket és az ítéletet a tárgyaláson ki kell hirdetni, a kihirdetés elhalasztásának helye nincs.

(2) A határozatot annak meghozatalától számított legkésőbb 8 napon belül kell írásba foglalni, és az írásba foglalást követő 3 napon belül kézbesíteni kell.

72. §³² (1) A határozatnak a rendelkező részt követően tájékoztatást kell nyújtania arról, hogy a határozat ellen van-e helye fellebbezésnek, és hogy azt hol és mennyi idő alatt kell benyújtani.

(2) Az írásba foglalt ítéletnek tartalmaznia kell:

- a bíróság megjelölését és a bírósági ügyszámot;
- a feleknek és képviselőiknek nevét, lakóhelyét és perbeli állását;
- a per tárgyának megjelölését;
- az ítélet rendelkező részét és indokolását;
- az ítélethozatal helyének és idejének megfelelő keltezését.

72/A. § Az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az

okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

72/B. § (1) A végzésekre a 72. § megfelelően irányadó azzal, hogy a feleknek és képviselőiknek lakóhelyét a végzésben csak a szükséghez képest kell feltüntetni, továbbá, hogy megindokolni csak olyan végzést kell, amely külön fellebbezéssel megtámadható. Az egyezséget jóváhagyó végzést nem kell megindokolni.

(2) A tárgyaláson hozott végzéseket a bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvbe is belefoglalhatja; ebben az esetben a végzésnek csupán a rendelkező részt és az indokolást kell tartalmaznia.

(3) A bíróság által hozott határozatokat a tanács tagjai írják alá, és jegyző hitelesíti.

73. § (1) A bíróság névcseré, hibás névírás, szám- vagy hiba, vagy más hasonló elírás esetén a határozat kijavítását végzéssel bármikor hivatalból is elrendelheti.

73/A. § (1) Az ítélet kiegészítését annak közlésétől számított tizenöt nap alatt bármelyik fél kérheti, ha a bíróság valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett.

(2) Az ítélet kiegészítésére határozott kérelmet kell előterjeszteni.

(3) A kérelemről a bíróság tárgyalás alapján határoz; a feleknek vagy egyiküknek elmaradása a határozathozatalt nem gátolja, és a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A kérelemben a fél – az ellenérdekű fél egyetértő nyilatkozatának csatolása mellett – kérheti, hogy a bíróság a kérelemről tárgyaláson kívül határozzon.

(4) Ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, kiegészítő ítéletet hoz, ellenkező esetben a kérelmet végzéssel elutasítja. A kiegészítő ítéletet az eredeti ítéletre s lehetőleg annak kiadmányaira is fel kell jegyezni.

(5) A kiegészítés iránt előterjesztett kérelemnek az ítélet elleni fellebbezés beadására és az ítélet végrehajtására halasztó hatálya nincs, a bíróság azonban az ítélet végrehajtását a kiegészítési kérelem elintézéséig hivatalból is felfüggesztheti.

(6) Ha a bíróság az ítéletében nem rendelkezett olyan kérdéssel, amelyről a rendelkezés jogszabály értelmében hivatalból kötelező, a mulasztást a bíróság a hiányosság észlelését követően haladéktalanul köteles hivatalból pótolni.

73/B. § (1) A 73/A. § rendelkezései a végzések kiegészítésére is megfelelően irányadók, ilyen esetben azon-

³² A 72–74. §-t módosította, és a 72/A-B. §-t beiktatta a 2019. évi IV. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

ban a bíróság helytadás esetén is végzéssel határoz, a felek meghallgatását pedig mellőzheti.

(2) A bíróság a kijavítás és a kiegészítés tárgyában a felek meghallgatása nélkül, tárgyaláson kívül határoz.

(3) A kijavítás tárgyában hozott határozat ellen fellebbezésnek helye nincsen.

74. § Amennyiben a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a saját határozatához abban a perben, amelyben azt hozta, kötve van, mégpedig a határozat kihirdetésétől kezdve, ha pedig a határozat kihirdetve nem volt, annak közlésétől kezdve.

74/A. § Az a határozat, amely fellebbezéssel nem támadható meg, kihirdetésével emelkedik jogerőre; azok a határidők azonban, amelyeket a határozat jogerőre emelkedésétől kell számítani, a határozatnak a féllel történt közlésétől kezdődnek.

74/B. § A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek (anyagi jogerő).

XVII. fejezet

A fellebbezés és a másodfokú eljárás

75. § (1) A bíróság határozatával szemben fellebbezésnek van helye.

(2) Nincs helye fellebbezésnek az eljárás folyamán hozott végzésekkel szemben (pervezető végzés), továbbá – a választási panaszokkal kapcsolatos eljárás kivételével – a különleges eljárások során hozott érdemi határozatokkal szemben.

76. § (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a bíróság elnökénél kell írásban benyújtani.

(2) Ha a fellebbezés elkésett, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen fellebbezésnek helye nincsen, továbbá, ha a fél a fellebbezést felhívás ellenére hiányosan adja be, a fellebbezést a bíróság elnöke hivatalból elutasítja.

(3) A fellebbezésnek az első fokú határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

77. § (1)³³ A másodfokon eljáró bíróság tanácsának elnöke a fellebbezésnek a bírósághoz való megérke-

³³ Módosította a 2009. évi IV. törvény 5. §-a. Hatályos: 2009. december 10-től.

zésétől számított 30 napon belüli időpontra köteles tárgyalást kitűzni.

(2) A másodfokú eljárásban az első fokú eljárásra vonatkozó szabályokat az alábbi eltéréssel kell alkalmazni:

a) Végzés elleni fellebbezés esetén a bíróság nem tart tárgyalást, a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el.

b)³⁴ Ítélet elleni fellebbezésnél – a 81 § (5) bekezdése kivételével – a bíróság tárgyaláson bírálja el a fellebbezést, amelynek során az előadó bíró ismerteti az ügyet, így különösen az elsőfokú ítéletet és az azzal szemben benyújtott fellebbezést, ezt követően a felek tehetik meg perbeli zárónyilatkozatukat.

c) Bizonyítás felvételének, új bizonyíték előterjesztésének illetőleg a tárgyalás elhalasztásának a másodfokú eljárásban nincs helye.

78. § (1)³⁵ A másodfokon eljáró bíróság határozatában az elsőfokú határozatot

a) helyben hagyja,

b) megváltoztatja, vagy

c) hatályon kívül helyezi, és elnökét új elsőfokú eljárás elfolytatására utasítja.

78/A. §³⁶ A másodfokú bíróság a jelen §-ban foglalt rendelkezéseket a szükséghez képest a tárgyalásra került ügyekben is megfelelően alkalmazza.

(2) Ítélet ellen irányuló fellebbezés esetében az elnök az iratoknak a másodfokú bírósághoz való beérkezése után a szükséghez képest intézkedik az esetleges hiányok pótlása iránt, ha pedig a fellebbezést már az első fokú bíróságnak el kellett volna utasítania, ennek megfelelően határoz.

(3) A fellebbező a fellebbezését mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság a másodfokú határozat meghozatala céljából vissza nem vonul. A visszavont fellebbezést újból előterjeszteni nem lehet.

(4) A fellebbezés visszavonása esetén az elnök az ügyet visszaküldi az elsőfokú bíróságnak; ha ezzel kapcsolatban a költségek megállapításának szüksége merül fel, ebben a kérdésben is határoz.

78/B. § (1) Ha a másodfokú bíróság a pert a tárgyalás alapján a 62. § értelmében megszünteti, az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll, hatályon kívül helyezi.

³⁴ Módosította a 2019. évi IV. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

³⁵ Módosította a 2009. évi IV. törvény 6. §-a. Hatályos: 2009. december 10-től.

³⁶ A 78/A–E. §-t beiktatta, és ezzel egyidejűleg a korábbi 78/A–I. § számozását 78/F–N. §-ra módosította. Hatályos: 2019. május 31-től.

(2) Ha a per megszüntetésének alapjául szolgáló hiány pótolható vagy az eljárás jóváhagyásával orvosolható, a felet erre a per megszüntetése előtt – megfelelő határidő kitűzésével – fel kell hívni.

78/C. § (1) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – végzéssel hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja, ha az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, vagy az ítélet meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

(2) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése.

(3) Ha a bizonyítási eljárásnak nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges, anélkül azonban, hogy az (1) és (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállnának, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – mindenkor a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között – hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja.

(4) A hatályon kívül helyező végzésnek tartalmaznia kell az elsőfokú ítélet ismertetését, a hatályon kívül helyezés okait, továbbá az új eljárásra vonatkozó utasításokat. A másodfokú bíróság a jelen § esetében csupán a perköltség összegét állapítja meg, a költség viselésének kérdésében pedig az elsőfokú bíróság határoz.

78/D. § (1) A másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyalás alapján, ha nem a törvény megelőző rendelkezései szerint kell határoznia, az ügy érdemében dönt.

(2) Ha az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, a másodfokú bíróság ezt helybenhagyja, ellenkező esetben az elsőfokú bíróság ítéletét egészben vagy részben megváltoztatja, illetőleg közbenső ítéletet vagy részítéletet hoz.

(3) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg, e korlátok között azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott.

(4) Ha a közbenső ítélet elleni fellebbezés elbírálása után a követelés összegére (mennyiségére) nézve a tárgyalást folytatni kell, a másodfokú bíróság az iratokat az elsőfokú bíróságnak küldi meg. Így jár el a másodfokú bíróság akkor is, ha a keresetet elutasító ítélet elleni fellebbezés folytán közbenső ítéletet hoz.

78/E. § (1) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletével együtt a per folyamán hozott egyéb határozatokat is felülbírálja, kivéve azokat, amelyek ellen fellebbezésnek egyáltalában nincs helye, vagy amelyek külön fellebbezéssel támadhatók meg.

(2) A másodfokú bíróság az egyezséget jóváhagyó végzésében megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) megtámadott ítéleti rendelkezése abban a részében, amelyre az egyezés vonatkozik, hatályát veszti.

(3) Az eljárást befejező határozatban az elsőfokú bíróságot meg kell nevezni, és ügyszámát is fel kell tüntetni. Ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia.

(4)³⁷ A másodfokú eljárás befejezése után az iratokat a bíróság legkésőbb harminc napon belül megküldi a bíróság elnökének. A másodfokú eljárást befejező határozatot – figyelemmel az 54. § (12) bekezdésére – a felekkel kézbesítés útján a másodfokú bíróság közli tizenöt napon belül. Ha a másodfokú bíróság a határozata kihirdetését elhalasztotta, a már írásba foglalt határozatát a jelenlévő feleknek nyomban kézbesíti és ezt a jegyzőkönyvben is feltünteti.

XVII/A. fejezet Perújítás³⁸

78/F. §³⁹ (1) A bíróság eljárást befejező jogerős döntése ellen perújításnak van helye, ha

- a) a fél oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más egyéb határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az – elbírálás esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna;
- b)⁴⁰ a fél a döntés hozatalában részt vett bírónak, az ellenérdekű félnek vagy másnak bűncselekménye miatt a törvény ellenére lett pervesztes;

³⁷ Módosította a 2021. évi IV. törvény 8. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

³⁸ A XVII/A. fejezetet (78/A–78/I. §) beiktatta a 2012. évi V. törvény 2. §-a. Hatályos: 2012. október 1-től.

³⁹ A 78/A–E. §-t a 2019. évi IV. törvény 7. § (2) bekezdése akként módosította, hogy 78/A–I. § került beiktatásra. Ezzel egyidejűleg a korábbi 78/A–E. § átszámozásra került. Hatályos: 2019. május 31-től.

⁴⁰ Módosította a 2019. évi IV. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

- c) a perben hozott döntést megelőzően ugyanarra a jogra nézve már korábban jogerős döntést hoztak.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontja alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során hibáján kívül nem érvényesíthette.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja alapján perújításnak csak akkor van helye, ha a perújítás okaként megjelölt bűncselekmény elkövetését jogerős bírói ítélet megállapította, vagy ilyen ítélet hozatalát nem a bizonyítékok hiánya, hanem más ok zárta ki.

78/G. § (1) A perújítási kérelem előterjesztésének határideje hat hónap; ezt a határidőt a megtámadott döntés jogerőre emelkedésétől, ha pedig a perújítás okáról a fél csak később szerzett tudomást, vagy csak később jutott abba a helyzetbe, hogy perújítással élhessen, ettől az időponttól kell számítani. A tudomásszerzés időpontját elegendő valószínűvé tenni.

(2) A döntés jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével perújításnak helye nincs; e határidő elmulasztása miatt igazolással élni nem lehet.

A perújítási kérelem előterjesztése és elbírálása

78/H. § (1) A perújítási kérelmet a bíróságnál kell írásban benyújtani.

(2) A perújítási kérelemben meg kell jelölni azt a döntést, amely ellen a perújítás irányul, s annak megváltoztatása iránt kérelmet kell előterjeszteni. A kérelemben meg kell jelölni a perújítás alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait; ha a kérelmet a megtámadott döntés jogerőre emelkedésétől számított hat hónap eltelte után terjesztik elő, ennek okait elő kell adni.

78/I. § Ha a perújítási kérelmet a megtámadott döntés jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével terjesztették elő, a bíróság azt tárgyalás kitűzése nélkül, hivatalból elutasítja.

78/J. §⁴¹ Ha a perújító fél az első tárgyalást elmulasztja, a bíróság a perújítási kérelmet hivatalból elutasítja; az ellenérdekű fél mulasztása a tárgyalás megtartását nem gátolja.

78/K. § (1) A bíróság hivatalból vizsgálja, hogy a perújításnak a 78/A–78/B. §-ban meghatározott előfeltételei fennállnak-e. A megengedhetőség körében a 78/A. § (1) bekezdésének a) pontjával kapcsolatban azt kell elbírálni, hogy a perújító fél által a perújítás alapjául felhozottak valóságuk bizonyítása esetében alkalmasak lehetnek-e arra, hogy a bíróság a perújító félre ked-

⁴¹ Módosította a 2019. évi IV. törvény 7. § (3) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

vezőbb határozatot hozzon. A bíróság a tárgyaláson a perújítás érdemében is tárgyalhat és határozhat; ha azonban célszerűnek látszik, a perújítás megengedhetősége kérdésében külön tárgyal, és végzéssel határoz.

- (2) Ha a bíróság a perújítást megengedhetőnek találja, az érdemi tárgyalást kitűzi, illetőleg a tárgyalást érdemben folytatja, ellenkező esetben pedig a perújítási kérelmet mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasítja.
- (3) Ha a bíróság a perújítási kérelem megengedhetősége tárgyában külön hoz határozatot, határozata ellen külön fellebbezésnek van helye; ilyen esetben az érdemi tárgyalás csak a határozat jogerőre emelkedése után folytatható.

78/L. § (1) A perújítás megengedése esetében a pert a kérelem korlátai között újból kell tárgyalni.

78/M. § A bíróság a per újbóli tárgyalásának eredményéhez képest a perújítási kérelemmel megtámadott döntést hatályában fenntartja, illetőleg annak egészben vagy részben hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz.

78/N. § Amennyiben a jelen fejezet másként nem rendelkezik, a perújítási eljárás során a bíróság az általános szabályok szerint jár el. A határozathozatalra, valamint a határozatok elleni perorvoslatokra szintén az általános szabályok irányadók.

ÖTÖDIK RÉSZ A KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

XVIII. fejezet

A törvényességi felügyeleti és a fegyelmi eljárás során hozott határozatok felülvizsgálata

79. § (1)⁴² A törvényességi felügyeleti eljárásban a keresetet a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az országos ügyész ellen kell indítani. A törvény 14. §-ban, 15. §-ban meghatározottak szerint indított, valamint a 32. § b) pontjában meghatározott cselekmények közül a szexuális zaklatás miatt indított fegyelmi eljárások lefolytatása esetén a keresetet a fegyelmi vétséget megvalósító feltételezett elkövető mint alperes ellen kell megindítani.

(2)⁴³ A fegyelmi eljárásban hozott döntéssel szemben a keresetet a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az eljáró fegyelmi tanács mint alperes ellen kell megindítani. A bírósági eljárásban a fegyelmi tanácsot az általa kijelölt tagja képviseli.

⁴² Kiegészítette a 2021. évi IV. törvény 9. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

⁴³ Módosította a 2016. évi VII. törvény 7. § (1) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

(3)⁴⁴ A keresetlevélben az 55. § (2) bekezdésben felsoroltakon túlmenően fel kell tüntetni a támadott határozat számát és a határozatot hozó jogszolgáltatási szerv nevét, továbbá meg kell jelölni, hogy az mely jogszabályba ütközik. A támadott határozatot a keresetlevélhez mellékelni kell.

(4)⁴⁵ A fegyelmi eljárásban, amennyiben a bíróság a fegyelmi határozat megváltoztatása útján a fegyelmi tanács által kiszabott fegyelmi büntetés helyett másik fegyelmi büntetést kíván alkalmazni, úgy a 33. § (1) bekezdésében sorrendben később szereplő fegyelmi büntetést, jogkövetkezményt nem alkalmazhat, mint amelyet a fegyelmi tanács kiszabott. A súlyosítási tilalom nem vonatkozik arra az esetre, amikor az eredetileg kiszabott fegyelmi büntetésnél enyhébb, de több büntetést együttesen szab ki a bíróság.

XIX. fejezet

A választási panaszokkal kapcsolatos eljárás

80. §⁴⁶ (1) A panaszt a vélelmezett jogsértés napjától számított 8 napon belül a választással érintett egyházi testülettel vagy intézménnyel szemben lehet előterjeszteni. A határidő jogvesztő, mulasztás igazolásának nincsen helye. Amennyiben az adott tisztségre megválasztott személy az adott választás tényéről a fenti jogvesztő határidőt követően szerzett tudomást az arra hivatott egyházi szervezet hivatalos értesítése alapján, úgy a fenti 8 napos panasz tételi határidőt az értesítés kézbesítésétől kell számítani.

(2) A panaszban meg kell jelölni az érintett egyházi testületet vagy intézményt, továbbá a törvénysértő magatartást és annak következményeit. A panaszhoz csatolni kell a rendelkezésre álló okiratokat és a meghallgatni indítványozott tanúk nevét és idézési címét.

(3) A bíróság felhívására az érintett egyházi testület vagy intézmény törvényes képviselője a választással kapcsolatban keletkezett összes iratot kézbesítő útján vagy elsőbbségi postai küldeményként köteles a bíróságnak megküldeni. Ennek elmulasztása a 32. § e) pontjába ütköző fegyelmi vétség.

81. § (1) A bíróság elsőfokon egyesbíróként, másodfokon 3 tagú tanácsban jár el.

(2) A bíróság egyesbíróként tárgyalás tartása nélkül jár el, kivéve, amennyiben a keresetlevél, illetve mellékletei alapján az egyesbíró álláspontja szerint tárgyalás tartása szükséges. Ezen utóbbi esetben a tárgyalást a panasz beérkezésétől számított 15 napon belüli idő-

⁴⁴ Módosította a 2019. évi IV. törvény 8. § (1) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

⁴⁵ Beiktatta a 2016. évi VII. törvény 7. § (2) bekezdése. Hatályos: 2017. január 1-től.

⁴⁶ A 80–81. §-t módosította a 2019. évi IV. törvény 8. § (2) bekezdése. Hatályos: 2019. május 31-től.

pontra kell kitűzni. A tárgyalás elhalasztásának nincs helye. Amennyiben a bíróság egyes bíróként tárgyalás tartása nélkül jár el, úgy ügydöntő határozatát a keresetlevélnek, illetve mellékleteinek a bírósághoz történő beérkezésétől számított 15 napon belül hozza meg.

(3) A bíróság határozatát a meghozatalától számított 3 napon belül írásba kell foglalni, és haladéktalanul kézbesíteni kell.

(4) A határozat ellen a kézhezvételtől számított 5 napon belül lehet fellebbezést előterjeszteni.

(5) A fellebbezést a bíróság 8 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el, kivéve, amennyiben a fellebbezést előterjesztő fél a fellebbezésben kifejezetten kéri tárgyalás tartását. Ebben az esetben a fellebbezésben elő kell terjeszteni a tárgyalás tartásának indokait is.

(6) A másodfokon eljáró tanács csak abban az esetben utasíthatja el a tárgyalás tartása iránti kérelmet, amennyiben annak indokai nyilvánvalóan megalapozatlanok. Ebben az esetben a másodfokú ítéletben az elutasítás indokait is rögzíteni kell.

(7) Tárgyalás tartása esetén a tárgyalást a panasz beérkezésétől számított 15 napon belüli időpontra kell kitűzni. A tárgyalás elhalasztásának nincs helye. A másodfokú bíróság határozatát a meghozatalától számított 3 napon belül írásba kell foglalni, és haladéktalanul kézbesíteni kell.

82. § (1) A választás eredményére kiható törvénysértés esetén a bíróság a választás eredményét részben vagy egészben megsemmisíti, és az eljárást lefolytató egyházi testületet vagy intézményt az eljárás törvényes rendben történő egészben vagy részben való megisméltésére utasítja. Amennyiben fegyelmi eljárás megindításának lehetősége merül fel, erről az illetékes püspököt értesíteni kell.

(2) A megalapozatlan panaszt a bíróság elutasítja.

XX. fejezet

A lelkési életpályamodell követelményeivel összefüggésben hozott püspöki tanácsi határozat felülvizsgálata

83. § (1)⁴⁷ A lelkésszel szemben támasztott képzési követelményekkel összefüggésben az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 18. §-a alapján hozott püspöki tanácsi határozat felülvizsgálata iránti keresetet az érintett lelkész a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül terjeszthet elő. A pert a határozatot hozó püspöki tanáccsal szemben kell megindítani.

(2) A keresetlevélben az 56. § (2) bekezdésében felsoroltakon túlmenően fel kell tüntetni a támadott hatá-

⁴⁷ A fejezetcímet és a 83. § (1) bekezdését módosította a 2024. évi III. törvény 6. §-a. Hatályos: 2024. július 1-től.

rozat számát, továbbá meg kell jelölni, hogy az mely jogszabályba ütközik. A támadott határozatot a keresetlevélhez mellékelni kell.

(3) A bíróság egyes bíróként tárgyalás tartása nélkül jár el, ügydöntő határozatát a keresetlevélnek a bírósághoz történő beérkezésétől számított 30 napon belül hozza meg.

XXI. fejezet

A különleges eljárások közös szabályai

84. § (1) A per eredményétől függetlenül a felmerült költségeket az országos egyház viseli.

(2)⁴⁸ A bíróság határozata ellen – kivéve a választási panaszokkal kapcsolatos eljárást, illetve a törvény 14. §-ban, 15. §-ban meghatározottak szerint indított, valamint a 32. § b) pontjában meghatározott cselekmények közül a szexuális zaklatás miatt indított fegyelmi eljárásokat – fellebbezésnek helye nincs.

(3) A különleges eljárások körébe tartozó perek más perekkel nem egyesíthetők.

HATODIK RÉSZ

A JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK HATÁROZATAINAK VÉGREHAJTÁSA

85. § (1) Az egyházi jogszolgáltatási szervek határozatainak végrehajtásáról a bíróság gondoskodik.

(2) A jogerős ügyészi vagy fegyelmi tanácsi határozat végrehajtását az illetékes ügyész kezdeményezi a bíróságnál. A jogerős bírósági határozat végrehajtását a fél vagy az országos ügyész kezdeményezi a bíróságnál.

(3) A végrehajtási kérelemben meg kell jelölni a végrehajtható ügyirat számát, a felek azonosításához szükséges adatokat, továbbá a végrehajtási kérelem előterjesztésének okát.

(4) A bíróság a végrehajtási kérelmet megvizsgálja, és amennyiben az megalapozott, végzésében – rövid határidő kitűzésével – felhívja a kötelezettet teljesítésre, és pénzbírságot szab ki. A végzést a bírósághoz való beérkezésétől számított 8 napon belül a felek és más kötelezett részére kézbesíteni kell.

86. § (1) A végrehajtási eljárás során alkalmazható kényszerintézkedések:

- a) pénzbírság,
- b) támogatásfelfüggesztés,
- c) támogatás- vagy követeléslefoglalás,
- d) jogi személyiség megvonása,
- e) felosztatás,
- f) e törvény 33. § e), f) és g) pontjában megjelölt joghátrányok.

⁴⁸ Módosította a 2021. évi IV. törvény 10. §-a. Hatályos: 2021. november 26-tól.

(2) A pénzbírság legmagasabb összege a mindenkori minimálbér tízszeresének megfelelő összeg lehet. A pénzbírság ismételten is kiszabható.

(3) A támogatás felfüggesztéséről szóló határozatot meg kell küldeni a kötelezett részére, a támogatást, járadékot vagy egyéb összeget folyósító egyházi testület, intézmény vezetőjének. A megkeresésből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy ki az intézkedésre köteles természetes személy. A megkeresett köteles a folyósítást haladéktalanul felfüggeszteni. A költségvetési normatíva folyósítása nem függeszthető fel.

(4) A támogatás felfüggesztésének eredménytelensége vagy részleges eredményessége esetén helye van a támogatás vagy követelés lefoglalásának, amelynek során az érintett egyházi testület, intézmény vezetője köteles a folyósítandó összeget közvetlenül a végrehajtást kérő részére folyósítani. Egyebekben a támogatás vagy követelés lefoglalására a támogatás felfüggesztésére irányadó szabályokat kell alkalmazni.

(5) Jogi személyiségű egyházi önkormányzat, intézmény jogi személyiségét megszüntetheti a bíróság, és ezzel egyidejűleg általános jogutódként a Magyarországi Evangélikus Egyházat jelöli meg.

(6) Felosztatás esetén a felosztatott testület mandátuma megszűnik, és a hatályos jogszabályok alapján új választást kell tartani.

87. § (1) A bíróságnak a 86. § alkalmazása során hozott rendelkezésének a be nem tartása a 32. § e) pontjába ütköző fegyelmi vétség.

(2) A fegyelmi eljárás megindításának szükségességéről az illetékes püspököt értesíteni kell.

(3) A végrehajtási eljárás során hozott határozatok pervezető végzésnek minősülnek.

HETEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

88. § (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyházi bíráskodásról szóló, többször módosított 1997. évi X. törvény.

(3) Az egyházmegyei és egyházkerületi bíróságok 2005. december 31-én megszűnnek, a folyamatban lévő ügyeket ugyanezen határnapon át kell tenni az országos bírósághoz az ügyekről szóló teljeskörű tájékoztatással. A már folyamatban lévő ügyeket a hatályban levő törvény szerint kell elbírálni.

(4) Az országos bíróság változatlan összetétellel mint a bíróság működik tovább az általános tisztújítás időpontjáig.

(5) Az e törvény hatálybalépésekor a korábbi jogszabályoknak megfelelően jogerős határozattal lezárult ügyekben a végrehajtási eljárásra e törvény szabályait kell alkalmazni.

2009. ÉVI III. TÖRVÉNY A REFORMÁCIÓ 500. ÉVFORDULÓJA MEGÜNNEPLÉSÉNEK ELŐKÉSZÍTÉSÉRŐL

A Magyarországi Evangélikus Egyház a lutheri reformáció 1517-es kezdetére emlékezve kiemelt feladatának és egyháztörténeti kötelezettségének tekinti a reformáció 2017-es, félévezredes jubileumának méltó megünneplését. A jubileumi ünnepségek és rendezvények során a lutheri reformáció hazai és egyetemes, egyházi és kulturális örökségét, teológiai identitását, társadalmi kapcsolatainkat egyaránt átfogó és igényes formában kívánja tudatosítani és bemutatni egyházunk keretein belül és kívül egyaránt. A jubileumi évnek az évforduló jelentőségéhez méltó előkészítése érdekében a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata az alábbi törvényt alkotja meg.

1. § Az évfordulóhoz kapcsolódó ügyek intézésével, a programok megszervezésével, reprezentatív Luther-sorozat kiadásának előkészítésével a jelen törvénnyel létrehozott Reformációi Emlékbizottságot bízza meg.

2. § Az emlékbizottság tagjait és elnökét – a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Elnöksége és Zsinatának elnökei közös javaslatára – az országos presbitérium választja meg.

3. § Az emlékbizottság elnöke a bizottság képviselőiben eljár a Magyarországi Evangélikus Egyház és tes-

tületei, tisztségviselői és intézményei előtt, illetve az állami és társadalmi szervezeteknél és hatóságoknál.

4. § Az emlékbizottság működésének és határozathozatalának részletes szabályait az általa elfogadott ügyrendjében állapítja meg.

5. § Az emlékbizottság az elvégzett munkájáról minden év utolsó zsinati ülészakán köteles beszámolni, valamint tájékoztatást adni a következő évekre vonatkozó terveiről, azok finanszírozási igényéről.

6. § A zsinat az emlékbizottság elnöke által ismertett tervek alapján az országos egyház költségvetési törvényében önálló soron költségvetési keretet biztosít az évfordulóhoz kapcsolódó ügyek intézésére.

7. §¹

8. § (1) E törvény elfogadása napján lép hatályba.
(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a 23/2006. (V. 19.) országos közgyűlési határozat hatályát veszti.

¹ Hatályon kívül helyezte a 2015. évi III. törvény 1. §-a. Hatályos: 2015. november 21-től.

2013. ÉVI III. TÖRVÉNY

A ZELENKA PÁL EVANGÉLIKUS SZOLIDARITÁSI ALAPRÓL

A zsinat elismerve, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház (a továbbiakban: Egyház) tartási kötelezettsége körében felelősséggel tartozik az egyházi személyek anyagi biztonságáért, különösen is nyugdíjbiztosításukért, létrehozza és működteti a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alapot (a továbbiakban: Alap), az egyházi személyek számára egyéb juttatásokat biztosít az Alap terhére, és annak működését törvényben szabályozza.

I. fejezet

Az Alap szervezete

Az Alap tagjai

1. § (1)¹ Az Alap tagja az a természetes és egyházi jogi személy, aki e törvényben meghatározottak szerint az Alappal szemben jogokat szerez, kötelezettséget visel.
 - (1a) Az Alap tagjává válik az a lelkész, aki a lelkészi nyilvántartásba felvételre került, valamint – az állami és egyházi jogszabályokban meghatározott jogi személyiségük megszerzésével egyidejűleg – az egyház és annak belső egyházi jogi személye.
 - (2) Az Alap tagja továbbá az a gyülekezeti munkatárs (2005. évi III. törvény 73. § (5) bekezdés), aki után az egyház e törvény 17. §-ban írt adót és járulékot megfizeti.
 - (3) Az Alap tagja az is, akinek az Alap juttatást teljesít.
2. § (1) Az Alap fenntartó tagja az egyház és annak belső egyházi jogi személyei (a továbbiakban együtt: fenntartó tagok).
 - (2) Az Alap rendes tagja
 - a) a lelkész, aki szolgálati jogviszonyban áll,
 - b) a püspöki hozzájárulással szolgálati jogviszonyban álló gyülekezeti munkatárs, aki után az egyház vállalja, hogy az e törvény 17. §-ban írt adót és járulékot megfizeti,
 - c) aki nem áll szolgálati jogviszonyban, de szerepelt a lelkészi nyilvántartásban (passzív rendes tag).
 - (3) Az Alap járadékos tagja az a tag, aki az Alaptól saját jogon vagy elhunyt tag jogán juttatásban részesül, és járulékfizetési kötelezettsége nem áll fenn.

¹ Az (1) bekezdést módosította a 2015. évi II. törvény 1. §-a, ezzel egyidejűleg a korábbi (1) bekezdés számozása (1a) bekezdésre módosult. Hatályos: 2016. január 1-től.

3. § A tagsági jogviszony megszűnik a természetes személy halálával, a jogosultsága megszűnésével, illetve a jogi személy megszűnésével, megszüntetésével.

Az Alap vezetője, döntéshozatal

4. § (1) Az Alap élén annak hatékony és fenntartható működését biztosító és irányító vezető áll.
 - (2) Az Alap vezetőjét az országos gazdasági bizottság (a továbbiakban: bizottság) javaslatára az országos presbitérium választja meg 5 évre a megfelelő szakmai ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező jelöltek közül. Az Alap vezetője újraválasztható.
 - (3) Az Alap vezetőjének visszahívásáról a bizottság kezdeményezését követően az országos presbitérium dönt.
 - (4) Az Alap vezetője felett a munkáltatói jogkört az országos presbitérium gyakorolja.
 - (5) Az Alap vezetője feladat- és hatáskörébe tartozik:
 - a) az Alap által nyújtott szolgáltatások biztosítása, fejlesztése,
 - b) az Alapba történő befizetések és bevallások rendjének irányítása és felügyelete; a tagokat terhelő kötelezettségek figyelemmel kísérése, azok elmaradása esetén a szükséges jogi és adminisztratív következmények alkalmazása,
 - c) az ellátások folyósításának kezdetéről, módosításáról és megszüntetéséről, valamint a 10. §-ban írt emelésről rendelkező határozat meghozatala,
 - d) – az egyház belső követeléskezelési szabályzatának megfelelően – a nem fizetők felszólítása, az ezzel kapcsolatos egyházi kifizetések letiltásának kezdeményezése,
 - e) az Alappal kapcsolatos ügyintézési, adatszolgáltatási és adatvédelmi rend felügyelete, az adatszolgáltatás folyamatosságának biztosítása,
 - f) az Alap részletes költségvetésének és beszámolójának elkészítése, és azoknak a bizottság elé terjesztése,
 - g) az Alap hosszú távú működését biztosító tervek kidolgozásában való részvétel,
 - h) az Alap szakmai munkájának képviselője az egyházi testületek és tisztségviselők előtt.
 - (6) Az Alap vezetője éves jelentésében beszámol az Alap helyzetéről és tevékenységéről, a tagság korösszetételéről, az Alap bevételeinek és kiadásainak ala-

kulásáról, és valamennyi, az Alap működését lényegesen befolyásoló eseményről és körülményről.

(7)² Az Alap vezetőjének munkáját az országos iroda által alkalmazott munkavállalók segítik, akik ellátják az Alaphoz kapcsolódó adminisztrációs tevékenységeket.

(8) Az Alap vezetőjének és a (7) bekezdésben írt adminisztrátorának helyettesítéséről – az országos iroda bevonásával – az Alap vezetője határoz.

5. § (1) Az Alap működésének felügyeletét a bizottság látja el.

(2) A bizottság

- a) kapcsolatot tart az Alap vezetőjével,
- b) beszámoltatja az Alap vezetőjét a saját és az Alap tevékenységéről,
- c) javasolja az Alap költségvetésének és beszámolójának elfogadását,
- d)³ elfogadja az Alap sajátos működésére vonatkozó – országos szabályrendeletekben nem szabályozott ügyekre vonatkozó – szabályzatait,
- e) véleményt és javaslatot fogalmaz meg az Alap működésével kapcsolatban, meghatározza az el látandó feladatokat, és kezdeményezi a szükséges jogszabálmódosítást,
- f) javaslatot tesz az Alap vezetőjének személyére, és szükség esetén javasolja visszahívását.

(3) Az Alap vezetőjének a tagságra, a tagsági idő megállapítására, a nyugdíj-kiegészítés, özvegyi nyugdíj-kiegészítés, árvaellátás, gyerekáldás idejére szóló pénzbeli ellátás megállapítására, módosítására és megszüntetésére vonatkozó, illetve a 4. § (5) bekezdés

d) pontja alapján meghozott határozata elleni fellebbezésről a bizottság határoz. A bizottság által meghozott jogerős döntés ellen az egyházi bíróság előtt lehet keresetet előterjeszteni.

II. fejezet Az Alap bevételei

A járulék

6. § (1)⁴ A járulék alapja – e törvény eltérő rendelkezése hiányában –:

- a) a rendes tag díjlevele (szolgálati szerződés) alapján juttatott díjazás,
- b) a szolgálatba állító által lakhatás keretében nyújtott természetbeni juttatásoknak az egyház mindenkorai költségvetési törvényében, forintban kifejezett értéke,

c) – a kistelepülési illetménypótlék kivételével – minden egyéb, a fenntartó tag beszámolójában szereplő, a rendes tagnak juttatott kifizetés, valamint

d) az egyháztól kapott személyijövedelemadó-köteles ellátás, támogatás.

(1a)⁵ Amennyiben egy lakóingatlanon belül több egyházi személy lakhatását biztosítja a szolgálatba állító, a járulékalap meghatározásánál a természetbeni juttatás értékét csak egyszeres összegben, az egyházi személyek döntése alapján egyiküknél teljes összegben vagy közöttük egyenlő arányban megosztva lehet figyelembe venni.

(2)⁶ Az (1) bekezdés d) pontja szerinti ellátásba nem tartoznak bele a segélyek, valamint a gépkocsivásárlási támogatás.

(3) A rendes tag és a fenntartó tagok együttes akarat esetén önkéntes kötelezettségvállalással a járulék alapja növelhető.

(4)⁷ A járulék befizetésében a rendes tag, az őt szolgálatba állító fenntartó tag és az egyház fenntartó tag azonos mértékben vesz részt. A befizetőkre jutó tagonkénti járulék mértéke 15-15-15% azzal, hogy az egyház, mint fenntartó tag 2019. évtől évente a 2. sz. mellékletben meghatározott %-ot fizeti. Kizárólag e törvényben meghatározott kifizetések esetén mentesül bármelyik tag a befizetési kötelezettsége alól.

(5) A szolgálatba állító fenntartó tagot terhelő nyugdíjjárulék fizetési kötelezettség teljesülésének elősegítése érdekében, figyelembe véve a szolgálatba állítók anyagi teherbíró képességét is, az egyház által nyújtott egyházközszégi támogatásról országos szabályrendelet rendelkezik.

(6) A járulék alapjáról és összegéről a rendes tag szolgálatba állító fenntartó tagja bevallást köteles küldeni az Alaphoz. A bevallás részletes szabályait országos szabályrendelet állapítja meg.

(7)⁸ A szolgálatba állító tag a rendes tag számára pénzben juttatott díjazásból a kifizetéskor levonja a rendes tagot terhelő járulékot. A szolgálatba állító ezt az őt terhelő járulékkal együttesen köteles befizetni. A befizetés részletes szabályait országos szabályrendelet állapítja meg.

(8) A szolgálatba állító fenntartó tag a rendes tag járulékanak megfizetését nem vállalhatja át.

(9)⁹ Késedelmes fizetés esetén a tartozás összege után

⁵ Beiktatta a 2015. évi II. törvény 3. § (2) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

⁶ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

⁷ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 2. § (3) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

⁸ Módosította a 2015. évi II. törvény 3. § (3) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

⁹ Módosította a 2015. évi II. törvény 3. § (4) bekezdése. Hatályos: 2016. január 1-től.

² Módosította a 2018. évi VIII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2018. november 24-től.

³ Módosította a 2015. évi II. törvény 2. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

⁴ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

a Polgári Törvénykönyvben meghatározott kamatot kell fizetni.

Az Alap egyéb bevételei

7. § (1) Az egyház által az Alap javára elfogadott adományt, örökséget, támogatást az Alap bevételei között kell nyilvántartani.

(2)¹⁰ Az egyház az Alap javára – az Alappal való írásbeli megegyezést követően – szerződést köthet közérdekű kötelezettségvállalás elfogadásáról.

III. fejezet

Az Alap nyugdíj-kiegészítő részének kiadásai

Nyugdíj-kiegészítés

8. § (1) Az egyházi nyugdíjkorhatár elérésekor öregségi nyugdíj-kiegészítésre (a továbbiakban: nyugdíj-kiegészítés) jogosulttá válik az a 2. § (2) bekezdésben meghatározott rendes tag, aki állami öregségi nyugdíjra (a továbbiakban: öregségi nyugdíj) jogosultságot szerzett. (2)¹¹ Az egyházi nyugdíjkorhatárt külön törvény határozza meg. Az nyugdíj-kiegészítés számításánál csak olyan 1988. január 1. napja után juttatott díjazás vehető figyelembe, amely után az Alap tagja megfizette a járulékot. (3) A nyugdíj-kiegészítés összegének megállapításakor a szolgálati idő számításához elsősorban az egyház nyilvántartásait kell figyelembe venni. Szolgálati időként ugyanazt az időtartamot csak egyszer lehet számításba venni. Szolgálati időként kerül beszámításra az az időszak, amely alatt

- a) a járulék teljes összegben megfizetésre került,
- b) a rendes tag az Evangélikus Hittudományi Egyetem – vagy jogelődje – nappali tagozatának beiratkozott hallgatója volt, de legfeljebb annyi év, mint amennyi a tanulmányok folytatásakor a lelkészi képzés megszerzéséhez szükséges volt,
- c) a rendes tag külföldön szerzett lelkészi képzése esetén a püspöki tanács által elismert tanulmányi idő, de legfeljebb annyi év, mint amennyi a tanulmányok folytatásakor a lelkészi képzés megszerzéséhez szükséges volt,
- d) a b) pontban írt intézménybe felvételt nyert rendes tag sorkatonai (polgári) szolgálatát töltötte,
- e) a rendes tag gyermekáldással összefüggésben pénzbeli támogatásban részesült.

(4)¹² A nyugdíj-kiegészítés induló összegének meghatározásánál a szolgálati idő és a (2) bekezdésben meg-

¹⁰ Módosította a 2015. évi II. törvény 4. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

¹¹ Módosította a 2015. évi II. törvény 5. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

¹² Módosította a 2014. évi VIII. törvény 1. §-a. Hatályos: 2014. november 29-től.

határozott jövedelem figyelembevételével az állami szabályok szerint kell kiszámolni az egyházi szolgálati időre járó teljes nyugdíj összegét azzal az eltéréssel, hogy az állami szabályok szerinti szorzót a szolgálati idő tört évének betöltött hónapjai arányában növelve kell alkalmazni. Az így kapott összegből le kell vonni az állami társadalombiztosítási rendszerből kapott nyugdíj, de legfeljebb a (2) bekezdésben megjelölt időponttól kezdődően az egyház által biztosított időszakra érvényes, az állam által megállapított kötelező legkisebb munkabér (a továbbiakban: minimálbér) után számított nyugdíj összegét. A nyugdíj-kiegészítés összegét a kerekítés szabályainak figyelembevételével száz forintra kerekítve kell meghatározni.

(5)¹³ Amennyiben az állam által megállapított nyugdíj és az e törvény szerint megállapított nyugdíj-kiegészítés együttes összege nem éri el – a mindenkori egyházi költségvetési törvény eltérő rendelkezése hiányában – a minimálbér után számított öregségi nyugdíj 150%-át, de legalább a mindenkori minimálbér 75%-át, akkor az Alap a (4) bekezdésben meghatározott összeget megemeli a különbözettel.

(6) Az egyházi nyugdíjkorhatár elérésekor öregségi nyugdíjra nem jogosult rendes tag számára az Alap egyösszegű nyugdíj-kiegészítést teljesít a tag egyházi szolgálati ideje alatt befizetett járuléka alapján, országos szabályrendeletben meghatározott módon számított, határozatban rögzített összegben.

(7) Az egyházi nyugdíjkorhatárt elérő, öregségi nyugdíjra jogosult, de 15 év egyházi szolgálati idővel nem rendelkező rendes tag számára az Alap a tag választása szerint, írásban tett végleges nyilatkozata alapján

- a) egyösszegű nyugdíj-kiegészítést teljesít a tag egyházi szolgálati ideje alatt befizetett járuléka alapján, országos szabályrendeletben meghatározott módon számított, határozatban rögzített összegben, vagy
- b) rendszeres csökkentett összegű nyugdíj-kiegészítést fizet.

(8) A csökkentett összegű nyugdíj-kiegészítés megállapításakor a (3) bekezdés szerinti egyházi szolgálati időre járó teljes nyugdíj összegét az egyházi szolgálati idő alapján a 1. számú melléklet szerinti szorzószámok alkalmazásával kell meghatározni.

Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés

9. § (1) Özvegyi nyugdíj-kiegészítésre jogosult az Alap elhunyt rendes vagy saját jogon járadékos tagjának

- a) házastársa;
- b) elvált házastársa kizárólag abban az esetben, ha

¹³ Módosította a 2022. évi V. törvény 1. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

- ba) az Alap tagja jogosult lett volna nyugdíj-kiegészítésre, vagy már abban részesült, és
- bb) sem az Alap tagja, sem az elvált házastárs nem kötött újabb házasságot.

(2) Az elvált házastárs az (1) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában is jogosult az özvegyi nyugdíj-kiegészítésre, ha az elhunytól tartásdíjban részesült. Ebben az esetben az özvegyi nyugdíj-kiegészítésnek sem az összege, sem az időbeni hatálya nem haladhatja meg a tartásdíját.

(3) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés összegét a 8. § (2)–(8) bekezdés figyelembevételével kell megállapítani.

(4) Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés összege a tagot megillető összeg

- a) 100%-a, amely rendszeres nyugdíj-kiegészítés esetében az Alap tagjának halálától számított 12 hónapig folyósítandó,
- b) a 8. § (6) bekezdés és 8. § (7) bekezdés a) pontja szerinti egyösszegű nyugdíj-kiegészítés esetén
 - ba) 66%-a, amennyiben az özvegyi nyugdíj-kiegészítés jogosultja az Alaptól saját jogon is nyugdíj-kiegészítésben részesül,
 - bb) 40%-a egyéb esetben,

amely egyszeri kifizetesként teljesítendő.

(5) A (4) bekezdés a) pontja alapján folyósított ellátás esetén az Alap tagja halálának időpontját követő 12. hónap után rendszeres özvegyi nyugdíj-kiegészítés annak jár, aki

- a) önmaga is elérte a rá vonatkozó nyugdíj-korhatárt, vagy
- b) állami törvényben meghatározott rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesül, vagy
- c) az elhunyt jogán legalább egy kiskorú vagy nap-pali tagozaton tanuló gyermek ellátásáról gondoskodik.

(6) A 12. hónap után a rendszeres özvegyi nyugdíj-kiegészítést 70%-kal, amennyiben az özvegyi nyugdíj-kiegészítés jogosultja az Alaptól saját jogon is nyugdíj-kiegészítésben részesül, akkor 40%-kal csökkenteni kell.

Nyugdíj-kiegészítés, özvegyi nyugdíj-kiegészítés emelése

10. § (1) A nyugdíj-kiegészítést és az özvegyi nyugdíj-kiegészítést az állami nyugellátások emelésével azonos módon és mértékben kell módosítani.

(2) Az (1) bekezdésben rögzítetteken felüli emelésről az Alap vezetője javaslatára a bizottság dönt.

Tizenharmadik havi ellátás

11. § (1) Az Alap vezetőjének javaslatára a bizottság – az Alap adott évi gazdálkodása, valamint a jövőbeni célok és lehetőségek figyelembevételével – dönt a nyugdíj-kiegészítésben és özvegyi nyugdíj-kiegészít-

ésben részesülő tagok számára folyósított 13. havi ellátás kifizetéséről.

(2)¹⁴ A 13. havi ellátás a saját havi ellátás 0–100%-a közötti része lehet.

Jubiláló lelkészi ellátás¹⁵

11/A. § (1) Az Alap vezetőjének javaslatára a bizottság – az Alap adott évi gazdálkodása, valamint a jövőbeni célok és lehetőségek figyelembevételével – dönt a jubiláló lelkészek számára folyósított nyugdíj-kiegészítés kifizetéséről.

(2) Az ellátásra jogosultak az 50, 60, 65, 70, 75 éve lelkészi diplomát szerzett, már egyházi nyugdíjas lelkészek.

(3) Az ellátás mértéke megegyezik a saját egyhavi ellátásának mértékével, kifizetése az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanévzárójának hónapjában történik.

IV. fejezet

Az Alap segélyfedezeti részének kiadásai

Az árvaellátás

12. § (1) Árvaellátásra jogosult az Alap elhunyt rendszeres és járadékos tagjának gyermeke, örökbefogadott gyermeke, amennyiben

- a) az elhunyttal egy háztartásban élt, és
- b) az Alap tagja nyugdíj-kiegészítésre jogosult lett volna, vagy már abban részesült.

(2) Árvaellátásra jogosult továbbá az Alap elhunyt tagjának testvére és unokája is az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén akkor, ha tartásra képes és köteles hozzátartozója nincs.

(3) Az árvaellátás az (1)–(2) bekezdésben meghatározott jogosultnak 16. életévének betöltéséig, illetve nap-pali tagozaton való továbbtanulása esetében legfeljebb 25 éves korának betöltéséig folyósítható.

(4) Az árvaellátás összege jogosultanként havonta a mindenkori minimálbér 25%-ának a kerekítés szabályai szerint ezer forintba kerekített összege.¹⁶ Az árvaellátás összege ennek kétszerese, amennyiben:

- a) az árvaellátás jogosultjának másik szülője állami törvényben meghatározott rehabilitációs vagy rokkantsági ellátásban részesül,
- b) az árvaellátás jogosultja mindkét szülője után külön-külön jogosult az Alaptól árvaellátásra.

¹⁴ Módosította a 2022. évi V. törvény 2. § (1) bekezdése. Hatályos: 2022. november 25-től.

¹⁵ Az alcímet és a 11/A. §-t beiktatta a 2022. évi V. törvény 2. § (2) bekezdése. Hatályos: 2022. november 25-től.

¹⁶ Az első mondatot módosította a 2022. évi V. törvény 3. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

Szociális juttatás gyerekdás idejére

13. §¹⁷ (1) (1) Gyerekdás miatt szociális juttatásra (a továbbiakban: gyerekdási ellátás) jogosult az Alap 2. § (2) bekezdés a–b) pontban meghatározott tagja, ha gyermeke született, gyermeket fogadott örökbe.

(2) Az Alap tagja a gyerekdási ellátásra a gyermek születésétől annak 2 éves koráig, illetve családba kerülésétől számítottan két évig jogosult, amennyiben

- a) gyermekgondozás céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe, és
- b) a másik szülő nem részesül gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási támogatásban, valamint
- c) az Alap tagja úgy nyilatkozik, hogy
 - ca) gyermeke 1 éves koráig – szerzői jogvédelem alatt álló alkotás létrehozását és nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenységet kivéve – semmilyen és
 - cb) a gyerekdási ellátás ideje alatt, a gyermek 1 éves korától rendszeres heti 20 órát meghaladó

keresőtevékenységet nem folytat.

(3) Gyerekdási ellátásként a tagot a lelkeszi havi rendszeres díjazás minimális mértéknek 70%-a, de legalább a minimálbér összegével egyező juttatás illeti meg. Ikerszülés esetén az ellátás a született gyermekek számával arányosan nő.

(4) A gyerekdási ellátás idején a jogosult a keresőtevékenysége után rendes tagnak minősül.

V. fejezet**Az Alap egyéb kiadásai***Keresetpótló járadék*

14. § (1) Keresetpótló járadékra jogosult az Alap rendes tagja, amennyiben – az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 33. § (1) bekezdés f–g) pontjaiban meghatározott feyelmi vétség jogerős megállapításának kivételével – szolgálati jogviszony megszűnése, megszüntetése miatt, a püspöki tanács határozata alapján rendelkezési állományba kerül, és

- a) a rendelkezési állományba kerülést megelőző 2 évben szolgálati jogviszonyban állt,
- b) a püspöki tanács a keresetpótló járadék kifizetését engedélyezte.

(2) A keresetpótló járadék folyósításának időtartama a püspöki tanács döntése szerinti időtartam, de legfeljebb 6 hónap.

¹⁷ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 3. §-a. Hatályos: 2018. november 24-től.

(3)¹⁸ A keresetpótló járadék összege a lelkeszi havi rendszeres díjazás minimális mértékének 70%-a, de legfeljebb a rendelkezési állományba kerülést megelőző 2 év alatt szerzett lelkeszi járulékok alapján képező díjazás (6. §) havi átlaga.

Tartási kötelezettség megszűnésére tekintettel adott egyszeri nyugdíj-kiegészítés, lakhatási támogatás

15. §¹⁹ (1) Az Alap 2. § (2) bekezdés a–b) pontban meghatározott rendes tagja (a továbbiakban e § vonatkozásában: jogosult) egyházi nyugdíjba vonuláskor, az egyházi személyekkel kapcsolatos tartási kötelezettség megszűnésére tekintettel egyszeri nyugdíj-kiegészítést igényelhet,

- a) amennyiben lakhatási támogatásban korábban nem részesült; vagy
- b) amennyiben kizárólag 2014. január 1. napját megelőzően részesült lakhatási támogatásban.

A támogatás összegét a mindenkori egyházi költségvetési törvény szabályozza.

(2) Amennyiben a jogosult saját tulajdonú lakásban lakik, az (1) bekezdésben rögzített feltételek fennállása esetén, az ott meghatározott egyszeri nyugdíj-kiegészítésre szintén jogosult.

(3) Amennyiben a jogosult tartását nyugdíjba vonulása után az egyházi jogi személy saját tulajdonában, használatában álló lakásban biztosítja, a lakhatást biztosító fenntartó tag a lakás felújításához legfeljebb a mindenkori egyházi költségvetési törvényben rögzített összegig, számlával igazolt támogatást igényelhet.

(4) Az (1) bekezdésben rögzített egyszeri nyugdíj-kiegészítés helyett egy alkalommal lakhatási támogatást igényelhet a rendes tag – a rendelkezési állományban töltött idő kivételével – legalább öt év szolgálati jogviszony fennállása esetén lakóingatlan építése, vásárlása támogatásához. A kérelemhez csatolni kell legfeljebb 2015. július 1. napjáig visszamenően az építést, vásárlást igazoló dokumentumokat:

- a) vásárlás esetén az adásvételi szerződést,
- b) az építkezés esetén a megnyitott építési napló igazolását vagy a használatbavételi engedélyt.

Amennyiben az ingatlan tulajdoni lapja alapján igazolható a lakóingatlan építése, vásárlása, akkor kizárólag a helyrajzi szám megjelölése szükséges a kérelemben.

(5) A lakhatási támogatás igénylésével az (1) bekezdés szerinti egyszeri nyugdíj-kiegészítésre való jogosultság megszűnik.

¹⁸ Módosította a 2018. évi VIII. törvény 4. §-a. Hatályos: 2018. november 24-től.

¹⁹ Módosította a 2023. évi II. törvény 1. §-a. Hatályos: 2023. november 25-től.

(6) A (4) bekezdés szerinti lakhatási támogatást az alábbi esetekben kell visszafizetni:

- a) amennyiben a jogosult szolgálati jogviszonya megszűnik, és nem rendelkezik 20 év szolgálati jogviszonnyal, akkor a lakhatási támogatás 50%-át – kivéve, ha a nyugdíjba vonulása előtt elhalálozik –, vagy
- b) amennyiben a jogosult lakhatását a nyugdíjba vonulását követően egyházi jogi személy a tulajdonában vagy használatában álló lakásban térítésmentesen biztosítja, akkor a lakhatási támogatás 100%-át.

(7)²⁰ Amennyiben a jogosult nyugdíjba vonulása előtt elhalálozik, akkor minden megkezdett aktív szolgálati éve után (a rendelkezési állományban töltött idő kivételével) az egyszeri nyugdíj-kiegészítés 2,5%-a, de legfeljebb 100%-a az örökösét illeti meg.

(8) E nyugdíj-kiegészítéssel és lakhatási támogatással kapcsolatos részletes szabályokat országos szabályrendelet rögzíti.

Betegszabadságra járó illetmény

16. § A 2005. évi III. törvény 55. § (3) bekezdése alapján a lelkészt, gyülekezeti munkatársat megillető betegszabadságra járó illetmény az Alap terhére kerül kifizetésre.

Az egyházat terhelő, járulékfizetéshez kapcsolódó kötelezettségek

17. § (1) Az egyház

- a) a 2. § (2) bekezdés a–b) pontjában meghatározott rendes tag szolgálati jogviszonyának fennállása idejére,
- b) a rendelkezési állomány első évében a püspöki tanács által megállapított időszakra, valamint
- c) e törvény 14. §-ban meghatározott keresetpótló járadék folyósításának időszakára

az állami jogszabályokban előírt adót és járulékot az Alap terhére fizeti meg.

(2) Az egyház az (1) bekezdésben rögzített kötelezettségén túl az e törvényben írt egyszeri nyugdíj-kiegészítést és egyéb kifizetéseit az Alap terhére teljesíti.

(3) Az Alap adatot szolgáltat az egyház adatszolgáltatási és bevallási kötelezettségének teljesítéséhez.

VI. fejezet

Az Alap gazdálkodásának egyéb szabályai

18. § Az Alap kifizetéseinek részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

²⁰ Módosította a 2022. évi V. törvény 4. §-a. Hatályos: 2022. november 25-től.

19. § Az Alap működését megfelelő mértékű tartalék képzésével kell biztosítani.

20. § (1) Az Alap éves pozitív eredményét többletjuttatásokra vagy a tőke növelésére kell fordítani.

(2) Amennyiben az Alap éves hiánya meghaladja az Alap költségvetése kiadási főösszegének 5%-át, az Alap vezetőjének irányításával pénzügyi és működési intézkedési tervet kell kidolgozni, melyet a bizottság támogatásával a zsinat elé kell terjeszteni.

21. § (1)²¹ Az Alap vezetője minden évben az egyházi költségvetés részeként, ahhoz igazodva elkészíti az Alap költségvetését, melyet a bizottság véleményez és az országos presbitérium elé terjeszt.

(2) Az Alap bevételeiről és kiadásairól részletes, analitikus nyilvántartás készül, melynek vezetéséért az Alap vezetője felel.

22. § (1)²² Az Alap nem önálló jogi személy, ezért költségvetésének és beszámolójának fő összegei elkülönülten, önálló költségvetési soron szerepelnek az egyház költségvetésében, illetve beszámolójában. Az Alap költségvetésének és beszámolójának elfogadásáról a zsinat – az egyház költségvetésének és beszámolójának elfogadásával egyidejűleg – dönt.

(2) Az Alap pénzügyi eszközeinek hozama az Alapot illetik.

(3) Az Alapra szállt, az Alap javára szerzett eszközök hozama, hasznosításának bevétele az Alapot illeti meg, míg ezen eszközök fenntartásához kapcsolódó költségek az Alapot terhelik.

23. § (1) Az Alap terhére kizárólag az Alap működéséhez közvetlenül kapcsolódó kiadások számolhatók el, így különösen is az Alap vezetőjének és adminisztratív munkatársának díjazása.

(2) Az Alap kiadásait az egyház rendjének megfelelően kell utalványozni, a keretgazdai feladatokat az Alap vezetője látja el.

24. § (1) Az Alap a hatáskörébe tartozó eljárások folytatásához – az egyház, az Alap, valamint az Alap tagjai jogos érdekének érvényesítése céljából elengedhetetlenül szükséges mértékben – jogosult a személyes adat kezelésére.

(2) Az Alap eljárásaink tartama alatt annak vezetője gondoskodik arról – különösen az iratokba való betekintés engedélyezésénél, a döntés szerkesztésénél és közzétételénél –, hogy a törvény által védett személyes

²¹ Módosította a 2015. évi II. törvény 7. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

²² Módosította a 2015. évi II. törvény 8. §-a. Hatályos: 2016. január 1-től.

adat ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és az adatok védelme biztosított legyen.

(3) A tag az eljárás bármely szakaszában betekintethet az eljárás során keletkezett iratba. Harmadik személy akkor tekinthet be a személyes adatot tartalmazó iratba, ha igazolja, hogy az adat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges. Az igazolást és a betekintéssel egyidejűleg írásban tett titoktartási nyilatkozatot az Alap iratai között kell kezelni. Az iratbetekintés során az arra jogosult másolatot, kivonatot készíthet vagy másolatot kérhet. Az iratbetekintésre jogosult az eljárás jogerős lezárását követően is betekintethet az Alap kezelésében lévő iratokba. Fenntartó tag esetén az eljárásra a tag képviselője vagy az általa felhatalmazott személy jogosult.

(4)²³

VII. fejezet

Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

25. § (1) E törvény 2014. január 1. napján lép hatályba, és ezzel egyidejűleg a 2007. évi IV. törvény nem lép hatályba.

(2) A nyugdíjalap e törvény hatálybalépésekor meglévő, felhalmozott vagyona, követelései és kötelezettségei a hatálybalépés időpontjában az Alapra szállnak át.

(3) A törvény hatálybalépése napján az Alap tagjává válik és az Alap nyilvántartásába fel kell venni:

- az egyház és annak belső egyházi jogi személyei,
- a törvény 2. § (2) bekezdés a–b) pontjában írt rendes tagok, és
- aki az egyháztól nyugdíj-kiegészítésben részesül, vagy ellátásra jogosultságot szerzett.

(4) Az e törvény hatálybalépéséig megszerzett és fennálló jogosultságok az Alapba beszámításra kerülnek.

VIII. fejezet

Egyéb módosító rendelkezések

26. §²⁴

IX. fejezet

Felhatalmazó rendelkezések

27. § Felhatalmazást kap az országos presbitérium, hogy e törvény

6. §-ban meghatározott támogatási rendszerrel, nyugdíjbevallással és járulékbefizetéssel,
8. § (6)–(7) bekezdésében meghatározott kifizetésekkel,
- a 15. §-ban meghatározott nyugdíj-kiegészítéssel, valamint
- a 18. §-ban meghatározott kifizetésekkel kapcsolatos részletes szabályokat országos szabályrendeletben szabályozza.

1. sz. melléklet

A csökkentett összegű öregségi nyugdíj-kiegészítés számítása során alkalmazandó szorzószámok

	Szolgálati idő (év)	A csökkentett összegű öregségi nyugdíj-kiegészítés alapját képező havi átlagkereset százaléka
1.	1	1
2.	2	1
3.	3	1
4.	4	1
5.	5	1
6.	6	1
7.	7	3
8.	8	5
9.	9	7
10.	10	9
11.	11	11
12.	12	13
13.	13	15
14.	14	17

2. sz. melléklet²⁵

Az egyház mint fenntartó tag csökkentett járulékfizetési kötelezettségének mértéke 2019–2028-ig

Év	Járulék mértéke
2019.	10,0%
2020.	10,5%
2021.	11,0%
2022.	11,5%
2023.	12,0%
2024.	12,5%
2025.	13,0%
2026.	13,5%
2027.	14,0%
2028.	14,5%

²³ Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VIII. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

²⁴ Hatályon kívül helyezte a 2018. évi VIII. törvény 6. § (1) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

²⁵ Beiktatta a 2018. évi VIII. törvény 6. § (2) bekezdése. Hatályos: 2018. november 24-től.

2016. ÉVI VI. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ HÁZTARTÁSÁRÓL

A Magyarországi Evangélikus Egyház háztartását Isten gondviselő szeretetére alapozza, anyagi erejét az evangélium hirdetésére és a szeretet gyakorlására fordítja. Hívei az egyházat hitből és egyházszeretettel tartják fenn. Az egyházat küldetésének betöltésében a hívek anyagi hozzájárulása is segíti.

Az egyház valamennyi önkormányzattal rendelkező szervezeti egységének és intézményének önálló háztartása van, a maga terhét hordozza, de ugyanakkor szükség szerint hordozza a többiek terhét is, anyagiilag is támogatva a segítségre szorulókat és az egyház egészének szolgálatát.

I. fejezet Általános rendelkezések

1. § Jelen törvény hatálya az alábbi egyházi gazdálkodó szervezetekre és azok önálló jogi személyiséggel nem rendelkező, de elkülönült gazdálkodást folytató szervezeti egységeire terjed ki:

- jogi személyiséggel rendelkező egyházközösségre és annak jogi személyiséggel rendelkező részeire,
- egyházmegyére,
- az országos egyházra,
- a jogi személyiséggel rendelkező intézményre.

A gazdálkodás pénzügyi-számviteli alapelvei

2. § (1) A gazdálkodás folytonosságának az elve: Az egyházi gazdálkodó szervezet köteles olyan gazdálkodást folytatni, amely alapján a belátható jövőben is fenn tudja tartani működését.

(2) Teljesség elve: Az egyházi gazdálkodó szervezetnek könyveiben rögzítenie kell mindazon gazdasági eseményeket, amelyek a gazdasági év során a gazdálkodásra kihatással voltak. A bizonylatok alapján rögzített gazdasági eseményeket a beszámolóban ki kell mutatni.

(3) Valódiság elve: A könyvvitelben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak, kívülállók által is megállapíthatónak kell lenniük.

(4) Világosság elve: A könyvvizetést és a beszámolót áttekinthető, érthető, e törvénynek megfelelő rendezett formában kell elkészíteni.

(5) Következetesség elve: A beszámoló tartalma és formája, valamint az azt alátámasztó könyvvizetés tekintetében az állandóságot és az összehasonlíthatóságot biztosítani kell.

(6) Az óvatosság elve: Amennyiben nem kettős könyvvitel alkalmazása történik, akkor kizárólag olyan bevétel, kiadás, eredmény mutatható ki, amely pénzügyi realizálása meg is történt. Az egyszeres és a kettős könyvvizetésben a számviteli folyamatokat az előírásoknak megfelelően kell elszámolni akkor is, ha az veszteséget eredményez.

3. § Az alapelvek betartásáért, betartatásáért az egyházi gazdálkodó szervezet vezetése a felelős (elnökök, intézményvezetők).

Fogalmak

4. § E törvény alkalmazásában:

- Gazdálkodás: a gazdasági műveletek céltudatos megszervezésére, a rendelkezésre álló erőforrások ésszerű felhasználására irányuló, a hitélet gyakorlásának elősegítése érdekében végzett tevékenység.
- Egyházi önkormányzatok: az egyházközösségek, az egyházmegyék, az egyházkerületek és az országos egyház.
- Felettes egyházi önkormányzat: egyházközösség esetén az az egyházmegye, melynek illetékességi területén működik az adott egyházközösség; egyházmegye és egyházkerület esetén az országos egyház.
- Közvetlen felettes egyházi önkormányzat: egyházközösség esetén az az egyházmegye, egyházmegye esetén az az egyházkerület, melynek illetékességi területén működik az adott egyházi önkormányzat; egyházkerület esetén az országos egyház.
- Gazdálkodási biztos: egyházi gazdálkodó szervezet kifogásolható gazdálkodása esetén, a jó rend biztosítása érdekében a gazdálkodás felügyeletére kiküldött személy.
- Alaptevékenység: a hitéleti tevékenység, beleértve az azzal közvetlenül összefüggő, az intézmények hitéleti tevékenységét szolgáló, történelmi és kulturális értékeket megőrző, nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenység.
- Vállalkozási tevékenység: üzletszerű bevételszerző tevékenység, melynek eredménye a hitéletet szolgálja.

8. Befektetési tevékenység: az egyházi gazdálkodó szervezet szabad eszközeiből történő értékpapír, éven túli befektetést szolgáló pénzeszköz szerzésére irányuló tevékenység, melynek eredménye a hitéletet szolgálja.

9. Adomány: a hitéleti tevékenység gyakorlásának biztosítására ellenszolgáltatás nélkül juttatott eszköz (pénzeszköz), nyújtott szolgáltatás.

II. fejezet

Kölcsönös teherhordozás az egyházban

5. § (1) Az egyház tagjai anyagilag hozzájárulnak egyházközségük fenntartásához. Hozzájárulásnak kell tekinteni a magánszemélyek által az egyházi szertartásért, egyházi szolgálatért közvetve vagy közvetlenül nyújtott juttatást is.

(2) Minden egyházközség anyagilag hozzájárul a felsőbb önkormányzati szintek működéséhez, az egyházi intézmények fenntartásához, valamint lehetőségei szerint a gazdaságilag erőtlén egyházközségek támogatásához.

(3)¹ Azok a személyek és hozzátartozóik, akik nem vesznek részt az egyházközség anyagi terheinek rendszeres hordozásában, de egyes esetekben egyházi személyek által végzett külön szolgálatot kérnek, az illetékes presbitérium által meghatározott összeget tartoznak az egyházközségnek megfizetni.

6. § (1) Az egyházközségek a felsőbb egyházkormányzati szintek gazdálkodásához éves járulék, kötelező és nem kötelező offertóriumok, valamint adományok révén járulnak hozzá.

(2) Bármely egyházi gazdálkodó szervezet meghatározott céllal és módon adományozásra hívhatja fel az egyháztagokat és az egyházközségeket. Az így befolyt összegeket a meghirdetett cél megvalósulásáig arra kell felhasználni. Az igénybe nem vett többlet hasonló célú felhasználásáról az illetékes presbitérium dönt.

7. § (1) Az országos egyház által előírt befizetéseket az egyházmegye gyűjti össze és – eltérő rendelkezés hiányában – továbbítja az országos irodához.

(2) A kötelezően elrendelt offertóriumokat minden egyházközség köteles meghirdetni és a meghatározott módon befolyt összegeket, hiánytalanul – 14 napon belül – továbbítani az egyházmegye vagy az országos egyház részére. A befizetések elmulasztása fegyelmi vétségnek minősül, amiért az egyházközség elnöksége felel.

¹ Módosította a 2018. évi VI. törvény 6. §-a. Hatályos: 2018. július 1-től.

III. fejezet

Az egyházi háztartás rendszere

Az egyházközségek gazdálkodása

8. § (1) Az egyházközség éves gazdálkodását meghatározó költségvetést és beszámolót készít, melyet az egyházközség presbitériuma fogad el, és az egyházközség elnöksége jóváhagyásra megküld az egyházmegye presbitériumának.

(2) A költségvetés elfogadásáig az egyházközség az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

(3) Az egyházközség jóváhagyott költségvetésébe és beszámolójába az egyházközség tagja betekinthez.

(4) Az egyházközségek költségvetésének és beszámolójának formai és tartalmi követelményeit, valamint határidőit országos szabályrendelet rögzíti.

9. § Az egyházközség és intézményei jóváhagyott költségvetéseit és zárszámadásait, valamint zárómérlegeit nyilvános hirdetésekben, közgyűlésen, illetve az egyházközség presbitériuma által meghatározott formában kell nyilvánosságra hozni. Az országos iroda a megküldött költségvetéseket és beszámolókat az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény 148. § (1) bekezdés e) pontban írt nyilvántartásában kezeli.

10. § Az egyházközség vagyoneleltárának összeállításáért az egyházközség elnöksége felelős.

11. § (1) Az egyházfenntartási hozzájárulás fizetésének rendjére és mértékére az egyházmegye közgyűlése ad ajánlásokat.

(2) Az egyházközség – az ajánlás figyelembevételével – maga határozza meg az egyházfenntartási hozzájárulás mértékét, melynél figyelembe veszi tagjainak jövedelmi és anyagi viszonyait.

12. § Az egyházközségi elnökség tagjai önállóan, a presbitérium a számvevőszék útján ellenőrzi a gazdálkodást, ezen belül a pénzkezelés rendjét, annak törvényességét.

13. § (1) Az egyházközség az állami és egyházi jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően ingó és ingatlan vagyonával rendelkezhet.

(2) Az egyházközség hitelfelvételéhez az illetékes egyházmegye elnökségének előzetes engedélye szükséges.

Az egyházmegyék gazdálkodása

14. § (1)² Az egyházmegye éves gazdálkodását meghatározó költségvetést és beszámolót készít, melyeket az

² Módosította a 2018. évi II. törvény 6. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

egyházmegye presbitériuma fogad el, és az egyházmegye elnöksége jóváhagyásra megküld az országos presbitériumnak.

(2) A költségvetés elfogadásáig az egyházmegye az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

15. § (1) Az egyházmegye vagyoni és pénzügyi természetű ügyeinek előkészítésére gazdasági felelőst választ és gazdasági bizottságot alakíthat.

(2) Az egyházmegyei gazdasági felelősnek vagy a bizottság legalább egy tagjának gazdasági végzettséggel kell rendelkeznie.

(3) Az egyházmegyei gazdasági felelős, illetve bizottság döntés-előkészítő jogkörrel rendelkezik. Ezen jogkörön belül

- a) bármely ügyet önállóan az egyházmegyei presbitérium elé terjeszthet, amely az egyházmegye vagyonkezelési körébe, háztartásába tartozik,
- b) az egyházmegyei presbitérium vagy az egyházmegyei közgyűlés napirendjén szereplő gazdasági ügyeket előzetesen véleményezi,
- c) javaslatot készít az egyházmegyei presbitérium részére az országos egyházi támogatások egyházmegyén belüli felosztására,
- d) az egyházközségek országos egyház által elosztható forrásból történő támogatási igényeit véleményezi.

16. § (1) Az egyházközségeknek az egyházmegye gazdálkodásához való rendszeres évi hozzájárulásának mértékét az egyházmegyei presbitérium állapítja meg.

(2) A hozzájárulás mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni az egyházközségek teherbíró képességére és tehervállására, továbbá az arányosság elvére.

17. § Az egyházmegyék költségvetésének és beszámolójának formai és tartalmi követelményeit, valamint határidőit országos szabályrendelet rögzíti.

Az egyházkerületek gazdálkodása

18. § Az egyházkerületek bevételei és kiadásai önálló tételként az országos egyházi költségvetésben és beszámolóban szerepelnek.

Az országos egyház gazdálkodása

19. § (1) Az országos egyház éves gazdálkodását meghatározó költségvetést és beszámolót készít, melyet az országos presbitérium javaslata alapján a zsinat fogad el.

(2) A költségvetés elfogadásáig az országos egyház az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

20. § (1) Az országos egyház gazdasági irányítására vonatkozó döntések előkészítését az országos gazdasági bizottság végzi.

(2) A gazdasági bizottság tagjai többségének gazdasági végzettséggel kell rendelkeznie.

(3) A zsinat és az országos presbitérium napirendjére kerülő gazdasági természetű ügyeket az országos gazdasági bizottság előzetesen véleményezi.

21. § Az országos presbitérium az országos gazdasági bizottság előterjesztése alapján dönt az egyházmegyék éves támogatási keretének elosztásáról.

Az intézmények gazdálkodása

22. § (1)³ Az országos egyház által fenntartott intézmények költségvetését és beszámolóját – az intézmény igazgatótanácsa, az országos gazdasági bizottság és a szakmailag illetékes országos bizottság véleményének figyelembevételével – az országos presbitérium fogadja el.

(2) Az egyházközségek által fenntartott intézmények költségvetését és beszámolóját – az intézmény igazgatótanácsa, az országos gazdasági bizottság és a szakmailag illetékes országos bizottság véleményének figyelembevételével – az egyházközség presbitériuma fogadja el, és az egyházmegyei presbitérium hagyja jóvá.

(3) Az egyházmegyék által fenntartott intézmények költségvetését és beszámolóját – az intézmény igazgatótanácsa, az országos gazdasági bizottság és a szakmailag illetékes országos bizottság véleményének figyelembevételével – az egyházmegye presbitériuma fogadja el, és az országos presbitérium hagyja jóvá.

(4) A költségvetés elfogadásáig az intézmények az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodnak.

Gazdálkodási szabályzatok

23. § (1) Minden egyházi gazdálkodó szervezetnek rendelkeznie kell elfogadott és jóváhagyott

- a) szervezeti és működési szabályzattal,
- b) iratkezelési szabályzattal,
- c) a számviteli törvényben meghatározott szabályzatokkal,
- d) a gazdálkodását meghatározó – országos szabályrendeletben meghatározott – egyéb szabályzatokkal.

(2) Törvény eltérő rendelkezése hiányában a szervezeti és működési szabályzatot a közgyűlés, az egyéb szabályzatokat az egyházi gazdálkodó szervezet presbitériuma fogadja el.

(3) Az országos egyház gazdálkodásával összefüggő

³ Módosította a 2018. évi II. törvény 7. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

kérdéseket egyéb törvények és országos szabályrendeletek, szabályzatok határozzák meg.

IV. fejezet

A tervezés alapvető szabályai

24. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetnek az éves gazdálkodását megalapozó, az összes bevételt és kiadást részletesen tartalmazó költségvetést kell készítenie.

(2) Az elfogadott költségvetést kötelező módosítania az azt elfogadó testületnek, ha a kiadási főösszegnél 20%-ot meghaladó túllépés, illetve a bevételi főösszegnél 20%-ot meghaladó csökkenés várható. A módosított költségvetést az elfogadása után fel kell terjeszteni a felettes egyházi önkormányzathoz.

(3) Az elnökség, illetve az intézményvezető legalább félévenként köteles beszámolni a presbitériumnak, illetve az igazgatótanácsnak a költségvetés időarányos teljesüléséről.

25. § A felettes egyházi önkormányzat

- a) a költségvetést jóváhagyja,
- b) a költségvetést hiánypótlásra visszaküldi,
- c) a költségvetés jóváhagyását elutasítja.

(2) Amennyiben a költségvetés hiányosságainak mértéke és a hibák súlyossága indokolja, valamint ha az egyházi gazdálkodó szervezet a költségvetését nem nyújtotta be a felettes egyházi önkormányzatnak, majd felszólítás után, 30 napon belül ismét nem nyújtotta be a költségvetést, vagy nem pótolta a hiányosságokat, az elutasító döntéssel egyidejűleg a felettes egyházi önkormányzat elnöksége gazdálkodási biztost küld ki az egyházi gazdálkodó szervezethez.

(3) Amennyiben 30 napon belül a jelzett hiányosságok pótlása nem történik meg, úgy a felettes egyházi önkormányzat elnöksége köteles ezt jelezni az országos irodának, amely felfüggeszti a központi támogatások folyósítását.

(4) A költségvetés elkészítésének határidőit, valamint részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

Költségvetési előirányzatok átcsoportosítása, módosítása

26. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezet elfogadott költségvetésének módosításáról, valamint az egyes költségvetési fejezetek, sorok közötti átcsoportosításról az a testület dönt, amely a költségvetést elfogadta.

(2) A költségvetést elfogadó testület dönthet úgy, hogy a költségvetésen belüli átcsoportosításokat az egyházi gazdálkodó szervezet képviselőjére bizza.

(3) Ha a költségvetést elfogadó testület nem ruházza át a költségvetésen belüli átcsoportosítások jogát, akkor az átcsoportosítás kezdeményezésekor ugyanaz az eljárási rend követendő, mint a költségvetés elfogadásakor.

(4) Amennyiben a költségvetési módosítás a költségvetés főösszegét is érinti, a költségvetést elfogadó testület nem ruházhatja át a módosítás jogát.

(5) Az elfogadott költségvetés kötelezően módosítandó, amennyiben éven belül új – a költségvetési kiadásokat terhelő – egyházi jogi személy kerül alapításra, és ennek következtében a költségvetés sorai módosulnak.

V. fejezet

A beszámolás alapvető szabályai

27. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezet működéséről, vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetéről a gazdasági év – ami megegyezik a naptári évvel – zárását követően, e törvényben meghatározott könyvvizsgálattal alátámasztott beszámolót köteles készíteni.

(2) Az egyházi gazdálkodó szervezetek beszámolójának részei:

- a) az adott év költségvetésével azonos szerkezetű zárszámadás,
- b) egyszerűsített beszámoló (egyszerűsített mérleg és eredménylevezetés), vagy egyszerűsített éves beszámoló (mérleg és eredménykimutatás),
- c) vagyommérleg,
- d) szöveges kiértékelés.

(3) A beszámolóknak megbízható és valós összképet kell adnia az egyházi gazdálkodó szervezet vagyonáról, annak összetételéről (eszközeiről, forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

(4) A szöveges kiértékelésben ki kell térni a költségvetés teljesítésére, illetve a költségvetéstől való eltéréseket – különös tekintettel egyes kiadási, illetve költségsorokon mutatkozó 10%-nál nagyobb mértékű eltérésekre – indokolni kell.

28. § (1) A beszámoló formája az éves bevétel nagyságától és a tevékenység jellegétől függ.

(2) Ha az egyházi gazdálkodó szervezet alaptevékenységéből származó bevételeinek összege két egymást követő évben évenként a 25 millió forintot nem haladja meg, akkor az egyházi gazdálkodó szervezetnek egyszeres könyvvitellel alátámasztott zárszámadást, vagyommérleget és szöveges kiértékelést kell készítenie.

(3) Ha az egyházi gazdálkodó szervezet alaptevékenységéből származó bevételeinek összege két egymást követő évben évenként az 50 millió forintot nem haladja meg (25-50 millió forint között van), akkor az egyházi gazdálkodó szervezetnek egyszeres könyvvitellel alátámasztott egyszerűsített beszámolót és szöveges kiértékelést kell készítenie.

(4) Ha az egyházi gazdálkodó szervezet alaptevékenységéből származó bevételeinek összege két egymást követő évben évenként az 50 millió forintot meghaladja, akkor az egyházi gazdálkodó szervezetnek ket-

tős könyvvitellel alátámasztott egyszerűsített éves beszámolót és szöveges kiértékelést kell készítenie.

(5) Ha az egyházi gazdálkodó szervezet vállalkozási tevékenységet is végez – tekintet nélkül a vállalkozási tevékenységből származó bevétel nagyságára –, akkor az egyházi gazdálkodó szervezetnek kettős könyvvitellel alátámasztott egyszerűsített éves beszámolót és szöveges kiértékelést kell készítenie.

(6) Az az egyházi gazdálkodó szervezet, amelyik gazdálkodási tevékenységét – beleértve az alap- és vállalkozási tevékenységet is – év közben kezdi meg, a bevételét arányosítással állapítja meg.

(7) Az intézmények kizárólag kettős könyvvitellel alátámasztott egyszerűsített éves beszámolót és szöveges kiértékelést kötelesek készíteni.

29. § (1) Ha az egyszeres könyvvitelt vezető egyházi gazdálkodó szervezet az egyszerűsített beszámoló készítésére a 28. § (2)–(3) bekezdésben meghatározott feltételeknek két egymást követő évben nem felel meg, a második évi beszámoló elkészítését követő év első napjától köteles áttérni a kettős könyvvitelre és az egyszerűsített éves beszámoló készítésére.

(2) Ha a kettős könyvvitelt választó egyházi gazdálkodó szervezet az egyszerűsített beszámoló készítésére ezen törvényben meghatározott feltételeknek két egymást követő évben megfelel, a második évi beszámoló elkészítését követő évtől áttérhet az egyszeres könyvvitelre és az egyszerűsített beszámoló készítésre.

(3) Az a kettős könyvvitelt vezető egyházi gazdálkodó szervezet, amely saját elhatározása alapján bármikor a kettős könyvvitelt választja, az egyszeres könyvvitel vezetésére a kettős könyvvitelre történő áttérés évét követő második év első napjával térhet át, ha megfelel a 28. § (2)–(3) bekezdésében szabályozott feltételeknek. Ettől eltérően választhatja a kettős könyvvitel szerinti nyilvántartást, és ennek megfelelően változatlanul eleget tehet a kettős könyvvitel szabályai szerinti beszámolókészítési kötelezettségének is.

30. § (1) A felettes egyházi önkormányzat

- a) a beszámolót jóváhagyja,
- b) a beszámolót hiánypótlásra visszaküldi,
- c) a beszámoló jóváhagyását elutasítja.

(2) Amennyiben a beszámoló hiányosságainak mértéke és a hibák súlyossága indokolja, valamint ha az egyházi gazdálkodó szervezet a beszámolót nem nyújtotta be a felettes egyházi önkormányzatnak, majd felszólítás után, 30 napon belül ismét nem nyújtotta be a beszámolót vagy nem pótolta a hiányosságokat, az elutasító döntéssel egyidejűleg a felettes egyházi önkormányzat elnöksége gazdálkodási biztost küld ki az egyházi gazdálkodó szervezethez.

(3) Amennyiben 30 napon belül a jelzett hiányosságok pótlása nem történik meg, úgy a felettes egyházi

önkormányzat elnöksége köteles ezt jelezni az országos irodának, amely felfüggeszti a központi támogatások folyósítását.

(4) A beszámoló elkészítésének határidőit, valamint részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

31. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezet beszámolóját az adott egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testülete a vonatkozó szabályrendeletben megjelölt határidőig fogadja el.

(2) A beszámoló akkor tárgyalható, ha az egyházi gazdálkodó szervezet számvevőszéke, illetve az arra kijelölt szakértő megvizsgálta, és jóváhagyásra, illetve elfogadásra alkalmasnak találta.

(3) Ha a hatáskörrel rendelkező számvevőszék a beszámoló záradékaiban arról nyilatkozik, hogy a beszámoló jelentős hibát tartalmaz, az egyházi gazdálkodó szervezet elnöksége, illetve az intézményvezető a hiba megvizsgálásáról, annak kijavításáról köteles gondoskodni, és azt haladéktalanul kijavíttatni.

(4) Az (2) bekezdés szerint elfogadott beszámolót az egyházi gazdálkodó szervezet a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig köteles megküldeni a felettes egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testületének.

(5) Az országos egyház beszámolóját és a költségvetés teljesítését független könyvvizsgálóval kell auditáltatni.

(6) Az országos egyház beszámolójának elfogadásáról az országos számvevőszék és a könyvvizsgáló jelentése alapján a zsinat dönt.

32. § A beszámolás és a könyvvezetési kötelezettség részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

VI. fejezet

A gazdálkodás szabályai

Vagyongazdálkodás

33. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezet vagyonával az állami és az egyházi jogszabályok keretei között – különös tekintettel a kölcsönös teherhordozásra – önállóan rendelkezik, vagyona fenntartásáról, bevételei előteremtéséről, gazdálkodásáról saját hatáskörben felelősséggel dönt.

(2) Országos szabályrendeletben meghatározott összeghatárt meghaladó ingó vagyon értékesítése előtt a közvetlen felettes egyházi önkormányzat jóváhagyásával kell rendelkezni.

(3) Egy adott egyházi önkormányzat illetékes testülete egy beruházás indításáról szóló döntését csak abban az esetben hozhatja meg, ha beszerezte a szükséges gazdasági, szakmai hozzájárulásokat.

(4) Az egyházi vagyon védelme érdekében minden egyházi gazdálkodó szervezetnek gondoskodnia kell a vagyon biztosításáról.

(5) Minden egyházi gazdálkodó szervezet köteles ingó és ingatlan vagyonát naprakészen számon tartani, ennek céljából vagyonleltárt szükséges készíteni. A vagyonyilvántartás alapján az ingatlan vagyont négy évenként, az ingó vagyont évenként leltározni kell.

34. § (1) Az egyházi gazdálkodás során ideiglenesen, illetve tartósan szabad pénzeszközök esetleges befektetéséről a (2)–(3) bekezdésben foglaltak betartásával kell gondoskodni.

(2) A befektetési döntések meghozatala során mérlegelni kell a befektetések végrehajtásánál felmerülő banki és egyéb költségek, valamint a várható hozamok egyenlegét és kockázatának mértékét is.

(3) A befektetések értékének és hozamának alakulását folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A befektetési tevékenységet a beszámoló szöveges kiértékelésében be kell mutatni.

Támogatások kezelése

35. § (1) Országos egyházi támogatások meghirdetéséről, elosztásának elveiről, elosztásáról jogszabályi rendelkezés hiányában az országos presbitérium dönt.

(2) A támogatási kérelmek tartalmi és formai követelményeit, valamint a szükséges önerő mértékét országos szabályrendelet tartalmazza.

36. § (1) Támogatás csak részletes költségvetéssel alátámasztott, a közvetlen felettes egyházi önkormányzat véleményezésével ellátott, írásos kérelemre adható.

(2) Amennyiben a támogatást kérő kérelmében valótlan adatokat közöl, úgy 3 évre kizárásra kerül a támogatási lehetőségekből.

(3) Nem kaphat támogatást az az egyházi gazdálkodó szervezet, amelynek

- a) lejárt határidejű egyházi tartozása van,
- b) költségvetését és/vagy beszámolóját határidőre nem nyújtotta be,
- c) költségvetésének és/vagy beszámolójának jóváhagyását a felettes egyházi önkormányzat elutasította.

(4) Az országos presbitérium által megítélt támogatásokat az országos iroda utalja a támogatottnak, valamint a támogatás felhasználását ellenőrzi.

(5) A felhasználást követően – illetve a felhasználás közben is, amennyiben a támogatási okirat így rendelkezik – a támogatottnak a kapott támogatás (időarányos) felhasználásával tételesen el kell számolnia. A nem rendeltetésszerűen felhasznált támogatást vagy támogatási részt vissza kell fizetni.

(6) El nem fogadott elszámolás a támogatási lehetőségekből való 2 év kizárást vonja maga után.

(7) Ha a támogatás elszámolása kapcsán jogszabálysértés gyanúja merül fel, az elszámoltató, illetve el-

lenőrző köteles eljárást kezdeményezni az illetékes egyházi, indokolt esetben állami hatóság előtt.

37. § Nem országos egyházi támogatások meghirdetéséről, elosztásának elveiről, elosztásáról a támogatás anyagi forrását biztosító egyházi gazdálkodó szervezet dönt. Ennek során, valamint a felhasználás és az elszámolás szabályainak kialakításakor figyelembe veszi a 36. § rendelkezéseit.

A gazdálkodási biztos intézménye

38. § (1) Az e törvény 25. § (2) és 30. § (2) bekezdésében meghatározott eseteken túlmenően, kifogásolható gazdálkodás esetén gazdálkodási biztost küldhet ki

- a) bármely egyházi gazdálkodó szervezethez az országos presbitérium, az országos gazdasági bizottság kezdeményezésére,
- b) az illetékességi területéhez tartozó egyházi gazdálkodó szervezethez az egyházmegye presbitériuma,
- c) az általa fenntartott intézményhez az egyházközség presbitériuma.

(2) A gazdálkodási biztos kinevezése határozott időre vagy meghatározott feladat végrehajtására szól.

(3) A gazdálkodási biztos megbízásának időtartama alatt az egyházi gazdálkodó szervezet vezetője anyagi következménnyel járó kötelezettséget kizárólag a gazdálkodási biztos egyetértésével, annak ellenjegyzése után vállalhat.

Kötelezettségvállalás

39. § (1) A kötelezettségvállalás az a kezdeményezett jogügylet, amelynek eredményeképpen az egyházi gazdálkodó szervezet számára helytállási kötelezettséget keletkeztető cselekmény – így különösen is: szerződés, megrendelés – következtében pénz fizetésére, más vagyoni érték átadására, illetve valamely tevékenység végzésére irányuló anyagi vagy egyéb kötelezettség hárul.

(2) Az egyházi gazdálkodó szervezet kötelezettségvállalásainak részletes szabályait országos szabályrendelet tartalmazza.

Pénzügyi ellenjegyzés

40. § (1) A pénzügyi ellenjegyzés a kötelezettségvállalásból származó pénzügyi teljesítési kötelezettség költségvetésen belüli rendelkezésre állását és a gazdálkodási szabályoknak való megfelelést igazolja.

(2) A pénzügyi ellenjegyző felelős azért, hogy a költségvetési fedezet biztosított, a tervezett kifizetés időpontjában a pénzügyi fedezet rendelkezésre áll, valamint azért, hogy a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.

(3) A pénzügyi ellenjegyzés részletes szabályait országos szabályrendelet tartalmazza.

Teljesítésigazolás

41. § (1) A teljesítésigazolás annak igazolása, hogy a kötelezettségvállalást eredményező igény teljes egészében, szerződésszerűen, megfelelő minőségben, határidőre, a költségkeret betartásával teljesítésre került. (2) A teljesítésigazolás részletes szabályait országos szabályrendelet tartalmazza.

Utalványozás

42. § (1) Az utalványozás annak igazolása, engedélyezése, hogy a költségvetési kereten belüli kifizetés megtörténhet.

(2) Az egyházi szervezetek kifizetéseket csak utalványozásra teljesíthetnek. Az utalványozó felelős az utalványozás indokoltságáért, az utalványozott anyag vagy eszköz mennyiségének, illetve forint összegének szükségességéért, az utalványozási bizonylat szabályos kitöltéséért.

(3) Saját személyére szóló utalványozást senki sem végezhet.

(4) Utalványozásra jogosultak

- a) egyházközségeknél: az elnökség egyik tagja,
- b) egyházmegyéknél: az elnökség egyik tagja,
- c) egyházkerületeknél: az elnökség egyik tagja,
- d) országos egyháznál: az országos iroda igazgatója vagy távollétében helyettese,
- e) intézményeknél: a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személyek,
- f) a törvényben meghatározottak.

(5) Az egyházkerületek kifizetéseivel kapcsolatos utalványozási rendet országos szabályrendelet a (4) bekezdés c) pontjától eltérően is meghatározhatja.

(6) Az országos egyháznál és intézményeknél az utalványozás csak ellenjegyzés mellett történhet. Az országos egyháznál és az intézményeknél a gazdasági vezető hatáskörébe tartozik az ellenjegyzés, amennyiben a pénzügyi fedezet rendelkezésre áll.

VII. fejezet

Az egyházi gazdálkodás ellenőrzése

43. § (1) Az egyház önkormányzati testületei gondoskodnak saját, illetve az intézményeik gazdálkodásának ellenőrzéséről, és alávetik magukat a felsőbb szintű egyházi ellenőrzésnek. Az ellenőrzési feladatok ellátása a folyamatba épített vezetői ellenőrzés és fenntartói ellenőrzés mellett a belső ellenőrzés és a számvevőszéki ellenőrzés keretében történik.

(2) Az egyház ellenőrzési rendszere:

- a) vezetői ellenőrzés,

- b) fenntartói ellenőrzés,
- c) belső ellenőrzés,
- d) számvevőszéki ellenőrzés.

Vezetői ellenőrzés

44. § (1) Minden egyházi gazdálkodó szervezet elsődleges és legközvetlenebb, folyamatba épített ellenőrzése a szervezet vezetőjének feladata. A vezetői ellenőrzés eszközei a beszámoltatás, az aláírási jog gyakorlása, az információszerzés és a munkahelyi ellenőrzés. (2) A vezetői ellenőrzésről, annak tartalmi követelményeiről országos szabályrendelet rendelkezik.

Fenntartói ellenőrzés

45. § (1) Az intézményt fenntartó egyházi önkormányzat ellenőrzési kötelezettségéről külön törvény rendelkezik.

(2) A fenntartói ellenőrzésekről, azok tartalmi követelményeiről, gyakoriságáról országos szabályrendelet rendelkezik.

Belső ellenőrzés

46. § (1) Minden egyházi gazdálkodó szervezet kialakíthatja saját belső ellenőrzési rendszerét. A belső ellenőrzés feladata az állami és az egyházi jogszabályok, eljárások pontos betartásának ellenőrzése, a bevételek és kiadások, valamint az egyházi gazdálkodó szervezetek tevékenysége gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének vizsgálata az egyházi gazdálkodás átláthatósága érdekében. A belső ellenőrzés nem terjed ki a szakmai működés törvényességi ellenőrzésére.

(2) Amennyiben az egyházi gazdálkodó szervezet belső ellenőrt megbízási vagy munkaviszonyban foglalkoztat, annak szakirányú gazdasági végzettséggel kell rendelkeznie. Az egyházi gazdálkodó szervezet munkaviszonyban álló belső ellenőre felett az adott egyházi önkormányzat elnöksége, az intézmény belső ellenőre felett az intézmény vezetője, illetve az országos egyház belső ellenőre felett a munkáltatói jogokat az országos presbitérium gyakorolja.

(3) Az adott egyházi önkormányzat belső ellenőre folyamatosan köteles vizsgálni a saját és az illetékességi területén működő egyházi önkormányzatok, gazdálkodó szervezetek és intézmények gazdálkodásának szabályszerűségét.

(4) Az országos egyház belső ellenőre az országos presbitérium megbízásából valamennyi egyházkormányzati szinten ellenőrzést folytathat le, ha az adott egyházi önkormányzat, illetve intézménye gazdálkodása során állami vagy önkormányzati forrást használ fel, vagy országos egyházi támogatásban részesül.

(5) A belső ellenőr köteles az ellenőrzés eredményéről az adott egyházi önkormányzat, illetve intézmény vezetését írásban tájékoztatni.

(6) A belső ellenőrzés részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

Számvevőszéki ellenőrzés

47. § (1) A számvevőszéki ellenőrzés feladata a gazdálkodási célkitűzések és ezek teljesülésének, a vagyoni és pénzeszközök célszerű, takarékos, valamint az egyháztalálók és adományozók által rendelkezésre bocsátott, illetve egyéb rendelkezésre álló források célkitűzésekkel összhangban álló felhasználásának felülvizsgálata.

(2) A számvevőszék létszáma 3-7 fő, egyik tagja gazdasági végzettségű egyháztalál azzal, hogy gazdasági végzettségűnek tekintendő a gazdasági munkakörben tapasztalatot szerzett egyháztalál.

(3) A számvevőszék független testületként végzi munkáját, az ellenőrzési tevékenység során tagjait senki nem utasíthatja.

(4) A felettes egyházi önkormányzat számvevőszéke az általános választási ciklusokban legalább egyszer köteles – de mindenkor jogosult – az illetékességi területéhez tartozó egyházi gazdálkodó szervezetek gazdálkodását ellenőrizni.

(5) A felsőbb egyházkormányzati szintek számvevőszéki tagjai nem vehetnek részt azokban az ellenőrzésekben, melyek saját egyházközségüket, egyházmegyéjüket, valamint ezek intézményeit, illetve saját intézményüket vizsgálják.

(6) A számvevőszék működésének részletes szabályait ügyrendben szabályozhatja.

Egyházközségi számvevőszék

48. § (1) Az egyházközségi számvevőszék hatáskörébe tartozik

- a) az egyházközség,
- b) az egyházközségi részek,
- c) az egyházközségben működő intézményi szervezeti egységek,
- d) az egyházközség által alapított, illetve fenntartásában lévő intézmények gazdálkodásának ellenőrzése.

(2) Az egyházközségi számvevőszék egyházmegyei számvevőszéki eljárást kezdeményezhet, ha az általa javasolt intézkedést határidőre nem végzik el, vagy a számvevőszék munkájában akadályoztatva van.

(3) Ha az egyházközség vagy egyházközségi számvevőszék nem ért egyet az egyházmegyei számvevőszék intézkedésével vagy eljárásával, akkor az országos számvevőszékhez fordulhat annak megváltoztatása érdekében.

Egyházmegyei számvevőszék

49. § Az egyházmegyei számvevőszék hatáskörébe tartozik

- a) az egyházmegye,
- b) az egyházmegye által alapított, illetve a fenntartásában lévő intézmények,
- c) egyházmegyében működő intézményi szervezeti egységek,
- d) az egyházmegye egyházközségei, azok részei, szervezeti egységei és intézményei

gazdálkodásának ellenőrzése.

50. § (1) Az egyházmegyei számvevőszék az illetékességi körébe tartozó egyházi gazdálkodó szervezetek költségvetéseinek és beszámolóinak elfogadásáról javaslatot tesz az egyházmegyei presbitériumnak.

(2) Az egyházmegyei számvevőszék javaslatot tehet az illetékességi körébe tartozó egyházi gazdálkodó szervezeteknél intézkedés meghozatalára, melyhez határidőt tűz ki. Ha a javasolt intézkedés meghozatalára nem került sor, akkor egyházmegyei számvevőszék a következő intézkedéseket teheti:

- a) kezdeményezheti az adott egyházközség, egyházközségi intézmény és intézményi szervezeti egység egyházi támogatásainak azonnali felfüggesztését a támogatás folyósítójánál;
- b) számvevőszéki bírságot szabhat ki, melynek maximális mértékét az adott év költségvetési törvénye határozza meg, és amely az egyházmegye bevétele;
- c) gazdálkodási biztos kirendelését kezdeményezheti;
- d) kezdeményezheti az egyházközség, egyházközségi rész önállóságának, illetve jogi személyiségének megszüntetését;
- e) kezdeményezheti egyházközség által alapított, illetve fenntartásában lévő intézmény megszüntetését, az intézmény teljes vagy részleges átadását, más intézményhez csatolását.

(3) Az egyházmegyei számvevőszék országos számvevőszéki eljárást kezdeményezhet, ha az általa javasolt intézkedést határidőre nem végzik el, vagy a számvevőszék munkájában akadályoztatva van.

(4) Ha az egyházmegye vagy egyházmegyei számvevőszék nem ért egyet az országos számvevőszék intézkedésével vagy eljárásával, akkor az egyházi bírósághoz fordulhat annak megváltoztatása érdekében.

Országos számvevőszék

51. § (1) Az országos számvevőszék hatáskörébe tartozik az országos egyház, az egyházmegyék, valamint az országos egyház által fenntartott intézmények és intézményi szervezeti egységek gazdálkodásának ellenőrzése.

(2) Az országos számvevőszék javaslatot tehet az illetékességi körébe tartozó egyházi gazdálkodó szervezeteknél intézkedés meghozatalára, melyhez határidőt tűz ki. Ha a javasolt intézkedés meghozatalára nem került sor, akkor az országos számvevőszék a következő intézkedéseket teheti:

- a) kezdeményezheti az egyházmegyék, valamint az országos egyház által fenntartott intézmények és intézményi szervezeti egységek egyházi támogatásainak azonnali felfüggesztését a támogatás folyósítójánál;
- b) számvevőszéki bírságot szabhat ki, melynek maximális mértékét az adott év költségvetési törvénye határozza meg, és amely az országos egyház bevétele;
- c) gazdálkodási biztos kirendelését kezdeményezheti;
- d) kezdeményezheti az egyházmegye jogi személyiségének megszüntetését;
- e) kezdeményezheti az országos egyház által alapított, illetve fenntartásában lévő intézmény megszüntetését, az intézmény teljes vagy részleges átadását, más intézményhez csatolását.

52. §⁴ Az országos számvevőszék az országos egyház és az egyházmegyék költségvetéseinek és beszámolóinak elfogadásáról javaslatot tesz a zsinatnak, illetve az országos presbitériumnak.

VIII. fejezet

Egyéb jogi személyek alapítása és működése

Civil szervezet alapítása

53. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezet az egyházi célok megvalósítása érdekében alapítványt, egyesü-

⁴ Módosította a 2018. évi II. törvény 8. §-a. Hatályos: 2018. szeptember 30-tól.

letet és egyéb civil szervezeteket hozhatnak létre közgyűlési döntésük alapján, a közvetlen felettes egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testületének jóváhagyását követően.

(2) A civil szervezet alapítására, működtetésére és megszüntetésére az állami jogszabályokat e törvénybe foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A civil szervezet működéséhez egyházi támogatás adható. E támogatás felhasználásáról minden évben beszámolási kötelezettséggel tartozik a civil szervezet az egyházi támogatást nyújtónak.

Gazdasági társaság alapítása

54. § (1) Az egyházi gazdálkodó szervezetek az egyházi célok megvalósítása érdekében gazdasági társaságot hozhatnak létre, azokban többségi részesedést szerezhetnek közgyűlési döntésük alapján, a közvetlen felettes egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testületének jóváhagyását követően.

(2) A gazdasági társaság alapítására, működtetésére és megszüntetésére az állami jogszabályokat e törvénybe foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Egyházi gazdálkodó szervezet korlátlan felelősségű tagja gazdasági társaságnak nem lehet.

IX. fejezet

Záró rendelkezések

55. § (1) E törvény 2017. január 1. napján lép hatályba.

(2) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg az egyház háztartásáról szóló 2000. évi I. törvény hatályát veszti.

(3) E törvény 27–29. §-ait első alkalommal a 2017. évről szóló beszámoló elkészítésekor kell alkalmazni. A 2016. évről szóló beszámolók elkészítésénél és elfogadásánál az adott költségvetés jóváhagyásakor hatályos országos szabályrendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.

2019. ÉVI III. TÖRVÉNY A MAGYAR HONVÉDSÉGNÉL VÉGZENDŐ LELKIPÁSZTORI SZOLGÁLATRÓL

1. § (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház, valamint a Magyar Köztársaság Kormánya között 1994. január 11-én létrejött megállapodás alapján a Magyarországi Evangélikus Egyház és a Magyarországi Református Egyház egyházi szolgálatot végez a Magyar Honvédségen belül a protestáns tábori lelkészi szolgálat keretében. (2) A protestáns tábori lelkészi szolgálat a feladatát a református és evangélikus egyházak közötti megállapodás értelmében végzi.

2. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálat feladata az egyházi szolgálatok végzése a Magyar Honvédség szervezetében, így különösen:

- a) istentiszteletek és bibliaórák, keresztlő, konfirmáció, házasságkötés, temetés és egyéb egyházi szolgálat ellátása,
- b) egyéni és közösségi lelkigondozás, fogadóórák tartása,
- c) életismereti, erkölcsi és katechetikai oktatás,
- d) szociális, karitatív tevékenység,
- e) bizalmi fórum biztosítása,
- f) a katonák ellátása a vallásgyakorláshoz szükséges irodalommal.

(2) Az anyakönyvezés belföldön a szolgálatvégzés helye szerint illetékes egyházközségben történik. Külföldön történő szolgálat esetén az állandó lakóhely szerinti egyházközség illetékes.

(3) A protestáns tábori lelkészi szolgálat tevékenysége kiterjed a református és evangélikus vallású hivatásos és szerződéses katonákra, azok családtagjaira, az önkéntes tartalékos katonákra, a katonai tanintézetek hallgatóira, a honvédség kötelékében dolgozó közalkalmazottakra és köztisztviselőkre, a megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapot idején honvédelmi munkakötelezettséget teljesítőkre, a katonai egészségügyi intézményben ápoltakra, a honvédségi szociális otthonok lakóira, valamint a katonai büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartottakra. Ökumenikus nyitottságban minden hozzájuk forduló személy lelkigondozását vállalják.

3. § (1) A protestáns tábori lelkészi szolgálatot protestáns tábori püspök irányítja.

(2) A tábori püspök kinevezi és beiktatja a protestáns tábori lelkészeket, felügyeli munkájukat.

(3) A tábori püspöki tisztséget az evangélikus és a református lelkészek felváltva töltik be. A protestáns tábori püspök személyére – a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével – az országos presbitérium és a református zsinati tanács tesz közös javaslatot a katonai szolgálatra vonatkozó feltételek és előírások figyelembevételével. Az evangélikus tábori püspököt a zsinat választja meg. A protestáns tábori püspököt a honvédelmi miniszter nevezi ki.

(4) A tábori püspökké választhatóság feltétele a legalább 15 év lelkészi szolgálat, amelybe a katonai időszak beleszámítanak. Megbízatása a katonai nyugdíjkorhatárig tart.

(5) A protestáns tábori püspök a két egyház és a honvédelmi miniszter egyetértésével visszahívható.

(6) Az evangélikus tábori püspök, illetve a hivatalvezető más országos egyházi tisztségre nem választható.

(7) A püspök évente írásos jelentést tesz a szolgálatról mindkét egyház zsinatának, amelyet tájékoztatásul megküld a honvédelmi miniszternek is.

(8) A Protestáns Tábori Püspökség székhelye Budapest.

4. § (1) A protestáns tábori püspök munkáját hivatalvezető segíti, aki egyben a püspök helyettese.

(2) Amennyiben a püspök református, a hivatalvezető evangélikus, amikor pedig a püspök evangélikus, akkor a hivatalvezető református.

(3) A hivatalvezetőt az országos presbitérium és a református zsinati tanács közös javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki, és a protestáns tábori püspök iktatja be.

(4) A hivatalvezető szolgálati előjárója – a tábori püspök kivételével – a protestáns tábori lelkészeknek. Irányítja a szolgálat adminisztrációját, hitelvi kérdésekben felügyeli a szolgálat saját egyházához tartozó tagjait.

5. § (1) A protestáns tábori lelkészek hivatásos vagy szerződéses tisztek, szolgálatukat az állami, katonai és egyházi előírásoknak megfelelően végzik. Katonai tevékenységet nem végeznek, a háború áldozatairól szóló Genfi Egyezményeknek megfelelően harcra nem vethető személynek minősülnek.

(2) Az egyház biztosítja a megfelelő számú lelkészt a szolgálat számára.

(3) Az evangélikus táborigazgató – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény (a továbbiakban: Szolg. tv.) 14. § (3) bekezdésében meghatározott lelkészek közül – az országos presbitérium választja, a honvédelmi minisztériummal és a protestáns táborigazgatóval történt előzetes egyeztetés után. A táborigazgató az országos presbitérium visszahívhatja.

(4) A táborigazgató szolgálati ideje alatt nem állhat egyéb szolgálati jogviszonyban.

(5) A szolgálatától megváltó lelkész az egyházban ismét szolgálatba állítható.

(6) Protestáns táborigazgatói szolgálatot elláthat a helyi egyházközség lelkésze is, aki a protestáns táborigazgató felkérésére a helyőrségekben állomásozó katonai szervezetek lelképásztori feladatait végzi.

6. § Protestáns táborigazgató ellen indított egyházi fegyelmi eljárásról az egyházi bíróság elnöksége az illetékes katonai elöljárót és a táborigazgatót tájékoztatja.

7. § A táborigazgatói szolgálatról kapcsolatos közös ügyek intézésére az érintett egyházak és a honvédel-

mi minisztérium 9 tagú közös bizottságot alakítanak, amelybe az országos presbitérium 3 tagot küld.

8. § A protestáns táborigazgatói szolgálat szervezeti és működési szabályzatát a honvédelmi miniszter az egyházak – evangélikus részről az országos presbitérium – előzetes egyeztetésével lépteti hatályba.

9. § (1) A Szolg.tv. 10. § és 16-18. §-ai a táborigazgatói lelkészekre is vonatkoznak, ekkor, ahol a törvény püspököt említ, a táborigazgató püspököt kell érteni.

(2) A Szolg. tv. 15. § (3) bekezdése vonatkozásában a szolgálat helye a táborigazgatói szolgálat, az illetékes püspök az evangélikus táborigazgató püspök, illetve hivatalvezető.

10. § (1) E törvény a 2007. évi VI. törvény helyébe lép, és kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálat külön területeiről szóló, többször módosított 1997. évi V. törvény.

Budapest, 2019. május 31.

RÉSZLETES TARTALOMJEGYZÉK

Evangelikusok vagyunk ■ 1		<i>A munkaidő és a munkarend</i>	18
		<i>Rendes szabadság</i>	18
		<i>Betegszabadság</i>	18
		<i>Szülési szabadság, gyermekgondozási szabadság</i>	19
		<i>Tartós szabadság</i>	19
		<i>A szolgálati jogviszony ellátásának akadályoztatása</i>	19
		<i>Tanulmányi szerződés</i>	19
		<i>A lelkészi szolgálat díjazása</i>	20
		NEGYEDIK RÉSZ: LELKÉSZI SZOLGÁLAT MAGASABB SZINTŰ EGYHÁZI ÖNKORMÁNYZATOKNÁL, EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKNÉL, VALAMINT EVANGÉLIKUS EGYESÜLETEKNÉL	21
		XI. fejezet: Lelkészi szolgálat a magasabb szintű egyházkormányzatoknál	21
		<i>Magasabb szintű egyházi önkormányzatoknál szolgálatba állított lelkészek</i>	21
		<i>Az esperesi szolgálat</i>	21
		<i>A püspöki szolgálat</i>	21
		XII. fejezet: Lelkészi szolgálat a Magyarországi Evangélikus Egyház intézményeinél	21
		XIII. fejezet: Lelkészi szolgálat evangélikus egyesületeknél	22
		ÖTÖDIK RÉSZ: NEMLELKÉSZI EGYHÁZI SZOLGÁLAT	22
		XIV. fejezet: A nemlelkészi szolgálat általános szabályai	22
		XV. fejezet: Az egyházi munkások megbízatása	22
		HATODIK RÉSZ: FELKÉSZÍTÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRA	23
		HETEDIK RÉSZ: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	24
		2005. évi IV. törvény az egyház szervezetéről és igazgatásáról	25
		ELSŐ RÉSZ: AZ EGYHÁZKÖZSÉG	25
		I. fejezet: Általános rendelkezések	25
		II. fejezet: Az egyházközség részei	25
		<i>Általános rendelkezések</i>	25
		<i>Anyae gyház</i>	26
		<i>Társe gyház</i>	26
		<i>Leánye gyház (filia)</i>	26
		<i>Fióke gyház</i>	26
		<i>Szórvány</i>	26
A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának tanúságtétele a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulóját követően – Anno Domini 2018	3		
1997. évi I. törvény a Magyarországi Evangélikus Egyházról	5		
2005. évi III. törvény az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről	7		
ELSŐ RÉSZ: BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK	7		
<i>A törvény hatálya</i>	7		
<i>Fogalm meghatározások</i>	7		
MÁSODIK RÉSZ: A LELKÉSZI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	7		
I. fejezet: A lelkészi szolgálat	7		
II. fejezet: A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei	9		
III. fejezet: A lelkészi szolgálat formái	11		
IV. fejezet: A lelkészi szolgálati jogviszony	12		
V. fejezet: Rendelkezési állomány	12		
VI. fejezet: A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos vitás kérdések rendezése	12		
<i>A lelkészi becsületszék</i>	12		
<i>Lelkészek házasságának felbontása</i>	13		
<i>A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogviták</i>	14		
HARMADIK RÉSZ: LELKÉSZI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN	14		
VII. fejezet: Az egyházközség lelkészei	14		
VIII. fejezet: Az egyházközség lelkészeinek szolgálatba állítása	14		
<i>A díjlevél</i>	15		
IX. fejezet: A szolgálati jogviszony megszünése és megszüntetése	15		
<i>A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén követendő eljárás</i>	17		
X. fejezet: A lelkészi szolgálati jogviszony szabályai	17		
<i>A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogok gyakorlói</i>	17		

III. fejezet: Külön szabályozást igénylő egyházközségek	26	2005. évi V. törvény az egyházi szolgálat külön területeiről	48
Újjonnan alakult egyházközség	26	I. fejezet: Az egyház evangélizáló és missziói munkája	48
Társult egyházközség	26	Az evangélizáló és missziói munka rendje és munkásai	48
Szórványegyházközség	27	Az evangélizáló és missziói munka területei és eszközei	48
IV. fejezet: Az egyházközség önkormányzati testületei	27	II. fejezet: Az egyház hitoktatásáról	49
Egyházközségi közgyűlés	27	III. fejezet: Felkészítés a konfirmációra, illetve a felnőttkeresztségre	50
Egyházközségi képviselő-testület	28	IV. fejezet: Az egyház fiatalok között végzett szolgálata, oktató-nevelő munkája	50
Egyházközségi presbitérium	28	V. fejezet: Az egyházi szeretetszolgálat	50
Egyházközségi elnökség	29	Szeretetszolgálat az egyházközségben és az egyházmegyében	51
V. fejezet: Az egyházközség tisztségviselői	30	VI. fejezet: A lelkészi munkaközösségek és a lelkészi továbbképzés	51
Lelkeszi tisztségviselők	30	Országos lelkészkonferencia és az egyházkerület által szervezett éves lelkészkonferencia	52
Nemlelkészi tisztségviselők	30	A Lelkészakadémia	52
Egyéb tisztségviselők	31	LÉM bizottság	52
MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYHÁZMEGYE	31	VII. fejezet: Az egyházzenei szolgálat	52
VI. fejezet: Általános rendelkezések	31	Egyházzenei szolgálat a gyülekezetben	52
VII. fejezet: Az egyházmegye önkormányzati testületei	31	Egyházzenei szolgálat az egyházmegyében	53
Egyházmegyei közgyűlés	31	Országos egyházzenei szolgálat	53
Egyházmegyei presbitérium	32	VIII. fejezet: Gusztáv Adolf Segélyszolgálat	53
Egyházmegyei elnökség	33	IX. fejezet: A börtönlelkészi szolgálat	54
VIII. fejezet: Az egyházmegye tisztségviselői	34	X. fejezet: A tábori lelkészi szolgálat	54
HARMADIK RÉSZ: AZ EGYHÁZKERÜLET	35	XI. fejezet: A kommunikáció eszközei az egyház szolgálatában	54
IX. fejezet: Általános rendelkezések	35	Evangélikus kiadványok	54
X. fejezet: Az egyházkerület önkormányzati testületei	36	Közszolgálati műsorszolgáltató eszközök	54
Egyházkerületi közgyűlés	36	Egyéb tájékoztatási eszközök felhasználása	54
Egyházkerületi elnökség	37	Sajtószolgálat az egyházközségekben	54
XI. fejezet: Az egyházkerület tisztségviselői	38	XII. fejezet: Az egyházi gyűjtemények	54
NEGYEDIK RÉSZ: AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ	39	A gyűjteményi anyagok és kezelésük	54
XII. fejezet: Általános rendelkezések	39	Az egyházi gyűjtemények feladatai	55
XIII. fejezet: A zsinat	39	Az országos gyűjtemények	55
XIV. fejezet: A zsinat szervezete és működése	40	Az egyházi gyűjtemények szakmai felügyelete	55
A zsinat elnöksége	40	A gyűjteményekkel kapcsolatos egyes rendelkezések	55
A zsinati tanács	41	XIII. fejezet: Az egyesületekről és egyletekről	55
A zsinat jegyzői	41	Az egyházi egyesületek és egyletek	55
A zsinat adminisztrációja	41	Az evangélikus egyházi egyesületek	56
A zsinat működése	41	A nem evangélikus egyházi, illetve nem egyházi egyesületek	56
A zsinati bizottságok	42	XIV. fejezet: Záró rendelkezések	56
XV. fejezet: Országos presbitérium	43		
XVI. fejezet: Országos elnökség	44		
Püspöki tanács	45		
XVII. fejezet: Az egyház országos munkaági bizottságai	45		
XVIII. fejezet: Az országos egyház tisztségviselői	46		
XIX. fejezet: A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája	47		
ÖTÖDIK RÉSZ: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	47		
MELLÉKLET	47		

2005. évi VI. törvény az egyházi jogszabályokról	57	ÖTÖDIK RÉSZ: A KÖZGYŰLÉSEKRŐL ÉS TESTÜ- LETI ÜLÉSEKRŐL SZÓLÓ ÁLTALÁNOS REN- DELKEZÉSEK	68
2005. évi VII. törvény a választásokról és a szavazásról	59	XIX. fejezet: Összehívás, határozatképesség	68
ELSŐ RÉSZ: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	59	XX. fejezet: Az ülés levezetése	69
I. fejezet: Választó és szavazati jog és a választhatóság feltétele	59	XXI. fejezet: A választás és szavazás általá- nos szabályai	70
II. fejezet: Választási ciklusra történő választás	60	<i>Titkos szavazás</i>	70
III. fejezet: Általános tisztújítás	60	<i>Elektronikus szavazás</i>	70
IV. fejezet: Tisztségviselők és testületi tagok mandátumának megszűnése	60	<i>Választás</i>	70
V. fejezet: Választási panaszok	61	HATODIK RÉSZ: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	71
MÁSODIK RÉSZ: A GYŰLEKEZETI LELKÉSZ VÁLASZTÁSA	61	2005. évi VIII. törvény az egyház intézményeiről	72
VI. fejezet: Gyülekezeti lelkeszi állás betöltésének előkészítése	61	ELSŐ RÉSZ: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	72
<i>Különleges eljárások</i>	62	I. fejezet: Az intézmények és formáik	72
VII. fejezet: A lelkeszjelölő bizottság	62	II. fejezet: Intézmények alapítása, fenn- tartása, megszüntetése	72
VIII. fejezet: Eljárás a gyülekezeti lelkeszi állás jelölés útján történő betöltése esetén	62	III. fejezet: Az igazgatótanács	75
IX. fejezet: Eljárás a gyülekezeti lelkeszi állás pályázat útján történő betöltése esetén	63	IV. fejezet: Az intézmény vezetése	76
X. fejezet: A választó közgyűlés	63	V. fejezet: Az alkalmazottak jogai és köte- lezettségei	78
HARMADIK RÉSZ: KÖZGYŰLÉSI ÉS TESTÜLETI VÁLASZTÁSOK	63	VI. fejezet: Az intézmények működésére vonatkozó általános szabályok	78
XI. fejezet: A jelölési eljárás	63	MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYES INTÉZMÉNYEK	80
XII. fejezet: Egyházközségi választások <i>Az egyházközség nemlelkeszi tisztségviselői- nek, presbitereinek és képviselő-testületi tagjainak választása</i>	64	VII. fejezet: Missziói intézmények	80
<i>Az egyházmegyei közgyűlés tagjainak választása</i>	65	VIII. fejezet: Konferencia- és üdülőközpontok	80
XIII. fejezet: Egyházmegyei választások <i>Az egyházmegye tisztségviselőinek választása</i>	65	IX. fejezet: Tájékoztatási intézmények <i>Luther Kiadó</i>	80
<i>Az egyházmegye egyházkerületi és zsinati küldötteinek választása</i>	65	X. fejezet: Gyűjtemények <i>Evangélikus Országos Gyűjtemény</i>	81
XIV. fejezet: Egyházkerületi választások <i>Az egyházkerületi tisztségviselők választása</i>	65	XI. fejezet: Felsőoktatási intézmények <i>Evangélikus Hittudományi Egyetem</i>	81
<i>Az egyházkerület országos küldötteinek választása</i>	65	<i>Egyéb felsőoktatási intézmények</i>	83
XV. fejezet: Az országos egyház testületeinek és tisztségviselőinek választása	66	XII. fejezet: Köznevelési intézmények <i>Az intézmény vezetője</i>	84
<i>A zsinat intézményi és missziói küldötteinek választása</i>	66	<i>Az intézményvezetői pályázati eljárás</i>	84
<i>Az országos tisztségviselők választása</i>	66	<i>A nevelőtestület</i>	85
NEGYEDIK RÉSZ: PÜSPÖK, ESPERES, EGYHÁZ- KERÜLETI FELÜGYELŐ, EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA	66	<i>A pedagógusokra vonatkozó rendelkezések</i>	85
XVI. fejezet: Általános előírások	66	<i>Az iskolalelkész</i>	85
XVII. fejezet: A jelölési eljárás	67	<i>A tanulókra és a szülőkre vonatkozó rendelkezések</i>	86
XVIII. fejezet: A választási eljárás	68	<i>Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény</i>	86
		XIII. fejezet: Egyéb oktatási intézmények <i>Kántorképző Intézet</i>	86
		XIV. fejezet: Diakóniai intézmények	86
		XV. fejezet: Fejlesztési és vagyongazdálkodási intézmények	87
		<i>Evangélikus Fejlesztési Iroda</i>	87
		HARMADIK RÉSZ: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	87

2005. évi IX. törvény az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről	89	2009. évi III. törvény a reformáció 500. évfordulója megünneplésé- nek előkészítéséről	110
ELSŐ RÉSZ: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	89	2013. évi III. törvény a Zelenka Pál Evangélikus Szolidaritási Alapról	111
MÁSODIK RÉSZ: AZ EGYHÁZI JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK	90	I. fejezet: Az Alap szervezete	111
I. fejezet: Az ügyészek	90	<i>Az Alap tagjai</i>	111
II. fejezet: Az országos fegyelmi tanács	90	<i>Az Alap vezetője, döntéshozatal</i>	111
III. fejezet: A bíróság	90	II. fejezet: Az Alap bevételei	112
HARMADIK RÉSZ: A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI ÉS A FEGYELMI ELJÁRÁS	91	<i>A járulék</i>	112
IV. fejezet: A törvényességi felügyeleti eljárás	91	<i>Az Alap egyéb bevételei</i>	113
V. fejezet: A fegyelmi eljárás	92	III. fejezet: Az Alap nyugdíj-kiegészítő	
<i>Az eljárás lefolytatása</i>	92	részének kiadásai	113
<i>Az ideiglenes hatályú felfüggesztés</i>	92	<i>Nyugdíj-kiegészítés</i>	113
<i>Fegyelmi vétségek és büntetések</i>	93	<i>Az özvegyi nyugdíj-kiegészítés</i>	113
<i>Értelmező rendelkezés a 32. § b) pontjában</i>	94	<i>Nyugdíj-kiegészítés, özvegyi nyugdíj-kiegészítés emelése</i>	114
VI. fejezet: Közös szabályok	94	<i>Tizenharmadik havi ellátás</i>	114
NEGYEDIK RÉSZ: A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS	94	<i>Jubiláló lelkeszi ellátás</i>	114
VII. fejezet: Az eljárás alapelvei	94	IV. fejezet: Az Alap segélyfedezeti részének	
VIII. fejezet: A bírók kizárása	95	kiadásai	114
IX. fejezet: A felek és más perbeli személyek	95	<i>Az árvaellátás</i>	114
X. fejezet: A képviselő	96	<i>Szociális juttatás gyerekáldás idejére</i>	115
XI. fejezet: A perköltség	97	V. fejezet: Az Alap egyéb kiadásai	115
XII. fejezet: Egyéb általános szabályok	97	<i>Keresetpótló járadék</i>	115
XIII. fejezet: Az eljárás megindítása	98	<i>Tartási kötelezettség megszűnésére tekintettel adott egyszeri nyugdíj-kiegészítés, lakhatási támogatás</i>	115
XIV. fejezet: A tárgyalás	99	<i>Betegszabadságra járó illetmény</i>	116
XV. fejezet: A bizonyítás	101	<i>Az egyházat terhelő, járulékfizetéshez kapcsolódó kötelezettségek</i>	116
XVI. fejezet: A határozatok	103	VI. fejezet: Az Alap gazdálkodásának egyéb	
XVII. fejezet: A fellebbezés és a másodfokú eljárás	105	szabályai	116
XVII/A. fejezet: Perújítás	106	VII. fejezet: Hatályba léptető és átmeneti	
<i>A perújítási kérelem előterjesztése és elbírálása</i>	107	rendelkezések	117
ÖTÖDIK RÉSZ: A KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK	107	VIII. fejezet: Egyéb módosító rendelkezések	117
XVIII. fejezet: A törvényességi felügyeleti és a fegyelmi eljárás során hozott határozatok felülvizsgálata	107	IX. fejezet: Felhatalmazó rendelkezések	117
XIX. fejezet: A választási panaszokkal kapcsolatos eljárás	108	<i>1. sz. melléklet: A csökkentett összegű öregségi nyugdíj-kiegészítés számítása során alkalmazandó szorzószámok</i>	117
XX. fejezet: A lelkeszi életpályamodell követelményeivel összefüggésben hozott püspöki tanácsi határozat felülvizsgálata	108	<i>2. sz. melléklet: Az egyház mint fenntartó tag csökkentett járulékfizetési kötelezettségének mértéke 2019-2028-ig</i>	117
XXI. fejezet: A különleges eljárások közös szabályai	109	2016. évi VI. törvény az egyház háztartásáról	118
HATODIK RÉSZ: A JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK HATÁROZATAINAK VÉGREHAJTÁSA	109	I. fejezet: Általános rendelkezések	118
HETEDIK RÉSZ: ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	109	<i>A gazdálkodás pénzügyi-számviteli alapelvei</i>	118
		<i>Fogalmak</i>	118
		II. fejezet: Kölcsönös teherhordozás az egyházban	119

III. fejezet: Az egyházi háztartás rendszere	119
<i>Az egyházközségek gazdálkodása</i>	119
<i>Az egyházmegyék gazdálkodása</i>	119
<i>Az egyházkerületek gazdálkodása</i>	120
<i>Az országos egyház gazdálkodása</i>	120
<i>Az intézmények gazdálkodása</i>	120
<i>Gazdálkodási szabályzatok</i>	120
IV. fejezet: A tervezés alapvető szabályai	121
<i>Költségvetési előirányzatok átcsoportosítása, módosítása</i>	121
V. fejezet: A beszámolás alapvető szabályai	121
VI. fejezet: A gazdálkodás szabályai	122
<i>Vagyongazdálkodás</i>	122
<i>Támogatások kezelése</i>	123
<i>A gazdálkodási biztos intézménye</i>	123
<i>Kötelezettségvállalás</i>	123
<i>Pénzügyi ellenjegyzés</i>	123
<i>Teljesítésigazolás</i>	124
<i>Utalványozás</i>	124
VII. fejezet: Az egyházi gazdálkodás ellenőrzése	124
<i>Vezetői ellenőrzés</i>	124
<i>Fenntartói ellenőrzés</i>	124
<i>Belső ellenőrzés</i>	124
<i>Számvevőszéki ellenőrzés</i>	125
<i>Egyházközségi számvevőszék</i>	125
<i>Egyházmegyei számvevőszék</i>	125
<i>Országos számvevőszék</i>	125
VIII. fejezet: Egyéb jogi személyek alapítása és működése	126
<i>Civil szervezet alapítása</i>	126
<i>Gazdasági társaság alapítása</i>	126
IX. fejezet: Záró rendelkezések	126
2019. évi III. törvény	
a Magyar Honvédségnél végzendő	
lelkipásztori szolgálatról	127

EVANGÉLIKUS KÖZLÖNY

A Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapja

Szerkeszti
a MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ELNÖKSÉGE

Felelős szerkesztő:
KRÁMER GYÖRGY

Kiadja
a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadója
Felelős kiadó: ANTAL BÁLINT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
1085 Budapest, Üllői út 24.
Tel.: 317-5478 • 20/824-5518
e-mail: kiado@lutheran.hu

Nyomtatás: Prime Rate Kft.
Felelős vezető: dr. Tomcsányi Péter

ISSN 1419-7103